THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Fifth day of the Fourth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

---

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 13th February, 1970.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.
(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

PASS BOOKS TO RYOTS

41—

*857 (1726-U) Sri C. Janga Reddy (Parkal) :—Will Hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the names of the Taluks in which pass books for the purpose of advancing loans to the ryots has been introduced, as per the assurance given by the hon. Minister for Co-operation during the Budget Speech in 1968-69 or 1967-68 that loans will be advanced to the royts by introducing card or pass book system in six taluks ;

(b) if not, the reasons therefor ; and

(c) when the said facilities will be provided to the ryots to relieve them from debt riddennes?

The Minister for Panchayathi Raj deputised the Chief Minister and answered the questions (Sri T. Ramaswamy) :—(a) Nil.

(b) and (c) The matter is under consideration of the Government.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :—ఈ పాస్ బుక్స్ ఇవ్వకపోయినందువల్ల ఋణాలను ఇతరుల వేలిముద్రలు వేయించి తీసుకొంటున్నారు. అందువల్ల రికవరీలో ఇబ్బంది వస్తున్నది కనుక బుక్స్ యిచ్చే పద్ధతి తొందరగా ఎందుకు అమలు జరుపరు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—దీని గురించి ఆలోచిస్తున్నాము. క్యాబినెట్ సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించింది. రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ 6 తాలూకాలు సెలెక్ట్ చేసి పంపారు. కాని దానికి 6 తహసీల్దార్లు, 6 హెడ్ క్లర్క్స్, 12 మంది ఎల్. డి. సి.లు, 6 టైపిస్టులు, 80 మంది ప్యూన్స్ కావాలి. రికరింగ్ ఎక్స్‌పెండిచర్ 32,700 రూపాయలు, నాన్ రికరింగ్ ఎక్స్‌పెండిచర్ 8,600 రూపాయలు అవుతుందని వారు రిపోర్టు చేశారు. తరువాత సెక్రటరీస్

కాన్ఫరెన్సులో దీనిలో చాలా కష్టాలు ఉన్నవి, చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. పాస్ బుక్స్ ఉపయోగానికి లెజిస్లేషన్ కూడా అవసరం అవుతుందేమో విచారించాలని వారు చెప్పారు. క్యాబినెట్ సబ్‌కమిటీకికూడ దీనిని రిఫర్ చేయడం జరిగింది. త్వరలోనే యాక్షన్ తీసుకొంటాము.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండపాలెం) :—8 తాలూకాలలో ప్రయోగాత్మకంగా పాస్ బుక్స్ సిస్టమ్ ప్రవేశపెడతామని చెప్పారు. ఈ రోజు, సమాధానంచూస్తే విచిత్రంగా వుంది. మీరు తీసుకొన్న నిర్ణయానికి వెనక్కు వెడుతున్నారా? నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ బ్యాంక్స్ వల్ల గ్రామసీమలలోని రైతాంగానికి క్రెడిట్ చాలా అవసరం. పాస్ బుక్స్ ఇస్తే నాకు ఇంత ఆస్తి వుంది, ఇంత విలువచేస్తుంది అని చూపి క్రెడిట్ తీసుకోవచ్చు, కనుక దీని విషయంలో అశ్రద్ధ చేయడం బాగాలేదు కనుక తొందరగా ప్రవేశపెట్టటానికి పూనుకొంటారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—దీనికి సంబంధించి గవర్నమెంటుకు వేరే అభిప్రాయం లేదు. తప్పకుండా ప్రవేశపెట్టాలనే అనుకొంటున్నాము. కాని ఉన్న కష్టాలు వారు, పాయింట్ అవుట్ చేశారు. వాటిని ఎగ్జామిన్‌చేసి త్వరలోనే నిర్ణయం తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి (దోర్నకల్) :—ఇదివరకు యీ హౌస్‌లో ఎస్యూరెన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ వెనక్కు వెడుతున్నారు. ఇది బ్రీచ్ ఆఫ్ ఎస్యూరెన్స్ క్రిందకు వస్తుంది. This matter has to be taken note of and the pr... ouc proceedings of the Assembly have to be taken out to know whether there is any breach of privilege or not. That has to be examined.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇదంతా ఎగ్జామినేషన్‌లో ఉంది. ఉన్న కష్టాలు చెప్పాము. అవన్నీ చూసిన తరువాత ప్రవేశపెడతాము.

Sri N. Ramachandra Reddy :—I wanted to know regarding the assurance which has been given in the Assembly.

(Interruptions From Some Members : An assurance has been given)

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇదివరకు కోఆపరేటివ్ మినిష్టరు, యిప్పుడు ఫైనాన్స మినిష్టరుగారు 8 తాలూకాలలో ప్రవేశపెడతామని చెప్పారు. అది సెక్రటరీలు, రిజిష్ట్రారు ఎగ్జామిన్ చేసి దానిలో కొన్ని డిఫికల్టీస్ వున్నాయి. వాటిని ముందు సాల్వ్ చెయాలి అని చెప్పడంవల్ల వాటిని ఎగ్జామిన్ చేయడం జరుగుతున్నది. త్వరలోనే నిర్ణయం తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎన్. రఘువరెడ్డి (నక్రేకల్) :—ప్రభుత్వానికన్న మూడింతలు ఇబ్బందులు రైతులకు వున్నాయి. పాస్ బుక్స్ లేనందువల్ల తహసిల్దారునుండి సర్టిఫికెట్, పట్టా నకళ్ళు, ఎన్‌కమ్‌బెరెన్స్ సర్టిఫికెట్ ఇంకా ఏవేవో సర్టిఫికెట్స్ కావాలని చెబుతూ వుండటంవల్ల ప్రతిచోటా యిరవై, ముప్పయి రూపాయల వరకు చెల్లించుకోవలసి వస్తున్నది. దీనిలో అధికారులు వ్రాయటానికి టైమ్ పడుతుందితప్ప మరో ఇబ్బందిలేదు కనుక వెంటనే ప్రవేశపెడతారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన ఇబ్బందులు వున్నవి కనుకనే ప్రభుత్వం అంగీకరించడం జరిగింది. ఈ ఇబ్బందులను కూడా సాల్వ్ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. త్వరలోనే ప్రవేశపెడతాము.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి) :—ముందుగానే ఆలోచించి చేస్తామని చెప్పడంలో కష్టం ఏమిటి? గ్రామాధికారులవద్ద 10-1-ఎకౌంట్స్ వున్నాయి, ఆవర్జాలు వున్నాయి. వాటి ప్రకారం వ్రాయవచ్చు త్వరగా చేయిస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—పాస్ బుక్స్ తయారు చేయడం ఒక్కటేకాదు. దానికి గవర్నమెంటు గ్యారెంటీకూడా యివ్వవలసి వుంటుందనిచెప్పారు. లేకపోతే పాస్‌బుక్‌కు విలువ ఏమివుంటుంది? అవన్నీ ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—యు. పి. లో మొన్న రిపబ్లిక్ డే నుంచి అమలు చేశారు. నేను ఇక్కడ 67-68 లో రెయిజ్ చేసినప్పుడు 6 తాలూకాలలో ఇంటర్‌డ్యూస్ చేస్తామని చెప్పారు. 68-69 లో కన్సిడరేషన్‌లో వుందన్నారు. 69-70 లో నాన్ అఫిషియల్ బిల్లు తీసుకువచ్చినప్పుడు దానిని విత్‌డ్రా చేసుకోండి, ప్రభుత్వమే అమలు పరుస్తుంది అని హామీ యిచ్చారు. ఆ హామీ ఏమైనది? ఎంతకాలంలో ఇంటర్‌డ్యూస్ చేస్తారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—పాస్ బుక్స్ ఇవ్వడం కొత్త విషయం. దానిలో వున్న సాధక, బాధకాలను ఆలోచించాలి. సెక్రటరీస్ మీటింగ్ జరిగిన తర్వాత మళ్ళీ పరిశీలించి త్వరలోనే యాక్షన్ తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఆర్. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :—దీనిలో రెండు విషయాలు వున్నాయి. ఒకటి మూడు నాలుగుసార్లు ఎసెంబ్లీలో ఎస్యూరెన్స్ యివ్వడం జరిగింది. 6 తాలూకాలలో మేము ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తామని డెఫినెట్‌గా కమిట్ అయ్యారు. ఇప్పుడు ఏవో ఇబ్బందులు వున్నాయి కనుక ఇవ్వడం లేదని చెబుతున్నారు. దీనిపై తమరు రూలింగ్ యివ్వాలి. It has to be examined, firstly, whether it constitutes breach of assurance given by the Minister on the floor of the House, and secondly whether this answer is an indication to us that the whole issue is being scuttled and dropped out. Let the Minister make a statement and I would request you to give a ruling whether this does not constitute breach of an assurance that the Government has been so consistently giving to this House.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—దీనిలో బ్రీచ్ ఆఫ్ ఎస్యూరెన్స్ ఏమీ లేదు. 6 తాలూకాలలో ప్రవేశపెడతామని అన్నారు. ఇబ్బందులున్నాయనియన్నారు. ఇదివరకు అనుభవంలో లేదు.

Sri B. Ratnasabhapathi :—At the time when this commitment was made in the Assembly that it is going to be introduced in 6 taluks, did not the Government visualise all these difficulties? Were not these difficulties weret here before the Government then? Was the Government so callus at that time when they gave the commitment that it is going to be introduced in 6 taluks?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—సెక్రటరీస్ కాన్ఫరెన్స్‌లో ఎగ్జామిన్ చేసిన తరువాత....... ....

Mr. Speaker :—I do not know if all of you heard him. He says, it is really a very important matter ; "We agree with the views expressed by members. That is exactly the reason why it was considered by the Cabinet and it has been referred to the Cabinet Sub-Committee and very soon a decision may be taken and implemented." The only thing is he is saying in the matter of working "We are experiencing some difficulties; we are trying to overcome those difficulties and the matter has been referred to the Cabinet Sub-Committee to work out all those things."

Sri B. Ratnasabhapathi :—One submission, Sir.

Some hon. members rose—

Mr. Speaker :—If they were really not anxious about it, they would not have referred it to the Cabinet Sub-Committee. One thing, please see that the decision is taken as early as possible, say, in one or two months.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao (Vijayawada East): -I shall put a helpful supplementary question.

Mr. Speaker :—I have asked them to take a decision within a month.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—One helpful suggestion to be submitted and it is this. పదే పదే మంత్రిగారు కష్టాలున్నాయి, బాధలున్నాయి. ప్రతిబంధకాలున్నా యంటున్నారు. ఇట్లాంటప్పుడు ఇతర రాష్ట్రాలకు వారి అభిప్రాయాలు వీరు,వీరి అభిప్రాయాలు వారు తీసుకొనడానికి పంపిస్తారా ?

Mr. Speaker :—No delegation is necessary. If it is necessary, they will correspond with the concerned State Governments and try to get it.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—డెలిగేషను కాకపోయినా ఒక టాప్ ఆఫీసరును మహారాష్ట్రకి పంపించారు. అట్లాగే ఉత్తర ప్రదేశంలో సిండికేటు వారు చేసిన అభ్యుదయకరమయిన పని పరిశీలించడానికి ఇండికేటు ప్రభుత్వంనుంచి ఒక టాప్ ఆఫీసరును పంపించాలండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీ ఇండికేటు, సిండికేటు వల్ల ఇంత అవుతోంది.

Financial Assistance to Land Mortgage Banks

42—

*816 (1721-F) Q.—Sri K. Krishna Murthy (Harichandrapuram :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have not sanctioned amount to finance the Land Mortgage Banks of Narasannapeta and Tekkali of Srikakulam Distict for 1969 ;

(b) if not, the total amount sanctioned for the current year

(c) the village wise applications sanctioned in both Narasannapeta and Tekkli taluks ?

Sri T. Ramaswamy:— (a) and (b):—The Government do not provide financial assistance directly to Primary Land Mortgage Banks The Andhra Pradesh Co-operative Land Mortgage Bank Ltd. advanced during the financial year 1968-69 a sum of of Rs. 6,11525 to Primary Land Mortgage Bank, Narasannapeta and Rs. 5,95,000 to Primary Land Mortgage Bank, Takkli and during the period from 1-4-1966 to 31-7-1969 Rs. 0.96 lakhs and Rs. 1.70 lakhs respectively. In addition to this. a sum of Rs. 60,850 has recently been disbursed to the Primary Land Mortgage Bank, Narasannapeta by the Andhra Pradesh Co-operative Central Land Mortgage Bank Ltd. under Area Development schemes.

(c) A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE WITH REFERENCE TO CLAUSE (C) OF SHORT NOTICE QUESTION NO. 1721-F (STARRED) *42

(i) Village-wise Loan Applications sanctioned during the year 1968-69 (1-4-68 to 31-3-69) in Tekkali Taluk.

S. No.	Name of the village	No. of Loan Applications sanctioned by the Board	Amount
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Jallapalli	4	8,000
2.	Dandugopalapuram	1	2,500
3.	Santhabommali	3	9,000
4.	Marripadu	3	4,500
5.	Garudakhandi	2	6,000
6.	Tekkali	8	18,900
7.	Peda Narayanapuram	1	2,400
8.	Naupada	3	12,000
9.	Akasalakavaram	7	14,000
10.	Ravivalasa	3	6 000
11.	Kapugodivalasa	1	2,300
12.	Seethapuram	1	2,700
13.	Naugam	3	8,000
14.	Sylada	1	3,000
15.	Chetlathandra	1	3,000
16.	Lakkidasupuram	2	14,200
17.	Vallabharayapadu	4	5,000
18.	Uddanam Ramakrishnapuram	3	2,500
19.	Nagiripeta	1	875
20.	Thamalapuram	5	12.000
21.	Rameswaram	1	3.000
22.	Udrukudiya	2	4,500

(1)	(2)	(3)	(4)
23.	Gullapadu	3	3,500
24	Cahranadasupuram	1	3,200
25.	Narasingapuram	1	1,000
26.	Chinachala	1	2,500
27.	Dimilada	1	1,500
28.	Nagarampalli	1	2,000
29.	Kanithuru	3	3,250
30.	Jadyada	3	7,500
31.	Chakipalli Kotturu	1	900
32.	Bhagavappuram	4	4,500
33.	Talagam	1	1,500
34.	Kothapadukotturu	4	4.600
35.	Seethanagaram	1	3,750
36	Patha Tekkali	2	3,600
37.	Pedamuraharipuram	4	2,500
38.	Palasa	2	2,500
39.	Devunalthada	1	300
40.	Banjarupeta	1	3,000
41.	Amalapadu	4	2,700
42.	Yamalapeta	1	3,000
43.	Kollivalasa	2	4,000
44.	Tekkalipatnam	2	5,600
45.	Chinabadam	9	22,250
46.	Penturu	3	6,000
47.	Savarapeta	12	24,000
48.	Booragam	1	3,000
49.	Tollusurupalli	3	6,000
50.	Pedalaminipalli	2	4,000
51.	Nellapuram	2	4 000
52.	Pittalasariya	2	4,000
53.	Talavalasa	13	39,000
54.	Kamadenuvu	1	1,000
55.	Garudabhadra	6	12,000
56.	Rajam	8	16,000
57.	Kasipuram	1	2,000
58.	Jaganadhapuram	1	3,000
59.	Jiyannapeta	8	18,000
60.	Bendi	1	3,000
61.	Kasibugga	2	3,000
62.	Kasipuram	1	1,000
63.	Gopalapuram	2	6,000
64.	Radhajanaboddapadu	4	8,000
65.	Kaputhemburu	1	2,000
66.	Narayanapuram	1	1,000
67.	Gudema	2	4,000
68.	Pedarokalapalli	1	3,000
69.	Prathapaviswanadhapuram	1	1,800
70.	Singumahanthipeta	1	3,000
71.	Polavaram	2	6,000
72.	Devalabhadra	10	20,000
73.	Narasingapalli	2	6,000
74.	Laxmanapuram	1	3,000

(1)	(2)	(3)	(4)
75.	Talabhadra	4	6,000
76.	Pedathamarapalli	6	12,000
77.	Bathupuram	2	3,000
78.	Lodhabhadra	2	6.000
79.	Talabhadra	4	8,000
80.	Hukumpeta	1	4,000
81.	Rutikota	6	12,000
82.	Pathajagadevpuram	1	3 000
83.	Vallovalasa	1	3,000
84.	Venkatapuram	1	2,000
85.	Korlapudi	3	6,000
86.	Sumanapalli	1	2,000
87.	Ananthagiri	1	3,000
88.	Mothikivalasa	2	4,000
89.	Bantukotturu	5	15,000
90.	Kannevalasa	4	8,000
91.	Haridasupurm	3	6,000
92.	Krishnarayapuram	1	2,000
93.	Boddapadu	1	2,000
94.	Palavalasapeta	1	3,000
95.	Chinthamarapalli	3	6,000
96.	Ayodyapuram	3	6,000
97.	Vajrapukotturu	1	3,000
98.	Godivuru	4	4,000
99.	Sontivuru	2	5,000
100.	Pollada	7	9,000
101.	Akulasthivanipeta	4	8,000
102.	Sivarampuram	2	4,000
103.	Teleneelapuram	3	9,000
104.	Chandrayakotturu	2	4,000
105.	Manehalapeta	1	2,000
106.	Tarlalaximipuram	1	3,000
107.	Chinathungam	1	2,000
108.	Mendirayivalasa	2	6,000
109.	Komarlada	1	2,000
110.	Chinalaminipalli	1	2.500
111.	Mamidipalli	1	3,000
112.	Ijjuvaram	1	3,000
113.	Govindapuram	1	2,500

(ii) *Village-wise Loan Applications sanctioned during the year 1969-70* (i. e. from 1-4-1969 to date) in Tekkali Taluk.

Sl. No	Name of the Village	No. of Loan Applications sanctioned by the Board	Amount
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Kondathemburu	3	10,000
2.	Meliyaputti	6	12,000
3.	Antharakuddu	2	6,000

(1)	(2)	(3)	(4)
4.	Pathatekkali	2	4,000
5.	Chinathungam	4	8,000
6.	Devupuram	1	3,000
7.	Kanchivuru	3	6,000
8.	Kannevalasa	1	2,000
9.	Mondiravivalasa	3	9,000
10.	Pedalamunipalli	8	16,000
11.	Chinnabadam	1	3,000
12.	Vallapuram	4	8,000
13.	Karajada	1	3,000
14.	Kotapadu	1	2.000
15.	Machalapadu	2	6,000
16.	Jonnalapadu	2	4,000
17.	Palasa	1	3,000
18.	Chowdarikotturu	3	6,000
19.	Savarapeta	5	10,000
20.	Kollivalasa	2	9,000
21.	Kantragada	1	3,000
22.	Madanapuram	2	6,000
23.	Ayodyapuram	2	5,000
24.	Pakivalasa	3	5,000
25.	Cheepurlapadu	1	2,000
26.	Chinamanchama	1	2,000
27.	Santhabommali	3	8,000
28.	Garudakondigopalapuram	5	15,000
29.	Pedavanka	1	2,000
30.	Antlavaram	1	3,000
31.	Bantukotturu	1	3,000
32.	Kotipalli	2	6.000
33.	Rampuram	1	3,000
34.	Rajam	6	12,000
35.	Konsulakotturu	1	2,000
36.	Brundavanam	2	6,000
37.	Thatiparthi	6	12,000
38.	Kundrukudiya	1	3,000
39.	Komarltada	2	4,000
40.	Regulapadu	1	2,500
41.	Karlapudi	1	2,000
42.	Thurakalahota	3	6,000
43.	Garudebhadra	1	2,600
44.	Borigipeta	1	2,000
45.	Laxmipuram	4	12,000
46.	Devada	1	3,000
47.	Kaviti	1	1,500
48.	Danta	1	2,200
49.	Uddanam Gopinadhapuram	1	2,000
50.	Boddapadu	1	2,000
51.	Talavalasa	1	2,000
52.	Ravivalavsa	2	5,000
53.	Batupuram	1	1,500
54.	Chinnarigokarlapalli	1	3,000
55.	Venkatapuram	1	2,000

(1)	(2)	( )	(4)
56.	Harsavada	1	3,000
57.	Vallabharayapad	1	2,500
58.	Vemulada	1	1 500
59.	Jagannadhapuram	1	3,000
60·	Haridasupuram	2	4,0.0
61.	Akulasativanipeta	4	6,500

(iii) Taccavi for the year 1968-1969

Village-wise loan applications sanctioned in Tekkali Taluk,

S. No· (1)	Name of the Village (2)	No. of loanees (3)	Amount (4)
			Rs.
1.	Pentavuru	2	6,000 (N.D.)
2.	Ijjuvaram	3	3,000
3.	Venugopalapuram	1	1-000
4.	Maghavaram	1	1,000
5,	Jamchakram	1	2,000
6.	Bhagatnpuram	1	1,500
7.	Thelineelapuram	1	2.000
8.	Pedatamarapalli	1	2,000 (N·D.)
9.	Kaviti	1	2,000
10.	Kanthivuru	1	2,000
11·	Patha Tekkali	1	2,000
12·	Rajagcpalapuram	1	2,000
13·	Rentikota	1	2.000
14.	Chinanchala	1	2,000
15.	Kotapadu	1	2,000
16.	Komaraltada	1	2,000
17.	Naupada	1	2,000
		18	36,500

Laan applications sanctioned during the year 1968 69 in Narasannapet Taluk.

S. No.	Name of the village	No. of loanees	Amount
			Rs.
1.	Venkatapuram	10	14.400
2.	Nammada	10	19,800
3.	Chittivalasa	1	3,000
4·	Lakkamdiddi	5	7,200
5.	Duppilapadu	10	11,400
6.	Gangaram	4	5,100
7·	Yelamanchili	15	27,900
8.	Harischandrapuram	19	43,600
9.	Peddadugam	5	12,500
19·	Rana	4	3,7 0

(1)	(2)	(3)	(4)
11.	Srijagannadhapuram	20	33,400
12.	Narayanavalasa	6	14,500
13.	Talasmudram	4	13.500
14.	Puralli	2	7,400
15.	Kusumapolavalasa	1	1,200
16.	Madapam	1	3,000
17,	Chinnagudam	1	1,400
18.	Jaduru	5	12,0 0
19.	Malagam	27	34,700
20.	Borubhadra	15	17,300
21.	Pattupuram	16	23,000
22.	Masahebpeta	15	11,300
23.	Kondakottapeta	2	2,600
24.	Nadagam	1	4,000
25.	Danadulaxmipuram	8	18,000
26.	Susaram	11	15,500
27.	Gangivalasa	2	2,600
28.	Belamara	3	6,700
29.	Gokayavalasa	1	5,000
30.	Boddam	4	12,000
31.	Killam	2	6,000
32.	Gotivada	1	4,000
33.	Balaseema	1	4,000
34.	Edulavalasa	2	6,000
35.	Basivalasa	2	6,000
36.	Vandrada	1	1,800
37.	Kondakothapeta	6	7,500
38.	Gollalavalasa	1	4,000
39.	Vanavishnupuram	14	38,900
40.	Barjipadu	3	8,800
41.	Boddam	5	13,800
42.	Regulapadu	7	16,400
43.	Srijagannadhapuram	15	22,100
44.	Ramayyavalasa	14	32 600
45.	Koduru	12	42,300
46.	Kotturu	1	3,750
47.	Janaki	5	16,900
48.	Deerghasi	8	13,000
49.	Ganvivalasa	2	7,100
50.	Gathavalasa	1	2,700
51.	Polaki	7	32,500
52.	Mobagam	9	39,559
53.	Devadi	1	3,300
54.	Gopalapenta	1	3,800
55.	Peddabammidi	6	15,200
56,	Rallagodevalasa	19	48,100
57.	Piruvada	1	2,200
58.	Thotada	1	3,000
59.	Borubhadra	3	8,600
60.	Tilaru	6	12,1000
61.	Urjam	2	4,000
62.	Basivada	2	5,000

(1)	(2)	(3)	(4)
63.	Kondalagkivalasa	2	6,000
64.	Narasingupalli	2	6,000
65.	Karavanja	7	21,500
66.	Kothapolavalasa	1	6,000
67.	Urlam	2	6,000
68.	Chinnavenkatapuram	1	1,800
69.	Kasturipadu	4	5,150
70.	Dola	4	11,250
71.	Santhalakshmipuram	4	14,400
72.	Kotabommali	10	24,200
73.	Chittivalasa	2	65,00
74.	Challavanipeta	3	7,000
75.	Taltaria	11	22,600
76.	Narasannapeta	1	2,000
77.	Killam	1	4,000
78.	Darivada	2	3,300

(iv) *Village-wise*

Loan applications sanctioned during the year 1969-70 in Narasannapet taluk.

S. No.	Name of the village	No. of loans	Amount
1.	Gollalavalasa	1	4,000
2.	Vodipadu	3	5,800
3.	Dola	1	4,000
4.	Harischandrapuram	5	11,000
5.	Venkatapuram	2	9,000
6.	Killam	2	13,000
7.	Kusumapolavalasa	1	3,000
8.	Gangaram	1	2,800
9.	Koduru	1	3,000
10.	Rahimanpuram	2	7,000
11.	Kasturipadu	1	1,300
12.	Subbaraopeta	1	1,700
13	Taltaria	2	2,700
14.	Duppalopadu	1	1,500
15.	Nimmada	1	3,000
16.	Polaki	1	2,000
17.	Karavanja	1	2,000
18.	Susaram	1	2,000
19.	Kondalakkivalasa	2	5,900
20.	Pattupuram	2	2,100
21.	Urlam	1	1,800

(1)	(2)	(3)	(4)
22.	Jalumuru	1	2,800
23.	Mobagam	1	5,000
24.	Chellayavalasa	1	2,000
25.	Chikkalavalasa	1	3,000
26.	Kollivalasa	1	3,000
27.	Malagam	3	9,000
28.	Yarapabadu	1	2,000

TAXI DRIVERS CO-OPERATIVE SOCIETIES.

43—

* 515 (2129) Q.—Sri M. Veeraraghava Rao (Prathipadu) :– Will Hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Taxi Drivers Co-operative Societies in the State have prepaid properly in instalments the loans sanctioned by the Government :

(b) the names of the societies that have misappropriated the loans given without repaying the same · and

(c) whether the Government propose to recover the amounts from the presidents of the said societies or whether they intend to write off the same ?

Sri T Ramaswamy : -(a) There are three Taxi Drivers Co-operative Societies in the State. They are (1) The Vijaywada Taxi Drivers' Co-operative Society, Ltd Vijayawada. (2) The Hyderabad Taxi Drivers Co-operative Society and (3) The Kakinada Taxi Drivers' Society. A Statement showing the amounts sanctioned, those repaid and amounts still due from them is placed on the Table of the House.

(b) & (c) Misappropriation of funds to the extent of Rs. 34,151-15P in respect of the Vijayawada Taxi Drivers' Co-operative Society was brought to the notice of Government. As regards the misappropriation in the purchase deal of a Bus No.M.D.H. 3644, involving of Rs. 16,000 the matter was entrusted to Police Department for future investigation as per the opinion expressed by the Public Prosecutor, Krishna District. Appropriate action will be taken after the investigation is completed. No such cases were brought to the Notice in respect of the other societies.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(SEE CLAUSE (a) OF L. A. Q. NO. 2129 (Starred) [*43])

Clause (a) :—

The amounts sanctioned, amounts repaid, amounts over-due nd amounts outstanding in respect of the Three Taxi Drivers,

Co-operative Societies at Vijayawada, Hyderabad and Kakinada are as follows :

Name of the Society.	Total amount Sanctioned.	Amount repaid to Government	Amount overdue.	Amount outstanding.
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1. Vijayawada Taxi Drivers' Co-operative Society.	1,75,000	69,888	15,000	1,05,112
2. Hyderabad Taxi Drivers' Co-operative Society.	2,77,000	62,700	27,700	2,14,300
3. Kakinada Taxi Drivers' Co-operative Society.	1,50,000	15,000	45,000	1,35,000

TAXI DRIVERS CO-OPERATIVE SOCIETIES IN KAKINADA & VIJAYAWADA

41—

* 494 (1409) Q.—Smt. J. Eshwari Bai (Yellareddy) :- Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the amount of loss sustained by the two Taxi Drivers' Co-operative Societies at Kakinada and Vijayawada during 1966-1967 and 1967-1968 ;

(b) whether any enquiry was instituted into their working ;

(c) whether there is any proposal to sanction further loan to these co-operatives ; and

(d) the progress made by the Greater Hyderabad Taxi Drivers Co-operative Society and whether they had requested for a loan of Rs. 5.00 lakhs to expand their activities ?

Sri T. Ramaswamy :-(a) During the Co-operative year 1966-67 the East Godavari District Taxi Drivers Co-operative Societity Ltd. Kakinada sustained loss of Rs. 48,696-80 and the Vijayawada Taxi DriversCo-operative Society Ltd. sustained loss of Rs. 6,440-21 as per the final audited figures. During 1967-68 the former sustained a loss of Rs. 89,230-04 and the latter earned a profit of Rs. 8,132-86 as per the proforma balance sheet.

(b) Yes, Sir.

(c) No, Sir.

(d) The gereater Hyderabad Taxi Drivers Co-operative Society was registered on 12-8-1965 with 25 members and a paid up share capital of Rs. 51,400 The Society purchased 11 Ambassador cars during 1965-66 and 6 vehicles during 1966-67. There were 36 members on roll as on 30-6-67 with a paid up share capital of Rs. 61,900 and the membership rose to 44 members as on 30-9-67 and share capital to Rs. 64,600 as on 30 9 67, besides the share capital contribution of Rs. 20,000 given by the State Government. The Hyderabad Taxi Drivers Co-operative Society, Hyderabad has requested for a loan of Rs. 6·9 lakhs for purchasing 30 cars. The Society was advised to obtain Taxis on hire purchase system from Hindustan Motors, as there is no budget provision in this regard.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ): – కాకినాడ టాక్సీ డ్రైవర్ల కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ సందర్భంలో మిస్ప్రాప్రియేషను లేదని సభ్యులంగారుందనిచెబుతున్నారు. ఇదివాస్తవానికి విరుద్ధం. ప్రభుత్వం సరిగా పరిశీలించలేదు ఉదాహరణకు విజయవాడ టాక్సీ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీకి 6,400 రూ॥ లు నష్టంఅన్నారు. 24.164 రూ, లు మిస్ప్రాప్రియేషను అంటున్నారు. కాకినాడ తీసుకుంటే 48,697 రూ. లు నష్టంఅన్నారు. మిస్ప్రాప్రియేషను ఏమీ లేదంటున్నారు. కనుక యీ విషయంలో లోతుగా పరిశీలించి ఎంక్వయిరీ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. రామస్వామి :— రెండు సొసైటీస్ విషయంలో కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ సెక్షన్ 52 ప్రకారం ఎంక్వయిరీ వేయడం జరిగింది. కాకినాడ టాక్సీ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటిని కాకినాడ కలెక్టరు లిక్విడేట్ చేశారు. On appeal the Government considered the whole question and allowed the society to function on certain conditions, that they should pay Rs. 10,000 immediately, another Rs. 5,000 later on and every month Rs. 2,750 and that they should give third party guarantee for the price of the car. ఈ కండిషన్సు మీద మళ్లీ ఫంక్షన్సు చేయడం జరిగింది. లాస్ ఉంది. మిస్ప్రాప్రియేషను లేదు లాస్‌కు మిస్ప్రాప్రియేషనుకు తేడా ఉంది. తెలివితక్కువవలన ఆక్సిడెంట్సువలన, ఇరిగ్యులారిటిస్ వలన లాసెస్ ఉంటాయి. కనుక కలెక్టరు రద్దుచేశారు. స్ట్రిక్ట్ కండిషన్సు పెట్టి తిరిగి పర్మిషనిచ్చారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— యీ లోన్సు ఎప్పుడిచ్చినది కనిపించలేదు. ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్స్ ఎప్పుడు పే చేయాలో లేదు. ఏమయినా ఛోగట్టా ఉందా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఈ లోన్సు 65-66లో ఇచ్చారు. మూడు సొసైటీస్‌కు లోన్సు ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— నేను మూడు పాయింట్సు అడుగుతాను. లోన్సు ఎంత ఇచ్చారు—దానికి ఓవర్ డ్యూ చూపించారు ఏ తేదివరకు ఓవర్ డ్యూ ఉంది అది ఏవిధంగా రికవర్ చేస్తారు? 2. యీ మిస్ప్రాప్రియేషన్ అండ్ లాస్ సక్రమంగా తీసుకోలేదనే భావం కలుగుతోంది మాకు. కనుక డిటెయిల్స్ మొత్తం కావాలి. 3. యీ ఫార్మేషను అప్పుడు టాక్సీడ్రయివర్లు

నిజంగా టాక్సీ డ్రయివర్లు కారు వేసేవారు డ్రయివింగు రానివారు యీ టాక్సీ డ్రయివర్సు పేరుమీద యీ అసోసియేషను నడుపుతున్నారు, అనేది ఉంది. యీ మూడింటికి సమాధానం చెప్పాలండి.

శ్రీ టి. రామస్వామి :- మిస్అప్రాప్రియేషను అంటె డబ్బుతినెయ్యడమండి. కాని మేనేజ్ చేయడం చేతకాక నష్టంవస్తుందండి. నష్టంవస్తే మిస్అప్రాప్రియేషను కాదండి. Misappropriation is different from loss.

Sri N Ramachandra Reddy:—A statement may be placed on the Table of the House లాస్ ఎలావచ్చింది?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—నేను రీజన్స్ చెబుతాను.

Sri N. Ramchandra Reddy:—We are not satisfied with the explanation that is given.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—కలెక్టరు చెప్పిన కారణాలు: The hire charges earned or being spent towards repairs, the spare parts and establishment charges. 150 రూ. లు డ్రయివరుకిచ్చారు అది ఎక్కువని కలెక్టరు చెప్పారు. క్లీనరుకు 60 రు. ల ఎక్కువన్నారు ఇది మిస్అప్రాప్రియేషను ఎలాగవుతుంది. Paying salaries to staff or repairs to cars or purchase of spare-parts etc. మిస్అప్రాప్రియేషను ఎలాగవుతుంది. వారి తెలివి తక్కువవలన, కేరలెస్‌నెస్‌వలన ఇదిజరిగినదని కలెక్టరు రద్దుచేయడం జరిగింది

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—తెలివితక్కువవలన జరిగింది మిస్అప్రాప్రియేషన్ తెలివితేటలవలన జరిగింది లాస్ అది నిర్ధారణ చేసేవారెవరు?

Mr. Speaker:— You know what 'misappropriation' is. If a man to whom funds are entrusted does not spend the money for the purpose for which it has been entrusted and if he uses that money for his own purpose, then it is 'misappropriation'. A man has been entrusted with the duty of collection on behalf of a particular institution; he collects the amount on behalf of that institution; and if he spends the money so collected for his own personal use again it amounts to misappropriation.

Sri C. V. K. Rao :— What about his friend's use ?

Mr. Speaker : Friend's use, personal use-it makes no difference. If the money is spent for a purpose other than the purpose for which it has been entrusted to him, then it amounts to misappropriation. Here is a case where the society lost due to mismangement or unforeseen expenditure. He says they incurred loss. Can it be called 'misappropriation'?

Sri C. V. K. Rao : The Minister is saying it is due to "తెలివి తక్కువతనం" that loss is incurred.

Mr. Speaker :—I do not think it is necessary to spend so much time on this. I will ask the Minister to place a copy of the Collector's Report on the Table of the House. Yon can go through it.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :-నష్టంమీద నడుస్తే నడుస్తాయి పరవా లేదు. యీ టాక్సీడ్రయివరుల ఆర్థిక పరిస్థితి మిగతావారికంటె మెరుగ్గా

ఉందా? మూడు సొసైటీలలోను విజయవాడ కంటే మెరుగ్గా ఉంది. నష్టం తక్కువ. దానిని బలపరచడానికి మంత్రిగారు సహాయం చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—హైదరాబాదుది ఇంకా బాగా ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పినట్లు వారు మిస్‌ప్రాప్రియేషను చేసిఉంటే వారి పరిస్థితి మెరుగయేది.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—విజయవాడలో మిస్‌ప్రాప్రియేషను లేదు, లాస్ తక్కువ.

Mr. Speaker : -No, further discussion about it.

SURVEY OF GOVERNMENT LAND IN HYDERABAD

45—

* 245 (1651) Q.—Sri Dhanenkula Narasimham (Udayagiri):—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the survey of all the Government lands at Hyderabad city has been conducted ; and

(b) if so, the extent of land (in acres) found to belong to Government ?

The Minister for Revenue (Sri P. Thimma Reddy): -(a) The survey is being conducted.

(b) As per the provisional list prepared by the Collector, Hyderabad and the survey so far done, an extent of 6,439 acres in the Twin Cities has so far been found to belong to Government, pending completion of Final Check Operations.

(ఎ) సర్వే ఇంకా జరుగుతోంది.

(బి) మొదటి లిస్టు కలక్టరుగారి లిస్టు ప్రకారం సర్వే జరిగింది 6,439 ఎకరాలున్నది. యీ ట్విన్ సిటీస్‌లో.

శ్రీ ధనేంకుల నరసింహం :—ఈ సర్వేచేయడానికి ఎంత ఖర్చువుతుంది? ఎంత మంది ఉద్యోగులను నియమిస్తున్నారు. పైగా సర్వేచేసిన భూమినుంచి గృహ వసతిలేని పేదలు ఆ భూమిని ఇళ్లు కట్టుకొనడానికిమ్మని ప్రభుత్వానికేమైనా విజ్ఞప్తులు, పంపించారా? అయితే ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—స్పెషల్ డిప్యూటీ కలక్టరునువేసి స్టాఫ్‌ను ఇచ్చి యీ కార్యక్రమం చేస్తున్నారు. ట్విన్‌సిటీస్‌లో సర్వే కావలసిన మొత్తం ఏరియా 181 చదరపు కిలో మీటర్లు. అంటే 43,879ఎకరాలు అందులో 42,732 ఎకరాలు సర్వేపూర్తిచేశారు.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :— 6,439 ఎకరాలు సర్వే తేలితే అందులో ధనవంతుల ఆక్రమణ క్రింద ఎంత ఉంది? ఆ ఆక్రమణను తొలగించడానికి తీసుకున్న చర్య ఏమి?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఏకరేజి ఎక్కడెక్కడ ఎంత ఉంది అంటె పెద్దకథ అవుతుంది. వివరాలు కావాలంటే కష్టం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :— ఆ కథ అంటున్నారు. యీ మంత్రివర్గం ఉన్నన్ని రోజులు ఈ కథ ఇంతేనా మార్పు ఏమైనా ఉందా? 403 సర్వే నంబరులో నిజాంనవాబుగారి కొడుకుకు 300 ఎకరాలిచ్చారుని 400 ఎకరాలు స్వాధీనం చేసుకుంటే దానిపైన గ్విన్‌గారు అపాయింటుచేస్తే గ్విన్‌గారు తప్పు అని చెబితే గ్విన్‌గారు ఒప్పుకున్నారు కనుక ఇచ్చామని చెప్పింది తప్పా రైటా ఆయన లెటరు బయట పెడతారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ప్రత్యేకంగా ప్రశ్న వేస్తే నవాబుగారి విషయాలు వావిలాలగారికి పంపిస్తాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— నా స్వంతం కాదండి. నవాబుగారి పొలం నా పొలం కాదండి మే మిద్దరమూ పంచుకొనడానికి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— 64 రెవిన్యు విలేజెస్ యీ ట్విన్‌సిటిస్‌లో ఉంటే ఎన్నో వివరాలుంటాయి. చిన్న ప్రశ్నలో ఇన్ని వివరాలు హాఫ్ హేండెడ్‌గా చెప్పడం కష్టం.

శ్రీ పి. కోటయ్య (చీరాల) :— ఇది చాల ప్రధాన సమస్య. 6000 ఎకరాలు ఎంతో మంది స్వాధీనంలోవుంది. దానిపై బిల్డింగ్సు ఏమైనా కట్టారా, లేక భూములు సేద్యం క్రింద ఉన్నవా, వివరాలు లేకపోతే కనీసం హౌవుస్ ముందు పెట్టడానికి ముందుకు రావాలిగాని చిన్న ప్రశ్నలో పెద్ద సమాధానం చెప్పడం సరైంది కాదనే సమాధానం సరైంది కాదు. ప్రశ్న చిన్నదైనా సమాధానం పెద్దదైనా ముందుకు రావాలి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ప్రశ్న చిన్నదిగా కనిపిస్తోంది వివరాలు బ్రహ్మాండంగా వున్నాయని చెప్పాను. చిన్న ప్రశ్న అని కాదు. ఇక్కడ 568 సర్వే నంబర్లు 45 గ్రామాలు వరియా 4,013 ఎకరాలు. అట్లాగే 120 సర్వే నంబరులో 2400 ఎకరాలున్నాయి. యిది ఎక్కడుంది ఇందులో బిల్డింగ్సు ఎన్ని ఉన్నాయంటే ఎట్లాగ?

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— మొత్తం 5,000 ఎకరాలలో వివరాలు సమర్పించండి సభకి. ఒకసారి సమర్పిస్తే అనుమానం ఉండదు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— వివరాలు సేకరించడం కష్టం. పెద్దపుస్తకం అవుతుంది. కాగితం దండిగా ఖర్చవుతుంది, తమ ఆజ్ఞ అయితే సబ్‌మిట్ చేయమంటే చేస్తాను.

శ్రీ యన్. రామచంద్రా రెడ్డి :— ఈ 6,400 లో ఐ. ఎ. యస్. యన్ అండ్ నాన్ ఐ. ఎ. యన్. యన్. ఇంక్లుడ్ అయినాయా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— I. S. F. అంటే ఏమిటో నాకు తెలియదండి.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— నైజాము స్టేటులో వున్న మిలిటరీ డిస్బాండు అయిన తరువాత ఆ లాండ్సు ఏవైతేవున్నాయో వాటిని బైఫర్‌కేట్

చేసినారు, దానితో Non I S F. లాండ్సు స్టేటుకు రివర్టు అయినాయి. I. S. F. లాండ్సు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు తీసుకుంది. అవి ఎవరి possessionలో వున్నాయి? అందులో ఇది చేర్చబడివున్నదా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— ఆ పనం యింకా నేను వినలేదండి. వివరాల కొరకు ప్రశ్నరూపకంగా వ్రాసియిస్తే తప్పనిసరిగా నేను తెలుసుకుంటాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— "6 00acres of land in Hyderabad, Secunderabad" అని అన్నారు. హైద్రాబాదులో ఎంత? సికిందరాబాదులో ఎంత మంత్రిగారి దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకురావాలనుకుంటున్నాను. సికింద్రాబాదులో సర్వే నెం 45లో 32ఎకరాల 8కుంటల భూమివుంటే దాంట్లో గవర్నమెంటువారు కూడా వుండి దాన్ని అమ్ముకున్నారు అక్కడ బిల్డింగులు కూడా అయిపోయినాయి. అది గవర్నమెంటు దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— దృష్టికి రాలేదండి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— ఈ మాదిరిగా వేగ్‌గా ఆన్సర్స్ యిస్తే ఎట్లాగండి. This is not the way that the Minister should reply.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— మీ దృష్టికి వచ్చిందా అన్నారు. మా దృష్టికి రాలేదని అన్నాను. ఇప్పుడు దృష్టికి తీసుకువచ్చినారు. చూస్తాం.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— సర్వే నంబరుతో సహా మీ దృష్టికి తీసుకు వచ్చాను గనుక ఆ information ఎప్పుడు యిస్తారు?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— అదీ యింకా మిగతా విషయాలూ కూడా మాకు వ్రాసి పంపిస్తే తప్పనిసరిగా information తెప్పిస్తాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— నాకు మిగతా విషయాలు అక్కరలేదండి. ఈ విషయంలో మాత్రం information కావాలి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:— అధ్యక్షా! ఈ house లో వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు అనేకసార్లు తీసుకువచ్చారు. అదేమంటే నౌబత్‌పహాడ్‌లో గవర్నమెంటు లాండులో రాజారామేశ్వరరావుగారి occupation లో ఎంతవుంది అనే విషయమై వారు అనేకసార్లు ప్రశ్నించారు. ప్రభుత్వం దీన్ని పరిశీలిస్తున్నది అని చెబుతున్నారు. ఈ ఆక్రమణదారులను తొలగించే శక్తి ప్రభుత్వానికి వుందా? వుంటే ఎప్పటిలోగా తొలగిస్తారు? సమగ్రమైన నివేదికను ఈ సభముందు వుంచుతారా? వారి స్వాధీనంలో ఎంత భూమి వుంది?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— ప్రభుత్వానికి సత్తా లేకపోతే యింకెవరికుంటుంది? ఈ రామేశ్వరరావుగారి భూములకు సంబంధించి కోర్టుకు పోవడము జరిగినది. అది sub-judice.

Sri D. Venkatesham:— What is the extent of this occuption?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—అది చెప్పడం Sub-judice అవుతుందనుకుంటాను. ఎందుకంటే నేను ఒక మొత్తం చెబితే రేపు అక్కడ కోర్టులో....

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మీరు కోర్టుకు పోయిన వ్యవహారంలో, వారి ఆక్రమణలో ఎంత వుందని మీరు కోర్టుకు వెళ్లారు.

Mr. Speaker :—Put a separate question ; he may be able to answer.

Sri K. Govinda Rao :—It is not before the Court. Therefore, the Minister could give the information.

Sri D. Venkatesham :—A decision is already given. What is the point in saying that it is before the Court.

Mr Speaker :—Members say that the Court has decided this matter and that it is not before the Court.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—లేదండి, నిన్ననే దానికి సంబంధించిన ఆఫీసరును కూడా పిలిచి మాట్లాడినాను. ఎందుకంటె, ఈ ప్రశ్న వస్తే దానితో పాటు నౌబత్ పహాడ్ కూడా వస్తుందని నాకు తెలుసు. దాంట్లో నాకు వచ్చిన జవాబు ప్రకారం 84 ఎకరాలు నౌబత్ పహాడ్ ఏరియాలో వున్నదని, దాంట్లో 55 ఎకరాల 72 సెంట్లు encroachment లో వున్నదని నాకు అందాజ్‌గా యిక్కడ లెక్కలు యిచ్చినారు. నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే, యిప్పుడు నేను యిక్కడ ఏదైనా చెప్పేటట్టుగా వుంటే, This may be used in a Court of Law by the Parties concerned. అందువల్ల whenever anything is in a Court of Law, I think Sir, it may not be proper to revail the details.

Mr. Speaker :—He says, it is still before the Court. He says, he had discussed about this matter with the concerned officer, and the concerned officer told him that the matter is still pending before the Court.

Sri K. Govinda Rao :—What the officer is saying is correct or not, let him verify, Sir.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—హుస్సేన్ సాగర్‌లో 'జలదృశ్యం'లో ఎంత occupation లో వుందో కూడా చెబితే బాగుంటుందని నా మనవి అధ్యక్షా !

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఏ దృశ్యమైనా దయచేసి don't expect me to be a Collector here to have known all these details byheart.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (పరచూరు) :—అధ్యక్షా, హైదరాబాదు పట్టణంలో పోరంబోకు భూములకు అయితేనేమి, గవర్నమెంటు భూములకు అయితేనేమి హైదరాబాదు Capital అయిన తరువాత importance పెరిగి values కూడా పెరిగాయి. కొంత మంది పెద్ద పెద్ద వాళ్లు అనుకున్న వాళ్లు చాలా భూములు occupy చేసుకున్నారు. పేర్లు చెప్పడం బాగుండదనుకోండి. తరువాత industries పేరుతో, industries స్థాపించకుండానే ఈ భూములను 10 ఎకరాలు, 15 ఎకరాలు, 20 ఎకరాలు సంపాదించుకోవడం జరిగింది. అదంతా సమగ్రంగా తేల్చుకోక పోతే బాగుండదు. కనుక ప్రభుత్వం వారు వెంటనే, అసలు ఎంత భూమి వున్నది, ఇండస్ట్రీస్‌కు ఎవరికి యిచ్చినారు, ఇండస్ట్రీస్

సాపించినారా లేదా, ప్రయివేటు వ్యక్తులు ఎవరి చేతిలో వుంది, భూస్వాములు చేతిలో ఎవరి చేతిలో వుంది ; పలుకుబడిగల వాళ్లు—ఎవరి చేతిలో వుంది—ఇవన్నీ వివరాలు అన్నీ సేకరించి సభ ముందు పెట్టమని కోరుతున్నానండి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— గౌరవనీయ సభ్యులు చెప్పిన మాట వాస్తవమే. కాని వివరాలు అన్నీ చెప్పాలంటే—నాకు Department నుంచి వచ్చిన అన్సరు ప్రకారం reliable records of old S. Nos. containing full particulars of Government vacant lands were not available. ఎందుకనంటే ఈ పట్టణం దాదాపు 400 సంవత్సరాలనుంచి............

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— గవర్నమెంటు గగ్గర records లేవని చెప్పే ఈ గవర్నమెంటు అసలు వుందా, పోయిందా ? He says there is no record.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇది 400 సంవత్సరాలనుంచి పెరుగుతూ వచ్చిన పట్టణం ఒకప్పుడు దీనిని హైదరాబాదు అని పేరు. ఇప్పుడు Twin Cities అయింది. ఇక్కడ పట్టణం పెరుగుతూ వచ్చింది. ఎవరెవరి సత్తా కొద్దీ, సామర్థ్యం కొద్దీ, ఆశ్రయం కొద్దీ అనేక రకాలైన పనులు జరగడం సంభవించింది. దాన్ని మూసి పెట్టే ప్రయత్నం లేదు. వున్న సంగతి మనవి చేస్తున్నాను. ఇదేదో ఈ పొద్దు ఈ ప్రభుత్వం చెప్పవలసింది కాదు. ఎప్పటి నుంచో జరుగుతూ వచ్చింది. ఈ ప్రొద్దుటికి ఈ ప్రభుత్వం వుంది అందువల్ల రికార్డ్సు అన్నీ కావాలంటే—కొంత మంది చాలా తెలివైన వాళ్ళు వున్నారు. Plans మార్చే వాళ్ళు వున్నారు Mapsమార్చే వాళ్ళు వున్నారు. ఆఫీసుల్లో రికార్డ్సు లేకుండా చేసే వాళ్ళు వున్నారు. క్రొత్త రికార్డుల స్థాపన చేసే వాళ్ళు కూడా వున్నారు. ఇది మానవులకు సంబంధించింది. అందువల్ల అనేక లోపాలు వుండేదానికి అవకాశం వుంది. అసలు వున్న పరిస్థితి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్షా, పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు, పెద్ద పెద్ద నాయకులూ కూడా గవర్నమెంటు భూములను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఆ విధంగా స్వాధీనం చేసుకున్న వాళ్లు ఎంత మంది వున్నారు ? ఆ భోగట్టా అంతా మీరు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అది మీరు చేయాలి. మీరు చేయవలసిన పని అదే మరి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— నాకు అభ్యంతరం లేదు. దాన్ని గట్టిగా, లోతుగా యింకొంచెం పెద్ద యెత్తున చూడాలని నాకు కూడా ఉద్దేశ్యం వుంది. మీ అందరి ఉద్దేశ్యం కూడా ఆ రకంగానే వుంది కాబట్టి I will try to probe more into these details.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అధ్యక్షా, తమరు ఆదేశిస్తే ఆ Particulars యిస్తా అని చెబుతున్నారు.

ఒకసారి ఆ particulars అన్నీ collect చేసి యిచ్చినట్లయితే మాకు కూడా ఒక అవగాహన వస్తుంది. వారికి కూడా ఒక అవగాహన వస్తుంది. అది ఉభయులకు క్షేమమే గనుక దయచేసి ఆ particulars యివ్వమని తమరు ఆదేశించాలని కోరుతున్నాను.

Sri P. Thimma Reddy: — I will submit a note to the House about as many details as have been gathered and what the Government proposes to do, in the course of this session.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: — ఈ సర్వేలో ముకరంజాహీగారికి ఇచ్చాము అన్నటువంటి 403 సర్వే నెంబరు షేకపేటలో 300 ఎకరాలు యిచ్చాం అని చెప్పారు. కాని క్రిందటి తడవ ఏమీ చెప్పారంటే గ్విన్‌గారు చూసియిచ్చారు అని చెప్పారు. గ్విన్‌గారు ఏమి చెప్పారంటే, He has no claim అని చెప్పారు Prince Mukaram Jah claimed the whole area within the said S. No. which measures 300 or 400 acres. Since the basis for the Prince's claim is not strong I recommend that the Government should not accept. అని ఆయన చెబితే, వారు accept చేయమన్నారు. మేము చేశాం. అని క్రిందటి తడవ చెప్పారు. అందు వల్ల నేను అడిగేది ఆ రికార్డు అంతా బయటకు తీసుకువస్తారా? గ్విన్‌గారు ఏమి రిపోర్టు యిచ్చినారు. ముకరంజాహీగారికి ఆ పొలం ఎక్కడిది? ఆయన income tax pay చేస్తున్నారా? Deed వుందా? అవన్నీ చెప్పమని కోరుతున్నాను.

Sri P. Thimma Reddy :— I don't have the details now with me.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఆ రోజు wrong statement యిచ్చి యిప్పుడు నా దగ్గర వివరాలు లేవంటున్నారు. మేము material తీసుకువస్తే details లేవంటున్నారు. ఎందుకు అండి మేము యిక్కడ వుండి అసలు. ఈ విధంగా గవర్నమెంటు wrong రిపోర్టులు యిస్తుంటే ఏమి చేయాలి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— అది separate ప్రశ్న, ఆ ప్రశ్నకు ఈ ప్రశ్న ఉపప్రశ్నగా తయారవుతున్నది. దయచేసి note పంపిస్తే నేను information యిస్తాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఏమి note పంపించాలండి, ఎన్ని ఉత్తరాలు వ్రాయమంటారు. ఎందుకు యిది అంతా.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతలపాడు) :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం యొక్క భూములను బీదవారు ఆక్రమించుకుంటే వారిని evict చేయడానికి ఒక్క నిమిషం కూడా పట్టడం లేదు. మరి భాగ్యవంతుడు ఆక్రమించుకుంటే ఎన్నో సంవత్సరాలతరబడి పడుతోంది. మరి వారినికూడ తొందరగా evict చేయడానికి ఏమైనా మార్గం వుందా అని.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అది ఏదో గుడిసెలో వుంటే తొందరగా పెరికేదానికి వీలుగావుంటుంది ఏమో. మేడగా వుంటే పడగొట్టడానికి కొంచెం కష్టం అవుతుంది ఏమో —

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య (సర్వేపల్లి) :— ఇందులో ప్రధానమైన policy ఏమిటి ? Ineligible వారిని immediate గా తొలగించివేసి eligible వారికి యిస్తామన్నారు. Survey చేసి 6 వేల ఎకరాలు యిచ్చినప్పుడు అందులో ineligible గా వున్నవారిని, ముఖ్యంగా సైజాము నవాబులాంటి క్రింద ఎంత వుందో వారికి నోటీసు యిచ్చి తొలగించేదానికి ఎందుకు జాప్యం చేస్తున్నారు. రెండవది మనుష్యులు కాబట్టి records మాయం చేస్తున్నారని అంటున్నారు. మరి records వుండే వాటికి ఎందుకు eviction proposals పెట్టలేదు.

Sri P. Thimma Reddy:—Sir, this is still in the process. Special staff ను వేసి తిరిగి survey చేసేటప్పుడు Revenue records కు సంబంధించి ఏదైనా claims వస్తే దానికి survey, settlement దగ్గర నుంచి appeals వున్నాయి. There are sereval things in diffrent courts. అందువల్ల యివి finalisation అయిన తరువాత ఎట్లా వుంది ఏమి అయింది అని మనం review చేసుకుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి:— ప్రిన్స్ ముఖరంజా కు సంబంధించినటువంటి 800 ఎకరాలలో వారికి land possession యిచ్చేటప్పుడు legal department bord of revenue objects చేసింది. He has not title over them. Let him prove his title over the land. వారికి పట్టా యివ్వడం జరిగింది. దాన్ని గురించి వారి దగ్గర information లేదంటున్నారు కనుక ఈ విషయం కూడా examine చేసి మాకు యివ్వగలుగారా.

Sri P. Thimma Reddy:—Sir, it will be noted.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి):—ముఖరంజా గారికి యిచ్చినటువంటి భూముల విషయంలో కాబినెట్ లో ఏమైనా చర్చ జరిగిందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— కాబినెట్ లో ఏమి జరిగిందో యిక్కడ ఎలా చెప్పేది అధ్యక్షా.

శ్రీ వగ్గడ కోటయ్య:—Encroachment rules ప్రకారం ఏదైన చిన్న వారిని evict చేస్తే ఆధారం లేదు. Court లకు వెళ్ళలేదు. Collector దగ్గరకు వెళ్ళలేదు, కాని పెద్దవాడు పెద్ద విస్తీర్ణం ఆక్రమించుకున్నప్పుడు eviction చేస్తే Collector దగ్గరకో, Court కో వెళ్ళి stay తెచ్చుకుంటున్నాడు. ప్రభుత్వం కదిలించలేకపోతున్నది. దాని పరిష్కారానికి ఏదైనా మరొక మార్గం కనుక్కొంటున్నారా ? మన encroachment rules లో ఏదైనా మార్పు చేసే విధానం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా ? ఈ విషయంలో బీదవాడికి ఏమిసహాయం చేసినట్లు? సోషలిజం, సోషలిజం అని చెప్పడమే తప్ప మన రూల్సు అన్నీ ధనవంతులకే అనుకూలంగా వున్నాయి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఏదైనా వుంటే చెప్పండి చూస్తాము. గౌరవ సభ్యులుకూడా తెలిసినవారే.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :- నేను చెప్పింది ఏమిటి అంటే ప్రస్తుతం వున్నటువంటి encroachment rules ప్రకారం చిన్నవాడు ఎక్కడైనా గుడిసె వేసుకుంటే eviction యిచ్చి police సహాయంతో తీసిపారవేస్తున్నారు. వారు యేకలెక్టరు దగ్గరకో, కోర్టుకో వెళ్ళి stay తెచ్చుకోడానికి వారిదగ్గరడబ్బులు వుండవు. కాని అదే స్థలంలో కాని, అంతకన్నా పెద్ద విస్తీర్ణంలో కాని పెద్దవాడు ఎవడు అయినా పెద్దభవనం కట్టుకుంటే విధిలేక eviction యిచ్చినప్పటికి Sub-Collector దగ్గరకో, Collector దగ్గరకో, కోర్టుకోవెళ్ళి stay తెచ్చుకుంటున్నాడు. Is the Government going to revise the encroachment rules and protect the rights of the ordinary man or not?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :-అధ్యక్షా, ఆర్థికంగా బలహీనంగా వున్నటువంటి వర్గాలకు ఏవైనా కేసులు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వంవారికి legal గా assistence యిచ్చేదానికి, help చేసేదానికి పూనుకుంది. అందులో ఈ సంవత్సరం grants కూడా దానికి ఎక్కువ చేసింది. రాష్ట్రంమొత్తంమీన బీదవాళ్ళకు.

Sri Pragada Kotaiah:—Is the Government going to change the encroachment rules and provide protection to the common man?

Sri P. Thimma Reddy :—We are going to enforce all the rules, If any additional rules are required, we shall consider it. If you have any suggestion to put forward, please put it in writing and pass it on to us.

Sri Pragada Kotaiah :—The Government must have a mind to revise the rules.

Sri C.V.K.Rao :—The Government lost its mind long ago....

(Interruption by Smt.J.Eswari Bai)

Mr. Speaker:—If members get up and insist that their question should be answered, I can only call one and ask him to put the question. If still members get up, I cannot do anything.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :-సమాధానం రాలేదండి.

శ్రీ కె. మునుస్వామి(సత్యవేడు) :-పేదవారిని తొలగించకుండా వుంటే దానికి వారికి కొంత assurance యివ్వగలరా?

Mr.Speaker:—The complaint is that the Government is making discrimination between the poor people and the rich people. People who have influence can influence the Government and get their things done. So far as poor people are concerned, they are being mercilessly evicted. That is the complaint. If it is true, what dose the Government propose to do ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—పెద్దవారు చేసినా, చిన్నవారు చేసినా, చదువు వచ్చినవారు చేసినా, చదువు రానివారు చేసినా, పల్లెల్లో చేసినా. పట్టణాలలో చేసినా అది తప్పే అధ్యక్షు. ఏదో గుడిసెల్లో వున్నవారుచేస్తే తప్పుకాదని, పెద్దవారుచేస్తే తప్పు అనేటటువంటిది ఒక క్రొత్తరకమైన లాజిక్, సైకాలజీ, ఎవరుచేసినా తప్పే. అయితే చట్టం ప్రకారం—

మిస్టర్ స్పీకర్ :—చట్టం ఎలాగు వున్నప్పటికి ఇళ్ళు లేనటువంటివారు ఏదో 10 గజాలో, 20 గజాలో ఆక్రమించుకుంటే వారిని ఒక రకంగా చూసి, ఎన్నో ఇళ్ళు ఉండి ఆక్రమించుకున్నవారిని ఒకేరకంగాచూస్తే చట్టం ఉంది అంటే ఏమి ప్రయోజనం అని—

Sri P. Thimma Reddy :—I have got different cases even belonging to the city. కొంతమంది కొన్నిచోట్ల చిన్న గుడిసెలు వేసుకుంటే తీసివేసినారు. అది ఏదో industries కు కావాలన్నారు. That file is before me. వీరిని తీసివేసిన తరువాత వారికి రెండోచోట చూపకుండా, నీడ లేకుండగా చేయడం తేనుంకాదు, వేరేచోట చూపండి అని నేనే చెప్పడం జరిగింది. ఒకటి మాత్రము వారు ఒప్పుకోవాలి. ఎవరు అయినాసరే ఉత్తరువులేకుండా, క్రమ విరుద్ధంగా గవర్నమెంటు భూములు ఆక్రమించుకుంటే అది తప్పుగా వస్తుంది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— నేను అడిగిన ప్రశ్నకు వారు చెప్పిన సమాధానానికి సంబంధంలేదు. నిజంగా objectionable lands లో ఎవరు ప్రవేశించినా నేరమే. వారిని తీయవలసిందే. మేము అడుగుతున్నది ఏమి అంటే పేదవారికి, preference యిచ్చేదానికి, ధనవంతులకు preference యివ్వకుండా వుండడానికి కావలసిన విధంగా మీ enoroachment rules, assignment rules ను మార్చడానికి ప్రతిబంధకం ఏమిటి? ఎందుకంటే మనం రోజు socialism socialism అని అంటున్నాము. Socialism అని అంటున్నప్పుడు we must give preference to the poor man. What is that preference we are giving?

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) :—మనం శాసన సభలోనే తప్పులు చేస్తే we are getting ratification ఎవడో బీదవాడు తప్పుచేస్తే ratification ఎందుకు చేయకూడదు. Rules ఎందుకు మార్చకూడదు.

Mr. Speaker :—Let him soy. . . . . . .

Sri P. Thimma Reddy :—There are enough Rules to proceed against all the wrongdoers. కాకపోతే ఏమవుతుందంటె, డబ్బు ఉన్నవాళ్ళు, పలుకుబడిగలవాళ్ళు, కొంచెము తెలివి ఎక్కువ ఉన్నవాళ్ళు ప్రభుత్వాన్నికూడా పెడదారి పెట్టించగలిగిన సామర్థ్యము ఉన్నవాళ్ళు దానిని క్రిందమీద చేస్తున్నారు; పేదవాడికి ఏమీ తెలియదు, ఏదో గుడిసె వేసుకొంటె, అది అక్రమణ అయినప్పుడు అతనిని ఎక్కువ ఇబ్బంది పెట్టడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల ఎక్కడైనా సరే షావుకార్లు, పెద్దవాళ్లు ఆక్రమణ చేస్తూవుంటే వాళ్లమీద చర్య తీసుకోబడుతూ ఉన్నది, తీసుకోకుండా ఎవరిని విడిచిపెట్టడంలేదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—మంత్రిగారు ట్విస్ట్ చేసి సమాధానము చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అది ఇన్‌డైరెక్ట్ రిప్లై తప్ప సరియైన సమాధానముకాదు. మేము అడిగేది, ఎన్‌క్రోచ్‌మెంటు రూల్సు రివైజ్ చేసి అందులో పూరర్ సెక్షన్సుకు ప్రిఫరెన్సు ఇదేవిధంగా సవరిస్తారా అని.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఎన్‌క్రోచ్‌మెంటు రూల్సు ఏమేమి ఉన్నాయో, నాకు కొంతవరకు రూల్సుతోనే సంబంధము ఉన్నది గౌరవ సభ్యులకు

పూర్తిగా రూల్సుతో సంబంధము వుంటె, అది తెలుసుకొని ఉంటె, మరి ఏ విధంగాచేస్తే బాగుంటుందని సలహా యిస్తే తప్పనిసరిగా ఆ సలహాను అంగీకరిస్తాను.

Sri D. Venkatesham :—I request the Minister to at least have a Conference with the Board Members.

Mr. Speaker :—In the case of the poor people, where the encroachments are not objections and where the sites are not required for any public purposes, what is the difficulty in allowing them to continue there or giving pattas ? Government can afford to be liberal in the case of poor people who have made encroachments and which encroachments are not objectionable.

Sri P. Thimma Reddy :—It varies from place to place.

Mr. Speaker :—You can consider it sympathetically.

Sri P. Thimma Reddy :—We are doing it now.

Sri K. Govinda Rao ;—It is already there in the Crash Programme, but the implementation is topsy-turvy.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—మీరు చెప్పింది చాలా న్యాయమైందండి, అధ్యక్షా. ఒకటేమో వాళ్లు ఆక్రమించుకొనినటువంటి పట్టాలు ఇవ్వడము, రెండవది ఏమిటంటె ఎవరైతే ఇన్ఎలిజిబుల్లో వాళ్ళను వెంటనే అక్కడనుంచి వెళ్లగొట్టడానికి, ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి చట్టములో రూల్సు చాలా కంబర్సంగా వున్నాయి. దానిని అమెండ్ చేయాలని.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—గౌరవ సభ్యులు సుబ్బయ్యగారు పెద్ద లీడింగ్ లాయరు. వారి అనుభవములో ఏదైనా వారి నోటీసుకు వచ్చివుంటే, ఏవి కంబర్సంగా ఉన్నాయో, ఏదేది అన్నెసరరీ అని చెప్పేటట్లుగా వుంటే తప్పకుండా కన్సిడర్ చేస్తాము.

Sri P. Subbaiah :—The Minister can call for a conference.

INAMS ABOLITION ACT TO PONNAVOLU VILLAGE

46—

* 907 (1730-W) Q.—Sri P. Venkatasubbiah (Sullurpet) :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) why the Inams Abolition Act has not so far been implemented in Ponnavolu of Gudur taluk in Nellore district ;

(b) is it a fact that the Shrothriamdars are making some benami transactions to deprive the tenants from the possession of the lands;

(c) is it a fact that the Truine officer of Ponnavolu has written cultivation account in the name of Shrothriamdars even though the ryots (tenants) were cultivating the lands ; and

(d) what action did the Government take on the Truine Officer of Ponnavolu for not writing cultivation account in the name of the ryots (Tenants) who were actually cultivating the lands ?

Sri P. Thimma Reddy :—(a) The provisions of the Inam Abolition Act could not be applied to the Village since the tenure of

the village was finally decided only on 3-2-1964. The notifications required under the Inams Assessment Act were got published in the District Gazette on 2-3-1965 and 2-12-1965. The Tahsildar took up suo moto enquiry under the Inams Aboliton Act, 1956 on 16-1-1969. The ryots have filed their claims on 3-3-1969. The matter is now under enquiry before the Tahsildar.

(b) (c) and (d):—The matter is still under enquiry before the Tahsildar of Gudur.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, తాశీల్దారు విచారణలో ఇంకా ఉన్నదని అన్నారు. కాని అలాంటివి రాష్ట్రములో ఏన్నో ఉన్నాయి. వాటికి సమగ్రంగా అన్ని ఇనాములు ఇనాం అబాలిషన్ యాక్టు క్రింద వచ్చేటట్లు ప్రభుత్వము ప్రయత్నం చేస్తుందా? ఎప్పుడు చేస్తుంది? రెండవది, ఈ సందర్భంలో ఈ ఇనాం అబాలిషన్‌కు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టులో 681/1966 లో క్లియర్‌గా ఒక జడ్జిమెంటు ఇచ్చింది-తక్కినవి ఇన్ని కోర్టులు వ్యతిరేకము చేసినా-మరి ఆ జడ్జిమెంటు ప్రభుత్వము ఒకసారి తెప్పించి పరిశీలన చేసి దానిని అమలులో పెట్టడానికి ప్రయత్నంచేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ ఎస్టేట్సు, ఇనామ్సు, జాగీర్సు, అగ్రహారమ్సు వీటికి సంబంధించి ఈ నెల మూడవ తేదిన నేను కొంతమంది శాసన సభ్యులను, ఎం. ఎల్. సిలను, పార్లమెంటు మెంబర్సును. ఆహ్వానించాను. ఇంకా కొంతమంది పబ్లిక్, అడ్వోకేట్సు కూడా అందులో పాల్గొన్నారు. We are framing a number of issues. We are calling for public suggetions till the 25th of this month and by about the end of this month or early next month, I am requesting all the M. L. As. to help us in solving some of the problems relating to the issue of inams and jagirs abolition etc.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి (హిందూపూర్) :—ఈ బిల్లు ఫైనలైజ్ చేసి ఈ సమస్య పరిష్కారం అయ్యేటప్పటికి కొంత టైము కావచ్చు. ఈ మధ్యలో ఈ బినామి ట్రాన్సాక్షన్స్ అన్నీ జరిగిపోతున్నాయి కదా. అది కాకుండా, ఆ రైతులను తొలగించకుండా ఉండడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—మేము అదే కార్యక్రమం చేస్తున్నామండి. Either this month or early next month I am sitting with all of you to discuss the matter with all the officers and then we shall take the necessary decision.

Sri D. Venkatesham :—The Member has raised a question రివిన్యూ ఆఫీసరు 10-1 అకౌంట్సులో ఇనాందార్ల పేర్లే వ్రాస్తూ రైతుల యొక్క పేర్లు నమోదు చేయడంలేదు అని వచ్చిన అప్‌రోర్ వల్ల ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం అయింది. దాన్ని గురించి ఓరల్ ఎన్‌క్వయిరి కండక్ట్ చేసి ఆయా రైతుల స్వాధీనములో ఉన్నటువంటి భూములను ఆయా రైతుల పేర్లలో నమోదుచేసి లెక్కలు తయారుచేసేటట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అటువంటి కంప్లెయింట్సు చాలా వచ్చినాయి. అన్ని జిల్లాలనుంచి వచ్చినాయి ప్రభుత్వ దృష్టికి. దాంట్లో కొంతవరకు ఆస్తి

ఉన్నట్లు ఉంటే, ఆస్తి ఉన్నవాడు లేనివాడుగా డిక్లేర్ చేయడం జరుగుతున్నది, ఆస్తి లేనివాడికి, లేనిదే ఎక్కడనుంచో వచ్చిపడినట్లు, డిక్లేర్ చేయడం జరుగుతూ వున్నది. దాన్ని గురించే మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నెల ఆఖరులోనో, లేక రేపు నెల మొదట్లోనో మీటింగు ఏర్పాటుచేసి మీ అందరినికూడా ఆహ్వానిస్తున్నాను ఇది చర్చ చేసి నాకు సలహా ఇచ్చేదానికొరకు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, నేను ప్రభుత్వాన్ని అడగదలచు కొన్నాను. గవర్నమెంటు పాలసీ ఒకటా రెండా. తాలూకావైజ్ ఒక పాలసీ, జిల్లావైజ్ ఒక పాలసీనా లేక ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొత్తానికి ఒక పాలసీనా? ఇనాము ఒకచోట రద్దు చేస్తారు, ఒకచోట రద్దు చేయరు. గూడూరు తాలూకాలో యిన్నాళ్లవరకుకూడా ఊరుకొన్నారు. అక్కడ రద్దు చేయకపోవడానికి కారణము ఏమిటి?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—గూడూరు తాలూకాలోనే కాదు, చాలా చోట్ల వున్నది. ఈ సందర్భంలో కోర్టులకు పోవడంకూడా హెచ్చుగా ఉంటుంది. యినాందార్లు, అగ్రహారికులు, గవర్నమెంటు దీంట్లో చర్య తీసుకోకపోతే వాళ్లు కోర్టుకు పోవడం, స్టే తెచ్చుకోవడం, దాన్ని ప్రొసీడింగ్సు పెట్టడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల కొన్ని చోట్ల యిది జరుగుతున్నది. కొన్ని త్వరగా జరిగిపోయినాయి, కొన్ని ఆలస్యముగా జరిగినాయి.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— మంత్రిగారు సెలవిస్తూ చాలా కంప్లెయింట్సు వచ్చినాయని చెప్పినారు. అది వాస్తవము కావచ్చు. రైత్వారీ భూములలోకూడా కంప్లెయింట్సు అదేవిధంగా వస్తున్నాయి. కనుక మనము మొత్తము రికార్డు ఆఫ్ రైట్సు ఏర్పాటుచేసినట్లయితే ఈ సమస్య పోతుంది గనుక దానిపైన ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— తప్పనిసరిగా చేయవలసిన పని అది. మేము ఆ ప్రయత్నంలోనే వున్నాము.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— ఈ ప్రశ్నలోనే స్పష్టంగా వున్నదండి. ఒకటేమో 'బి' లో బినామీ ట్రాన్సాక్షన్సు వున్నది అన్నారు. దానికి సరియైన సమాధానము రాలేదు రెండవది. అక్కడ ఉన్నటువంటి రివిన్యూ ఆఫీసరు కరణం సాగుబడి ఏమో రైతులు చేస్తూవుంటే శ్రోత్రియందార్లమీద వ్రాస్తూ ఉన్నట్లుగా 'సి' భాగములో ఉన్నది. కనుక నిజంగా రైతులు చేస్తూవుంటే శ్రోత్రియం దార్లు అని వ్రాయవచ్చునా? దానిమీద ఏమీ ఎన్‌క్వయిరీ జరిగింది, ఎందుకు యింత ఆలస్యం అని.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—చాలా చోట్ల అలాంటివి జరిగినాయి. ఇక్కడ ఈ కేసులో అలాంటిది జరిగినట్లు కంప్లెయింట్సు ఉన్నాయి. అక్కడ స్థానికంగా ఉద్యోగస్థులు చూస్తున్నారు.

Mr. Speaker :—Answers for all other questions will be placed on the Table of the House except Questions Nos. 47 and 50.

ZAMINDARIES TAKEN OVER

47—

* 870 (1727-V) Q.—Sarvasri Vavilala Gopalakrishnaiah and T. V. S. Chalapathi Rao :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

what are the Zamindaries taken over and compensation assessed and paid upto 31-3-1969 and land taken over and left over to them so far ?

Sri P. Thimma Reddy :—(a) The number of Estates notified and taken over upto 31-3-1969 are:—

1)	Zamin Estates :	973
2)	Under Tenure Estates :	917
3)	Inam Estates.	2383
4)	Sub-Divided Estates.	6762
	Total—	11,035

The compensation paid upto 31-3 1969 is :

1)	Advance compensation	Rs. 4,15,96,942.45
2)	Final Compensation	Rs. 5,61,02,923.64
3)	Interim payments	Rs. 2,92,11,571.40
4)	Interest on deficit Interim payments	Rs. 12,27,310.80

Information regarding "land taken over and left over" to Zamindars has not been compiled so far. Collecting this information at this stage would involve lot of time and labour, and it may not be commensurate with the time and labour that may have to be spent over it.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :-My question has been tampered, Sir. I wanted to know the benefits derived by the ryots in the zamindari areas. Compensation is one thing and benefits derived by the ryots is another thing.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, మేము అడిగిన ప్రశ్న వేరు. మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానం వేరు. అసలు ఏ జమిందారీలు తీసుకొన్నారు, ఎవరెవరికి ఎంత కాంపెన్ సేషన్ ఇచ్చారు, వారికి లాండ్ ఏమి ఉన్నది,— అన్నది మేము వేసిన ప్రశ్న. మేము వేసిన ప్రశ్న ఏమిటి? వారు ఇచ్చిన సమాధానం ఏమిటి ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఏమి తీసుకొన్నారుఅంటే—ఉన్నటువంటివన్నీ తీసుకొన్నాము. ఎవరికీ ఏమీ ఎక్సెప్షన్స్ ఇవ్వలేదు.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—Evidently the information is not available with the hon. Minister. Why should he drag on the matter ? He can collect the information and place it on the Table.

Sri P. Thimma Reddy :—There is absolutely no difficulty, I will call for all these 973 names of the zamindars.

Mr. Speaker :—As Dr. Chalapathi Rao says, full information is not given. If necessary, I will ask the hon. Minister to collect full information and place it on the Table.

Sri P. Thimma Reddy :—I think that should not be difficult.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, మళ్లీ మేము అడగటం ఏమిటి ? ఇపుడు అడిగాముకదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు పొరపాటు చేశారా ? వారు పొరపాటు చేశారా ?

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—అది మీరే చెప్పండి.

Mr. Speaker :—The question reads like this: What are the zamindaries taken over and compensation assessed and paid upto 31-3-1969.

Sri P. Thimma Reddy :-The number of zamindaries taken over is 973 and the compensation paid on these is so many crores of rupees I said.

Mr. Speaker :—That is necessary.

Sri K. Govinda Rao :—The question is not fully answered, Sir.

Mr. Speaker :—He should have given full information. He has given the total compensation paid to the zamindaries, whereas Dr. Chalapathi Rao wants compensation paid to each one of the zamindars.

Sri K. Govinda Rao :—Not only that. The land left over to them is not given. The question has not been obviously read.

Mr. Speaker :—I will ask him to furnish that information.

Sri K. Govinda Rao :—Land taken over and left over to them so far is also a part of the main question.

Sri P. Thimma Ready :—I will call for the information. 973 జమిందారీల పేర్లు చెప్పటం సులభము.వారికి ఇచ్చిన నష్టపరిహారంగురించి కూడ చెప్పటానికి ఇబ్బంది ఉండదు అయితే వారినుండి ఎంత భూమితీసుకొన్నాము అన్న లెక్కలు తీసుకొని చెప్పాలంటే కొంతటైమ్ పడుతుంది. లాండ్ సీలింగ్ యాక్టు ప్రకారం ఎవరికి ఎంత భూమి ఉన్నదో డిస్‌క్లోజ్ చేయవలసి ఉంటుంది కనుక, వారికి ఎంత భూమి ఉన్నదో చెప్పటం కష్టంకాదు. It may be possible to call for the details.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—క్వశ్చన్ చదివి డిపార్ట్‌మెంట్ వారు సరిగా ఆన్సర్ ఇవ్వాలి.

OUSTING OF TWO COMPOUNDERS IN CUDDAPAH DISTRICT

50—

*668 (2104) Q.—Sri B. Ratnasabhapathy :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that two Compounders working in the Taluk Hospitals of Cuddapah District for the last two years have been ousted on 28-8-1969 ;

(b) if so, what are the reasons;

(c) whether it is not a fact that one of those ousted by name Ch. K. Narasimlu, a compounder working at Badvel had appealed to the Director of Medical and Health Services;

(d) whether the Director of Medical and Health Services while allowing the appeal had not directed the DistrictMedicalOfficer to take these two people back as in his opinion the ousting was against rules;

(e) whether this direction of the Director of Medical and Health Services was given effect to by the District Medical Officer; and

(f) if not, why?

The Minister for Health (Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari):—(a) The answer is in the affirmative.

(b) The compounders appointed by the District Medical and Health Officer, Cuddapah in Primary Health Centres have been withdrawn and those persons were adjusted in Medical Institutions according to seniority. Hence the junior persons were ousted.

(c) Yes, Sir.

(d) Yes, Sir.

(e) The orders of the Director of Medical and Health Services were given effect to by the District Medical and Health Officer, Cuddapah.

(f) Does not arise.

Sri B. Ratnasabhapathi:—For part (c) of the question, the hon. Minister said that the District Medical Officer, Cuddapah has objected to the orders of the D.M.S. That is what I understood from the answer. If so, has that objection been upheld by the D.M.S.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:—The orders have been already implemented and those two compounders have been reinstated,

Sri Ratnasabhapathi:—My information is that one of two compounders has again been ousted and he has gone to the High Court on a writ petition and the High Court has admitted his writ petition and he has been asked to be reinstated.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:—As far as my information goes, both of them have been reinstated.

Sri B. Ratnasabhapathi:—Subsequenely, one man has been ousted and he has gone to court.

Mr. Speaker:—The hon. Minister will find out whether it is true or not. Otherwise, he will take necessary action and see that the other man is also posted.

Sri B. Ratnasabhapathi:—The D. M. S. has passed a correct order. But the D.M.O. for the reasons best known to him, is not implementing the order. In fact he has passed another order, against the order of the D.M.S.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:—I will find out what happened subsequently,

Sri B. Ratnasabhapathi:—Let the hon. Minister kindly pass on the information to me when he finds out.

WRIITEN ANSWERS T QUESTIONS

COLLECTION OF WET LAND REVENUE ON DRY LANDS

48—

*831-A (1723-Z) Q·—Sri M. B. Paramkusam:—Will the hon· Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that wet land revenue is being collected on Punu lands (cross bunding) of Gummudugedda, Itikagedde, Vattigedda in Srikakulam district instead of dry land revenue, in contravention of rule (4) of Additional Land Revenue Assesment Act, of 1967 ;

(b) whether the levy of land revenue contrary to the said Act will be rectified and additional land revenue so far collected will be refunded ; and

(c) whether the Government received any representation requesting to rectify the system of collecting land revenue contrary to the above rules, if so, when and the action taken by the Government thereon?

A :—

(a), (b) & (c): The answer is placed on the Table of the House.

ANSWER TO BE PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide L.A.Q. No. 1723-Z (starred) (*48)]

(a) Yes, Sir.

This is because, the Special Deputy Tahsildar, Parvathipuram, appointed for the implementation of the provisions of the Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Act, 1967 held, after the enquiry, that the wet lands registered under these sources cannot be treated as dry under section 4(1) of the Act for the reason that they are not registered in the accounts as irrigated by cross bun-, ding and no appeal have been filed against the said decision of the Special Deputy Tahsildar.

(b) The matter is being looked into. If ultimately, it is found that land revenue has been collected in excess, it will be adjusted in future faslis.

(c) A call attention notice dated 5-12-68 on the subject given notice of by Sri M.B. Parankusam, M.L.A. under rule 74 of the Assembly Rules, which was disallowed and sent to the Revenue Department, was received on 11-12-68 and the matter is being pursued in consulation with the Collector of Srikakulam.

KALYANI RESERVOIR SCHEME

49—

*639 (2031) Q.—Sri Agarala Eswara Reddy:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether any priority is given to the Kalyani Reservoir Scheme for supply of water to Tirupathi and Tirumalai ;

(b) the present stage at which the Reservoir Scheme stands ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) The re-designing of the Dam portion of the Scheme is being attended to by the Irrigation Department. The Irrigation department have conducted detailed investigation for irrigating 2,100 acres of land utilising a capacity of 350 mcft.Investigation of the other items is being attended to by the Public Health Engineering Department. After the investigation of the entire scheme is completed, and administrative sanction is given, the scheme will be taken up for execution.

SALARIES OF TEACHERS WORKING IN KAKATIYA MEDICAL COLLEGE

51—

*859 (726-X) Q.—Sri C. Janga Reddy :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the way by which the salaries of the teachers working in the Kakatiya Medical College are being paid in view of the fact that the college is a private one and the tuition fees of the students is one of the main sources for its maintenance, and for the last 8 months there is no collection of tuition fees ;

(b) the manner in which the college is functioning at present ; and

(c) in case the Government is bearing the tuition fees and paying the salaries of the teachers, why the Government should not take over the said college ?

A :—

(a) The salaries of teaching staff of Kakatiya Medical College, Warangal have been paid from the tuition fees collected in the month of January, 1969.

(b) The college has started functioning and the students would be paying the tuition fees from 1-1-1970 again.

(c) Does not arise as the Government is not bearing the tuition fees.

PALAKONDA HOSPITAL

52—

*497 (1657) Q.—Sri M. Subbanna :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a resolution passed by the Hospital Advisory Committee Palakonda in Srikakulam District had been received by the Director of Medical and Health Services, Hyderabad during the month of August, 1968 or September, 1968 for sanction of adequate funds under diet, purchase of medicines etc., consequent on the conversion of the Hospital into a thirty bedded Hospital ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

A :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

MUSLIM WAKF BOARD

53—

*926 (1731 Y) Q.—Sarvasri Sultan Salahuddin Owaisi Khaja Nizammuddin and Ahmed Hussain:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Muslim Wakf Board is not following the conditions advertised in the Newspapers in regard to the appointment of its Secretary; and

(b) if so, the reasons therefor and the action taken by the Government against the Wakf Board?

A:—

(a) Under Saction 21 (1) & (2) of the Wakf Act, the appointment of the Secretary, shall be made by the State Government in consultation with the Wakf Board. Sri Ghazuddin Ahmed was appointed as Secretary by the Government in consulation with the Wakf Board in view of his suitability, though he did not fulfil the condition regarding age as advertised in the Newspapers.

(b) As the State Government themselves made the appointment the question of taking action against the Wakf Board does not arise.

DEATH OF A PERSON IN POLICE CUSTODY

54—

*913 (1731-F) Q.—Sarvasri Poola Subbaiah, R. Mahananda and Teegala Satyanarayana Rao:—Will the hon. Minister for Home be pleased to state:

(a) is it a fact that one Thupakula Anjaiah of Vinukonda taluk, Guntur District, died in the police custody, recently;

(b) if so, what are the charges levelled against this Anjaiah, by the Vinukonda Police;

(c) has any case been filed against him;

(d) has the Corpse of the deceased been handed over to his parents; and

(e) at what stage the matter stands?

A:—

(a) Yes, Sir.

(b) Sri Anjayya was caught under suspicious circumstances by the police at the Vinukonda Railway Station. He was arrested under sections 55 and 174 Cr.P.C.

(c) No. Sir.

(d) The Sub-Divisional Magistrate, Narasaraopet, is enquiring into an allegation that the dead body was not handed over to the parents of the deceased.

(e) The Sub-Divisional Magistrate, Narasaraopet, is awaiting the report of the Chemical Examiner to finalise his report.

ARREST OF A BRANCH POST MASTER

55—

*881 (1728-U) Q.—Sri Ch. Rajeswar Rao: Will the hon. Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that on 27-8 69, Wednesday night at about 11-00 p.m., Sri K. Venkat Rao, the Branch Post-Master of Gurandi in Srikakulam District, was arrested by the police of Battili and he was taken to an unknown place;

(b) whether the whereabouts of the said arrested postmaster have been intimated to his wife and other dependents; and

(c) what are the causes for such an arrest and what are the charges framed against the said post-master?

A:—

(a) Sri K. Venkatarao was arrested on 29-8-69 by Sub-Inspector of Police, Kotturu and not on 27 8-69 by the police of Battili, as mentioned in the Short Notice Question. He was produced before the Judicial First Class Magistrate, Pathapatnam, on 30 8-69 for remand.

(b) No, Sir.

(c) He is concerned in Cr. Nos. 26 to 36/69 u/s 396 I. P. C. registered by the Kotturu Police Station in connection with the dacoities committed by the Naxalites.

INTEGRATION OF THE ANDHRA AND HYDERABAD STATE HANDLOOM CO-OPERATIVE SOCIETIES

56 —

* 197 (1942) Q.—Sri G. Sivaiah:—Wil the hon. Minister for Handloom and Co-operative Factories be pleased to state:

(a) whether the Government is taking and steps to integrate the Andhra and Hyderabad State Handloom Co-operative Societies and, if so what steps have been taken so far; and

(b) whether the Government will decide to issue rebates for the Handloom Co-operative Societies?

A. —

(a) The merger of the two Apex Weavers Co-operative Societies was under the consideration of Government for some time past. After careful consideration of the working of the Societies it was decided to maintain the status-quo.

(b) Though the rebate scheme has been kept in abeyance with effect from 7-6-1967, the Government have been allowing rebate to Societies on certain Special Occasions like Dasera, Pongal etc. or on adhoc basis.

ADDITIONAL INDUSTRIAL TRIBUNALS

57—

*18 (2479)Q.—Sri Agarala Easwara Reddy :—Will the hon. Minister for Labour be pleased to state ;

(a) whether the Government will consider to establish Additional Industrial Tribunals to expendite Industrial disputes; and

(b) if not, the reasons therefor ?

A:—

(a) Yes Sir; provided there is necessity.

(b) Does not arise·

STRIKE BY VIZAG DOCK LABOUR

58—

* 866 (1727-P) Q. Sri R. Mahananda :--Will the hon. Minister for Labour be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Vizag Dock Labour are on strike from 11-8-69; if so, their number ;

(b) what are their demands ; and

(c) whether it is a fact that the Chairman of the Dock Labour Board issued a notice to terminate the services if they go not resume work before 5 9 69 ?

A:—

(a) 1800 Mineral Wagon unloading workers listed under the Visakhapatnam Dock Labour Board had gone on strike from the morning of 11-8-69.

(b) The Dock Workers Union, Visakhapatnam in the strike notice dated 22 7-69 had raised 19 demands. The main demands are :—

(1) Permanency of casual workers.

(2) Enhancement of Daily Basic Wage rate of Mazdoor.

(3) House rent allowance.

(4) Bonus from January to April, 1969.

(5) Provident fund.

(6) Gratuity.

(7) 20% bonus.

(8) Lead and Height charges.

(9) Weekly day off with pay.

(c) Yes, Sir.

RICE MILLS IN SRIKAKULAM DISTRICT.

59—

*528 (2575) Q·—Sri K. Krishnamurthy :—Will the hon. Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) the number of rice mills working in Srikakulam district at present ;

(b) the number of applications received for grant of licences for rice mills in 1967-68 ;

(c) whether all the applicants were granted licences ; and

(d) if not, the reasons therefor ?

A:—

(a) 454

(b), (c) & (d) 41 applications were received, out of which permits were given in 18 cases under section 5 of the Rice Milling Industry (Regulation) Act, 19 8, and the remaining cases are under examination in the Collectorate, Srikakulam and the Board of Revenue (Civil Supplies), Hyderabad.

Out of 18 cases referred to above, licences were given in 7 cases under section 6 of the Act by the Collector on application. No applications have been made to the Collector by the remaining 11 permit-holders. Necessary action will be taken by the Collector on receipt of applications.

WOMEN'S WELFARE BOARD

60—

* 551 (1434) Q.—Sri Dhanenkula Narasimham:—Will the hon. Minister for Women's Welfare be pleased to state :

(a) the names of the existing members of the Women's Welfare Board ; and

(b) whether Mahila Sanghs have been formed in the State under the management of the said Board ?

A:—

(a) There is no Women's Welfare Board in this State.

(b) Does not arise.

CONDOLENCE MOTION

re : Demise of Sri V. Kodandarami Reddy former M. L. A.

Mr. Speaker: -I regret to inform the House the sad demise of Sri V. Kodandarami Reddy, former member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

I request the hon. Chief Minister to move the condolence motion.

Sri K. Brahmananda Reddy :— I beg to move :

"That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri V. Kodandarami Reddy, former member of Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family. "

Mr. Speaker :—Motion moved,

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అధ్యక్షా, వి. కోదండరామిరెడ్డిగారు నెల్లూరు జిల్లాకు చెందినటువంటి పెద్దలు. వారు ఆ జిల్లాలోను, ఆంధ్రదేశం లోను అనేకమైనటువంటి ప్రముఖమైనటువంటి స్థానం వహించారు. అక్కడ రాజకీయరంగంలో, సాంఘికరంగంలో, కోపరేటివ్ రంగంలో ఎక్కువ పాత్ర వహించిన సంగతి తమకందరికి తెలుసు. వారు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా

కొంతకాలం పనిచేశారు. తర్వాత ప్రొవిజనల్ పార్లమెంటు సభ్యుడుగా రెండు సంవత్సరాల పైకాలం ఉన్నారు. వారు 1955 బై ఎలక్షన్స్‌లో అసెంబ్లీకి ఎన్నికయినారు. 62 వరకూ ఈ శాసనసభలో సభ్యులుగా ఉండినారు. లాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంక్ అధ్యక్షులుగా ఉండినారు. సెంట్రల్ మార్టిగేజ్ బ్యాంక్ అధ్యక్షులుగా కొంతకాలం పనిచేసిన పెద్దలు. ప్రముఖమైన నాయకులు, వారు జాతీయ ఉద్యమంలో ఇండివిడ్యువల్ సత్యాగ్రహం మూవ్‌మెంటులో జైలుకు కూడా వెళ్లారు. నెల్లూరుజిల్లాలో దాదాపుగా రెండుదశాబ్దాలపాటు వారు ప్రముఖమైనటువంటి పాత్రను నిర్వహించినారు. వారితో మనలో చాలమందికి సన్నిహితమైనటువంటి సంబంధం కలదు. వారు అకాలమరణమునకు గురిఅయినందుకు మన శాసనసభ తరఫున సానుభూతి తెలియపరుస్తూ, వారిఆత్మకు శాంతి ప్రసాదించవలసిందని దేవుని ప్రార్థిస్తూ ఈ రిజల్యూషన్ మూవ్‌చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా, శ్రీ వి. కోదండరామిరెడ్డిగారు చనిపోవడం మనకు ఎంతో విచారకరమైన విషయం. వారు 55 లో శాసనసభకు ఎన్నిక కావడంచేత ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినతరువాత పరిచయం కలగడం జరిగింది. వారు నెల్లూరుజిల్లాకు సంబంధించిన ఉన్నతకుటుంబానికి చెందినవ్యక్తి. గౌరవకుటుంబానికిచెందినవ్యక్తి. వారు శాసనసభలో ఎంతో హుందాగా ఉండి తమజిల్లాయొక్క సమస్యలను ఈ శాసనసభ ముందుకు తీసుకువచ్చారు. అంతేకాదు, సహకారరంగంలోకూడ ప్రత్యేకశ్రద్ధతీసుకొని కోఆపరేటివ్ ఫీల్డును విస్తృతంచేయాలని ప్రయత్నంచేస్తూవచ్చారు. వారు చనిపోవడం మనకు ఎంతో విచారకరం. సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానమును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ వారిఆత్మకు శాంతికలగాలని కోరుతూ వారికటుంబానికి మాపార్టీతరఫున సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాను.

(Dr. [illegible] S. Murthy in the Chair)

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అధ్యక్షా, శ్రీ వి. కోదండరామిరెడ్డిగారు మృతి ఆశ్చర్యం కలుగజేస్తుంది. వారినినేను చాలఏండ్లుగా ఎరుగుదును. 1955 సంవత్సరంలో మధ్యంతర ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు మాతోకూడవారు శాసనసభకురావడం జరిగింది. వారు ఆంధ్రరాష్ట్ర రాజకీయాలలో ఉన్నటువంటి పెద్దలలోఒకరు. నెల్లూరుజిల్లాలోనేకాకుండా రాష్ట్రరాజకీయాలలోకూడ వారు ఎక్కువగా శ్రద్ధకనపరుస్తూ ఉండేవారు. వారు కోఆపరేటివ్ రంగంలో ఎక్కువపరిచయం కలిగి ఎక్కువ యింటరెస్టుతో పనిచేసేవారు. వారిరాజకీయ అనుభవం ఆరోజులలో యువకులుగాఉండి, క్రొత్తగా శాసనసభకు వచ్చిన వారందరికి చాల ఉపయోగపడుతూ ఉండేది. వారి సలహాలను తీసుకుని విషయాలను అర్థంచేసుకొని ప్రవర్తించడానికి ఉపయోగపడుతూఉండేది. అటువంటివారు ఈరోజు మనకు దూరంఅయిపోయారు. వారికుటుంబానికి మాపార్టీతరఫున సానుభూతి తెలియజేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో ఏకీభవిస్తూ శెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, కీ. శే. కోదండరామిరెడ్డిగారు మాజిల్లా నివాసులు. నా నియోజకవర్గంలోనే వారిజన్మస్థానంయున్నది. 30 సంవత్సరాలనుంచి వారితో నాకుపరిచయంయున్నది. వారు జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగాకూడ పనిచేశారు. శాసనసభ్యులుగాను పార్లమెంటుకుకూడ ఒకసారివెళ్ళారు. మనకందరికి వారు మద్రాసులో, యిక్కడ ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చినప్పుడు తెలిసినటువంటిమనిషి. చాల మంచివారుగా, చాలమితభాషిగాకూడ ఉండేవారు. కోదండరామిరెడ్డిగారు, రత్నసభాపతిగారు చెప్పినట్లు కోఆపరేటివ్ ఉద్యమంలో ఎక్కువ శ్రద్ధతీసుకొని జిల్లారాజకీయాలేకాకుండా రాష్ట్ర రాజకీయాలలోకూడ వారు ప్రముఖపాత్రవహించారు. వారి అకాలమరణం మాజిల్లాకు రాష్ట్రానికి తీరనినష్టం. మాజిల్లాకు ప్రముఖమైనటువంటినాయకులు, అటువంటివ్యక్తి మరణించినదానికి మాపార్టీతరపున విచారం తెలియజేస్తు వారికుటుంబసభ్యులందరికి సానుభూతి తెలియజేస్తు శెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—అధ్యక్షా, కీ. శే. మాజీశాసనసభ్యులు కోదండరామిరెడ్డిగారి మరణానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. ఆయన నెల్లూరుజిల్లా సహకారరంగంలో చాల కాలంగావున్నట్లు స్పష్టపడుతున్నది. దాదాపు 7 సంవత్సరాలకాలంపాటు ఆయన శాసనసభ్యుడుగా ఉన్నారు. ఈసందర్భంలో వారిమరణానికి మాపార్టీతరపున సానుభూతితెలియజేస్తు, వారికుటుంబానికి సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధక్షా, శ్రీయుత కోదండరామిరెడ్డిగారు సౌమ్యులు. సహజంగా సౌమ్యత్వం వారిలోవున్నది. రాష్ట్ర రాజకీయాలలో వారుఉన్నవిషయం చాలమందికితెలుసు. నెల్లూరు జిల్లావిషయం చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. కోఆపరేటివ్‌కు సంబంధించిన వాటన్నిటిలో వారుఉన్నారు. అన్నిరాజకీయాలలోవారు ముందుఉంటూవచ్చారు. జిల్లాబోర్డు చైర్మన్‌గా ఉండడంకూడ జరిగింది. కొద్దిరోజులక్రితమే వారిని చూశాను. పాట్నాసభకు వెళ్ళివచ్చేటప్పటికి వారు హటాత్తుగా చనిపోయారు. వారిసౌమ్యతగురించి చెప్పడం అవసరం. అటువంటివారు చనిపోవడం తీరనిలోటు. సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టినతీర్మానమును మాపార్టీతరపున బలపరుస్తు మాపార్టీతరపున వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియపరచవలసిందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:—అధ్యక్షా. కాంగ్రెస్‌వాదిగా నెల్లూరు జిల్లానుంచి స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో కోదండరామిరెడ్డిగారు పాల్గొన్నారు. సహకార రంగంలో కూడ చెప్పుకోదగిన సేవ చేశారు. కర్నూలు శాసనసభలో ఉండే వారు అప్పటి నుంచి వారితో నాకు పరిచయం. చాల నిండైన విగ్రహం. దేశభక్తులు. వారి మరణానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాపతీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ నేను మా పార్టీ తరపున వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియజేస్తూ వారి ఆత్మకు పరమేశ్వరుడు శాంతి కలుగజేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, సభానాయకులు, కోదండరామి రెడ్డిగారి మరణానికి ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని మా రిపబ్లికన్ పార్టీ తరఫున ఆమోదిస్తూ వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగాలని కోరుతూ, వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియజేస్తూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షా, సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. పెద్దలు స్వర్గీయ కోదండ రామిరెడ్డిగారి గుణగణాలను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. వారు నెల్లూరు జిల్లా వాస్తవ్యులు. నెల్లూరు జిల్లా అభివృద్ధితోపాటు, రాష్ట్ర అభి వృద్ధికి ఎంతో తోడ్పడ్డారు. వీరు చాలావరకు నెల్లూరు జిల్లా ప్రాముఖ్యతకు కారకులు అని విన్నాము. వారి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతి కలుగజేయాలని కోరుతూ, వారి కుటుంబానికి మా పార్టీ తరఫున సానుభూతి తెలుపుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, కీ.శే. వి. కోదండరామిరెడ్డిగారు 29 నుంచి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా వున్నారు. కోపరేటివ్ రంగంలో ఎంతో కృషి చేసి నటువంటివారు. ముఖ్యంగా వారు రాజకీయాలలోకి వచ్చిన తరువాత మా జిల్లాకు సంబంధించి కావలి కనుపూరు కాలవకు చాలా కృషిచేశారు. దానికి రూపురేఖలు దిద్దుకొనేదానికి చాలా కృషిచేశారు. వారు చనిపోయారు. వారు మొట్టమొదట ఈ కాలవకోసం ఎంతో కృషిచేసి దీనిని ప్రారంభించడానికి ఎంతో ప్రయత్నంచేశారు. దానిని ప్రభుత్వంవారు సానుభూతితోచూసి ఎక్కువగా నిధులు కేటాయింపులు చేసేటట్లుచేస్తే ఇక్కడ సానుభూతి తీర్మానాలు పెట్టేదానికంటే ఆ కాలవకు సంబంధించి పనిచేస్తే వేలు, లక్షలు జనానికి ఉపయోగంగా వుంటుంది. ఏదైతే వారు కావాలని కోరినారో వాటి విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి ఆ పనులు పూర్తిచేసి ఆవిధంగా వారికి శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తే దానికి విలువ వుంటుంది. అట్లాంటి రాజకీయవేత్త, దేశభక్తుడు పోయినందుకు చింతగా వున్నది. పూర్వపు నెల్లూరు జిల్లాకు చాల లోటు అని మనవి చేస్తున్నాను. వారియొక్క ఆత్మకు శాంతి కలిగించాలని, వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియపరచాలని కోరు తున్నాను.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—అధ్యక్షా, కోదండరామిరెడ్డిగారి మరణానికి సంతాపాన్ని ప్రకటించే తీర్మానము — ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకువచ్చిన దానిని — బలపరుస్తున్నాను. కోడండరామిరెడ్డిగారు 1950 లో ప్రొవిజనల్ పార్ల మెంటుకు ఎన్నిక అయ్యారు. వారితోబాటుగా, నేను కూడా 50-52 సంవత్స రాలలో ప్రొవిజనల్ పార్లమెంటులో వుండడం సంభవించింది. తర్వాత, 52 వ సంవత్సరం ఎన్నికలో వారితో కలిసి నెల్లూరు జిల్లాలో ప్రతి గ్రామానికి వెళ్లడం సంభవించింది. అప్పట్లో వారు జిల్లా మార్టిగేజ్ బ్యాంకు అధ్యక్షులుగా వుండే వారు. జిల్లాలో బీదలన్నా, జిల్లాలో కాంగ్రెసు ఆర్గనైజేషన్ అన్నా వారికి చాల ముఖ్యమైన అంశాలు. వారు జిల్లాను అభివృద్ధి పరచడంలో చిన్నతనం నుంచికూడా

ముందుకు వచ్చినవారు. ప్రొవిజనల్ పార్లమెంటు—రోజుల్లో—అక్కడ పార్లమెంటు సభ్యులతో గాని, రాష్ట్ర సభ్యులతోగాని వారు చాలా స్నేహంగా ఉండే వారు, వారిది చాలా మెత్తని స్వభావం, వారు అందరితోనూ మంచివారు అనిపించుకున్నారు, ఆ రోజుల్లో. వారితో కలిసి పని చేసే అవకాశం కలగడం నా అదృష్టమనే చెప్పాలి. అటువంటి స్నేహితులు మరణించారూ అంటే విచారం కలగడం సహజం. అటువంటి మరణానికి మన పార్లమెంటు సభ్యులలో కూడా కొంతమందికి కలగక తప్పదు. వారి మరణానికి విచారం తెలియజేస్తూ—యీ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ, వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—సభాసదులారా, శ్రీ వి. కోదండరామిరెడ్డి గారు నాకు వ్యక్తిగతంగా తెలియదు. కాని, యిక్కడ సభాసభ్యులందరూ చెప్పిన విషయాలనుబట్టి, వారు అనేక రంగాలలో కృషి చేసి, కీర్తి గడించారనే సంగతి మనకు తెలుస్తున్నది. వారి యొక్క మృతికి నా సానుభూతిని వారి కుటుంబ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక అని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను. సంతాప సూచకంగా సభ్యులంతా ఒక నిమిషం నిలబడి మౌనం పాటించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

The questions is :

" That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri V. Kondanda Ram Reddy former member of Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family ".

The motion was adopted *nem con* all the members standing in silence for one minute.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, నేను ముఖ్య విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకురావాలి. మా సికిందరాబాద్‌లో వాటర్ స్కేర్సిటీ ఏర్పడాలి. నీళ్లులేవు. దాదాపు పన్నెండురోజులైంది. ప్రజలు అల్లాడిపోతున్నారు.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—స్పీకర్ గారికి ఒక కాల్ అటెన్షన్ మోషన్ యివ్వండి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయ్ :—ఇది చాలా అర్జెంట్ మేటర్. దీనికి కాలెటన్షన్ మోషన్ యివ్వమంటారేమిటి ? మునిసిపల్ శాఖామంత్రి గారు యిక్కడ వున్నారు. నీళ్లు లేక అక్కడ ప్రజలు చచ్చిపోతున్నారు. నేను మునిసిపల్ కమీషనర్ గారికి కూడా చెప్పాను. మంజీరా రిపేర్సులో వుందంటె—నీళ్లు క్లోజ్ చేస్తున్నప్పుడు, కనీసం ముందుగా ఎనౌన్స్‌చేస్తే, ప్రజలు ప్రత్యామ్నాయ సదుపాయాలు చేసుకోవడానికి అవకాశముంటుంది. అదేమీ చేయలేదు. ప్రజలు నీళ్లు లేక అక్కడ చచ్చిపోతున్నారు. ఏమి చేస్తారో వారిని చెప్పమనండి.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—మున్సిపల్ శాఖా మంత్రి గారు ఏమైనా చెబుతారా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచు రామనాయుడు :—నోటీసు యిస్తే చెప్పగలను. నా వద్దకు యింతవరకూ ఏమీ నోటీసు రాలేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—కాలెటన్షన్ మోషన్‌కు నోటీసు స్పీకర్‌గారికి పంపించండి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—దీనికి కూడా నోటీసు యివ్వమంటే, యింకేమి చేయాలి ? అక్కడ ప్రజలు నీళ్ళులేక చచ్చిపోతున్నారు. ఇక్కడ మంత్రిగారు వుండి కూడా 'నాకు నోటీసు కావాలి' అనడం ఏమి న్యాయం ? ప్రజలు నీళ్ళు లేక. యీలోపల చచ్చిపోతే, నోటీసు వచ్చిన తర్వాత వీరు ఏమి చేస్తారు ? అక్కడ నీళ్ళు సప్లయి చేస్తారా, లేదా చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—ఏదయినా నోటీసు యిస్తే యాక్షన్ తీసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—ఇప్పుడు కాలెటన్షన్ మోషన్ తీసుకుందాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అయిదు, ఆరు నంబర్లుగల కాల్ అటెన్షన్ మోషన్స్‌లో పేర్లు కలిపేశారు. కౌంటర్‌గా ఇచ్చిన వాటిని కలగ పులగం చేసేశారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లుగా యిందులో కలిపేశారు. మేము విడిగా యిచ్చాము. దానికి, దీనికి సంబంధం లేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—అవి వచ్చినప్పుడు విడివిడిగా పిలవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపుజీ (భోనగిరి) :—మేము యిచ్చిన అడ్జర్న మెంటు మోషను వున్నది. చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడబోతున్నది. కాబట్టి దాని అర్జన్సీని గమనించి............

M. Chairman :—The matter is under the consideration of Speaker and he will decide it in a few minutes. Now we will take up call-attention motions.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : NEED FOR GIVING LAND REVENUE REMISSION TO RYOTS IN GUNTUR DISTRICT.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—తుఫాను భీభత్సంవల్ల కోస్తాజిల్లాలలో అన్ని పంటలూ దెబ్బతిన్నాయన్న విషయం నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన పనిలేదు. మా గుంటూరు జిల్లాలో వరిపంటే కాకుండా, మిర్చి, పొగాకు, అరటి, పసుపు మున్నగు అన్ని పంటలూకూడా సర్వనాశనమైపోయాయి. మంత్రులుకూడ వచ్చి

చూచారు కాని రెమిషన్ను విషయంలో గుంటూరు జిల్లాకు. చాలా తక్కువ విస్తీర్ణానికిమాత్రమే గ్రాంటు చేసినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ రెమిషనులు విలేజి ఆఫీసరులు అజమాయిషీ చేసి రికమెండు చేసి దానిమీగ గ్రాంటు చేస్తారు వారు ప్రొడ్యూసర్సు లెవి నోటీసులు యివ్వడంలో నిమగ్నులై వుండడంచేత యీ అజ్మాయిషీ కూడ సక్రమంగా జరగలేదు ప్రభుత్వం ఆందోళన లేకుండా ఏ పనీ చేసేటట్లు లేదు. మేమంతా ఆందోళన చేసినతరువాత ప్రొడ్యూసర్ లెవీని అబాలిష్ చేశారు. విలేజి ఆఫీసరులు ఆనావారీలు తయారుచేయడంలోనే సరిపోయిందికాని పంటలు ఎంతవరకు పండాయనే అజ్మాయిషీ సక్రమంగా చేయ లేదు. బ్యాంకులకు లోన్సుకోసం వెడితే ఎన్‌కంబరెన్సు సర్టిఫికేట్సు కావా లంటున్నారు. దానికి 17 రూపాయలుపైన కట్టాలి, లీగల్ ఆఫీసరు ఫీజు 25 రూపాయలు. మదరాసు హరియానా రాష్ట్రాలలో ఎన్‌కంబరెన్సు సర్టిఫికేట్సు ఛార్జి లేకుండా యిస్తున్నారు. ప్రభుత్వంవారు లోన్సు సత్వరంగా యివ్వడంలేదు. దొంగలుపడిన ఆరునెలలకు కుక్కలు మొరిగినట్లు వున్నది ప్రభుత్వం చేసేపని. సైక్లోన్ విక్టిమ్స్‌కు రిలీఫ్ యివ్వడంలో ప్రభుత్వం సక్రమంగా చేయడంలేదు. రైతులు చాలా ఖర్చుపెట్టి నష్టపడ్డారు. 500–600 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి నాట్లు వేసినతరువాత అక్టోబరు, నవంబరు, డిసెంబరులలో వచ్చిన వర్షాలవల్ల కాస్తో కూస్తో పండినదికూడా పోయింది. దానివల్ల రైతు దౌర్భాగ్యస్థితిలో వున్నాడు. ఇట్టి స్థితిలో ప్రభుత్వం పూర్తి రెమిషను యివ్వాలని కోరుతున్నాము, ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ సి హెచ్. నాగయ్య (ప్రత్తిపాడు) :— ఈ సంవత్సరం వరుసగా మూడుసార్లు తుఫానురావడంవల్ల రైతాంగం తీరనినష్టానికి గురైనారు. గుంటూరు జిల్లాలో మురుగు వసతులు లేనందువల్ల వరదల వల్ల రైతులు విపరీతమైన నష్టానికి గురైనారు. ఇటువంటప్పుడు గుంటూరుజిల్లాలో రైతులకు రెమిషను యివ్వడంలో ప్రభుత్వం తన కనీసధర్మాన్నికూడా గుర్తించలేదని చెబుతున్నాను మంత్రులు అచ్చటకు వచ్చి చూచినారు. రెవిన్యూ అధికారులు ఏమి రికమెండు చేస్తే వారికి ఏమి వచ్చిపడుతుందోననే భయభ్రాంతులతో, వారు కొన్ని హద్దులతో కొంతవరకు మాత్రమే రెమిషనులు యివ్వడం జరిగింది. గ్రామాధికారుల అజ్మాయిషీ మీద ఆధారపడి తహశీల్దారుల పైనలు రిపోర్టు కూడ యింతవరకూ అందజేయకుండా వుండడం జరుగుతోంది దీనివల్ల గ్రామాధికారులు ఎకరానికి యింత అయితే ఇంత రెమిషనుకు రికమెండు చేస్తామని రైతాంగముతో చెప్పడం జరుగుతున్నది. డబ్బుకు యిబ్బందిపడుతున్న యీ సమయంలోకూడా ఆఫీసర్సుకు లంచాలిచ్చి రెమిషనులు తెచ్చుకొనే స్థితి వుంటే ఏమనుకోవాలి? ప్రస్తుతం రెమిషను రూల్సుకూ పంటల నష్టానికి సంబంధం లేకుండా వున్నది. కాబట్టి రెమిషను రూల్సు కూడా మార్పుచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము. నేను రెండు మూడు లెటర్సు కూడా

ప్రాశాను. మంత్రిగారు ఏ యిబ్బంది వల్ల శాసన సభ్యులకు కూడా సమాధానం వ్రాయలేకపోయారో — ఇది శోచనీయంగా వున్నది. మంత్రిగారు ఆలోచించి తగిన విధంగా రైతులకు సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— అధ్యక్షా! క్రిందటి సంవత్సరం మే నెలలోనూ, తరువాత నవంబరు నెలలోనూ వచ్చిన తుఫాను ప్రమాదం లోకవిదితమే. ఈ తుఫానుల వలన కోస్తా ప్రాంతపు జిల్లాలు పొందిన నష్టం కోట్ల మీద వున్నది. మాను మీద నుంచి పడినవానికి ఎక్కడ దెబ్బలు తగులుతాయని ఒక సామెత చెబుతారు. ఎముకలు విరుగుతాయి, నరాలు నలిగిపోతాయి, మనిషి శరీరంలో యీ భాగం ఆ భాగం అని లేకుండా ఒళ్ళంతా దెబ్బలు తగులుతాయి. అట్లా యీ తుఫాను వల్ల, వరదల వల్ల యీ భాగం, ఆ భాగం అనకుండా రైతాంగం సర్వనాశనమైపోయిన విషయం అందరికీ తెలిసినదే. కాని ప్రభుత్వానికి సంబంధించి, ఆ ప్రజానీకాన్ని ఆదుకోడానికి ప్రభుత్వం శాయశక్తులా కృషి చేసిందని మనవి చేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా మనం ఆశించినంతగా సహాయపడలేదని కూడా చెబుతున్నాను. అన్ని శాఖలలోని ఉద్యోగులు కూడ చేయవలసిన ప్రయత్నాలన్నీ చేశారు సహాయం అందించారు. నాకు చాలా సంతోషమేమంటే మన శాసనసభ్యులు, స్థానికంగా వుండే సమితులు, పరిషత్తులు కూడా ఉద్యోగస్థులు చేసిన కృషిని ప్రశంసించారు. ఇక గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన ముఖ్యమైన విషయాలలో యీ సహాయం అందజేయడంలో లోపాలు, అప్పులు యివ్వడంలో జాగు కావడం ప్రధానమైన అంశాలు. ఈ సహాయం అందించేటప్పుడు లేదవాళ్ళకిచ్చే సహాయంలో కూడా కొంత తప్పు చేయడం జరిగింది. అటువంటివారు చిన్న ఉద్యోగస్థులైనా, పెద్ద ఉద్యోగస్థులైనా వారిమీద తగు చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. తరువాత ఎవరికైనా అప్పు యిస్తే తిరిగి తీర్చడానికి అతనికి అవకాశం వున్నదా లేదా అని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో వున్న అగ్రికల్చరుకూ, కోపరేటివ్సుకూ అన్నిటికీ కూడా తిరిగి తీర్చడానికి అతనికి సత్తా వున్నదా లేదా అనేది చూడడం ఒక భాగం. తరువాత ఎంత ఆస్తి వుంటే ఎంత అప్పు యివ్వవచ్చుననే లెక్కలు వేయడం ఒక భాగం— యివి రైతాంగానికి అప్పులు తీసుకోవాడానికి చాలా ప్రతిబంధకాలుగా వున్నాయి. ఐనప్పటికీ ప్రతి జిల్లాలోనూ యిచ్చిన డబ్బును రైతులకు డిస్బర్సు చేయడం జరిగింది. ఇంక కొద్దిగా వుంటే అది కూడా డిస్బర్సు చేస్తారు అయినా యిది ఏ విధంగా కూడా రైతుకు చాలదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం డైరెక్టుగా యివ్వడానికి బదులు, కో ఆపరేటివ్స్ నుంచి మార్టుగేజ్ బాంక్స్ నుంచి, షెడ్యూల్డు బాంక్సు నుంచీ కూడా అప్పులు యివ్వడానికి ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకున్నది. ఈ రెమిషనుల గురించి కొంతమంది ఉద్యోగస్థుల దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడి నడుస్తున్నాయి. లక్షల ఎకరాలకు సంబంధించి వేలమంది రైతులకు సంబంధించిన ఇటువంటి విషయంపై ఒక మెషినరీ మీద ఆధారపడకుండా ప్రతి గ్రామంలోను ప్రతిచోట ఏమిజరిగిందనేది ప్రభుత్వము

పరిశీలన చేయాలంటే కొంచెం ఇబ్బంది ఐన విషయం. గౌరవనీయులైన నాగయ్యగారు, వెంకట్రావుగారు చెప్పిన సలహాలు చాలా ప్రశస్తమైనవి. రిమిషను రూల్సు మరల చూచి---

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—ఉద్యోగులు తప్పు చేయడానికి ప్రభుత్వమే కారణం. ఇంత పెద్దయెత్తున తుఫాను వచ్చినప్పుడు హోల్ సేల్ గా రిమిషను ఇస్తే చిన్న ఉద్యోగులు తప్పు చేయడానికి అవకాశం వుండేది కాదుకదా. మీరు ఆ విధంగా చేయకపోవడం వల్లనే వారు తప్పులు చేయడానికి అవకాశము వచ్చింది. దీని ఫలితంగా లక్షల కేసెస్ రిమిషన్ లేకుండా ఉండిపోయాయని మీకు తెలుసుకదా.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— హోల్ సేల్ గా రిమిషను ఇవ్వవలసిందే. కాని--

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :-- నవంబరు, డిసెంబరు నెలల్లో వరదలు వచ్చాయి. పంటలు పోయాయి. అప్పుడు ప్రభుత్వం చాలా ఉదారంగా చెప్పింది. శిస్తు మాఫీ చేయబడుతుందని చెప్పారు. డ్రయినేజి సెస్సు వసూలు చేయబడదని చెప్పారు. పత్రికలలో పెద్ద మంత్రి నుంచి చిన్న మంత్రి వరకు చేసిన ప్రకటనలు ఉన్నాయి. తీరా వచ్చిన ఉత్తరువులేమంటే సీజనల్ రిమిషను ఇవ్వాలన్నారు. గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు స్పెషల్ రిమిషను ఇవ్వవలసిందని రికమెండు చేశారు. అంటే ప్రతి ఎకరాన్ని పరిశీలన చేసి ఎంత పంట పండింది అని అజమాయిషీ చేసే పని లేకుండా కృష్ణా వెస్టర్న్ డెల్టాలో కాని నాగార్జున సాగర్ ఆయకట్టులో కాని మొత్తం పంటలు పోయాయి కనుక గుంటూరుజిల్లాలో స్పెషల్ రిమిషను మంజూరు చేయాలని జిల్లా కలెక్టరు రికమెండు చేసిన తర్వాత సీజనల్ రిమిషన్ ఇచ్చారు. అంటే ప్రతి ఎకరానికి అజమాయిషీ చేయాలి కరణంగారో, మరొకరో. ఆరు లక్షలు ఎకరాలకు పైగా ఉన్న భూమిని నవంబరు, డిసెంబరులలో అజమాయిషీ చేయకుండా పండిందో లేదో, గడ్డికూడా వచ్చిందో లేదో అనే పరిస్థితులలో సీజనల్ ఇచ్చామని చెప్పి దానివల్ల అంతా న్యాయంగా జరుగుతోందని చెప్పడం ప్రజలను మోసం చేయడం తప్ప రిమిషను ఇవ్వడం కాదు. ఇప్పటికైనా స్పెషల్ రిమిషను మంజూరు చేయడానికి పూనుకోవాలని అర్థిస్తున్నాం.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— చాలా బాధాకరమైన విధంగా గౌరవసభ్యులు చెబుతున్నారు. రైతాంగాన్ని మోసం చేయాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటాద్రిరావు :—లేనప్పుడు స్పెషల్ రెమిషన్ ఇవ్వండి.

Sri Pragada Kotiah :—If you are interested in agriculturists grant a special remission.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఎక్కడ హోల్ సేలుగా నాశనం ఐపోయిందని అనుకున్నామో అక్కడ మీరు అనుకున్నట్లు స్పెషల్ రిమిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—లేదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— ప్రభుత్వ అంచనాలు చాలా పొరపాటు అన్న మాట. అందువల్లనే గవర్నరు ఎడ్రసులో నవంబరు, డిసెంబరు వర్షములవల్ల కృష్ణానుంచి అన్యాయం జరిగింది కాని గుంటూరు జిల్లాకు సంబంధం లేనట్లు వ్రాశారు. వర్షాలు పడ్డప్పుడు వరదలు వచ్చినప్పుడు సరాసరి వచ్చి చూచి ఉండవలసింది. కలెక్టరు ఇచ్చిన రిపోర్టునే నమ్మలేని పరిస్థితిలో ప్రభుత్వంఉంటే ఎవరిమీద ఆధారపడి ప్రభుత్వం సాగిస్తారు ?

శ్రీ పి తిమ్మారెడ్డి :— ఏ నిశ్చయం చేసినా ఏ విధానం అనుసరించినా రిపోర్టులను ఆధారం చేసుకుని ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేస్తుంది కాని ఏదో తిమ్మారెడ్డి రివెన్యూ మినిస్టరు చేస్తున్నాడనుకోవడం భావ్యం కాదని అనుకుంటాను.

Sri Pragada Kotiah : –The Collector has recommended for the grant of special remission.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారికి రివెన్యూ మంత్రి గారికి ఈ విషయంలో టెలిగ్రాములు పంపాము. కలెక్టరు గారిని కూడా కలిసాము. కలెక్టరు గారు రిపోర్టు పంపారు. నష్టం జరిగింది కనుక రిమిషను ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. నవంబరు, డిసెంబరులో మొదట పంట పోయింది రెండవ పంట పోయింది. కంటికి కనిపించినట్లే కనిపించి మట్టి పాలైనది మంత్రులకు తెలుసును. రూల్సు అడ్డం వస్తున్నాయి అంటే ఎట్లా ? అప్పులు కూడా పుట్టడం లేదు. మారటోరియం కూడా డిక్లేర్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. శిస్తు రిమిషను ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం ఆలోచించి జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—పూర్తిగా ఆలోచన చేయడం జరిగింది. మరల ఆలోచన చేయాలంటె చేయవచ్చును. అందులో ఇబ్బంది లేదు. కరణాల రిపోర్టుమీద కలెక్టరు రిపోర్టుమీద రివెన్యూ బోర్డు పరిశీలన చేసిన మీదట మూడు నాలుగు లెవెల్సులో పరిశీలించి రికమెండేషన్ల ప్రకారం చేసాము కాని ఏదో పెద్ద మంత్రి, చిన్న మంత్రి చేసిన విధానం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—వాస్తవ పరిస్థితులు వేరు, రికమెండేషన్లు వేరుగా ఉన్నాయి. మరొకసారి ఆలోచించి పూర్తి శిస్తు రిమిషను ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—చేస్తాము. వీలైతే నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఫైనల్ డెసిషను తీసుకునే లోగా శిస్తుల వసూళ్లు ఆపుచేయించండి. వారిని వత్తిడి చేస్తున్నారు. బాధ పడు తున్నారు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—అది వారం రోజులలో ఐపోతుంది. కలెక్టరు వేసాడు అంటున్నారు. అది పరిశీలన చేసి నిజమో కాదో చూచి ఏమిచేయాలో నిర్ణయం చేస్తాం.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:—ఈ సందర్భంలో అసలు కలెక్టరు రిపోర్టును ఇంతవరకు చూడనే లేదా. కలెక్టరు రిపోర్టు ఎట్లా వచ్చిందో చూస్తాం అంటున్నారే—మీరు ఇంతవరకు ఆ రిపోర్టు చూడనే లేదా? దేనిపై ఆధారం చేసుకుని నిర్ణయాలు చేస్తున్నారు?

re: Hispa disease affecting crops in Tenali and Repalle taluks.

శ్రీ వై. వెంకటరావు:—గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలలో నారుమళ్లకు పట్టిన హిస్పా తెగులు గురించి ఇచ్చిన కాల్ ఎటెన్షన్ నోటీసు ఇది. తుపాను భీభత్సానికి గురై మొదటి పంట, రెండవ పంట పోయాయి. తిరిగి దాళవా వస్తున్నది. సీడ్ బెడ్స్ వేయగానే హిస్పా తెగులు వచ్చింది. ఆకు మాడి పోతోంది. ఎర్లీ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషను ఐన దాళవా క్రాప్ పోతున్నది. ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి కూడా వచ్చినట్లు ఉన్నది. ఈ తెగులును అరికట్టకపోతే పంట సర్వనాశనమైపోతుంది. అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు తీరు చూస్తుంటే చాలా దారుణంగా ఉంది. సీడ్ స్టోరుకు పోయి అడిగితే జర్మినేషను లేని సీడ్ ఇస్తారు పశువుల హాస్పటలుకు పోతే అక్కడ మందులు, ఇంజెక్షన్లు ఉండవు. గేదెనో ఆవునో తీసుకు వెడితే ఇంజక్షను కొని తెచ్చుకోండి అంటారు. స్ప్రేయర్సుకై వెడితే యూస్‌లెస్ అండ్ అన్ సర్వీసబుల్ స్ప్రేయర్స్. ప్రభుత్వ దృష్టికి గౌరవ సభ్యులు అనేక సార్లు తెస్తున్న విషయాలే. ఇదే విధంగా నడుస్తున్నది. ఈ హిస్పా తెగులును అరికట్టకపోతే చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి, తీరని నష్టం వస్తుంది కనుక ఏరియల్ స్ప్రేయింగ్ ఐనా చేసి దీనిని అరికట్టే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. హెచ్. నాగయ్య:—పెస్టిసైడ్స్‌కు సంబంధించిన మందులు లోగడ నుంచి ఇస్తున్నారు. మందులు సప్లయి చేసేటప్పుడు డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారు. తెగుళ్ల మందులతో పాటు హైబ్రీడ్ జొన్నలు, సజ్జలు ఇటువంటివి పాకేజిలో ఇస్తే తీసుకోవాలని అంటున్నారు. అవి గొడ్లకు పోయడానికి కూడ పనికిరావని వారే చెబుతున్నారు. తీసుకువెళ్లి పారబోసుకోండి అంటున్నారు ఇటువంటివి మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాము. తాలూకా డిమాన్‌స్ట్రేటర్సు ఆఫీసులలో ఉన్న స్ప్రేయర్సు ఒకటికూడా పనికిరాదు. వేరే తెచ్చుకోండని వారే చెబుతున్నారు. మీ ఆఫీసర్లు ఇటువంటి సలహాలు ఇస్తున్నారు కనుక సరియైన స్థితిలో పెట్టించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి (శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం):—హిస్పా తెగులు 1,500 ఎకరాలలో నారుమళ్లలో సోకినట్లు వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరుకు ఫిబ్రవరి 2వ తేదీన సమాచారం అందినది. ఇది రేపల్లె, తెనాలి తాలూకాలలో

సోకింది. వెంటనే నారుమళ్లపై 10 పర్సెంటు బెంజిన్ పౌడీ, కార్బనైటు పౌడి జల్లుట ప్రారంభించారు. వ్యవసాయశాఖ సిబ్బంది ఈ పనికై నియోగింపబడింది. ఈ తెగులు అదుపులో పెట్టడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. ఈ పురుగు పిలకవరి దుబ్బులోనుంచి వచ్చినచోట రెండవసారి మందు జల్లపడింది. వ్యవసాయ శాఖ సిబ్బంది పూర్తిగా శ్రద్ధవహించి తగిన మందులు, యంత్రాలు రైతులకు సరఫరాచేసి పురుగు నివారించడానికి చర్యతీసుకొంటున్నారు. ఇది కాక పురుగు నివారణ గురించి ఆకాశవాణి విజయవాడ ద్వారా ప్రచారం చేసారు. వ్యవసాయ శాఖ వద్ద తగినన్ని మందులు ఉంచడానికి ఏర్పాటు చేయడమైనది. ఆంధ్రప్రదేశ్ పెస్ట్ కంట్రోలు అక్టు క్రింద కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలను డిక్లేరు చేయడానికి గెజెటు నోటిఫికేషను జారీచేయుటకు చర్య తీసుకోబడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఈ పురుగువిషయం తెలియజేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు 16–2–70 నుంచి పర్యటించి తగు చర్య తీసుకున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు మందు ఖరీదులో 50 పర్సెంటు సబ్సిడి ఇచ్చుటకు సిఫార్సుచేసారు. కనుక సగం ధరలకే మందులు రైతులకు లభించును. ఈ సహాయం కేంద్ర ప్రభుత్వం వారి నుంచి లభించవచ్చును. రైతులు ఈ పురుగును సకాలంలో అరికట్టడానికి డిపార్టుమెంటుతో సహకరించవలసినదని ఆందోళన చెందనవసరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను, అధ్యక్షా. కొన్ని విషయాలుమాత్రం గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. వ్యవసాయం గురించి తేలికగా చెప్పడం న్యాయం కాదు. కావలసిన మెషిన్స్ ఉన్నాయి. మందులు ఉన్నాయి. అయినా మందులు లేవని చెప్పడం అన్యాయం. మీరు ఎన్ని కావాలన్నా మందులన్నీ ఉన్నాయి. నేను గుంటూరుజిల్లా జనవరిలో వెళ్లాను. నేను స్వయంగా చూశాను. అప్పటికి అంత ఎక్కువగా లేదు. శ్రద్ధ తీసుకోవలసినదని డిప్యూటీ డైరెక్టరును పంపించాను. తగిన యాక్షను తీసుకోడానికి గట్లమీద పురుగులను చంపడానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేశాము. కృష్ణాజిల్లాలో యింతకుముందు వచ్చింది. కోసిన వరిదుబ్బులలో ఈ పురుగు కనిపిస్తున్నది. ఇది మహా ప్రమాదకరమైనది. అందుకొరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకుకూడా వ్రాశాం. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు వచ్చి తనిఖీచేసి పంటల రక్షణకోసం ఎన్నిపనులు చేయాలో అన్నీ చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. మందులు మెషినులు ఎప్పుడూ రెడీగా ఉంచుతారు. ఊరికినే ఏమీ చేయలేదని చెప్పడం న్యాయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. హిస్పా తెగులును నివారించడానికి శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాము. నివారించకపోతె పంటకు నష్టం కలుగుతుందని ప్రభుత్వానికి తెలుసును. అందుచేత శ్రద్ధ తీసుకుని దాళవాకొరకు యిప్పుడు శ్రద్ధ తీసుకుని నివారణ చేస్తామని హామీ యిస్తున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—సదుద్దేశ్యముతో ఆదేశములు యిచ్చారని చెప్పారు. అమృతలూరు పంచాయతీలో 5 స్ప్రేయర్స్ పని చేయడంలేదు. ఈ నగరంలో ఆలిండియా ఎగ్జిబిషన్‌లో మాయిశ్చర్ కంటెంట్ తీసివేయడానికి

ఉపయోగించే మెషీన్‌ను చూపించమని కోరితే అది పని చేయడంలేదని చెప్పారు. కావాలంటే పోయి చూచి తెలుసుకోండి. వారు సదుద్దేశ్యంతో ఉన్నప్పటికి అసలు పని జరగడంలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— జరగలేదని వెంకటరావుగారు చెప్పారు. నేను అమృతలూరు సమితికి, పొన్నూరు సమితికి పోయి చూచాను. పొలంలోకి వెళ్ళాను. అప్పటికి చాలా తక్కువగా ఉండేది. ఇప్పటికికూడా చర్య తీసుకుంటున్నాము. ఆపరేషన్లు పోతే యింక ఏమీ ఉండదని ముందు తెలుసును కనుక తప్పనిసరిగా పురుగులను నాశనం చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నారు. సెంట్రలునుంచికూడా పిలిపిస్తున్నాము. వారు ఏ సలహా యిస్తారో చూడాలి. ఈ వ్యాధి ఇప్పుడు అప్పుడే పోయేటట్లు కనిపించడంలేదు. మిరియాలగూడెంలో వచ్చింది. అంతటా వచ్చేటట్లు ఉంది. దీనిని ఎట్లా నివారణ చేయాలనేదానికోసం తీవ్ర ప్రయత్నం. ప్రభుత్వం సిద్ధముగా ఉంది. నోటిపై చేయుటకు చర్య తీసుకోబడినదని మనవి చేస్తున్నాను.

re : NON-PAYMENT OF SALARIES TO THE STAFF AND TEACHERS IN TENALI MUNICIPALITY.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— అధ్యక్షా, తెనాలి మునిసిపాలిటీకి సంబంధించిన విషయం గత శాసనసభ బడ్జెటు సమావేశంలో ఒక కాల్ అటెన్షన్ మోషన్ యిచ్చాము. రోడ్ల పరిస్థితి వారు చూసివుంచారు. లక్ష రూపాయలు సైక్లోను ఫండ్‌నుంచి డైవర్ట్ చేస్తున్నామన్నారు. ఇంతవరకు గ్రావెల్ వేసి ఊరుకున్నారు. They did not effect any repairs to the roads so far. ఇంతవరకు రోడ్లు రిపేరు చేయలేదు. ఆ రోడ్లమీద గర్భిణీస్త్రీలు నడవడం అసంభవం. టీచర్స్ శాలరీస్ గురించి చెప్పాలంటే గత సంవత్సరం యివ్వలేదు. ఒక లక్ష రూపాయలు అరియర్సు ఉన్నాయి. ఆరు నెలలనుండి జీతం లేకపోతే వారు ఎట్లా బ్రతుకుతారు. బ్రతుకుతెరువు కల్పించే ప్రభుత్వం వారి బ్రతుకును దుర్భరం చేస్తే న్యాయం కాదు. మీనియల్ సిబ్బంది, స్వీపర్స్ వగైరాలకు జీతాలు లేవు. వారికి వెంటనే జీతాలు అందేటట్లు సదుపాయాలు చేసి రక్షణ కల్పించాలనీ, రోడ్ల మరమ్మత్తులు వెంటనే చేపట్టాలనీ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

The Minister for Municipal Administration (Sri N. Chenchurama Naidu) :–Secretary, Tenali Municipality has stated that salaries of the Municipal employees except that of primary education and secondary education and dispensaries have been paid for the month of January 1970. The salaries to the above employees could not be paid for want of funds. Collections are being made vigorously and those employees were expected to be paid in this month. In the month of September 1969 Rs. 1 lakh was sanctioned to the Municipal Council Tenali to get the roads repaired which have been damaged due to floods. Works have been sanctioned by the Council. The Executive Committee approved the same on 5-2-70. Tenders have been called for fixing 19th February 1970 as the last date for receipt.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—ఇప్పుడు ఏదో కలెక్టుచేసి 23వ తేదీలోపల జీతాలు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం అని చెప్పారు. పెద్ద ఉద్యోగులు జీతాలు తీసుకుంటున్నారు. పెద్ద ఉద్యోగుల జీతాలు ఆపి మొదట చిన్న ఉద్యోగులకు జీతాలు ఎందుకు యివ్వకూడదు. ఆ విధముగా యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—ఎవరయినా జీతాలు తప్పకుండా యివ్వాలి. త్వరగా యివ్వవలసినదని చెబుతున్నాము.

re : ISSUE OF PERMITS TO OWNER DRIVEN RICKSHAWS IN KAKINADA AND OTHER PLACES.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—అధ్యక్షా. నేను యిచ్చినటువంటి కాల్ అటెన్షన్ మోషన్ రిక్షా కార్మికులకు సంబంధించినటువంటిది., తమకు తెలుసును. రాష్ట్రం అంతా కూడా రిక్షా త్రొక్కుకుని కొన్నివేలమంది పట్టణాలలో జీవిస్తున్నారు. ఇప్పుడు అభ్యుదయాన్ని స్వీకరిస్తున్నాం, సోషలిజం అని చెబుతున్న ఈ రోజులలో వీరి జీవనోపాధిని కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వాలపైన ఉన్నవి. ప్రతి రిక్షా కూడా మిడిల్ మాన్ చేతిలో ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల ప్రతి రిక్షా కార్మికుడు తనకు తాను పోషించుకొనే ముందు యజమానికే సంపాదించిపెట్టడమే అతనికి పని అయిపోయింది. ప్రస్తుతం రిక్షాలు ఒక మోనాపలీగా యజమానుల చేతిలో ఉంది. ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. దానిని ముఖ్యమంత్రి గారు, హోం మంత్రిగారు అంగీకరించారు. ఆ విధముగా వారు గతంలో చేసిన ప్రకటనలు ఉన్నాయి. ఏ కార్మికుడయినా తన రిక్షా గురించి లైసెన్సు పెట్టుకుంటే చట్టరీత్యా లైసెన్సు యివ్వాలని వక్కాణించారు. అది నిజంగా ఆచరణలో అమలులో ఉంటుందని భావించాను. పేద ప్రజల మధ్య పనిచేసే వాడిని కనుక నిజంగా ముఖ్యమంత్రిగారు హోం మంత్రిగారు అతురాలా తమ మాటలను అమలుజరుపుతారని భావించాను. కాకినాడలో వేయిమంది రిక్షా కార్మికులున్నారు. వారిలో 46-50 మంది ఆ మధ్య 1969-70 సంవత్సరానికి పర్మిషనుకు దరఖాస్తు పెట్టుకున్నారు. డిప్యూటీ సూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ పోలీస్ లైసెన్సింగ్ అథారిటీ. నేనుకూడా వారికి జ్ఞాపకం చేశాను. చట్టరీత్యా అప్లయిచేశాను. ఇప్పటికీ యివ్వలేదు. ప్రయివేటు ఓనర్సుకు అయితే క్రొత్త వారికి యివ్వలేదనవచ్చు. అది సమస్యకానేకాదు. చట్టరీత్యా, మంత్రులు వాగ్దానం ఇచ్చినా యివ్వకపోయినా రిక్షా కార్మికుడు అప్లికేషను పెట్టుకున్నప్పుడు అతనికి లైసెన్సు యివ్వాలి. ప్రభుత్వం ఒక మంచిపని చేసినది. రిక్షా కార్మికు లందరికి మునిసిపల్ లైసెన్స్ లేకుండా చేసినది. లైసెన్సు విషయంలో అమలులో పెట్టకుండా అధికారులు ఉన్నారు. పోలీసు డిపార్టుమెంటులో కూడా దోషం ఉంది. స్వార్థం ఉంది. నిర్లక్ష్యం ఉంది, క్రూరత్వం ఉంది. కనుక ఈ పరిస్థితుల్లో కాకినాడలో అప్లికేషనులు పెట్టుకొన్న 46 రిక్షా కార్మికులకు తక్షణమే లైసెన్సులు ఇవ్వాలి. ఓనర్ల మోనోపలిని తగ్గించటానికి చర్యలు

తీసికోవాలి. గవర్నమెంటు ఆర్డర్స్ ఇచ్చేవి ఒకవిధంగా క్రింద అమలు జరిగేవి యింకోవిధంగా వుంటున్నాయి. ప్రభుత్వానికి నేర్పటానికి మీ శక్తిసామర్థ్యాలు చాలటంలేదు. ఒక్క జీవితం కూడా సరిపోదేమో. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆర్డరు తక్షణం అమలు జరగాలి. చట్టరీత్యా అప్లికేషన్ పెట్టుకొన్న తర్వాత అమలుజరగాలి. ఇది ఒక్క కాకినాడకే కాదు. అన్ని పట్టణాలకు సంబంధించింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అధ్యక్షా! సి. వి. కె రావుగారు చెప్పిన ఒక్క కాకినాడ విషయమే కాదు, యింకా చాలా ప్రాంతాల నుండి వచ్చిన రిప్రజెంటేషన్స్ ప్రభుత్వం వద్ద వున్నాయి. ఈ చట్టం ప్రకారం లైసెన్సింగ్ అథారిటీకి పట్టణంలోని ట్రాఫిక్ బట్టి పట్టణ అవసరాల దృష్ట్యా ప్రతి సంవత్సరం ఇన్ని రిక్షాలకు లైసెన్స్ ఇవ్వాలని నిర్ణయించే అధికారం వుంది. వారు బైలాస్ తయారుచేసినవి ప్రభుత్వ ఆమోదం పొందటం తప్ప సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పినట్లు ఇట్లా చేయండి అట్లా చేయండి, అని order ఇచ్చే అధికారం యాక్టుప్రకారం ప్రభుత్వానికి లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— చట్టరీత్యా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—చట్టరీత్యానే లేదు. ఈ రకమైన రిప్రజెంటేషను దృష్టిలో పెట్టుకొనే ప్రభుత్వంవారికి తెలియపర్చటం జరిగింది. ఈ బైలాస్‌ను ఎమెండ్ చేయవలసింది, ఈ బైలాస్‌లో మొట్టమొదటి ప్రిఫరెన్స్ రిక్షాపుల్లర్స్‌కు లైసెన్సు ఇవ్వాలని first condition రెండవ ప్రిఫరెన్స్ కో ఆపరేటివ్స్‌కు ఇవ్వాలని ఈ రిక్షా లైసెన్స్‌లు ఇస్తే తప్పకుండా పుల్లర్స్‌కే ఇవ్వాలని ఎమెండ్‌మెంటు తీసుకురావాలని తెల్పటం జరిగింది. రిక్షా ఓనర్స్ ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేస్తున్నారన్న మాట వాస్తవమే. మోనోపలి చేస్తున్నారన్నమాట వాస్తవమే. అటువంటివారికి ప్రిఫరెన్స్ ఇవ్వవద్దు అని I.G.P. కి లైసెన్సింగ్ అథారిటీకి చెప్పటం జరిగింది.

వారు చెప్పిన కాకినాడకు సంబంధించి రిపోర్టుచూస్తే కాకినాడలో 1358 రిక్షాలు వున్నాయి. అక్కడ S. P. యింకా ఎక్కువ చేస్తే ట్రాఫిక్ ఇబ్బంది అవుతుందన్నారు. ఒకవేళ ఇస్తే ఫస్ట్ ప్రిఫరెన్స్ రిక్షా పుల్లర్స్‌కే ఇవ్వాలని తరువాత ప్రిఫరెన్స్ కోపరేటివ్స్‌కు ఇవ్వాలని చెప్పాము. ఇది కాకినాడలోనే కాదు. ప్రతిచోట ప్రభుత్వ పాలసీ ఇదేనని చెప్పాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—లైసెన్సు లేని రిక్షాలు ప్రతి పట్టణంలో వందల కొలది వున్నాయి. పోలీసువారిని మంచిచేసుకొని బ్రతకవలసిన దుర్గతిలో వున్నారు. బైలాస్ మార్చి ఇస్తే వారికి ఇవ్వండని చెప్పామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రతి సంవత్సరం కనీసం ఇన్ని రిక్షాలకు ఇవ్వాలని చెప్పాలి. అక్కడ అసలు ఇవ్వటంలేదు. జనాభా పెరుగుతున్నది.

మంత్రిగారు చెబుతూ ఫస్ట్ ప్రిఫరెన్స్ రిజా పుల్లర్స్‌కు ఇవ్వాలన్నారు. కాని G. O. అట్లా వుందవి అనుకోను. నర్సాపురంలో D. S. P. గారితో మాట్లాడినప్పుడు వారు చదివి వినిపించారు. ప్రియారిటి ఇవ్వాలని వుంది. అంటే 50 అప్లికేషనులు వస్తే వాటిలో 20 కాని, 30 కాని పుల్లర్స్‌కు ఇచ్చి మిగిలినవి ఓనర్స్‌కు ఇస్తామని ఆయన చెప్పారు. కనుక మీరు గట్టిగా పుల్లర్స్‌కే ఇవ్వాలని instructions పంపాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— గోవిందరావు చెప్పిన విషయానికి ప్రతి సంవత్సరం ఎన్ని ఎక్కువ చేయాలనేది అక్కడి ఆవసరాన్ని బట్టి, వత్తిడిని బట్టి లైసెన్సింగ్ అథారిటీ చేయాలి. ఎంతవరకు ప్రయారిటీ ఇవ్వాలంటే కంపల్సరీగా రిజాపుల్లర్స్‌కే ఇవ్వాలని ఎమెండ్ చేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశం పంపించింది.

re: Stone throwing incident in a meeting of congress at (organisation) Rajahmundry on 18-1-70.

శ్రీ జి. సత్యనారాయణరావు :— అధ్యక్షా! 18–1–70 వ తేదీన రాజమండ్రిలో 20 వేల మంది ప్రజా సమూహంలో బ్రహ్మాండమైన బహిరంగ సభలో శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారు, డి. ఎస్. రాజుగారు, వెంకటసుబ్బయ్యగారు, గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు, సుబ్బరాజుగారు, శ్రీమతి అమ్మన్నరాజా, పి.వి జి. రాజుగారు, నారాయణప్పగారు ఉపన్యసించే సమయంలో ఘోరమైన సంఘటన జరిగింది. సంజీవరెడ్డిగారు ప్రసంగిస్తూ వుండగా రాళ్ళు విసరటం జరిగింది. సుబ్బరాజుగారికి, నారాయపణ్పగారికి బలమైన దెబ్బలు తగిలాయి. నారాయణప్ప గారి ముఖం వాచింది. ఈ సంఘటన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజానీకం యొక్క కీర్తి ప్రతిష్టలకు దెబ్బ తెచ్చేదిగా వుంది. ఆ రాళ్ళను ఎగ్జిబిట్ చేయటానికి ఇందిరా గాంధిగారికి పంపబడ్డాయి. ఈ సంఘటన జరిగినప్పుడు అక్కడ పదిమంది పోలీసులు వున్నారు. మరి ఎందుకు జాగ్రత్తలు తీసుకోలేదో అర్థం కావడంలేదు ప్రతి పార్టీకి తమ అభిప్రాయాలు తెల్పుకొనే హక్కు వుంది. తమ అభిప్రాయాలను సంజీవరెడ్డిగారు ప్రకటిస్తూ వుండగా ఈ సంఘటన జరగడం ప్రజాస్వామ్యానికే ముప్పు తెచ్చేదిగా వుంది. దీనిగురించి ఆంధ్రభూమి 21-1-70 న ఎడిటోరియల్‌లో ఇలా అంది. "ఈ ధోరణులు ముప్పుతెచ్చిపెడతాయి. నియంతృత్వానికి దారితీస్తాయి. దానివలన దేశంలో ప్రమాద పరిస్థితులు వచ్చే ప్రమాదం వుంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వ పరిపాలన పట్ల నిష్పాక్షికం పట్ల ప్రజలకు విశ్వాసం తగ్గిపోయే ప్రమాదం వుంది." ఆంధ్రజ్యోతి 20-1-70 నాడు ఇలా వ్రాసింది. ప్రజాస్వామ్యాన్ని మూడు నిలువుల లోతున పాతిపెట్టుటకు దారితీసింది ఈ సంఘటన. రాజకీయం ఎంత నికృష్టస్థాయికి దిగజారిపోతున్నదో రాజమండ్రి సంఘటన నిరూపిస్తున్నది. ప్రభుత్వాధినేతలే రెచ్చగొడుతున్నారనే అనుమానం కలిగిస్తున్నది. పోలీసుశాఖవారు తగినంత శ్రద్ధ వహించలేదని అనుమానించటానికి ఆస్కారం కల్గిస్తున్నది. నారాయణప్పగారు 22వ తేదీన ఆంధ్రజ్యోతిలో ఒక స్టేటుమెంటు

ఇప్పు ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందిన ఒక మంత్రి, కొందరు కమ్యూనిస్టులు నిర్వహించారు అని ప్రతిపక్ష కాంగ్రెసు పార్లమెంటు సభ్యులు ఆరోపించారు. పోలీసులు కిమిన్నాస్తిగా ఊరుకొన్నారు'' అని అన్నారు. యిలాంటి దారుణ సంఘటన నిజంగా అయ్యే పక్షంలో యిక మన దేశంలో ప్రజాస్వామికం వుంటుందా అనే అనుమానం ప్రతి పౌరునికి కలుగుతోంది. కనుక నేను కోరేది ఏమిటంటే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం, ఇది ఎంతవరకూ నిజం? పోలీసులు అక్కడ వుండికూడా ఎందుకు కిమన్నాస్తిగా వూరుకున్నారు అనే విషయంలో ఒక enquiry చేయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. నిరంజన్ రావు:—అధ్యక్షా, ఈ సంఘటన చాలా శోచనీయం అయినది. యిది ఎవరో కమ్యూనిస్టులు చేయించారని ఎవరో అన్నారు. కాని అది వాస్తవంకాదు. ఎందుకంటే కమ్యూనిస్టు పార్టీవారి మీటింగులు చెడగొట్టిన సంఘటనలుకూడా వున్నాయి యిది ఎవరో రౌడీలను ఉపయోగించి మీటింగు చెడగొట్టడానికి ప్రయత్నం చేయడం అనేది మనకు అయిదారు మాసాలలో పంచాయితీ ఎన్నికలు వస్తున్నాయి; ఒకవేళ వస్తే యింకొక ఎన్నికలుకూడా రావచ్చు. అటువంటి సందర్భంలో, రాష్ట్రమొత్తంమీద ఎవరు మీటింగులు పెట్టుకున్నా ఆ మీటింగులను చెడగొట్టే కార్యక్రమాన్ని నివారించడానికి గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. అట్లా తీసుకోకపోతే, దేశంలో ప్రజాస్వామ్యంగాని, వాక్‌స్వాతంత్ర్యంగాని లేకుండాపోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri J. Vengal Rao :—Sır, on 18-1-1970, Sri N. Sanjeeva Reddy, M. P., Ex-Speaker, Lok Sabha, addressed a public meeting at about 5·30 p. m. at Subrahmanya Maidan, Rajahmundry, attended by Sri P. Venkatasubbiah, M. P., Col. D. S. Raju, M P., Sri Narayanappa, M. P., Sri G Brahmayya, M. L.C., Sri M.V. S. Subba Raju, M.L.A,, Sri P. V. G. Raju, M. L. A. and Smt. Ammanna Raja and others. About 10,000 people attended meeting of whom a good number of persons belong to the category of workers of Andhra Paper Mills. When Col. Raju, during his course of speech, began to criticize the Prime Minister, slogans and counter-slogans were raised heckling the speaker. The police present at the meeting tried to arrest the disturbers but as the police were trying to remove the disturbers they were prevented from doing so by the supporters of the disturbers. The disturbers also adopted 'hide and seek' game when the number of leaders remained in background indirectly instigating them to create disturbance in the meeting. The mischief-makers bulled out the electric wires resulted in the failure of electricity aids and also the mike. Inspite of these disturbances, the speakers were delivering their speeches and when stone pelting was resorted to by the mischief makers at the rear, Col. D.S. Raju and M.V.S. Subba Raju who were sitting on the dias received small bleeding injuries while others received light stone hits. About 12 police officials also received injuries

and about 2 police officials out of 12 received bleeding injuries. As a result of the stone throwing, the meeting was hurried through and came to a close at about 8.00 p. m. At the time of the meeting, two mischief makers could be arrested by the police, as they were at the edge of the crowd and four more after conclusion of the speech and 9 others afterwards. A case has been registered by the Rajahmundry Three Town Police Station which is under investigation. The cases will be charge-sheeted shortly and 16 persons were charge sheeted.

Referring to the stone throwing incident, the Government have issued strict instructions to the Police to give adequate protection to the Leaders irrespective of their party affiliations and to ensure the peaceful conduct of the meetings.

యిది దురదృష్టకరమైన సంఘటన. ఎవరూ సంతోషించేది కాదు. దీంట్లో పోలీసూ, ప్రభుత్వము అశ్రద్ధగా వుందనికాని, వారు దీని వెనకాల వున్నారని చెప్పే మాటలుగాని ఏ మాత్రం ఆధారంలేనివని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లా చేసిన వారిమీద కఠినమైన చర్య తీసుకోబడుతుంది. ఇకముందు ఎక్కడైనా సరే, ఏ మీటింగు జరిగినా కూడా strict గా instructions follow చేయమని పోలీసుకు ఆదేశాలు ఇవ్వబడినాయి.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—ప్రధాన మంత్రిగారిని D. S. Raju గారు విమర్శిస్తూవుండగా జరిగిందని చెబుతున్నారు. ప్రధాన మంత్రిని విమర్శించే అధికారం ప్రజలకుగాని, ప్రజాప్రతినిధులకుగాని వున్నదా, లేదా ? రెండోది- ప్రధాన మంత్రిగారి మీటింగులో ఎవరైనా అల్లరిచేయబోతే, వెంటనే ఉన్నతాధికారులు పరుగెత్తి, వారిని అవతలకు తీసుకువెళ్ళడమో. లేక మందలించడమో చేస్తున్నారే, యిక్కడ అట్లా ఎందుకు చేయలేదు? అలా చేయనందువల్ల నే వారు యింకా ప్రోత్సాహం పొందిచేశారు. ప్రభుత్వంగాని, పోలీసుగాని అశ్రద్ధ చేయలేదంటున్నారు. పోలీసు సూపర్నెంటుగారు, సంజీవరెడ్డిగారిని తరువాత కలుసుకుని—10, 15 మంది కంటే ఎక్కువ mischief చేసిన వారు లేరండీ—అని చెప్పారు. 'మరి వాళ్లను ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదు' అని అంటే, మాకు ప్రభుత్వం దగ్గర నుండి instructions లేవని, to a responsible leader like Mr. Sanjeeva Reddy, చెప్పినట్లుగా వున్నది. ఇక్కడ మంత్రిగారికి వచ్చిన రిపోర్టు దానికి తలక్రిందులుగా వున్నది. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే,—దురదృష్టకరమైన సంఘటన అని ఒప్పుకున్నారు—సంతోషం. అది పోనివ్వండి. వారు చెప్పినట్లుగా రేపు పంచాయతీ elections వస్తున్నాయి. అందువల్ల ముఖ్య మంత్రిగాని, హోం మంత్రిగాని ఈ ప్రతిపక్ష నాయకులందరినీ పిలిచి, ఒక code of conduct create చేయకపోయినట్లయితే ప్రజాస్వామ్యానికి ఎక్కడ

భద్రత వున్నది? సంజీవరెడ్డిగారు లాంటి వారినే తలబ్రద్దలు గొట్టడానికి రాళ్ళు వేస్తే రేపు నాబోటి వారిని తీసుకువెళ్ళి, ఏ అడవిలోనో పారేసే ప్రమాదం లేక పోలేదు. అందువల్ల చెప్పడంతో సంతృప్తి చెందకుండా కట్టుదిట్టమైన ఏర్పాట్లు చేయించాలి. ఇప్పుడు నేను చెప్పినట్లు సూపర్నెంటెంటు (superintendent) గారి Statement జరిగిందా, లేదా చర్య తీసుకోవద్దని ప్రభుత్వం వారికి ఎందుకు instructions యిచ్చారు, ఇక్కడ, గట్టి చర్య తీసుకున్నామని ఎందుకు చెబుతున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా, నేను ఈ సంఘటన జరిగిన తరువాత రాజమండ్రి వెళ్లాను. అక్కడ పోలీసు ఆఫీసర్లతో మాట్లాడాను. అక్కడ ఆ మైదానం కూడా చూశాను. వారు చెప్పినట్లుగా మాకు instructions లేవని S. P. చెప్పారు అన్న మాట సత్యానికి ఎంతో దూరంగా వున్నది. S. P. కి instructions ఎందుకు? ఏది జరిగినా law and order maintain చేసి. ప్రశాంత పరిస్థితులు maintain చేయవలసిన duty S. P. ది. వారికి instructions ఏమి అవసరం? తరువాత, వారు అందరినీ పిలవాలన్నారు. ఎవర్నీ పిలవకుండానే Government ఈ విషయంలో కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి orders యిచ్చిందని కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— సూపర్నెంటుగారు ఏమీ చేయనందుకు వారి మీద చర్య తీసుకుంటున్నారా? తీసుకోవలసిన బాధ్యత వారి మీద వుందని మంత్రిగారు శలవిచ్చారు. సంతోషమే తీసుకోలేదని ఋజువు అయింది. S. P. గారి మీద ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఆయన మీద చర్య ఎందుకు తీసుకోవాలి. ఆయన అక్కడ వుండి protect చేశారు. ఆయన కూడా దెబ్బలు తిన్నారు. S. P. మీద చర్య తీసుకోవడం ఎందుకు?

re: Alleged murder of Dr. C. Seetharama Sastri, Sarpanch of Sattenapalli on 27-1-1970 at Guntur and arson and looting at Sattenapalli.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా, 27-1-1970 నాడు గుంటూరు జిల్లాలో సత్తెనపల్లి సర్పంచి అయిన సీతారామశాస్త్రిగారిని హత్య చేయడం జరిగింది. హత్య చేశారన్న వార్త, పత్రికల్లో చూసిన అందరికీ కూడా దిగ్భ్రాంతి కలుగజేసింది. అయితే తరువాత తెలుసుకున్న విషయాలను బట్టి ఈ హత్యలన్నిటికీ పాతపగలు కారణంగా కనిపిస్తున్నవి. అటువంటప్పుడు ఈ factious villages ఏవైతే వున్నాయో, ఆ villages లో ప్రభుత్వం అంతకు పూర్వమే, సంఘటన జరుగక పూర్వమే, precautions తీసుకుంటే బాగుండేది. కాని ఆ విధంగా precations తీసుకున్నట్లు కనిపించడం లేదు. జరిగిపోయిన

తరువాత pursue చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం సాధారణంగా జరుగుతూనే వుంటుంది. కాని ఎక్కడైతే factions వుంటాయో అక్కడ శ్రద్ధతో చూసినట్లయితే యిటువంటి సంఘటనలు జరుగకుండా avoid చేయడానికి ఆ విధంగా వీలుఅవుతుంది కాని ఆ విధంగా చేసినట్లులేదు. సుస్పష్టం అయినప్పుడు investigation సక్రమంగా జరిపి, హంతకులు ఎవరైతే వున్నారో వారిని ఖచ్చితంగా శిక్షించడానికి ప్రయత్నం చేస్తేనే, ముందు ముందు law and order maintain కావడానికి వీలౌతుంది. లేకుంటే ఈ రాజకీయ కక్షలు తీసుకువచ్చి, ఈ విధంగా దారుణ హత్యలకు పాల్పడినట్లయితే రాష్ట్రంలో అశాంతికి దారి తీయడానికి అవకాశం వుంటుంది కనుక దాన్ని నిష్పక్షపాతంగా enquiry చేయాలనీ culprits అంతవరకూ దొరకకపోయినట్లయితే వారిని తొందరగా apprehend చేయడానికి ప్రయత్నం చేసి, వారిని శిక్షించడానికి ప్రయత్నం చేస్తేనే రాష్ట్రంలో ప్రశాంతత వుండడానికి అవకాశం ఏర్పడు తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, ఇది రాజకీయ హత్య ఇట్లా రాజకీయ హత్యలు కనుక మన రాష్ట్రంలో జరగడం ప్రారంభిస్తే దానికి అంతూ పొంతూ వుండదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది రాజకీయ హత్య అని నేను చెప్పనక్కర లేదు. అక్కడి పరిస్థితులు క్షుణ్ణంగా అర్థం చేసుకుంటే దాని అర్థం ఎవరైనా గ్రహిస్తారు. ఆయన సత్తెనపల్లికి సర్పంచి. నాలుగు మాసాల నుండి ఆయన్ను హత్య చేస్తారని వార్త పోలీసులకు కూడా తెలియజేసినాడు. ఈ విధంగా నాకు ప్రాణ భయం వుందని పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేస్తే పోలీసులు పట్టించుకున్న పరిస్థితి లేదు. ఇది రాజకీయ హత్య ఎట్లా అయిందో నేను చెబుతాను. అక్కడ సర్పంచిగా గెలిచే అవకాశం మరెవరికీ లేదు. ఎవరూ గెలుచుకోలేరు. సరే, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిని గురించి చెప్పనక్కరలేదు. ఆ విధంగా ఆయన్ను ఖతం చేసినట్లయితే రెండవవాడు సులభంగా రావచ్చు అనేది అర్థం చేసుకుంటే అది రాజకీయ హత్య కాదా? అందువల్ల ఈ విషయాన్ని చాలా దీర్ఘంగా ఆలోచన చేయాలి. ఇది ఎట్లా వుంది అంటే పదునైన కత్తిలా వుంది. ఇటూ తెగుతుంది, అటూ తెగుతుంది. రాజకీయ హత్యలు జరిగే పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు ఒక వైపుతోనే ఆగదని మనవి చేస్తున్నాను. అది రెండవ వైపు కూడా ప్రజ్వరిల్లుతుంది.

కాబట్టి యీ విషయంలో మంత్రిగారు కాని, ప్రభుత్వం కాని గట్టిగా వ్యవహరించకపోతే వచ్చేటటువంటి రోజులు చాలా గడ్డురోజులు. పంచాయితీ ఎన్నికలు రాబోతున్నాయి. Mid term ఎన్నికలు రాబోతున్నాయనే వార్తలు కూడా ప్రబలంగా వున్నాయి. ఇట్లాంటి పరిస్థితులలో, తీవ్రమైన అరాజక పరిస్థితులు వున్నటువంటి పరిస్థితులు మనకు గోచరిస్తున్నాయి. అందువల్ల Law and Order ను ఏదో అషామాషీగా కాకుండా పకడ్బందీగా చేయకుండాపోతే యిది

ఉభయత్రా double edged weapon అవుతుంది. This is a double-edged weapon. Political murders should be shunned and must be looked into with discrimination and stern dealing.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఇట్లాంటివి జరుగుతున్నప్పుడు గవర్నమెంటు తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవాలా లేదా ? ఇటువంటివి ఎన్నో జరుగుతున్నాయి. చాలా detect కాకుండా పోతున్నాయి. గవర్నమెంటు చాలా నిస్తబ్ధతగా వుంది. ఆ నిస్తబ్ధత పోవాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, యిది personal గా చాలా విషాదకరమైనటువంటి విషయం అండి. రాజకీయంగా చాలా ప్రమాదకరమైనటువంటి విషయం. తమకు తెలుసు. నేను 4 మాట్లు contest చేశాను. 4 మాట్లూ గెలిచాను. Last elections లో ఒక వాతావరణంలో నేను అన్‌సీట్ అవుతున్నానేమో అని నేనుకూడా అనుకున్నాను. Counting జరిగింది. Counting లో అవతల Candidates చాలా leading లో వున్నారు. వారు గెలుస్తామనే అభిప్రాయపడ్డారు. మేముకూడా అటువంటి అభిప్రాయమే పడ్డాము. కాని చివరకు వచ్చేటప్పటికి tables turn అయిపోయినాయి. 2,600 ఓట్లతో నేను గెలవడం తటస్థించింది. అప్పుడే అన్నారు, యిది లాభంలేదు. Elections వల్ల లాభం లేదు. ఎన్నాళ్ళు ఈ గొడవ. ఒక నలుగుర్ని తొలగించినట్లయితే యిక elections లో బాధ వుండదు అని అన్నారు. ఈ మాట నేను యీవేళ చెప్పడం లేదు. దీని ఫలితము 11 వ రోజున అనగా 1967 వ సంవత్సరం మార్చి 6 వ తేదీన ధూళిపాళ ప్రెసిడెంటు తిరుపతయ్యగార్ని మొదట హత్య చేసిపారవేశారు. ఆ తరువాత సత్తెనపల్లిలో శాస్త్రిగారు, నేను, శ్రీ మాధవరావుగారు, యింకో మహమ్మదను బికారీ సాహెబుగారని ఒకరు వున్నారు. వీరిని తొలగిస్తే పోతుంది అని బజార్లలో చెప్పారు. సత్తెనపల్లిలో వివాదాలు వున్నాయి. సత్తెనపల్లి సర్పంచి ఆయన. చాలా ఎలక్షనులలో ఆయనే వస్తున్నాడు. ముస్లిములయొక్క ఆదరణ వారికి వుంది. బీద ప్రజానీకం యొక్క ఆదరణ వుంది. దానిమీద ఎట్లా మార్పు చేద్దామా అని తగాదాలు పెట్టుకున్నారు. చిన్న చిన్న తగాదాలు పెంచారు. ఒకసారి రాజీకోసం మాట్లాడారు. ఆయన వుండగా రాజీ ఏమిటని చెప్పారు. ఆయనను హత్య చేయడానికి ఎన్నోమాట్లు ప్రయత్నిస్తే ఎన్నోమాట్లు police వారికికూడా రిపోర్టు యిచ్చారు. ఒకసారి పోలీసుస్టేషను ప్రక్కన దాక్కుని కొట్టాలంటే ఆయన ఆ దారి వదలి అటు పోవుటవల్ల పోయింది. లేకపోతే ఆరోజే పోయేవాడు. ఇంకోసారి ఇంటిమీదకు పోయినప్పుడు పోలీసు స్టేషనులో రిపోర్టు యిచ్చినాడు. 24 వ తేదీనకూడా ఒక ప్రయత్నం జరిగింది. ఆరోజునకూడా తప్పిపోయిన తరువాత యిక్కడ లాభంలేదు, సత్తెనపల్లిలోఅయితే యిబ్బంది అవుతోంది, గుంటూరులో అయితే సరిపోతుందని వదంతులు తీవ్రంగా వ్యాపించినాయి.

ఆయన అన్నగార్ని ఆసుపత్రిలో చేర్చారు. 27 వ తారీఖున అన్నగారికి హోటల్లో భోజనం యిచ్చి తిరిగి వస్తుంటే గుంటూరు సెంటరులో రైల్వే ఓవరుబ్రిడ్జికి ప్రక్కగా వున్న మెట్ల మధ్యలో హత్య చేయబడ్డారు. ఎవరు చేశారు అని నేను యిప్పుడు చెప్పను. ఈ విధంగా రాజకీయహత్యలు జరుగుతుంటే దేశం యేగతికి పోతుంది, ఎక్కడ end అవుతుంది. రాజకీయ పోరాటాలు రాజకీయంగానే చూచుకోవలసిన అవసరం వుంది. నిన్న రేపల్లిలో ఒక సర్పంచిని నడిబజారులో చంపడం జరిగింది. కాబట్టి వీటి అన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని రక్షణ యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. ఈ శాస్త్రిగార్నిగురించి చెప్పాలంటే ఒకమాట చాలు. ఆయన చనిపోయినతరువాత శవాన్ని ఎత్తుకుపోయి ఊరేగిస్తే 40 వేల ప్రజలు ఊరేగింపులో పాల్గొన్నారు. Silent procession జరిపాము. బయటనుంచి వచ్చినవారు అంతా కంటనీరు పెట్టినతరువాత వీరికి ప్రజలలో ఎంత ఆదరణ వుండి ఏమి దురదృష్టమని అందరూ అనుకున్నారు. అంతకన్న ఎక్కువగా ఈ case వ్యవహారం జరుగుతున్నప్పుడు చెబితే బాగుండదు. కాని చాలా విచారకరమైన వార్త. దీన్ని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావాలనే చెప్పాను. పోలీసు వారు అవతలవారికి అనుకూలంగా కావలసినటువంటి పనులు చేశారు ఇచ్చిన రిపోర్టును మూడకుండా వున్నారు. ఇప్పుడు అయినా దయచేసి ఒక ఖచ్చిత మైనటువంటి విచారణ చేసి న్యాయం చేకూరుస్తారని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు (నర్సపూర్):— అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లా, సత్తెనపల్లి సర్పంచ్ శాస్త్రిగారిమీద జరిగిన హత్య ఘోరాతిఘోరం అనడంలో సందేహంలేదు. అయితే ఈ హత్యకు ఒక మూలకారణం వున్నట్టు స్పష్టపడుతోంది. దాదాపు 4 సంవత్సరాలక్రితం జరిగినటువంటి ఎన్నికలలో గ్రామాలలో చాలా తీవ్రమైన ముఠాలు వుండటం, అప్పటినుంచి గ్రామాలలో కక్షలు ఉద్రేకం అయినాయి అనేది స్పష్టపడుతోంది. అయితే అప్పటినుంచి ఆయనను హత్య చేయాలనే కుట్రలు జరుగుతున్నాయి అనేటటువంటిది పోలీసుల దృష్టికిరావడం, దానికి పోలీసులు తగినటువంటి జాగ్రత్తతీసుకోలేదనేది స్పష్టపడు తోంది. అందులో 1, 2, 3 మాసాలలో పంచాయతీ ఎన్నికలు రాబోతున్నాయి. ఆ ఎన్నికలనుకూడ దృష్టిలో పెట్టుకునికూడా ఈ హత్య జరిగింది అనేటటువంటిది స్పష్టంగా మనకు అర్థం అవుతోంది. యిలాంటి హత్యలు పంచాయితీ ఎన్నికల్లో అనేకప్రాంతాలలో జరపడంకోసం కుట్రలు యిదివరకే జరిగినాయి. ముఖ్యంగా తెలంగాణాప్రాంతంలో ఖమ్మం, నల్గొండ జిల్లాలలో పంచాయితీ ఎన్నికలలో ఏదో ఒక ప్రాంతంలో హత్యలు జరగడం సాంప్రదాయం అయిపోయింది; అందుచేత దీన్నికూడా ఉదాహరణంగా తీసుకున్నప్పుడు రాబోయే పంచాయితీ ఎన్నికలలో తగినటువంటి బందోబస్తు జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసిన అవసరం వున్న దని స్పష్టంగా రుజువు అవుతున్నది. దీని వెనుక వున్న చరిత్రను అర్థంచేసుకుని కేసులు పెట్టడము, అరెస్టు చేశామనే సమస్య కాకుండా అవసరం అయితే

C. B. I చేత enquiry చేయించి లోతుగా పరిశీలించవలసిన అవుసరం వున్నదని demand చేస్తూ, చాలా తీవ్రమైన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— అధ్యక్షా, ఇంతకుముందే ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పినట్లుగా ఈ సత్తెనపల్లిలో జరిగిన సంఘటనను మనమందరం condemn చేయవలసిన అవుసరం వుంది. ప్రత్యేకంగా మన మిత్రులు చెప్పారు: దాని వెనకాల చాల గాధ వున్నదని. అయితే అవి మనకు వ్యక్తిగతంగా తెలియకపోయినప్పటికీ అట్లాంటిగాధలువున్నప్పుడు మరి రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా పోలీసువారు ప్రభుత్వంయొక్క directions వల్ల కాస్తో, కూస్తో జాగ్రత్త వహించినట్లయితే యిట్లాంటిది జరిగేది కాదేమోనని మాకు అనుభవమూలకంగా తెలుస్తోంది. ప్రభుత్వంవారు సరియైన ఎలాంటి directions యివ్వకపోవడంవల్ల, పోలీసువారు చేసినటువంటి కార్యక్రమములవల్ల యివి సామాన్యంగా జరుగుతూంటాయని మా అనుభవం. వారు చెప్పినదానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. అయితే ఎన్నో మార్లు అసెంబ్లీలో చెప్పినప్పటికీకూడా — మంత్రిగారికి స్వయంగా అనుభవం జరగనంతవరకూ చర్య తీసుకోరేమో. స్వయంగా అంటే వ్యక్తిగతంగా కాదు. వారి ప్రాంతంలో, వారి జిల్లాలో వారికి అనుభవం వచ్చేంతవరకూ సరియైనటువంటి చర్యలు తీసుకోకుండా ఎందుకు పోతున్నారో తెలియడంలేదు. అందువల్ల ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పినట్టుగా యిప్పటికైనా యిట్లాంటి పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు గ్రామాలలో ఒక విషమ పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు సరియైనటువంటి సమయంలో సక్రమమైనటువంటి చర్యలు police వారు తీసుకుంటే యివి అన్ని avoid చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. అయినప్పటికీ యిది జరిగింది. కేసు కోర్టులో వుంది. Investigation చేస్తున్నారు. అందుచేత నేను మంత్రిగారికి తమద్వారా మనవిచేసేది ఏమిటంటే దీనిలో ఒక innocent man ను include చేయకుండ implicate చేయకుండా పోలీసువారు సక్రమంగా వ్యవహారం అంతా చేసి అసలు దీనికి కారణభూతులు ఎవరో వారిపై చర్యతీసుకోమంటున్నాను అవసరంవస్తే ఇక్కడినుంచి పోలీసువారిని పంపించి detailed గా investigation చేయించి లోతుగాపోయి ఎవర్నీ implicate చేయకుండా ఎవరు నిజంగా కారణభూతులో, ఎవరు guilty persons గా వున్నారో వారినిమట్టుకు apprehend చేసి వారిపై తగిన చర్యతీసుకుంటారని ఆశిస్తూ ప్రత్యేకంగా విన్నపం చేసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— పెద్దలు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు. ఇతరులు చెప్పినతరువాత వివరాలు నేనుచెప్పవలసిన పనిలేదు. అది రాజకీయ హత్యకానివ్వండి, మరొక సామాన్యమైన హత్యకానివ్వండి. As you know, Sir, life and property are guaranteed by our Constitution మరిఎక్కడ ఉన్నది సెక్యూరిటీ? మీరు లెక్కలుగనుక తీసుకొన్నట్లయితే రోజుకు మనరాష్ట్రములో నాలుగుహత్యలు జరుగుతున్నాయి.

ఏకారణాలవల్ల కానివ్వండి. మరి ఇన్నిహత్యలు జరుగుతూవుంటె, మరి ఇందులో ఎన్ని డిటెక్టు అయినాయని చూస్తే సగముకూడా కాలేదు. డిటెక్టు అయినవాటికి ఎన్నటికి ఛార్జిషిట్ చేసి శిక్షించారు అని చూస్తే మూడవవంతు వాటికికూడా శిక్ష పడటం లేదు. దీనినిబట్టి ఏమితెలుస్తుందంటె, హత్యలు చేయుడానికి ప్రోత్సాహమైనటువంటి వాతావరణము రాష్ట్రములో ఏర్పడిందని తెలుస్తుంది; వారు రాజకీయ సర్పంచులు కానివ్వండి, మరోకరు కానివ్వండి. క్రిష్ణాజిల్లాలో కంకిపాడు సర్పంచ్ 69 వ సంవత్సరము జనవరి 16 తారీఖున గుంటూరు నడిబజారులో. ఆ మహానగరములో ఆ బ్రిడ్జివుండేచోట, అంత బిజీ ప్లేస్‌లో అక్కడ పొడిచినవాడు దొరకలేదుఅంటే ఇంకేమిచెప్పాలి? అట్లాగే కంకిపాడు సర్పంచ్ ఇంటికివచ్చి సరిగా పిస్టల్ దూరేంత కన్నం వేశారు. మొన్ననే ఛార్జిషిటు పెట్టారు, ఒకసంవత్సరం తరువాత. దీనివలన నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటె ఈ డిటెక్టివ్ డిపార్టుమెంట్, ఈ ప్రివెంటివ్ డిపార్టుమెంటు చాలా బలహీనస్థితిలో ఉన్నదని చెప్పకనే చెప్పబడుచున్నది. దీనిని నిరోధించాలంటె, వెంటనే ఇంకాఅవసరమైతే, సి. ఐ. డి డిపార్టుమెంటును స్ట్రెంతన్ చేయండి, నిర్దుష్టమైన క్యారెక్టరుగలవారిని అందులో రిక్రూట్ చేయండి. ఇదిగనుక ప్రివెంట్ చేయకపోయినట్లయితే ఎవరిగతి ఎప్పుడు ఏమవుతుందో తెలియదు. మరి నక్సలైట్లు ఉద్యమాన్ని లొంగదీసినటువంటి వెంగళరావు గారు రాష్ట్రంలో రోజుకు నాలుగుహత్యలు జరుగుతున్నా వాటిని వారు లొంగదీయకపోయినట్లయితే మనరాష్ట్రానికి ఏవిధమైనటువంటి ప్రతిష్టరాదని నేను చాలా విచారముగా చెప్పవలసియుంటుంది.

శ్రీ టి. ఎస్. మూర్తి (వరంగల్లు) :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడే డా. చలపతిరావు చెప్పినట్లుగా అసలు ఒకమనిషిప్రాణానికి విలువ అనేటంటువంటిది లేకుండ పోయింది. దేశంమొత్తంమీద ఏమైనాసరే ఈమనిషిని చంపివేసి తరువాత మాట్లాడదాము అనేపరిస్థితి ఉన్నది. ఎవరో ఒక పదివేలరూపాయలు జేబులో పెట్టుకొన్నట్లయితే, వారిని చంపివేసినప్పటికిని ఎవరూ అడిగేటట్లులేదు, బారా కూనీ మాఫ్. మరి ఈ సి. ఐ. డి. డిపార్టుమెంటు ఏమిచేస్తుందో తెలియదు, ఎవరు తప్పుచేస్తుందో వాళ్ళను వదిలిపెట్టి కాస్తా గట్టిగా కేసుపెడితే పట్టుకొంటే ఇంకెవరినో పట్టుకోవడం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు ఇంసెలో రాజకీయ వాతావరణము పూర్తిగా కలుషితము అయిపోయింది. ఈ పరిస్థితులలో ఈరాజకీయహత్యలు జరగడమేకాదు, ఇంకా అనేకము జరిగేవిఉన్నాయి. రోజు బహిరంగముగా త్రెట్స్ చేస్తున్నారు. మినిస్టరుగారికి తెలియనిది కాదు ఇది. వారికికూడా వచ్చిఉంటాయి దానికి తగినచర్య తీసుకొని మొదటినుంచి జాగ్రత్తపడకపోయినట్లయితే ఈ సి. ఐ డి. డిపార్టుమెంటును కొంచెము గట్టిగా బందోబస్తు చేయకపోయినట్లయితే, ఇవి ఇంతటితో ఆగవు. ఎవరితో భేదాభిప్రాయము ఉన్నప్పటికీ, రాజకీయంగా, వారిని చంపివేయుటమనేటటువంటి

పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నప్పుడు, కొంతెము గట్టిగా చేయకపోతే ఎవరిప్రాణానికి, మానానికి ఎటువంటి సేఫ్టీలేదు. కనుక దీని విషయంలో తగినశ్రద్ధ తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ఈవిధంగా సాక్ష్యులు, రాజకీయ హత్యలు జరగటంఅంటె, ఇక్కడమేమందరము ఉంటున్నాము. మరినాదేనాకు భయంగాఉన్నది. మొత్తము మినిస్టర్లగంతా ఎదిరిస్తూ ఉంటాను. కనుక రేపు ప్రొద్దున ఈశ్వరీబాయికి ఏదైనా అయినదంటె ఆరెస్పాన్సిబిలిటీ గవర్నమెంటు మీదే ఉంటుందని చెప్పుతున్నాను. కనుక ఇటువంటి హత్యలు కాకుండా చూడాలని దీనిమీద న్యాయంజరగాలని, ఈవిధంగా అతనిని చంపాలని ఎప్పటి నుంచో అనుకొని ఈవిధంగా ఓపెన్ బ్రిడ్జి పైన చంపివేసినారంటే ప్రభుత్వము ఆవ్యక్తిని పట్టలేకుండా ఉన్నదంటె అంతకంటె విచారకరమైనవిషయం ఏమీ ఉండదు.

Mr Deputy Speaker :—So she wants an assurance from him ?

Smt. J. Eswari Bai :—I don't want any assurance from him, but, if anything happens tomorrow, the Government is directly responsible.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, సీతారామశాస్త్రిగారిని ఈవిధంగా హత్యచేయడం చాలా ఘోరమైనటువంటిది. ఈ రాష్ట్రములో బహుశా ఈనేరములు ఎక్కువగాఉంటూ ఉండవచ్చు. మంత్రిగారు ఈవిషయములో చాలా గట్టిచర్యలు తీసుకోవలెనని హెచ్చరిస్తున్నాను. అంతే కాకుండా సత్తెనపల్లికి సంబంధించినంతవరకు ముఖ్యంగా వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు బహుశాంతమూర్తి. ఆయన సపోర్టు చేసినటువంటి వ్యక్తిని మొట్టమొదట మార్చి 1967 లోనే హత్యచేయడంజరిగింది. ఈయన ఈ అసెంబ్లీలో హాజరైనప్పుడు, హుటాహుటిగా ఆయన అక్కడికివెళ్ళి విచారణ చేయవలసివచ్చింది. ఇప్పుడు చూచినట్లయితే 1967 లో తిరిగి ఆమిత్రులగు ఇటువంటి వ్యక్తిని చంపటానికి పూనుకొన్నారంటె ఈ విషయం పరామర్శ చేసినప్పుడు గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పారు. ఈ పరిస్థితులు చాలా తీవ్రంగా ఉన్నాయి. ఏ మనిషిప్రాణానికి తగిన రక్షణలుఉన్న పరిస్థితులు లేవని గోపాలకృష్ణయ్యగారే చెప్పారంటే మరి మన మందరము చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించవలసియుంటుంది. దీనిని దృష్టితో పెట్టుకొని మంత్రిగారు ఈ లా అండ్ ఆర్డరుకు తగిన బందోబస్తు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—మాధవరావుగారు ఇచ్చిందికూడా దీనితో క్లబ్ చేయమని స్పీకరుగారు వ్రాశారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఈ రెండు, ఒకదానికొకటి వ్యతిరేకముగా ఉంటె ఎట్లా క్లబ్ చేస్తారని స్పీకరుగారికి చెప్పాము. విడిగా చేయడానికికూడా వారు ఒప్పుకొన్నారండి. మేము ఏదో మనిషి చచ్చిపోయినాడని మేము ఏడుస్తూవుంటె, మీరంతా తగులబెట్టారని మమ్ములను అంటూ ఉంటే దాని కోసం ఒప్పుకోడానికా ఇది ?

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—వారు ఒక హత్యనుగురించి మాత్రమే ఇక్కడ నిశదీకరించారు కాని అటుప్రక్కన జరిగినటువంటి ఆస్తుల లూటీలు, ఇతర అరాచక చర్యలు వారు ప్రక్కకు నెట్టి ఒక్కహత్య గురించి మాత్రమే చెప్పారు. కాబట్టి అక్కడ ప్రజలకు జరుగుతున్న అరాచక చర్యలను గురించి మేము చెప్పవలసివచ్చింది. అంటే ఒకదానికొకటి సంబంధము ఉంది అనుకుంటె ఉన్నది. లేదనుకుంటే లేదు. కాని అది దీనికి ఎదురుకాదు. ఇది దానికి ఎదురు కాదు, ఎందుకంటె ఎక్కడయినా గాని దోషిగనుక ఉంటె అతనిని నిష్పాక్షికంగా శిక్షించవలసిందే. దానిని ఎవరు కాదనరు గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఏదిగట్టిగా చెప్పుతారో అదే మేముకూడా గట్టిగా చెప్పుతున్నాము.

Mr. Deputy Speaker :—The Speaker has stated on the application that this should be clubbed and taken up to-day. కనుక ఈ రెండు క్లబ్ చేయవలెనా లేదా అనేదే ప్రస్తుతము సమస్య.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య ;—ఇప్పుడు మా విషయము చెప్పమంటె మేము చెప్పుతాము. అయితే ఇప్పుడు మినిష్టరుగారు రెండు స్టేట్‌మెంట్సు చేయాలి కదా ?

Mr. Deputy Speaker:—But the Minister has already stated that the statement is the same.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—వారు ఆ విధంగా తయారు చేసుకొని వచ్చారేమో.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—రెండు స్టేటుమెంట్సు చేయమంటే చేస్తాను.

Mr. Deputy Speaker :—We shall take it separately then.

Sri J. Vengala Rao:—There is a long standing faction in Sattenapalli The late Dr. Chaturvedula Seetharama Sastry was the leader of one faction at Sattenapalli. Sarvashri Chaparala Krishnabrahmam and Veluguri Venkateswarlu are the leaders of the other faction. There had been tension prevailing between the two factions ever since. Prior to the General Elections Sarvashri Veluguri Venkateswarlu and Krishnabrahmam opposed the late Dr. Sastri during the Panchayat Elections of Sattenapalli Town in which Dr. Sastri was unanimously elected.

There were some incidents of rioting and murder in Sattenapalli Taluk in the past two years because of this faction. The police took appropriate action on such occasions including institution of proceeding under 107 Cr. P. C. against both the factionists.

On 24-1-1970 the Chenchu brothers, employed by Surya Talkies, Sattenapalli owned by Sri Krishnabrahmam and the militant members of Veluguri Venkateswarlu's group paraded in the streets of Sattenapalli challenging Dr. Sastry's party-men. The Chenchu brothers were arrested on the same day for their association in this incident. In pursuance of a conspiracy hatched at Sattenapalli on 24-1-1970, two persons Sarvashri Syed Hussain and Kotari Venkatadri stabbed Dr. Sastri five times with knives at the instigation of Sri Veluguri Venkateswarlu and Sri Chaparala Krishnabrahmam, at 7-30 P. M. on 27-1-1970 on the feeder road leading to the steps of the over bridge near Guntur Railway Station. Dr. Sastri died instantaneously.

The investigation so far made has disclosed that besides the above four accused, there were eleven other conspirators. So far out of the 15 accused, 6 have been arrested including Sri Veluguri Venkateswarlu and charge sheet is being laid. Efforts are being made to arrest the remaining absconding accused.

ఈ విషయంలో చాలా మంది మిత్రులు చాలా ఆందోళనగా మాట్లాడారు. శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు, సుబ్బయ్యగారు చాలా కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలి అన్నారు. ఈ విషయంలో ప్రివెంటివ్ ప్రొసీడింగ్స్ చాలా జరిగినవి. 107 క్రింద రెండు సంవత్సరాలనుండి కేసులు ఉన్నవి. రెండు సంవత్సరాల నుండి సత్తెనపల్లెలో రెండుమూడు మర్డర్స్ జరగటం ఒక మర్డర్‌లో కనబడకుండా తలకాయ తీసుకొని వెళ్ళిపోవటం జరిగింది ఈ తగాదాలు లోకల్ ఫేక్షన్స్ వల్ల జరిగినదానికి రాజకీయాలు అంటగట్టటం మంచిది కాదు. దీనిలో పోలీసు ఇంపార్షియల్‌గా యాక్టు చేస్తున్నవి. ఒక క్రయిమ్‌బ్రాంచ్ ఇన్స్‌పెక్టర్‌ను వారికి అక్కడ సహాయంగా పంపించటం జరిగింది. ఈ నాడు రాష్ట్రంలో అనేక రకాలుగా, అనేక రూపాలలో అనేక పేర్లతో అరాచకము జరుగుతున్న మాట నిజము. దీనిని అణచటానికి నార్మల్ లాస్ పనికిరావటంలేదు. అందువల్ల పి. డి. యాక్టు కావాలని అడుగుతున్నాము. కాబట్టి దానిని అందరు బలపర్చాలని కోరుతున్నాను.

Sri N. Ramachandra Reddy :—This is only a provocation. This has nothing to do with the Preventive Detention Act. Unnecessarily the Minister has mentioned this. This Act has been mentioned unnecessarily and I take strong objection to this.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—నార్మల్ లాస్ అన్నీ అప్లయి చేశాము. నార్మల్ లాస్ అప్లయి చేసినందువల్ల రెమిడీ కాలేదని చెప్పాను.

శ్రీ వి. రత్నసభాపతి :—పి. డి. యాక్టు బిల్లులో ఆబ్జక్ట్స్ అండ్ రీజన్స్‌లో ఇట్లాంటి వాటిని ప్రివెంట్ చేయటానికి మేము పి. డి. యాక్టును అమలు పెడతామని చెప్పారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి :—నేను ప్రివెంటివ్ మెజర్స్ తీసుకోని చేయాలి అన్నానుగాని పి డి యాక్టు చేయమని చెప్పటంలేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రివెంటివ్ మెజర్స్‌కు 107 సరిపోదని చెప్పాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి :—అందుకు నార్మల్ పీనల్ కోడ్ ఉంది. This cannot be mixed up. This has to be clarified, otherwise it will lead to so many misunderstandings.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—నేను మిక్స్ అప్ చేయటంలేదు. ఇది సరిపోదని చెప్పాను.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Preventive Detention Act is not the method to adopt.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—నేను క్లియర్‌గా క్లారిఫై చేశాను. ప్రివింటివ్ మెజర్స్ తీసుకోవాలంటే అపుడు సె. 107 సరిపోదని చెప్పాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి :—సరిపోకపోతే దానిని ఎట్లా సరిపెట్టాలన్నది చూడాలి. పి. డి. యాక్టు రెమిడీ కాదు,

Sri D. Venkatesam:—The Minister has been pleased to inform us that Chenchu Brothers were arrested and were caught red-handed at Guntur·

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—సత్తెనపల్లిలో వారు స్ట్రీట్స్‌లో పెరేడ్ చేశారు. అప్పుడు అరెస్ట్ చేశారని చెప్పాను.

Sri D.Venkatesham:-When the man was assassinated at Guntur, it seems the people were caught red-handed and arrested. and the reasons for not filing a charge-sheet are not known. I would request the Minister to kindly enlighten the House as to when the arrests were made, whether they were caught red-handed and the steps taken by the police to arrest them·

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—చెంచు బ్రదర్స్‌ను సెక్షన్ 107 క్రింద వేరే అరెస్ట్ చేశామని చెప్పాను. మర్డర్ అయిన తర్వాత మిగతావారు అరెస్ట్ అయినారని చెప్పాను. ఆనాడు ఎవరు అరెస్ట్ అయినారనేదే చెప్పాను ? నా స్టేట్‌మెంట్ వారు సరిగా వినలేను.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—అధ్యక్షా, సి. డి. యాక్టుకు దీనికి ఎట్టి సంబంధం లేదు. నేను కాంక్రీట్ సూచన చేశాను. డిటెక్టివ్ డిపార్టుమెంట్ చాలా డిఫెక్టివ్‌గా ఉన్నది. ప్రాసిక్యూషన్ డిపార్టుమెంట్ అంతకంటె వీక్‌గా ఉన్నది. అందుకనే దొంగలనవికూడ ఎస్కేప్ అవుతున్నవి. వాటిని స్ట్రెంగ్‌దెన్ చేయండి అని నేను అంటే—దానికి సి. డి. యాక్టు అని మంత్రిగారు అంటే ఎట్లా ? వాటిని స్ట్రెంగ్‌దెన్ చేస్తారా ? లేదా ? చెప్పండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది స్ట్రెంగ్‌దెన్ చేస్తున్నాము. ఈ సత్తెనపల్లి వ్యవహారానికి దీనికి సంబంధం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎ. మాధవర్రావు :—అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాజకీయమర్డర్స్ జరగటం అన్నది ఎవరూ ఒప్పుకోరు. నా దృష్టికి వచ్చిన విషయాలు మంత్రిగారికి తెలపాలనుకొంటున్నాను. 1-30 గం. కు 28-1-70 తేదీనాడు అక్కడ ఎఫ్.ఐ ఆర్. రాకపోతే దానిని యాంటీడేట్ చేశారు అన్నారు. దానిని ఆలోచించి విచారణ చేయాలి. 24, 25, 27 తేదీలలో అక్కడ లూటీలు జరగటం, ఆస్తి దోచుకుపోవటం, పంటలు తీసుకుపోవటం జరిగితే పోలీసు రిపోర్టు ఇస్తే ఏ కారణంవల్లనో దానిని ఇప్పటివరకు ఆలోచించలేదు. అవన్నీ అక్కడ బుట్టదాఖలు అయినవి. మామూలుగా పోలీసు రిపోర్ట్ అన్నీ కోర్టు రికార్డు మోస్తరుగా వస్తూవుంటాయి. వారు దానిమీదనే ఆధారపడి ఆలోచించేబదులు, ప్రచ్ఛన్నంగా వేరే వేషంతో పోయి అక్కడి నిజానిజాలు తెలుసుకొనే పరిస్థితిలో ఉన్నారా ? లేక ఊరికే కాగితాలమీద ఉన్నది చదివి మాకు చెప్పదలచుకొన్నారా ? ఇది యాంటీడేట్ చేయబడి, ఇటువంటి సన్నివేశాలలో రాజకీయ మద్దతుతో జరిగే సందర్భం అయితే—ఇది సమాజానికి చాలా దెబ్బపెట్టు. మంత్రిగారు ఊరికే యిక్కడ చెప్పటంకాకుండా వారు క్షుణ్ణంగా విచారించి, ఆలోచించి. ఏదో పద్ధతిలో దీని నిజానిజాలు కనుక్కొని పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఎంతవరకు పనిచేస్తున్నదో కనుక్కొని దానిని పటిష్టం చేయటానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా, ఇపుడు సత్తెనపల్లిలోనే కాదు. చాలా ప్రాంతాలలో ఇట్లాంటి హత్యలు జరిగినవి. పోలీసులు సమర్థవంతంగా లేరు అన్నది స్పష్టంగా చెప్పుకోవచ్చును. అట్లాంటి హత్యలు సత్తెనపల్లిలో జరిగాయి, పిడుగురాళ్లలో జరిగాయి, వేటపాలెంలో జరిగాయి. గుంటూరు జిల్లాలో ఈ హత్యలు జరగటం చాలా పరిపాటి అయినది. ఈ కేసులన్నీ ఊరకనే పోవటం కూడ—పోలీసులకు అలవాటుక్రింద వచ్చింది. ఏదైనాసరే ఒకచోట హత్య జరిగినపుడు దానికి సరైన దోషులు ఎవరో సరిగా నిర్ణయంచేసి వారిని కోర్టుకు రప్పించి శిక్షించవలసినదే. దానిని కాదని చెప్పేవారు ఎవరూ లేరు. కాని ఇక్కడ జరుగుతున్నది ఏమిటి ? పోలీసువారు చేస్తున్నది ఏమిటి ? గుంటూరులో జరిగిన హత్యను రాజకీయపార్టీ అనే పేరుతో ఆ సత్తెనపల్లి గ్రామంలో ఉన్నటువంటి

పెద్దవారికి అంటగట్టారు. పోలీసుబలగం అధికార వర్గానికి దాసులుగా ఉండటంవల్ల అధికారవర్గానికి వ్యతిరేకంగా వున్నవారిపైన కేసులు బనాయింపు చేయటానికి—ప్రభుత్వం తన పోలీసుద్వారా ప్రయత్నం చేస్తున్నది అన్న ఆరోపణ చాలా పెద్దగా వినవస్తున్నది. దీనిని హోమ్ మినిస్టర్‌గారు చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచించవలసిన అవసరం వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. సత్తెనపల్లినుండి అక్కడి గ్రామస్థులు పంపించినదానినిబట్టి ఆలోచిస్తే గత కొన్ని నెలల క్రిందట జరిగిన ఒక హత్య విషయంలో ఇంతవరకు చార్జిషీట్ ఫైల్ చేయటమే తప్ప ముద్దాయి లభించలేదని చెబుతున్నారు. 14 వ తేదీ వక్కల లక్ష్మయ్య, ఖావిశెట్టి చినరామలింగంకు చెందిన 25 బండ్ల తాలూకు గడ్డివాములు తగులబెట్టారు. దాని కిమ్మతు 10 వేల రూ.లు ఉంటుంది. అక్కడ జరిగిన అరాచకచర్యలు చూడండి. గంగారపు రామయ్యగారి పత్తిచేను పీకిపారేశారు. మునగాల రామకోటయ్య వారి ధనియాల చేనంతా పీకిపారేశారు. కొత్తమాను నరసింహం, వంకా చెంచయ్య. కొత్తమాను కోటేశ్వరరావు, శ్రీకాకుళం శ్రీరాములు, నాళం వెంకటప్పయ్య, ఇల్లి కోటయ్య—ఇట్లాంటి సత్తెనపల్లిలో ఉన్నటువంటి కిరాణ వర్తకుల, తదితర వర్తకుల ఇండ్లమీదపడి-వైశ్యుల ఇండ్లమీదపడి వారి ఆస్తులన్నీ సర్వం ధ్వంసంచేస్తే, వారి పంటచేలుఅన్నీ సర్వం ధ్వంసంచేస్తే, ఇతర ఆస్తులమీద పెడితే ఒక ఇంటిమీదనుండి యీ దుండగులమీద ఏసిడ్ పోయటం జరిగింది. ఆ ఏసిడ్‌యొక్క మంటకు తట్టుకోలేక ఆ దుండగులు పరుగెత్తిపోయిన సందర్భం ఉన్నది ఈ సంఘటనల యావత్తు పోలీసులకు ఎప్పటికప్పుడు రిపోర్టు చేసినప్పటికీ ఒక్క కేసుకూడ నమోదు కాలేదంటే అధికార పక్షం ఎంత వివక్షతతోటి వ్యవహరిస్తున్నదో దీనివల్ల బాగా స్పష్టపడిపోతున్నది. అందువల్ల యెవరో మామూలుగా పంచాయితీ బోర్డు ఎన్నికలలో 5 సంవత్సరాల క్రితం పోటీచేశాడు కాబట్టి అయనే ఈయనను చంపి ఉంటాడనే కారణంతో 27 వ తేదీన అర్ధరాత్రి వేళ ఎక్కడో ఉన్నటువంటి పెళ్లివూడి వెంకటేశ్వర్లుని పట్టుకొని ఎక్కడో 27 వ తేదీన మేము గుంటూరులో అరెస్టు చేశామనేటటువంటి తప్పుడు రికార్డు సృష్టించడానికి ప్రయత్నంచేస్తూ వుంటే ప్రభుత్వం అంత కళ్ళు మూసుకొని వ్యవహరిస్తే సరికాదని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ ఏమీ లూటీలు జరగలేదు. యింకేమి జరగలేదు అంటున్నారు. దాదాపు రెండు లక్షల రూపాయలు ఆస్తినష్టం పోయినది. 27 వ తేదీన అక్కడ జరిగినటువంటి మీటింగులకు ఎవరు ప్రధాన కారకులు, ఏ పార్టీ అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి పోలీసు ఎందుకు యింత నిస్సహాయ స్థితిలో ఉండిపోవలసిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి అనే విషయం ఆలోచించాలి. ఒక చోట హత్య జరిగితే తప్పనిసరిగా దోషిని శిక్షించండి. న్యాయంగా వ్యవహరించండి. హత్య జరిగింది కాబట్టి దీనిని ఆధారం చేసుకొని మా పార్టీకి వ్యతిరేకంగా ఉన్నవాళ్లందరిని దీనిలో మామూలుగా జొప్పిస్తాము అంటే మాత్రం సమాజంలో వచ్చే వ్యతిరేకతకు

ప్రభుత్వం తలఒగ్గవలసిన పరిస్థితులు వస్తాయనే విషయం నేను మంత్రిగారికి చెపుతున్నాను వచ్చి స్వయంగా పరిశీలన చేయమనండి. ఈ అరాచక చర్యలను ఎందుకు ఆపలేకపోతున్నారు. ఈ ఘోర చర్యలను ఎందుకు ఆపలేకపోతున్నారు. గ్రామాలలో ప్రజలు ఎట్లా జీవనం చేసేది? రాజకీయాలకు ప్రతి ఒక్క దానికి ముడిపెట్టి సాధారణమైన సమాజాన్ని యిలాంటి నష్టానికి కష్టానికి గురిచేయడం ప్రభుత్వంయొక్క ధర్మంకాదు. న్యాయం కాదు. ఉపేక్షగా వ్యవహరించ వద్దు అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు:—అధ్యక్షా, మర్డర్స్ సామాన్యం అయిపోయినాయి. మేము చిన్నతనంలో చదువుకొనేవాళ్లం. రాయలసీమలో మర్డర్స్ పట్టపగలే జరుగుతూ వుంటాయని. మా జిల్లాకు కూడ వస్తున్నాయి. పొలిటికల్ మర్డర్స్ అనండి, ఏమైనా అనండి. ఇప్పుడు సత్తెనపల్లిలో వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు, యితరులుకూడ చెప్పారు ఇది పొలిటికల్ మర్డర్ అని. ఇక్కడ రాజకీయంగా రెండు పార్టీలు ఉన్నమాట వాస్తవం. సత్తెనపల్లిలో కమ్యూనిస్టులు చాల బలంగా ఉన్నారు. ఈ మధ్య కాంగ్రెసువారు ఆర్గనైజేషన్ పెట్టుకొని యిక్కడకూడ కాంగ్రెస్ ఆర్గనైజేషన్ ఉన్నదని అనిపించుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అటువంటప్పుడు పొలిటికల్ పార్టీస్ ఏవ తగాదాలు పెట్టుకొని, ఎప్పుడో 5 సంవత్సరాలనాడు, 6 సంవత్సరాలనాడు జరిగిన ఎలక్షన్ దృష్టిలో పెట్టుకొని జరిగిందని చెప్పి అంటున్నారు. కాని అది అంత నిజంకాదు. 27 వ తారీఖున జరిగిన మర్డర్ తరువాత ఆ గ్రామంలో ఎంత లూట్ జరిగింది? ఎంత ఆస్తులు నష్టం చేశారు? ఎన్ని ఇళ్ళు తగలబెట్టారు? ఎన్ని వాములు తగలబెట్టారు, యివన్నీ చూస్తే ఇది ఒక పొలిటికల్ పార్టీ ఆధ్వర్యం క్రింద ఉన్న గ్రామం. బైటికి పోతుందేమో, మన పొలిటికల్ యిన్‌ఫ్లుయన్స్ అంతా పోతుందేమో, ఆ యిన్‌ఫ్లుయన్స్ పోకుండా వీరందరిని భయపెట్టి మన చేతిలో పెట్టుకోవాలని ప్రయత్నం చేసినట్లుగా కనబడుతున్నది. ఇటువంటివన్నీ జరిగేటప్పుడు ప్రభుత్వంవారు, పోలీసువారు ఏ విధంగా ఊరుకున్నారో అర్థం కావడం లేదు. తరువాత వెలులూరి వెంకటేశ్వర్లు అనే వారిని అరెస్టుచేశారు. వారు 27 వ తారీఖు సాయంత్రం 5 గంటలకు తాసిల్దారుగారితో ఏదో విషయాలు మాట్లాడుతున్నారని తెలిసినది. 21 వ తారీఖున బ్రహ్మాండమైన మీటింగ్ జరిగింది. ఎప్పుడూ జరగలేదు. అట్లా జరిగింది అని ఆ గ్రామంతో అందరు చెప్పుకొన్నారు అటువంటప్పుడు పొలిటికల్ యిన్‌ఫ్లుయన్స్ పెరుగుతుందేమో నన్న ఉద్దేశ్యంతో నె లోపల ఏదో దురుద్దేశ్యం పెట్టుకొని కొంతమంది కాంగ్రెస్ వారు అనుకొనే నాయకులను దీనిలో లీడ్ చేసినట్లయితే బాగా వుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో చేశారుగాని 27 వ తారీఖున గుంటూరులో మర్డర్ జరగడం ఏమిటి? 27 వ తారీఖున సత్తెనపల్లిలో వున్నటువంటి ఆయనను 27 రాత్రి తెల్లవారుఝామున అరెస్టుచేసి, 29 తారీఖు వరకు అక్కడ ఉంచి 30 న గుంటూరుకు

తీసుకువచ్చి మేము ఆయనను గుంటూరులోనే ఆరెస్ట్ చేశాము అని చెప్పడం ఏమిటి? ఇవన్నీచూస్తే దీని వెనుక ఏదో భాగవతం ఉన్నదని తెలుస్తున్నది. అటువంటప్పుడు యివన్నీ పోలీసువారు ఎంక్వయిరీ చేయించి ఎవరైతే మర్డర్ చేశారో ఆ కల్‌ప్రిట్స్‌ను తెలుసుకొనివారిని శిక్షించడం అవసరం. అది ప్రభుత్వం న్యాయదృష్టితో చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా, ఈ సత్తెనపల్లి మర్డర్ సంపర్కంలోనే ఇందాక స్టేట్‌మెంట్ చేయడం జరిగింది మర్డర్స్ పెరిగినప్పుడుకూడ ప్రభుత్వం సరైన చర్య తీసుకోవడంలేదు, యింకా బాగా చేయాలని చెప్పారు. తరువాత కాల్ అటెన్షన్ మోషన్‌లో శ్రీ మాధవరావుగారు, ప్రగడ కోటయ్యగారు, దీనిలో రాజకీయ ఉద్దేశ్యం యున్నది; పక్షపాతంగా పోలీసు వ్యవహరిస్తున్నదని చెప్పారు. తమకు తెలియని విషయంకాదు, సత్తెనపల్లిలో గత రెండుమూడు సంవత్సరాలనుంచి తగాదాలు ఉండడం, కొన్ని మర్డర్స్ జరగడం, కేసులు ఇవ్వడం జరిగింది అక్కడ శాంతి భద్రతల సమస్యలకు సంబంధించి దానికి రాజకీయాలకుగాని పార్టీలకుగాని సంబంధంలేదనే విషయం తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కేసు విషయంలో కూడ నిష్పక్షపాతంగా పోలీసు డిపార్టుమెంటు పని చేస్తున్నది. నేను 30 వ తారీఖున విజయవాడ వెళ్లినప్పుడు డి.ఐ.జి.ని, ఎస్.పి.ని పిలిపించి స్వయంగా చెప్పాను. వారు న్యాయంగా పనిచేస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. మొన్న కౌన్సిలులో యజ్ఞనారాయణగారు చెప్పారు. యిప్పుడు ప్రగడకోటయ్యగారు చెప్పారు. అక్కడ ఏదో లూటీ జరిగింది. తగలబెట్టారు అని. నేను స్వయంగా ఫోన్ చేసి ఎస్.పి.తో మాట్లాడినాను. దీనికి ఆధారం లేదు. కోటయ్యగారు కూడ స్వయంగా చూడ లేదు. వారికి ఎవరో చెప్పారు. అట్లా నిజంగా జరిగి ఉంటే పోలీసు చర్య తీసుకోకపోతే స్వయంగా నేను వచ్చి చూస్తాను అని చెప్పాను. అట్లా చేస్తే పోలీసుమీద యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. దీనిలో రాజకీయాలు లేవు. మద్దతు లేదు. గ్రూపులు లేవు. న్యాయంగా పోలీసు వ్యవహరిస్తున్నది. ఎవరు ఎంత గొప్పవారైనా మర్డర్‌లో ఉంటే వదలి పెట్టేది లేదు. అన్యాయంగా తీసుకువచ్చి దీనిలో ఉంచేది లేదు అని వారికి మనవి చేస్తున్నాను. నిష్పక్షపాతంగా జరుగుతున్నది. అట్లా జరగకపోతే, మొన్న యజ్ఞనారాయణగారికి చెప్పాను. ఈనాడు కోటయ్యగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఒక రోజు అసెంబ్లి లేనినాడు నేను స్వయంగా వచ్చి చూసి అక్కడ ఏదైనా అట్లాంటి అన్యాయం జరిగితే దానిమీద కఠినమైన చర్య తీసుకుంటాను అని మనవిచేస్తున్నాను. నిష్పక్షపాతంగా పోలీసు వ్యవహరిస్తుందనే హామీకూడ వారికి యిస్తున్నాను.

MOTION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR.

Sri N. Ramachandra Reddy:—Sir, I beg to move:
Add the following at the end:—

"But regret to note that inspite of submitting memoranda to the Government by the people and their representatives of Telangana that judicial enquiries should be ordered in all the firings resorted to by the police during the Telangana agitation, no action has been taken so far.

Add the following at the end:

"But regret to note that inspite of repeated representations the Hyderabad Agricultural Tenancy Act of 1950 has not been extended to the Andhra Region thus bringing uniformity in the State".

Add the following at the end :

"But expresses dissatisfaction that the Governor's address does not contain any solution to the Telangana problem which is agitating the minds of fifteen million people of Telangana for the last one and half years."

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

Sri P. Narsinga Rao: Sir, I beg to move:

Add the following at the end:

"But express displeasure that no mention has been made in the address regarding the struggle of Telengana people for a separate State, their suffering and sacrifices on the dictatorial attempt to crush by using brutal force."

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, I beg to move:

Add the following at the end:

"But regret to note that inspite of the assurance of the Government that the property and assets of the Ministers and Members of the Assembly from 1956 onwards shall be placed before the House remains unfulfilled"

Add the following at the end:

"But express deep resentment over the unanimous resolution adopted in the Telangana Regional Committee on 21st August, 69 to the effect that all cases and prosecutions registered and launched by the Government in connection with the Telangana agitation be withdrawn for. ,

Add the following at the end:

"But deplores the Government inspite of the adverse decision of the High Court in respect of formation of Ongole District, it is persisting in forming the district for political and extraneous considerations thus making the verdict of Highest judiciary of the State farce and mockery"

Add the following at the end:

"But expresses deep concern over decision of the Government in doing away with the rationing system in the State which is

calculated to benefit the middle man and the trader and cause severe hardships to the poor and weaker sections of the people of the State."

Add the following at the end:

"But regret to note that the policy and principle of record of rights of Agricultural holdings in Andhra Region does not find any place in the Governor's address"

Add the following at the end:

"But expresses dissatisfaction over delaying tactics of the Government in determining the Telangana surpluses funds".

Add the following at the end:

"That regrets to note the Government instead of taking strong measures to curb corruption is resorting to all sorts of corrupt practices in all activities to maintain power. Thus corrupting the entire society which leads to serious consequences of social order.

Add the following at the end :

"That expresses deep resentment over the attempt of the Government to promulgate preventive detention ordinance with deliberate motive to supress the genuine and democratic movement of the people of Telangana."

Mr. Speaker :—Amendments moved.

Sri P. Narasinga Rao :—Sir, I beg to move:

Add the following at the end :

"But regret to note that the Government is not considering the unanimous demand by the people of Telangana to create a separate State for them by ascertaining the wishes of the people through opinion poll to determine the future of the State."

Mr. Speaker :—Amendment moved.

Sri T.V.S. Chalapathi Rao :—Sir, I beg to move:

Add the following at the end :

"But regrets for not mentioning the rampant and recurring famine conditions in Rayalaseema."

Add the following at the end :

"For mutilating the geographical boundaries of Rayalaseema by removing the taluks of Markapur and Giddalur from Kurnool District for the formation of Ongole District."

Add the following at the end :

"For not mentioning about the acute unemployment spreading among the handloom weavers all over the State due to the indifferent attitude of the Government to protect the handloom industry against the competition of the textile mills.

Add the following at the end :

"For the failure of the Government in granting special remission of land revenue etc., and in postponing the collection of drainage

cess, and loans due to the Government for a period of atleast three years in view of the colossal loss sustained by the agriculturists in the coastal districts of Andhra on account of the continous cyclones and floods during the year 1969."

Add the following at the end :

"For the failure of the Government in introducing crop and cattle insurance for the benefit of the agriculturists who form the backbone of this State."

Add the following at the end :

"For the failure of the Government in solving the wide-spread unemployment among the educated men of this State."

Add the following at the end :

"For the failure of the Government in solving the acute housing problem of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes in the Villages."

Add the following at the end :

"For the inadequate steps to redress the damage caused to coastal areas by the cyclone."

Add the following at the end :

"For the absolute silence over the corruption prevailing in the Government at all levels."

Add the following at the end :

"For not mentioning a syllable about Tungabhadra High level Canal, Pulivendula Canal and Mylavaram Project."

Add the following at the end :

"For not taking any steps to solve the ever burning Telangana Problem."

Add the following at the end :

"For the failure of the Government in reimbursing the rebate claims of over Rs. 85 lakhs due to the Weaver's Co-operative Societies."

Add the following at the end :

"For the failure of the Government in not checking the unusual and abnormal increase in prices of all counts of yarn and dyes and chemicals required by the Handloom industry."

Add the following at the end :

"For the failure of the Government in providing monetary and other relief to the thousands of handloom weavers badly affected by the cyclones and floods in the year, 1969."

Add the following at the end :

"That the Govornment made no mention of the activities of the Government achievements during the Centenary Celebrations."

Add the following at the end :

"Regrets that prohibition which is dearest to Gandhiji, was scrapped during his Birth Centenary Celebrations after 20 years of enforcement, which has no parallel."

Add the following at the end :

"Regrets that the Governor failed to include in the address the steps that his Government has taken already and proposes to take to mitigate poverty among the people"

Add the following at the end :

"Regrets the failure of the Governor to mention the measures taken by his Government to relieve unemployment among the educated and under-employment in the State and the measures proposed by it during the current year."

Add the following at the end ;

"Regrets that the Governor failed to mention the number of retrenched engineers of various categories, who are re-employed."

Add the following at the end :

"Regrets that the Government is persisting in large scale retrenchment in Agriculture Engineering Department and Andhra Pradesh State Co-operative Educational instructors."

Add the following at the end :

Regrets that the Government failed to provide timely and adequate relief to the victims of cyclone and Flood havoc in the State.

Add the following at the end :—

"Regrets that the Government failed to declare Tax-remission and moratorium to the indebted ryots in the cyclone and Flood affected areas." .

Add the following at the end :—

"Regrets that the Government failed to provide adequate and timely compensation to the agricultural labour whose huts were damaged during the cyclone.

Add the following at the end :—

"Regrets that the Government failed and is continuing to fail to pay the old age pensions regularly."

Add the following at the end :—

"Regrets that the Government failed to pay the teachers according to the Kothari Commission recommendations."

Add the following at the end :

"Regrets that Government took no steps to provide admissions to the Andhra Students whose parents domciled in the twin cities since over a decade",

Add the following at the end :

"Regrets that the anti-social activities in the State are on the increase due to the connivance of police at various levels particularly at the moffusil level."

Add the following at the end :

"Regrets that the Government failed to prevent Murders in general and Political murders in particular which are on the increase and the police particularly the C. I. D. is proving unequal to the situation "

Add the following at the end :

"Regrets that the Government failed to abolish Food Controls and the Zonal system, is allowed to continue."

Add the following at the end :

"Regrets that Government failed to spell out their plans to usher in socialism in the State."

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

Sri B. Narasimha Reddy :—I beg to move ;

Add the following at the end :

"but regret to note the failure of the Government to implement the long cherished demand of the landless p or i. e. land to the tiller".

Add the following at the end :

"but regret to note the commission of unprecedented police repression on the innocent people and political opponents in the State."

Add the following at the end :

"but regret his failure to mention about the police excesses like shooting down the citizens in the name of suppression of Naxalites, arresting and detaining the people without due process of rule of law, tortures in police lock-ups".

Add the following at the end :

"but regret to note the omission in his address about failure of the Government in distributing the banjar lands to the landless poor in the State".

Add the following at the end :

"but regret to note the failure of the Government to solve the problems of the Girijans particularly in ending the brutal exploitation of the tribal people by the landlords and money landers".

Add the following at the end :

"but regret the omission at the failure of the Government in enhancing the minimum wages to the agricultural labourers and farm servants in the State."

Add the following at the end :

"but regret to note the omission at the failure of the Government in solving the unemployment problem in the urban as well as in the rual sectors."

Add the following at the end :

"but regret to note at the failure of the Government to extend the rural electrification for agricultural purposes in the backward regions in the State."

Add the following at the end :

"but regret to note the omission of the unpopular policy of the state Government concerning the food problem particularly its recent announcement of withdrawal of rationing in the twin cities of Hyderabad Secunderabad and Visakhapatnam.

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

Sri Satyanarayana Raju :—Sir, I beg to move :

Add the following at the end :

"The Government has failed to provide adequate loans to the needy peasants who were affected by the Cyclone and the corruptive methods adopted by the officials in giving help to the agricultural labourers and poor peasants."

Mr. Deputy. Speaker :—Amendment moved.

Sri Narasimha Reddy :—Sir, I beg to move .

Add the following at the end.

"but regret to note the introducing a black bill like Preventive Detension in the State Legislature which was discarded by the Centre in not introducing the same in the Parliament.

Add the following at the end :

"but regret to note at the failure of the Government in not assigning the pattas to the landless poor to the lanka land situated in Krishna and Godavary river belts."

Add the following at the end :

"but regret to note the failure of the Government in not implementing the Kotari Commission recommendations to the teachers in our State so far."

Mr. DePuty Speaker :—Amendments moved.

Sri C. V. K. Rao :—Sir, I beg to move :

Add the following at the end :

"That the politics in the State have become dominatingly sectarian, caste prejudiced and capatalistic which should be fought and eliminated on idealogical and organisational principles uniting the exploited section of the people by the unity of all democratic forces in the country."

Add the following at the end:

"That the administration in the State has became bureaucratic, choetic anarcihc and breeding corruption and inefficiency which should be eradicated in the interests and for the welfare of the people."

Add the following at the end:

"That the public funds being frittered, wasted by the bureaucratic officials without giving enough effective relief to the Cyclone victims in the state and that discrimination being shown, in providing relief and therefore immediate relief measures to the neglected Cyclone victims be provided."

Add the following at the end:

"That the land reforms in the State has been an eyewash and absentee landlords, except in poor cases, should be eliminated."

Add the following at the end:

"That the citizens of Andhra Pradesh be treated socially, economically and politically as equals without creating a discriminatory measures and pampering regionalism encouraging political opportunity."

Add the following at the end:

"That the police administration is dominated by the corrupt inefficient and fascistic elements intended to suppress the liberties, rights of the working people and the police machinary should be immediately reformed to suit the democratic times."

Add the following at the end:

"That the comman people are miserably exploited by high prices of essential commodities."

Add the following at the end:

"That the Preventive Detention ordinance is a black ordinance, undemocratic and should be withdrawn forthwith.

Add the following at the end:

"That unless the present Government provides full employment housing, food and culture to the exploited section of the people, at the earlist, the democratic forces should create conditions for better democratic Government in order to fulfil the demands of the people."

Mr. Deputy Speaker:—Amendments moved.

Sri K. Muniswamy:—Sir, I beg to move:

Add the following at the end:

"But regret that the Governor has not dealt with Kotari Commission pay scales to teachers.

Panchayat Raj Elections.

Fixation of pay scales to Sathyavedu Samithi who came from Madras State under Patasker award. Not giving moratorium to Harijans and other backward communities as hill tribes.

Not giving a decision regarding Telangana affairs.

Mr. Deputy Speaker :- Amendment moved.

Sri K. Butchi Rayudu:—Sir, I beg to move:

Add the following at the end.

"All the private Sugar Factories in our State are to be taken in the Co-operative Sector.

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Sir, I beg to move.

Add the following at the end:

"but regret for not mentioning the illegal occupation of the land of 400 acres by Mukerjahi the S. No. 403 Shakepeta Hyderabad and I. S. F. and non I. S. F. buildings by Nizam Guards without paying land revenue, Estate duty, income tax and wealth tax to Government inspite of the objection raised by the III Member of the Revenue Board Sri J. P. L. Gwynn in his letter dated 8-4-1964.

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri G. Satyanarayana Rao :—Sir, I beg to move.

Add the following at the end:

"But regret for failure of the Government to disclose the positive policies about what the Government is going to adopt to improve the economic lot of poorer sections including Scheduled Tribes and Scheduled Castes.

Add the following at the end:

"But regret for failure of the Government to express regret about the loss sustained by Scheduled Tribes during successive cyclone period due to the damage caused to the forest produce such has mohaflower, Idda leaf and tamarind and not to announce financial aid to them."

Add the following at the end:

"But regret for failure of the Government to disclose the administrative set up for Scheduled Tribes and Scheduled Castes as Governor is required to submit the report of them to the President of India."

Add the following at the end:

"But regret for failure of the Government to disclose the financial aid to the cyclone affected chillies and tobacco growers."

Add the following at the end:

"But regret for failure of the Government to announce the imposition of ban on extreme Communist Party which has started Naxalite movement."

Add the following at the end:

"But regret for failure of the Government to express that Telangana Regional Committee funds and facilities of Telangana area extended towards Bhadrachalam area of Khammam District."

Add the following at the end:

"But regret for failure of the Government to disclose sist remission to the cyclone affected peasantry in the district."

Add the following at the end :

"But regret for failure of the Government to mention the policy of Government in order to maintain peace in village communities, schools, colleges and industries."

Add the following at the end :

"But regret for failure of the Government to disclose the positive policies in order to eradicate un-employment in the State".

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

Sri C. Vengiah :—Sir, I beg to move :

Add the following at the end:

"The ways and methods of developing Rayalaseema region and the powers and functions of Rayalaseema Development Board".

Add the following at the end :

"Reconstitution of Revenue Tahsils in the proposed new Ongole district."

Add the following at the end :

"Non-inclusion of Venukonda Taluk and Sreesailam Project area in the proposed new Ongole district."

Add the following at the end:

"Non-mention of giving top-priority to Rural Electrification in the backward areas like Giddalur and Markapur taluks".

Add the following at the end :

"Non-mention of "special repairs to Cumbum Tank canals and sluices" and "Cement lining of supply channal for Markapur Tank".

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

Sri Poola Subbiah :—Sir, I beg to move :

Add the following at the end :

"The revised pay scales of the Government servants is not implemented so far, besides the revision of pay scales of certain categories of the servants like Work-charged and Public Undertakings etc. is not yet announced till to-day."

Add the following at the end :

"The pay scales of the Secondary and the Elementary Schools teachers are not revised as per the recommendation of Kothari Commission in our State"

Add the following at the end:

"The village, Taluk and District committees of the Banjar land assignments are not being represented by the members of the Andhra Pradesh Rythu Sangham and A. P. Agricultural Association and the like-The State Committee on banjar assignment is not so far contemplated.

Add the following at the end :

"The Government has failed is declaring complete remission in the cyclone hit areas and the declaration of moratorium of all kinds of delets in the said areas".

Add the following at the end:

"The para on Preventive Detention Act in page 5 of the address may be deleted."

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

Sri A. Madhava Rao :—Sir, I beg to move :

Add the following at the end:

The Administration is stale-mate is order of the day on all sides including developmental, projects and economical progress. There is no economic democracy and its failure smacks little about our administration and its efficiency. There is de-generation on all sides. The measures shown are not remedial measures.

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri B. Ratnasabhapathi :—Sir. I beg to move :

Add the following at the end :

"Regret for not submitting the report of the backward class commission yet and consequently denying the benefits of their recommendations to the backward classes in this academic year."

Add the following at the end :

"Regret for not submitting the report of the Kothari Commission report on pay scales of the teachers."

Add the following at the end :

"Regret for not granting total remission of land revenue to the victims of the cyclone and unprecedented heavy rains."

Add the following at the end :

"Regret for not expeditiously assigning bunjar lands to landless poor."

Add the following at the end :

"Regret for not taking into consideration the pros and cons and the opinion of all the sections of the people in the formation of the new district of Ongole and new taluk of Gazapathinagaram."

"Regret for not publishing list of pattadars paying land revenue of Rs. 10 and less and for collecting the same from those ryots in violation of the Andhra Pradesh Land Revenue Enhancement Act."

Add the following at the end :

"Regret for not implementing the recommendations of the Unnitaan committee relating to the village officers".

Add the following at the end :

"Regret for not securing adequate funds from the Central Government for the drought cyclone and for the development of the backward areas, in comparison with the assistance given to the other States."

Add the following at the end :

"Regret for not mentioning the amount allotted for the specific purpose of Rayalaseema."

Add the following at the end :

"Regret for the failure of the Government to ensure for the purchase of the paddy from the ryots as there is slump in the market."

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

Smt. J. Easwari Bai :—Sir, I beg to move :

Add the following at the end :

"That no address be pressented to the Governor expressing the thanks of the Assembly for his failure to discharge his duties as Governor under the Constitution and for not recommending to the Centre about the breakdown in the administrative machinery and the imposition of the President rule ; and getting the Ministry dismissed."

తీర్మానము చివర ఈ క్రింది విషయము చేర్చాలి.

"గవర్నరుకు ధన్యవాదములు సమర్పించే ప్రతిపాదనకు మేము ఈ దిగువ సవరణను ప్రతిపాదించదలచాం.

రాష్ట్రంలో పరిపాలనా యంత్రాంగం విఫలమయినందున మంత్రి మండలిని రద్దుపరచి. అధ్యక్ష పాలనను ప్రవేశ పర్చవలసిందిగా అధ్యక్షునకు సలహా యివ్వకుండటం ద్వారా గవర్నరు రాజ్యాంగాన్ని అనుసరించి తన విధుల నిర్వహణలో విఫలమయిన విషయాన్ని గమనంలోకి తీసుకొనుటకు విచారిస్తునాము."

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

అయితే, కొన్ని సందర్భములలో రాష్ట్రంలో ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్‌కు అవకాశం కలుగచేస్తూ ఆంధ్ర ప్రదేశ ఆర్డినెన్సు నెం. 6, 1969 ని ఆయన జారీ చేయటాన్ని నోట్ చేయుటకు మేము విచారం వ్యక్తం చేస్తున్నాం.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

అయితే ప్రాంతీయ సంఘం 21-8-1969 న ఆమోదించిన ఒక ప్రతిపాదనద్వారా చేసిన సలహాలను అమలు పరుచుటకు ఎటువంటి చర్యలు తీసికొనక

పోవటంద్వారా భారత రిపబ్లిక్కు అధ్యక్షుడు 1-2-1958 న జారీ చేసిన ఆంధ్ర ప్రదేశ రీజనల్ కమిటీ ఆర్డర్ 1958 లోని ప్రొవిజన్సు అనుసారం ప్రాంతీయ సంఘంచే విధులు సక్రమంగా నిర్వహింపచేసే తన ప్రత్యేక బాధ్యతల నిర్వహణలో ఆయన విఫలుడయిన విషయాన్ని గమనంలోకి తీసుకొనుటకు విచారం వ్యక్తం చేయుచున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—Sir, I beg to move :

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయము చేర్చాలి.

తుఫాను బాధిత ప్రాంతాలకు పక్షపాతరహితంగా సహాయక చర్యలు అందించజాలక పోగా, నెల్లూరు జిల్లాపై శీత కన్ను వేశారు.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

వేలకొలది వున్న వుపాధ్యాయులు నెలల తరబడి కోరారి స్కేళ్ళు అమలు జరుపమని కోరుచున్నా ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్య వైఖరి అనుసరించినది.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టులోను, ఇనాం ఎబాలిషన్ ఆక్టులలో వున్న అవకతవకల సరిదిద్దకపోయినందున వందలాది రైతులు పడు బాధల తీర్చుటకు త్వరలో తగు శాసనం తెచ్చుటలో కలుగుచున్న జాప్యం.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

వేలకొలది గల నిరుద్యోగుల ఆదుకొనివారికి వుద్యోగ వసతి కల్గించుటలో ప్రభుత్వ కృషి వివరించకపోగా, అట్టి ప్రయత్నమే చేయకపోయినందులకు.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

తుఫానులు, అధిక వర్షాలవల్ల పైర్లు పూర్తిగా దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలకు శిస్తు రిమిషనులు, తక్కావి ఋణాలు యిచ్చి ఆదుకొనక పోవుటలో ప్రభుత్వం విఫలమైంది.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధి సెంటరు సెక్టారులో ఎక్కువ పరిశ్రమలు ప్రారంభించుటకు ప్రభుత్వం కృషిలోపించింది.

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—Sir, I beg to move :

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

బంజరు భూములు పంచడంలో సక్రమ పద్ధతులు అవలంభించక శివాయిజా మాదార్లను తొలగిస్తూ కలిగియున్నా వారికి కట్టుబెట్టుల గురించి 2½ ఎ. లు పైన కలిగిన భూకామందుల నుండి ఆక్రమించుకున్న బంజరు భూములనుండి తొలగించవలెనని జి. ఓ. లో వున్నా సదరు భూములను వారిపేరనే నమోదు చేసి వారికే కట్టబెట్టుచున్నందునకు నిరసిస్తూ.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

బోగస్ పేర్లతో రిజిష్టరు చేయబడిన అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ సొసైటీ వెంపా. నర్సపూర్ తాలూకా, వెస్టు గోదావరి జిల్లా. 2½ ఎకరాలు భూమి కంటె ఎక్కువ వున్నప్పటికి ఆ సొసైటీని రద్దు చేయకుండా వున్నందుకు నిరసనగా.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

కలిగిన భూకామందులకు ప్రభుత్వం వారి బంజరు భూమిని, దేవాదాయ ధర్మాదాయ భూములను 99 సంవత్సరముల కౌలు యిచ్చిననూ గవర్నరుగారు ప్రభుత్వమును నిరసించనందులకు.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కౌలుదారీ చట్టాన్ని సక్రమంగా అమలు జరుపక కౌలుదార్ల సాగు లిస్టులను గ్రామ అడంగలలో వ్రాయమని ప్రభుత్వము అధికార్లను ఆదేశించనందుకు నిరసిస్తూ.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

ప్రస్తుతమున్న భూసంస్కరణల చట్టంలోని లొసుగులను తొలగించి దున్నే వానికే భూమిదక్కే విధంగా సక్రమమైన భూసంస్కరణల చట్టాన్ని వెంటనే తేనందులకు నిరసిస్తూ.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఉప్పుటేరు బ్లాకు నెం. 1 వెంప, ముత్యాలపల్లి ఏరియాలోని ఫారెస్టు భూమి 250 ఎలు మరియు 836 ఎకరాలు స్థానిక హరిజనులు పేదలతో వున్న ఫీల్డు లేబరు కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీకి లీజుకు యివ్వకుండా భూస్వాములు బోగస్ పేర్లతో రిజిష్టరు చేసుకొన్న సొసైటీలకు లీజుకు యిచ్చిన ప్రభుత్వ విధానాన్ని నిరసనగా.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, నర్సాపురం మున్సిపల్ టీచర్సుకు గత 5 మాసాలుగా జీతాలు యివ్వనందుకు, సదరు మున్సిపాలిటీకి గ్రాంటును విడుదల చేయనందుకు నిరసనగా.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

రాష్ట్రంలో ఉపాధ్యాయులచే వెల్ ఫేర్ టిక్కెట్టు రాఫిల్ టిక్కెట్టు వగైరా అమ్మించే విధానంపై ఎన్ని పర్యాయములు ప్రభుత్వమును విమర్శించి నప్పటికి యింతవరకు ఆ చర్యలు అపు చేయని ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యాన్కి నిరసనగా.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

చేనేత పారిశ్రామికులకు రావలసిన రిబేటు వగైరా బకాయిలు చెల్లించని ప్రభుత్వ విధానాన్ని నిరసించడమైనది.

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

శ్రీ వి. బి. రాజు : —అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంపై సుదీర్ఘంగా చర్చజరిగింది. ఈచర్చలో ప్రభుత్వవిధానాలకు అనుకూలంగాను, ప్రతికూలంగానుకూడా అభిప్రాయాలు వ్యక్తంచేయబడ్డాయి. గవర్నరుగారు శాసనసభను, శాసనమండలిని-అందరిసభ్యులను వుద్దేశించి, ప్రభుత్వవిధానాలపై కొన్నివిషయాలను ముచ్చటించే ఈసాంప్రదాయం ఒకటి మన కాన్‌స్టిట్యూషన్ ద్వారా మనకువచ్చింది.

(Mr. Speaker in the Chair)

దీనివలన మనకు ఎంతఉపయోగంవున్నది ? ఇక్కడ గవర్నరుగారు చదివే ఎడ్రెస్ బ్రిటన్‌లో పార్లమెంటును వుద్దేశించి, అక్కడచక్రవర్తి, లేకరాజు, రాణిగాని వారుచెబుతున్న, లేక వ్యక్తంచేస్తున్నటువంటి పద్ధతితో, చారిత్రకంగా వచ్చిన సాంప్రదాయం—ఆసాంప్రదాయానికి, దీనికి ఏమిటిసంబధంవుంది ? ఇక్కడ గవర్నర్ అంటే-భారత అధ్యక్షుడు నియమించిన వ్యక్తులుగా వారు ఈ అడ్రెస్ యిచ్చారు, అంటే అది వారిస్వంతఅభిప్రాయంకాదు ; ఇది ప్రభుత్వ విధానాన్ని వెలిబుచ్చడమే. అధ్యక్షా, మీరు చదివేవుంటారు, దీనిని. దీంట్లో ఏమివున్నది ? ఏమీలేదు—మనరాజకీయ సమస్యలేమైనా యిందులో పేర్కొనబడ్డాయా ? వాటిపై ప్రభుత్వ విధానమో, లేక ప్రభుత్వం చేయదలచుకున్నటువంటి, లేక చేపట్టిన కార్యక్రమాలపైన ఈసభయొక్క అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నమో, లేక మన సాంఘిక పరివర్తన. వస్తున్న మార్పులు, కలుగుతున్న యిబ్బందులు, వాటిని తొలగించడానికి ఈప్రభుత్వం చేస్తున్నకృషి, లేక ఆర్థికవ్యవస్థను బాగుచేయడంకొరకు తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు యివి ఏవైనా యిందులోవుంటే — యింతమంది చర్చలో పాల్గొన్నారు ; బయట పత్రికలు చదివేవారు వున్నారు ; శ్రమపడి యిక్కడఉపన్యాసాలు చేస్తున్నవారు వున్నారు : ఇంతడబ్బు ఖర్చుఅవుతున్నది — ఇంత జరుగుతున్నప్పుడు గవర్నరుగారి ఈ అడ్రెస్‌వలన మనకు ప్రతిఫలం ఏమిదొరికింది ? ఈసాంప్రదాయం దేనికి ? His adress is an insult to the intellect of the **House.** ఈసభను అగౌరవపరచడమే అవుతుంది. గౌరవసభ్యులు గవర్నరుగారికి కృతజ్ఞత వెలిబుచ్చాలి అన్నారు. దేనికి కృతజ్ఞత ? మనకు పి. డి. యాక్టును ప్రసాదిస్తున్నందుకు కృతజ్ఞతా ? లేక నక్సలైట్లపేరుతో కొంతమందిని చంపుతున్నందుకు కృతజ్ఞతా ? లేక తెలంగాణాసమస్యను పరిష్కారము చేయకపోయినందుకు కృతజ్ఞతా ? దేనికి కృతజ్ఞత ? అధ్యక్షా, ఇకముందుఅయినా——నేను ప్రభుత్వాన్ని ప్రార్థిస్తున్నాను——గవర్నరుగారి ఎడ్రెస్ మాకు అందజేసేముందు — యిది, ఏదయినా రాజకీయవిధానంపై చెబితేమంచిది. బడ్జెటుపైకూడ మనకు చర్చవున్నది. మూడురోజులో, నాలుగురోజులో చర్చచేస్తాం. ఇదేరకంగా ఎప్పుడూ చెబుతూ పోవడమేనా ? మీకు నిన్నకలిగిన అనుభవం గుర్తువున్నది——సభ, సమావేశమైనది. మంత్రివర్యులెవరూలేరు అక్కడ. ఉన్నప్పటికీకూడా, ఏసభ్యుడైనా, ఏదయినాచెబుతూవుంటే దానిని శ్రద్ధగావింటూ, పరిశీలిస్తూ, అది ఆమోదయోగ్యమైన విషయంగా గుర్తించి, గౌరవించే విధానమేదయినా వుందంటారా ? ఇది ఒక రొటీన్ సాంప్రదాయం అయిపోయింది, దీనితో ప్రజాస్వామ్యాన్ని పటిష్టంచేయలేము.

అధ్యక్షా, ఇందులో చెప్పిన విషయాల గురించి నేను మనవి చేస్తాను వాటిపైనా అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చుతాను, లేక నేను చెందినటువంటి పొలిటికల్ పార్టీగాని, బ్లాకుగాని, ఏదయినాఅనండి, అపోజిషన్ అభిప్రాయాన్ని కూడా నేను వ్యక్తంచేస్తాను. ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడి. పదమూడు సంవత్సరాలైంది. అనేక మంచిపనులు జరిగినవి; దాంట్లో అనేక లోపాలువున్నాయి. ఏది ఎట్లా వున్నప్పటికి, మనప్రభుత్వం, మనముఖ్యమంత్రిగారు తమకు తెలియనప్పుడు ఒక కమిషన్ నియమించో, లేక విజ్ఞులద్వారానో అసలు ఈఅసంతృప్తి ఎందుకువచ్చింది? అనేఅంశం గమనించవలసిన అవసరంలేదా? ఇవాళ, ఈసభలో ఒకరినొకరు వ్యక్తిగతంగా దూషించుకోవడం, లేక ఒకరిపై ఒకరు నెపాన్ని నెట్టడం....లేదూ, నేనుగట్టిగ తిట్టాను, నేనుగట్టిగాఅన్నాను-అనితృప్తిపడి, ఈరకంగా కాలయాపనజరుపుతూవుంటే సమాజానికిఏమిలాభం? ప్రజలకుఏమిలాభం? Being in search of an universal scapegote అసలు ఈపరిస్థితి ఎందుకుమనలో వచ్చింది? నాలోపం కావచ్చు. ముఖ్యమంత్రిగారి లోపం కావచ్చు, సంజీవరెడ్డిగారిలోపం కావచ్చు, సంజీవయ్యగారి లోపం కావచ్చు. లేక ఎగ్రిమెంట్‌లో ఎంటర్ అయిన చెన్నారెడ్డిగారు, వెంకటరంగారెడ్డిగారు, రామకృష్ణరావుగారు, జె. వి. నరసింగరావుగారు వీరిలోపంకావచ్చు, ఎవరిలోపం అయినప్పటికి జరిగినదేదో జరిగిపోయింది. ఇవాళ ఈ పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇటువంటప్పుడు, ఈపరిస్థితిని, ఈసమస్యను ఎట్లానయినా ఎదిరించకుండా. ఎట్లాగో తప్పించుకుని బయటపడి, ఏదో అఘాండం ఎవరిమీదనో వేసిపోదాం అంటే చరిత్ర మనల్ని క్షమించదని మనవిజేస్తున్నాను, చాలామందిమనసులలో హృదయాలలో బాధపడుతున్నారు—ఆంధ్రప్రాంతంవారుగాని, యిక్కడివారుగాని, ఇక్కడేకాదు, కేంద్రంలోకూడా ప్రధానమంత్రి వారుకూడా బాధపడుతున్నారు. దీని నేవిధంగానైనా పరిష్కారంచేద్దాం, ముఖ్యమంత్రిగారు అంటూవుంటారు ఏదే ఏదే This is an agitation started by a few frustrated politicians and Varchins. The majority of the Telangana people does not back this movement. అని వారు అంటూవుంటారు. ఇంకొకవైపున గ్రామ గ్రామానికి వెళ్లింది, స్కూలుపిల్లలలోనికికూడాపోయింది. ఇది తెలంగాణాప్రజలయొక్క హృదయంలో జీర్ణించుకునిపోయింది, అదిగట్టిగా పాకిపోయినది, వేళ్ళూనినది, ఇక తెగిపోతే తప్ప లాభం లేదు. ఇంక ఎంతమాత్రమూ కలిసి వుండలేము అనే వాదనకు బలం చూపించారు గత సంవత్సరకాలములోనూ, ఏదయినా ఒక రాజకీయ సమస్య వచ్చినప్పుడు బ్రిటిష్ వారు ఎప్పటికప్పుడు ఎవరినో ఒకరిని మధ్యపెట్టి సంప్రదింపులు జరుపుతూ వుండేవారు. మానవ సంబంధాలలో, హ్యూమన్ రిలేషన్ షిప్స్‌లో The last word is never said, Sir. ఆఖరిమాట ఎప్పుడూ లేదు దానిలో. ఇవాళఉన్న పరిస్థితిలో we are all victims of an environment of a situation. కాబట్టి యిటువంటి పరిస్థితిలో ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకోలేకపోవచ్చు. ఒకరినొకరు అనుమానించుకోవచ్చు; ఒకరినొకరు దూషించుకోవచ్చు; మన వ్యక్తిగతమైన ద్వేషాల వలన, వ్యక్తిగతమైన అనుమానాల వలన కోట్లాది ప్రజల యొక్క భవిష్యత్తు అంధకార బంధురం కావలసిందేనా? ఎంతకాలం మనం యిట్లా

వుంటాము? నేను వేదాంతం చెప్పడంలేదు. నాకు మెట్ట వేదాంతంలో నమ్మకం లేదు. వాస్తవ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. నేను అది చేశాను, యిది చేశాను అంటే లాభంలేదు. సమస్యను సూటిగా తీసుకుని, దానిని పరిష్కరించి ముందుకు వెళ్ళడం అవసరం. నేను కూడా యిందులో భాగస్వామిని. ఈలోపంలో నా భాగస్వామ్యం వుంటే దాని గురించి వుండవలె; అందులో నేను చేసిన మంచికి కూడా నాకు కాంప్లిమెంట్ దొరకవలె. మానవుడు తప్పులు చేస్తాడు, తప్పులు చేయకపోతే రాయి అన్నమాట. తిరుపతి వేంకటేశ్వరుడు ఒక్కడే తప్పు చేయడు, ఎందుకంటే మానవుడు కాదు కాబట్టి. అయన తప్పు చేయదలచుకున్నా చేయలేదు. కాని మానవుడైనవాడు తప్పుచేస్తాడు. వివేకి చేస్తాడు తప్పులు అవివేకి చేస్తాడు. కాని యిద్దరికీ భేదం ఏమంటే — వివేకి అయినవాడు చేసిన తప్పు మళ్ళా చేయడు, చేయకూడదు. ఈ అగ్రిమెంటు ఎవరు చేశారు? ఉపముఖ్యమంత్రి జె. వి. నరసింగరావుగారు సంతకం పెట్టి వచ్చారు. సంతోషమైన విషయం, వారు యీనాటికీ యీ రాష్ట్రం పటిష్టంగానే వుండాలని కోరుతున్నారు. నేను ఆయనను కాంప్లిమెంటు చేస్తాను, కాని జె.వి. నరసింగరావుగారి అభిప్రాయం మీదా, వి బి. రాజు అభిప్రాయం మీదా కాదు ప్రజలు వున్నది. కాలం మారింది. నేను మొన్ననే చెప్పాను ఆంధ్రప్రదేశ్ కావాలని కష్టపడ్డవారిలో నేనొకడను. జె. వి. నరసింగరావుగారు కాదు, నాకు దేహశుద్ధి కూడ చేయించారు అప్పుడు. నా కళ్ళ ముందు వున్నది ఆ చిత్రం ప్రజలను రేకెత్తించి ఢిల్లీ వెళ్లి స్వార్థం కోసం సంతకాలు పెట్టి వచ్చారు. మంత్రులైనారు. ఇప్పుడు వి. బి. రాజు అభిప్రాయం మార్చుకున్నాడు అంటున్నారు. నేను మార్చుకొని వుండవచ్చు. కాని ఎంతవరకు మార్చుకున్నాను, ఎందుకు మార్చుకున్నాను? కొద్దిగా సానుభూతి వుండాలి నాయందు. నేను వ్యక్తిగత విషయం చెప్పదలచుకోలేదు. నేను తెలంగాణా నాయకులతోపాటు బయటకు రాదలచాను. ఎందుకు? ప్రజల్లో చొరబడదామని. ప్రజలు కష్టాలలో వున్నప్పుడు మనం అధికారంలో వుంటే ప్రజలు క్షమించరు. ప్రజలు మనలను అనుమానిస్తారు. అప్పుడు మేము చేసిన స్టేటుమెంటు వున్నది. మేము ఎందుకు రాజీనామా యిచ్చామో వున్నది. నా దురదృష్టం అనుకుంటాను, నా జీవితంలో ఏ నాయకునితో మంచి సమయం గడిపానో, ఏ ముఖ్యమంత్రితో నా జీవితంలో వ్యక్తిగత స్వార్థం లేకుండా ఎటువంటి మంచి సమయం గడిపానో ఆ నాయకులు నన్ను అనుమానించారు. నేను బ్రహ్మానందరెడ్డిగారితో గడిపిన రాజకీయ జీవితం కంటే మంచి సమయం నా జీవితంలో ఎప్పుడూ లేదు. ఏ ఒక్క విషయములో కూడా నేను వారితో భేదించలేదు. వారు నాతో భేదించలేదు. మేము ఎప్పుడు మాట్లాడుకున్నా వ్యక్తిగత విషయాలు మాట్లాడుకోలేదు. వారు నాకిచ్చిన సహకారానికి నేను నా బ్రతుకు వున్నంతకాలం వారికి కృతజ్ఞుడనై వుంటాను. కాని నా వ్యక్తిగత స్నేహం, బాంధవ్యం — అదికాదు యీవేళ ప్రధానమైన విషయం. ఈవేళ నాలుగు కోట్లమంది ప్రజలలో ఒక అనుమానం వచ్చింది. అవసరమైతే నాకు సంతానం లేదుకాని నా సంతానం వుంటే నేను బలి చేసి వుందును, నాకు సంతానం లేదు కాబట్టి నన్ను నేను బలి చేసుకొంటున్నాను.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:— ముఖ్యమంత్రిగారికి సంతానం లేదు.

(శ్రీ) వి. బి. రాజు: —Lighter vien లో నాకు నేను చెప్పేది ఈ వేళ మనం బలి కావాలి. ఎవరి కోసం? ప్రజల కోసం. నేను ప్రతిపక్షములో కూర్చోవడం ఇది మొదటిసారి. 4 -47 వ సంవత్సరంలో మొట్టమొదట స్టేటు కాంగ్రెసు కమిటీ ఎటువంటి క్లిష్టపరిస్థితులలో స్థాపించామో నాకు తెలుసు. నేనూ డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారూ, యిద్దరం కలిసి హైదరాబాదు పట్టణంలో ముషీరాబాద్ లేబర్ కాలనీ వున్న స్థలంలో మొదటి కాంగ్రెసు జరిపాము. చారిత్రాత్మకమైన తీర్మానాలు చేశాము. ఒకటి హైదరాబాదు భారతదేశములో కలవాలని రెండవది హైదరాబాదులో ప్రజా పరిపాలన ఏర్పాటు కావాలని. ఇవి చారిత్రాత్మకమైన విషయాలు. అటువంటి కాంగ్రెసు సంస్థను నేను యీవేళ వదిలిపెట్టవలసివచ్చింది. లచ్చన్నగారు అడిగారు మీ స్వరూపం ఏమిటి అని మమ్ములను. నరసింహారెడ్డిగారు అడిగారు నీ స్వరూపం ఏమిటి, మీరు ఆవులా ఎద్దులా, ఎవరు మీరు అని రామచంద్రారెడ్డిగారికి జవాబు కూడ నేను చెబుతున్నాను మేము ఏకాకులము ఈనాడు. 1933 లో తెలంగాణాలో రాజకీయ జీవితం అయిన తరువాత మొట్టమొదట 36 లో ఆంధ్రమహాసభలో చేరాను. కాని యీనాడు మేము ఇండిపెండెంట్సుము. ఈనాడు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఎంత ఇండిపెండింటో మేమూ అంతే. ఎందుకంటే సంసారం వదిలిపెట్టవలసివచ్చింది, సన్యాసం చేసుకోవలసివచ్చింది. అజ్ఞాతవాసంలో వున్నాము, అజ్ఞాతవాసంలో వుండదలచున్నాము. ఈ ధ్యేయం పూర్తి అయ్యేవరకూ, ఇది సాధించేవరకూ— అజ్ఞాతం! నేను మీ సమక్షంలో మనవిచేస్తున్నాను, ఇది అధికార వ్యామోహం వలన కాదు— నా నాయకులు పెద్దతోవన పట్టారు, నేను ఏమి అన్నాను? వారు స్పష్టంగా నా సలహాలు అడిగినప్పుడు నేను చెప్పాను. నేను దిగిపోతే యీ సమస్యా పరిష్కారం అవుతుందా అని నన్ను అడిగినప్పుడు నేను ఆలోచించుకున్నాను, అందరూ వున్నారు అప్పుడు. ఇది కాబినెట్ రహస్యం కాదది. అప్పుడు నేను సరైన సలహా యివ్వవలసిన బాధ్యత వున్నదా లేదా? పదిమందిని కూర్చోబెట్టి అడిగినప్పుడు నా స్పష్టమైన అభిప్రాయం వెలిబుచ్చాను. తరువాత నా మిత్రులు చెప్పారు. నీవు యింత అనుభవంగలవాడవే. రాజకీయాలలో స్పష్టంగా చెబుతావా, నీవు దిగిపోవాలని అన్నారు. అప్పుడు నేను కొంత ఆలోచించుకున్నాను. నేను పొరపాటు చేశాను రాజకీయ చతురతతో పొరపాటు చేశాను. కాని, నేను రాష్ట్రానికి ద్రోహం చేయలేదు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి ద్రోహం చేయలేదు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి వ్యక్తిత్వం పెరగాలనీ, వారి నాయకత్వం పటిష్టం కావాలనీ, తెలంగాణా ప్రజలు సంతృప్తి పడాలనీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ నిలవాలని- ఇదే నా కోరిక. ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను ప్రార్థిస్తున్నాను. తెలంగాణాలో-ఏమి తప్పు చేశాము? వారికి ఇటువంటి అవకాశం యికముందు వుండదు. ఇప్పటికి కూడా నేను వారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. మీ ప్రయత్నం ఏమిటి? మీ ప్రభుత్వము ఏమి చేయదలచింది యీ సమస్యా పరిష్కారము కోసము అని అడుగుతున్నాము. ఈ విషయంలో ప్రధానమంత్రిని అని లాభం లేదు. ఇక్కడే యీ సభలోనే యిది పరిష్కారం కావాలని నేను యిదివరకే మనవిచేశాను. దానికి రెస్పాన్స్ ఎంత కీ యిదికూడా చెప్పాను. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు వ్యక్తిగతంగా తీసుకున్నారు.

ఈ విషయం నేను ప్రధాన మంత్రిగారికికూడా మనవిచేశాను. బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు తప్పుకోవాలి అని నేను మళ్ళా చెబితే వారు వ్యక్తిగతంగా తీసుకుంటారు. వారిని యిబ్బంది పెట్టడానికికాదు నేను వారు తప్పుకోవాలని చెబుతున్నది. ఈ మూవ్ మెంటులో రెండు కరెంట్సు ఉన్నాయి. తెలంగాణా ప్రత్యేకంగా వుండాలి. తెలంగాణా పైకిరావాలి అని. ఎవరైనా పైకి రావాలని కోరుతారు. ఇప్పుడు శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలవారుకాని, రాయలసీమ వారుకాని పైకి రావాలని కోరడంలేదా? అందులో తప్పు ఏమి ఉన్నది? ఇప్పుడు వ్యక్తిగతంగా బ్రహ్మానందరెడ్డి గారిమీద ప్రచారం జరుగుతున్నది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు టార్గెట్ అయినారు. అట్లా వారు చిత్రింపబడ్డారు. That he is actually a symbol of exploitation and repression ఇది వ్యక్తిగతంగా వుండకూడదు. యిది తప్పు. కూర్చుని యీ సమస్య పరిష్కారం చేసుకోవచ్చు, అని నేను ఆ దృష్టితో మనవిచేశాను, నేను వారి క్షేమంకోరి ఆ సలహాను యిచ్చాను. వారు నన్ను అపార్థం చేసుకున్నట్లయితే పదవులు, రాజ్యాధికారం ఒకరి దానధర్మాలవల్ల వచ్చేవికావు. ఒక పరిస్థితులలో మన సేవ అవసరమైతే ప్రజలే కోరి కూర్చోపెడతారు, మనకంటే పెద్దవారే ఒకప్పుడు దిగవలసివచ్చింది. యిది వేదాంతంకాదు. రియాలిటీస్ ఆఫ్ లైఫ్. కాని ఏమి జరుగుతున్నది. ఏమన్నాము? మిత్రులు కొంతమంది అటువైపు నుంచి పరిహాసం చేస్తారు—యీ థాంక్స్ గివింగ్ మోషను మూవ్ చేసిన కమాలుద్దీన్ గారు. కాని నేను అంత పతనం కాలేదు, నా దగ్గరకు కమాలుద్దీన్ గారు, నరసారెడ్డిగారు ఇద్దరు మిత్రులు వచ్చి ప్రెసిడెంటు రూల్ కావాలని చెబుదామంటే నేను అట్లా వద్దు, పార్టీలో తేల్చుకుందాము అన్నాను. ఇప్పుడు ఆ మిత్రులు నేను రంగు మార్చానంటారు. The Pot calls the kettle black నేను వారిదగ్గర నేర్చుకోవాలా? అంత పతనానికి వచ్చామా? కనుక నన్నూ, రామచంద్రారెడ్డిగారిని క్షమించాలి. ఎందుకు మా యిద్దరి పేర్లూ చెబుతున్నానంటే స్టేటును వేరుచేయాలనే మాట ఇంతవరకూ అనలేదు. మాకిద్దరికి ఇంకా విశ్వాసం ఉంది నేను ఈ వేళ యీ వేదికపైనుంచి సెపరేట్ తెలంగాణా మూవ్ మెంటు నడిపిన నాయకులకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను, వారు మేము చెప్పిన సలహాను గౌరవించారు. సెపరేట్ తెలంగాణా అయినా, ఆంధ్రప్రదేశ్ యిప్పుడు వున్నట్లున్నా ప్రజలలో ప్రేమ వుండాలి. ద్వేషం వుండకూడదు. నా ఉద్దేశం ప్రకారం యిది మీరు మొదలుపెట్టిన మూవ్ మెంటు కాదు, ప్రజలలోవున్న అసంతృప్తి ఒక ఉప్పెనవలె వచ్చింది, అందులో మీరు దూకారు, నేను దూకలేకపోయాను, మీరు పొరపాటు చేశారని నేను అనడం లేదు. ఇప్పటికైనా మనం సవరించుకుందాము, యిది రాజకీయ సమస్య, ఇది విద్యార్థులవల్ల కాని, టీచర్సువల్లకాని, గవర్నమెంటు ఉద్యోగులవల్లకాని పరిష్కారమయ్యేదికాదు అంటే ఏమి అన్నారు, తెలంగాణా ప్రజలలోవున్న అనుమానం, బాధ తీసేయాలి. తెలంగాణా ప్రజలలోవున్న యీ అసంతృప్తిని తీసేయాలి, దానికి ఒక్కటే మార్గం. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి మెజార్టి వుంది అన్నారు. ప్రజాప్రతినిధుల అభిప్రాయం వుంది అన్నారు. మీకు తెలంగాణా శాసన సభ్యులలోనే మెజార్టిలేదు అన్నారు. ప్రధాన మంత్రిగారే అడిగారు

మీకు ఏమి హక్కు ఉంది బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు పోవాలని అనడానికి అని. తెలంగాణాలోనే మీకు మెజార్టీ లేదు అన్నారు. నిజమే చెప్పారు. మేము డెమాక్రాట్సులం. తెలంగాణా సభ్యులలోనే మెజార్టీ లేదు. బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు ఇక్కడే ఉన్నారు. కామరాజుగారు నిజలింగప్పగారు జూలై 5వ తేదీన ఇక్కడకు వచ్చే ముందు జూలై 3వ తేదీన బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు చెప్పారు ఎందుకు వస్తారు. నా మీద నమ్మకం ఉందో లేదో కనుక్కోడానికా అంటే చెప్పాను-ఇప్పుడే చెబుతున్నాను. 101 మందికి నీ మీద విశ్వాసం ఉంది, నీ మీద విశ్వాసం. అవిశ్వాసం అనే ప్రశ్నకాదు. ప్రజలలో ఒక విధమైన ద్వేష భావం వచ్చింది. దానిని పరిష్కరించవలసి ఉంది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి మెజార్టీ లేదని ఎక్కడా మేము చెప్పలేదు. నో కాన్ఫిడెన్సు మోషను ఎక్కడా తీసుకోలేను. పార్టీలోకూడా. నో రెత్తి స్టేటుమెంటుకూడా ఇవ్వలేదు. తెలంగాణా ప్రజాప్రతినిధులు ప్రజాభిప్రాయం తెలుసుకున్నా తెలుసుకోక పోయినా తెలంగాణా ప్రజలు ప్రభుత్వాన్ని ద్వేషిస్తున్నారు. చెన్నారెడ్డి గారితో మనవిచేసాము-మీరు కాంగ్రెసు వాదులు, మేము కాంగ్రెసు వాదులము మనకు ఒక పద్ధతి ఉంది. దీనికి పరిష్కారం చూడాలి కదా. ప్రజల అభిప్రాయం తీసుకుందాము. ఎప్పటికైనా పరిష్కారం చేయవలసిందేకదా. మనం కాకపోయినా మరొక ఎల్లయ్యో, మల్లయ్యో ఐనా వచ్చి చేయవలసిందే కదా. ఇందిరా గాంధీగారు చెప్పినట్లో మరొకరు చెప్పినట్లో నేను, బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు, చెన్నారెడ్డిగారు, లక్ష్మన్ గారు, అచ్యుతరెడ్డిగారు. రామచంద్రారెడ్డి గారు సంతకం ఎక్కడ పెట్టాలంటే అక్కడ పెడతామే అనుకోండి. గౌరవించేది ఎవరు? వి. బి. రాజు పోతే మరొకరు వస్తారు. ఈ సమస్యను చిరకాలం అట్లాగే ఉంచడం మంచిదేనా? ఒకేసారి పరిష్కారం చేద్దాం. ప్రధాన మంత్రి గారికి చెప్పాము. ప్రజలే పరిష్కారంచేస్తే సరిపోతుంది. ఈ బజారు రాజకీయాలు, మునిసిపల్ రాజకీయాలు, పంచాయతీ రాజకీయాలు ఎన్నాళ్లు చేస్తారు? ఇప్పుడు మన రాష్ట్ర రాజకీయాలు, పంచాయతీ, మునిసిపల్ రాజకీయాలకంటే అధికృతగా ఉన్నాయా? ఒక మనిషితో మాట్లాడుతుంటే. ఇక్కడ ఒక సిద్ధాంతంమీద మాట్లాడుతుంటే, ఒక మంత్రివచ్చి వెంట తీసుకువెళ్ళి నీకు యిది యిస్తాం. అది యిస్తాం అని చెబుతుంటే ఇంత పతనానికి ఏమి అనాలి? ఇట్లా సభ్యులను ఇబ్బంది పెట్టడం మంచిది కాదు. అనేకమంది సభ్యులతో చెప్పాము. ఈ ఫ్రంటులోనికి రావాలని ఎవరిని బలవంతపెట్టలేదు. నిన్నరాత్రి మనవిచేస్తే ఉదయమే స్పీకరుగారితో మనవిచేసేవాణ్ని అని గోవర్ధనరెడ్డిగారితో కూడా చెప్పాను. ఈ గలాభా అంతా ఎందుకు? దీనివల్ల ఏమి పరిష్కారం అవుతుంది? పదిమందిని మీరు లాగి పదిమందిని మేము లాగి సమస్యను ఎట్లా పరిష్కారం చేస్తాం? తెలంగాణా పపరేటిస్టులు ఒక అడుగు ముందుకువేసారు. మేము చెప్పినమాట అబద్ధమే కావచ్చును. ప్రజాస్వామ్యంలో ఎవరికి తలవంచాలి? ఏ ఒక్క వ్యక్తికి కాదు. ప్రజాభిప్రాయానికి తలవంచాలి. ఆంధ్ర సోదరులతో ఇదే వాదిస్తున్నాను. ఇది ఒక సిద్ధాంతం. మీరందరు ఆలోచించండి. మరొక మార్గం ఉంటే చెప్పండి. మేము ఆ మార్గానికి రాకపోతే అనండి.

ఆంధ్ర సోదరులకు ఇబ్బంది లేకుండా తెలంగాణా ప్రజలను సంతృప్తి పరచి ఏమైనా చేయాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇట్లాగే ఉండాలంటే ఎట్లా? నేను అట్లా ఉండాలని కోరేవాణ్నే. చెప్పండి. ఎట్లా? ఎంప్లాయిమెంటు ఆక్టును కొట్టివేసారు. వాంఛూ కమిటి ఏమి చేయలేకపోయింది. సర్ప్లసుల విషయంకూడా బైట పెట్టారు. ఏమీ జరుగకపోతే, ఇంతమంది చచ్చిపోతే, ఇంత ఆస్థి నష్టమైన తరువాత. ప్రజలు ఎవరితో చెప్పుకుంటారు? నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇది చరిత్రాత్మకమైన విషయం. ఎందుకు భయపడతారు ప్రజల వద్దకు పోవడానికి? రేపు 1972 లో ఎన్నికలు ఐతే ప్రజలవద్దకు పోమా? ఏదో మార్గం చేయండి. నాకు విశ్వాసం ఉంది. రామచంద్రారెడ్డిగారు తమ శక్తిని ఉపయోగించి ఒప్పించగలుగుతారు. ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి. తెలంగాణా మంత్రులతో కూడా మనవిచేస్తున్నాను మమ్మల్ని ఎందుకు తిడతారు? మేము బైటకు రాలేదు. పబ్లిక్ వేదికపైకి రాలేదు. ఇంకా ఐదారుగురు ఉన్నాము. ఇంటిగ్రేషను ఉండాలనే వారమే. ప్రజలకు సంతృప్తి ఉండాలని అంటున్నాము. మా రాజకీయ జీవితం పోయింది. మీరే నడుపుకోండి. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ప్రభుత్వానికి మీకు మధ్య వారధిగా సహాయం చేయగలిగితే సంతోషపడతాము. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇబ్బంది లేకుండా చేయగలుగుతాము. ఇది అధికారంకోసం కాదు. మమ్మల్ని నమ్మి మీరు పరిష్కారం తీసుకురండి. వెంగళరావుగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. తెనాలిలోనో కాకినాడలోనో వి.బి. రాజును తిట్టి లాభం ఏమిటి? అక్కడకు నేను వోట్లకు పోను. 1972 లో కూడా ఎవరు ఏమి అవుతారో తెలియదు. ఆ ప్రవాహంలో ఎవరు నిలుస్తారో తెలియదు. ఢిల్లీనుంచి క్రింద గ్రామం వరకు ఏమార్పులు వస్తున్నాయో ఎవరైనా గుర్తించారా అని అడుగుతున్నాను. This is actually an age of great unrest. If the present time could be described in the political history of India, it is an age of great unrest. People are simmering with discontent in every section of society. ఈ అగ్నిపర్వతం ఎట్లా పగులుతుందో ఎవరికి తెలియదు. జ్యోతిషం చెప్పడం కాదు. ఎందుకు తిట్టుకోడం? మిమ్మల్ని నేను తిట్టలేదే? శాసనసభలో మాట్లాడినదే తప్ప అంతకంటె ఏమీ లేదే! సపరేట్ తెలంగాణా నాయకులు, వారి నాయకత్వం ప్రజాభిప్రాయానికి తల ఒగ్గడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఈ హామీ నేను ప్రభుత్వానికి ఇస్తున్నాను. ఏదైనా దీని విషయంలో మాట్లాడవచ్చునుకదా. ఏదో పది కోట్ల రూపాయలు ఇస్తేనో, 10 ఉద్యోగాలు ఇస్తేనో, పోయేదికాదు. 10 కోట్లు ఇస్తే 20 కోట్లు ఉంది అంటారు. 10 ఉద్యోగాలు ఇస్తే వంద ఉద్యోగాలు కావాలి అంటారు. దీనివల్ల పరిష్కారం కాదు. ఇది ఆత్మగౌరవానికి సంబంధించిన విషయం. రాయలసీమలోకూడా ఒకప్పుడు ఆంధ్రతో కలిసి ఉండకుండా ఉండాలనే కోరిక ఉండలేదా. అనేక చోట్ల ఉంది. మీ దృష్టికి తీసుకురావాలంటే ఫ్రాన్సుదేశంలో ఇంగ్లీషు ఛానెలుకు దగ్గరలో ఉన్న బ్రిటనీ భాగంలో ఐదారు వందల సంవత్సరాలుగా విడిపోవాలని అనుకున్నారు. స్కాట్లెండులో ఏమి జరిగిందో తెలుసు. వేల్సులో జరిగింది తెలుసు. మతం ప్రాతిపదికగా కలిసి ఉండవచ్చునని పాకిస్తాను ఏర్పడింది. కాశ్మీరు సంగతి విడిచిపెట్టండి. తూర్పు బెంగాలును కాపాడుకో

మనండి. ఎటువంటిమార్పులు దేశంలో రానున్నవో తెలియదు. తూర్పు, పశ్చిమ బెంగాలులు కలిసి పికింగు సహాయంతో వేరే స్వతంత్ర ప్రభుత్వం ఏర్పడే అవకాశం ఉందని అంటున్నారు. దేశం అంతటా సెంట్రిఫ్యూగల్ ఫోర్సెస్ ఎక్కువై పోతున్నాయి. మతంవల్ల ప్రజలు ఒక్కటిగా ఉంటారని అనుకోవడం అబద్ధం. తక్కినవి సరిగా ఉండకపోతే భాషవల్ల కలిసి ఉంటారని అనుకోవడం అబద్ధం. మతం కాని భాష కాని కులం కాని సాంప్రదాయం కాని తాత్కాలికమైన విషయాలు. ఉత్తర దక్షిణ కొరియాలంటూ రెండుగా ఐపోయాయి. వియత్నాం రెండు భాగాలైనది. జర్మనీ రెండు ఐనది. బెర్లిన్ పట్టణం రెండు ఐనది. మన కళ్ల ఎదుట ఎన్నో జరుగుతున్నాయి. ఈ ప్రమాదాలు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. 150 సంవత్సరాలుగా మనం విడిపోయాం. ఒక భాగం బ్రిటిషు లిబరల్ డెమాక్రసీక్రింద ఉన్నది. మరొక భాగం నైజాం ఫ్యూడల్ వ్యవస్థక్రింద ఉంది. కొన్ని తేడాలు వచ్చాయి. ఈ రెండు భాగాలకు భాష అనే బంధం పెట్టాము. కాని ఎప్పుడయితే ఎకనామిక్ అర్జెస్ వచ్చినవో, పొలిటికల్ యాస్పిరేషన్స్ వచ్చినవో. ఎప్పుడయితే డిసిల్యూషన్మెంట్ వచ్చినదో — యిప్పుడు జ్ఞాపకానికి వస్తున్నది. నెహ్రూగారు చెప్పేవారు 15 సంవత్సరాల క్రితం కుట్టించిన చొక్కా 30 సంవత్సరాలు వేసుకుంటే చిరిగిపోతుంది. ఇవ్వాళ వెనుకబడి ఉన్న తెలంగాణా ప్రజలలో జాగృతివచ్చింది. వచ్చినప్పుడు తమ కాళ్లమీద తాము నిలబడదామని అనుకున్నప్పుడు ఎందుకు సానుభూతితో చూడకూడదు? డెమోక్రసీ ఎట్లా నడుపుతున్నాం? తెలంగాణా ఏర్పడితేనేం? నైజాం స్టేటులో రైల్వేలో పని చేసేవారిలో 80 శాతము సిబ్బంది గుంటూరునుంచి, బెజవాడ నుంచి 50 సంవత్సరాల క్రితం నుంచి వచ్చి పని చేస్తున్నారు. రావాడ సత్యనారాయణగారు తెలంగాణా వారు అనుకుంటున్నాము. కాని వారి నాన్నగారు రాజమండ్రినుంచి వచ్చారు అనే విషయం మనకందరకు తెలుసును. బూర్గుల రామకృష్ణరావుగారు చమత్కారంగా క్యాబినెట్టులో నన్ను అంటూ ఉండేవారు ఏమి రాజా, నువ్వు బాపట్లనుంచి వచ్చావు అనేవారు. దానికి నేను ఒకసారి రామకృష్ణరావుగారూ మనం ఎక్కడనుంచి వచ్చామో చెబుతారా అన్నాను, వారి పూర్వీకులు 200 సంవత్సరాల పూర్వం మచిలీపట్నంనుంచి వచ్చారు. వారి బావగారు పుణ్యంరాజువారు. అక్కడ ఆరువేల నియోగులు యిక్కడకు వచ్చి గోలుకొండ వ్యాపారులు అయినారు. అంతే తేడా. ప్రజలు ఎక్కడికి పోతారు. చందాలోను, నాగపూర్ లోను తెలుగువారు ఉన్నారు. రాఘవేంద్రరావుగారు, జస్టిస్ కోనశేంద్రరావుగారు. చాలమంది తెలుగువారున్నారు, ఎందుకు ద్వేషించాలి? ఒకప్పుడు అమెరికన్ పాలసీ ఉండేది. నాతో లేకపోతే నా శత్రువువే అని ఉండేది. If you are not with me, You are an enemy to me. నాకు ఈ మధ్యనే ఒక క్రొత్త విషయం తెలిసింది. గర్భ నిరోధి ఎవరయ్యా అంటే who is your worst enemy ? The latest enemy is the worst enemy. అదే దురదృష్టకరమైన విషయం. ప్రజాస్వామ్యంలో అవకాశం ఉంది. ప్రజల అభిప్రాయం తెలుసుకోవడం ఒక్కటే మార్గం. ప్రజాస్వామ్యం ఎవరికోసం? ముఖ్యమంత్రిగారు విజ్ఞానవంతులు కొద్దిగా ఆలోచించండి. నేను యివ్వాళ స్పష్టంగా చెబుతున్నాను.

మేము మాకోరకు చేసినది ఏమీ లేదు. సంజీవరెడ్డిగారికోసం చేసినాము. సంజీవయ్యగారికోసం చేసినాము. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికోసం చేసినాము. మాకు మిగిలింది ఏమిటి ? పండుగవచ్చినప్పుడు తిని పారవేసిన విస్తరాకులకోసం కుక్కలు కోట్లాడుతున్న రకంగా ఒకరితో ఒకరం సంఘర్షించినాము. అజ్ఞానం వలన, 13 సంవత్సరాల తరువాత అర్థం అయినది. రాజకీయంగా పొరపాటులు చేశాము. వ్యక్తిగతంగా వ్యవహరించకూడదు, సమస్య మీద ఆలోచించాలి. ఫ్రండ్‌కి ఫోకి భేదం ఏముంది? ఏదయినా డిక్షనరీలో పొరపాటు వ్రాసిఉంటారు. Actually, there is no differentiation between friend and foe. అక్కడ కూర్చుంటే ఫ్రెండ్, యిక్కడ కూర్చుంటే ఫో. అంతకంటె ఏమి లేదు. నిమిత్తమాత్రం. అధ్యక్షా. వి.బి.రాజు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారితో విరోధించి పోట్లాట వేసినాడంటారు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు సంజీవరెడ్డిగారితో విరోధించలేదా కామరాజుగారు చెబుతూ ఉండేవారు యిందిరా గాంధిని నేను ప్రధానమంత్రిగానే చేశానని. ఆయన ఆమెతో విరోధించలేదా? ఇదే విషయం నేను నల్లకొండ సభలో చెప్పాను. మన చరిత్ర ప్రజల ముందు ఉంది. It is an open book. మన దగ్గర అనుకోవలసిన అవసరం లేదు. మన ముందు ఉంది. తప్పుచేస్తే ప్రజలు శిక్షిస్తారు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు విజ్ఞానవంతులు. మాకు విశ్వాసం ఏమిటంటే అనుభవజ్ఞులు. సంస్కారం కలిగినవారు. చదువుకున్నవారు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు. ఏదో వర్షాకాలం చదువు కాకుండా బాగా చున్నంగా రాజకీయవిజ్ఞానం కలిగినవారు. ఓర్పు చతురత కలిగిన వారు కాని అన్నీ ఉండి కూడా ఒకటే లోపించింది...ఏ సమయంలో ఏ నిర్ణయం తీసుకోవాలో న్యాయకత్వంలో ముఖ్యమైన విషయం చెబుతున్నాను. తప్పు కావచ్చు, రైటుకావచ్చు. నాశనం అయిపోవచ్చు. A man grows as a leader or goes down only in a crisis. This must be remembered; ఒకసారి దెబ్బతింది ఇందిరాగాంధి వారి పేరులు ఉంటాయి చరిత్రలో, అధ్యక్షా. నా పేరు ఎందుకు ఉంటుంది ? Srimathi Indira Gandhi has taken a bold decision. She may rise to the skies or go down. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి మెజారిటీ ఉంచుకోగలుగుతారు, అంటారు. అధికారంలో ఉంటారు. కాని ప్రజలు కోరేది అది కాదు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఉన్నారు. ఇదివరకు సంజీవరెడ్డిగారు ఉండేవారు. కేవలం తెలంగాణావారే కాదు ఆంధ్రులు కూడా అంటున్నారు. ఎంతకాలం వీరు ఉంటారు అని. నేను ఈ రోజున కూడా మనవిచేస్తున్నాను. అందరం గ్రామాలకు పోదాం. ప్రజల గడ్డాలు పట్టుకుందాం, తప్పులేదు. గుంటూరు వారయితేనేం, మెదక్ వారు అయితేనేం. ఇప్పటికయినా ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలి. This decision canot be postponed. ఎప్పుడు బ్రేకు వేయాలో ఎప్పుడు తప్పించాలో ఆ నిర్ణయం వారే చేయాలి. వారి చేతిలో స్టీరింగు ఉంది. ఒకసారి రఫీ అహమ్మదీ కిద్వాయిగారు నలుగురితో మోటారు కారులో వెలుతున్నారు. ఒక కుక్క అడ్డం వచ్చింది. డ్రయివరు వెంటనే బ్రేకు వేశాడు. వెంటనే కారు స్కిడ్ అయిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. జ్ఞానం ఉన్నదా లేదా అని డ్రయివరుని అంటే డ్రయివరు కుక్క చచ్చిపోతుందని బ్రేకు వేశానన్నాడట. కుక్క ప్రాణం ముఖ్యమా, నలుగురు మనుష్యులు ప్రాణం ముఖ్యమా అని

చీవాట్లు వేశారట. You must have a sense of judgement to weigh the advantages and disadvantages అది ఎప్పుడయితే నాయకుడి దగ్గర లేదో నిర్ణయం తీసుకొనే అవకాశం లేదో అట్లాగే ఉండిపోతుంది. సమాజం స్తంభించిపోతుంది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఒక చెడ్డ సాంప్రదాయం సృష్టించవద్దు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ మెషినరీని మాపైన ఉపయోగించవద్దు. పర్సనల్ విండిక్టివ్‌నెస్ వద్దు ఏమయినా రాజకీయంగా పోట్లాడుకుందాము. అనీక్వల్ ఫైట్ వద్దు. నేను మీ ముందర యిదే కోరుతున్నాను. ఎప్పటికయినా మనం చేసిన మంచి ఏదయితే ఉంటుందో అది మానవుడు మరిచిపోవచ్చు మంచి చేయుట సహజం కాబట్టి మరిచిపోవచ్చు. చేసినటువంటి అన్యాయాన్ని మరిచిపోరు. The injury caused will never be forgotten even by the smallest man. మనకు వద్దు. చెడ్డ సాంప్రదాయం వద్దు. ప్రభుత్వ యంత్రాగాన్ని దుర్వినియోగం చేయవద్దు. అధికారులు బ్రతకలేకుండా ఉన్నారు, అధ్యక్షా. ఒక కలెక్టరు గతి ఎట్ల అయినదో, ట్రాన్స్‌ఫర్స్ ఎట్లా అవుతున్నయో, సభ్యుల మీద బ్లాక్ మెయిల్ ప్రచారం ఎట్లా అవుతున్నదో. కొన్ని పత్రికలు కేవలం మమ్ములను తిట్టడానికే ఉపయోగిస్తున్నారు వాటికి అడ్వర్టయిజ్‌మెంట్స్ యిస్తున్నారు. ఎంతమందిని కరప్ట్ చేస్తారు ? జర్నలిస్టులను కరప్ట్ చేస్తున్నారు. సమాజాన్ని కరప్ట్ చేసి ఎక్కడికి పోతారు ? ఎక్కడికి పోదలచుకున్నారు ? 72 వరకు మాకు నమ్మకం లేదు. దేశంలో ఏది ఉంటుందో రాజకీయాలలో ఏమి ఉంటుందో తెలియదు. ఉదాహరణలు చెప్పగలను. కాని యిక్కడ బహిరంగముగా కాదు. మీ సముఖంలో ముఖ్యమంత్రిగారు కూర్చున్నప్పుడు చెప్పగలను. అందుచేత జరిగింది ఏదో జరిగి పోయింది. ఇప్పటికైనా యునైటెడ్ ఫ్రంట్ నుండి నేను నిర్మాణయుతంగా చేసే ప్రతిపాదన ఏమిటంటే ప్రజాభిప్రాయాన్ని గౌరవిద్దాము. సిద్ధాంతాలు ఒప్పుకొందాము. అందరిని పిలుద్దాము. ఢిల్లీలోనివారే ఇక్కడకు రావాలి కేంద్రమే ఇక్కడకు రావాలి. గడియ గడియకు మనం అక్కడకు వెళ్ళటం మన గౌరవానికి భంగం. అందరం కూర్చుని ప్రజాసమస్యలు ఎలా పరిష్కరించాలో చూద్దాం. యింకా చెప్పవలసినవి చాలా వున్నాయి. మీరు సమయం అయిందని చెప్పిన తరువాత మాట్లాడటం సాంప్రదాయం కాదు కనుక సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంపై జరిగిన చర్చలో గౌరవసభ్యులు చాలామంది రాజకీయ ఉపన్యాసాల ధోరణిలో అయితేనేమి, పాలసీనుగురించి అయితేనేమి పెద్దలు తమ అభిప్రాయాలు తెల్పినందుకు, తమ తోడ్పాటు ఇచ్చినందుకు వారికి నా కృతజ్ఞత తెలియచేస్తున్నాను.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసం అనవసరం అని మిత్రులు రాజుగారు చెప్పారు. అనవసరమా, అవసరమా అని ప్రశ్నకాదు. అది కాన్‌స్టిట్యూషనల్‌గా వున్న వ్యవహారం. వారి ప్రసంగం చాలా క్లుప్తంగా వున్న మాట వాస్తవమే. వుండటం కూడా మంచిదే. అదీగాక ఫైనాన్స్ మినిస్టర్‌గారు బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టబోతున్నారు, వారు చెప్పవలసిన విషయాలు వున్నాయి. రిపిటీషన్ లేకుండా కొన్ని విషయాలు ఇప్పుడు చర్చించుకొంటే కొన్ని విషయాలు బడ్జెటు సందర్భంలో చర్చించటానికి గౌరవసభ్యులకు సౌలభ్యంగా వుంటుందనే ఉద్దేశం

తప్ప, లేకపోతే యింకో పది పేజీలు వ్రాయటం పెద్ద కష్టమైన విషయం కాదు. రాజుగారికి, ఇతర పెద్దలకు తెలుసు. గవర్నరు ప్రసంగం చూస్తే ప్రభుత్వము వైఖరి రాష్ట్రపతి ప్రసంగం చేస్తే కేంద్రప్రభుత్వ పాలసీ తెలియటం తప్ప వేరే స్వంత అభిప్రాయాలు కావని అందరకూ తెలుసు. అటువంటి సందర్భంలో గవర్నరుగారు వచ్చినప్పుడు మనం మర్యాదగా వ్యవహరించాలి. మన గౌరవాన్ని మనం కాపాడుకోవాలి. ఆ సందర్భంలో గౌరవసభ్యులు–పొరబాటున అనుకొంటాను. ఆవేశం అనుకొంటాను—కొంత న్యూనతపరచే విధంగా కార్యకలాపాలు జరిగినప్పుడు నేను చాలా చింతించాను. ఒకరిని అగౌరవపర్చటం మన సంస్కారానికి, మన గౌరవానికి, మన హుందాతనానికి, శాసనసభ హుందాతనానికి, భంగకరమని మనవిచేస్తున్నాను. మిత్రులు రాజుగారు నాకు ఇచ్చిన కాంప్లిమెంట్స్‌కు నేను వారికి వెనుకే కృతజ్ఞుడిన్ని. ఇప్పుడూ కృతజ్ఞుడిన్ని, ముందుకూడా, కృతజ్ఞుడ్నే. వారు ఎప్పుడైనా అనుకుంటే వారిని నేను అపార్థం చేసుకొన్నానని అది మర్చిపోవాలి. అపార్థం చేసుకొనే అలవాటు నాకు లేదు. సాధ్యమయినంతవరకు అందరి సభ్యుల యొక్క అభిప్రాయాలను తీసికొని నా బుద్దికి తోచిన ప్రకారం ఏది ఉచితమో, ఏది మంచిదో నిర్ణయించుకోవటం తప్ప ఒకరిని అపార్థం చేసుకొని యింకో అభిప్రాయానికి రావటం అలవాటు లేదు నా అభిప్రాయాలకు వ్యతిరేకంగా, ఎవరో కొంతమంది అభిప్రాయాలకు వ్యతిరేకంగా సలహా చెప్పినంత మాత్రాన ఆయన విరోధి కాడు, కానేరడు అని గట్టిగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— మీ ఇద్దరి లౌక్యం మధ్య మేము నలిగిపోతున్నాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నాకు లౌక్యం అనేది తెలియదు. వున్న విషయం మనవిచేస్తాను. నిజమే. వారు మంత్రిగా వున్నప్పుడు కాని, ఇతర త్రా కాని సన్నిహితంగా కార్యకలాపాలు జరిపాము. ఆ వివరాలలోకి నేనిప్పుడు పోవలసిన అవసరం లేదు. నేను ఈ రోజు ఈ సమావేశంలో కూడా ఆ మంత్రి ఇట్లా, ఈ మంత్రి ఇట్లా, 1956 నుండి వచ్చిన మంత్రులు ఇట్లా, ఇంటిగ్రేషన్ విషయంలో కాని, ఇంకో విషయంలో కాని వారే దస్కతులు పెట్టినవి అని నేను ఇదివరకు చెప్పలేదు. ఇప్పుడు కూడా చెప్పను. చెప్పదలచుకుంటే కథ చాలా వుంది నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే ఆ విధమైన అభిప్రాయం కాని, బాధ కాని, భయం కాని ఎవరూ పెట్టుకోవలసిన పని లేదు. ఎవరు ఎప్పుడు ఎక్కడ పొరబాట్లు చేసినా-ముఖ్యమంత్రులు ఇదివరలో చేసి వుండవచ్చు, మంత్రులు చేసి వుండవచ్చు, రీజినల్ కమిటి అధ్యక్షులు చేసి వుండవచ్చు. ఇతరులు చేసి వుండవచ్చు, తెలంగాణా ప్రాంతంలోనికి కొంచెం నష్టం జరిగివుండవచ్చు, రాయలసీమకు జరిగివుండవచ్చు. సర్కార్ వారికి జరిగివుండవచ్చు. ఏది జరిగినప్పటికీ వారిమీద ఏ విధమైన మాలాఫైడ్ ఇన్టెన్షన్ ఆపాదించను. ప్రస్తుతం నేను ముఖ్యమంత్రిగావున్నాను.వారి భారం నేనే వేసుకొని నేనే ఎంత నివృత్తి చేయాలో ఎంత కార్యక్రమం రాష్ట్రంలో అమలులో పెట్టివున్న అనుమానాలు తీర్చాలో ఆ ప్రయత్నం తప్ప దానిపై వాదాలకు, వాగ్వాదాలకు దిగి వారిమీద నెపం

వేసి తప్పించుకొనే ప్రయత్నం కాదని ఇదివరకే మనవిచేశాను. ఈ రోజు కూడా నా వైఖరి అదే. నేను ఇది వరకు వున్న మంత్రులపైన, నిర్వహించిన పద్దుల పైన ఏమీనిందలు వేయటానికి తయారుగా లేను. కర్మంచాలక ఎవరైనా వేస్తే తప్పుకోవటానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. నా నోటితో అనను. అవసరమైనప్పటికీ కూడా. పొలిటికల్ విన్డిక్టివ్ నెస్ లేదని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. రాజుగారి థియరితో నేను ఏకీభవించను. పొలిటిక్స్‌లో ఫ్రెండూ లేడు, ఫో (foe) లేడు అనే సిద్ధాంతంలో నేను ఎప్పుడు ఏకీభవించలేదు. రైలుప్రయాణంలో ఎక్కేవాడు ఎక్కలేడు, దిగేవాడు దిగలేడు అనేది నేను నమ్మను. నా అలవాటు అట్లా కాదు. రాజకీయాలలో అభిప్రాయ భేదాలు వస్తాయి, భేదాభిప్రాయాలు వచ్చినంతమాత్రాన ఒకడు foe అనుకోవటంపొరబాటు. రాజకీయాలలో కాని, ఏ రంగంలో కాని హ్యూమన్ యాక్టివిటిలో ఒక అభిమాని, ఒక friend అనే మాట లేక పోతే మానవత్వానికే కొంచెం తరుగు అని నా భావం. రాజకీయాలలో ఒక అభిప్రాయ భేదం వచ్చినంత మాత్రాన ఆయన foe అయిపోయాడు. అంటరాని వారు అనే మాటలు విశ్వసించరాదు; మంచి వుంటే స్వీకరించకూడదు. అనేది మంచి అభిప్రాయం కాదు. ఎవరూ ఎవర్ని కరప్ట్ చేయటానికి ప్రయత్నించలేదు. పొలిటికల్‌గా కాని, యింకో విధంగా కాని ఆ మాట వారి నోట రావటం పొరబాటు. అదే ఇంకొక రంటే ఏమి చెబుతారు? వాడావుడి పదాలవల్ల ఏమీ తేలదు. ఎవరు ఎట్లా వున్నారు, ఎందుకు వున్నారు, ఎంత మంది ఏ అభిప్రాయం కలిగివున్నారు, ఎంతమంది ప్రెషర్‌కు లొంగి బాధపడుతున్నారు అనేది వేరు విషయం. ఇక్కడ చెప్పుకోవలసిన విషయాలు కావు, ఈ రోజు కొంత మంది స్నేహితులు దురదృష్టవశాత్తూ కాంగ్రెసు నుండి చీలిపోయారు, వేరుగా వుండటం బాధఅనిపిస్తున్నది. మనిషికో అభిప్రాయం వుందని చాలామందికి తెలుసు, వచ్చిన వార్తలబట్టి సమస్యలు పరిష్కారం చేసుకోటానికి వెళ్ళి పోవలసిన అవసరం కూడా లేదు. సమస్య పరిష్కారానికి మార్గం అన్వేషించటానికి నలుగురు కలిసి ప్రయత్నం చేయవచ్చు. వ్యక్తిగతంగా వ్యతిరేకత పెట్టుకొన్నంతమాత్రాన ఎవరో బెదిరిపోతా రనుకోవటం పొరబాటని నేను ఖచ్చితంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇపుడు రాజుగారు చెప్పినట్లు వారికెట్లాగు పదవీ వ్యామోహం లేదని చెబుతున్నారో ఇక్కడకూడ ఎవరికి పదవీ వ్యామోహంలేదు. వచ్చేవి వస్తాయి పోయేవి పోతాయి. ప్రజాస్వామ్యంలో ఇది మామూలే; కొత్త కాదు. ఎవరో త్యాగం చేశామంటే అది గొప్పతనంకాదు. ఏదయినా సమస్యవుంటే అందరం కూర్చుని పరిష్కరించడానికి యీ ప్రజాస్వామ్యంలో ఆలోచించాలి. ఒకసారికి నాలుగు సార్లు చర్చించాలి. అంతేకాని తాత్కాలికంగా ఒక అపర్చ్యూనిస్టుగా ఎవరినో ఏ ఢిల్లీలోనో బెదిరిస్తామనుకుంటే ఎదురుతిరుగుతుంది కాని వేరే కాదు. అందుకని ఆ దృష్టితో ఆలోచించాలి. రాజుగారు చెప్పినట్లు ఇంటిగ్రేషను కావాలన్నందుకు నేను అభినందిస్తున్నాను. అది మా శాసనసభ్యుల అభిప్రాయంగా ఉండాలని మనస్ఫూర్తిగా వేడుకుంటున్నాను. ఇది మన తెలుగు ప్రజల భవిష్యత్తుకు మంచిదని భావిస్తున్నాను. పెద్దలంతా ఒప్పుకున్నారు. అసలు కొంచెం అనుమానాలు లేచినతరువాత ఒప్పుకున్న విషయం యిది.

నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయంకాదు. యీ రాష్ట్రంలో ఎన్ని పార్టీలున్నాయో ఎంతమంది నాయకులున్నారో వారి ధృఢవిశ్వాసం అభిప్రాయం ఖచ్చితంగా లిఖించబడ్డ అభిప్రాయం. తరువాత ఇప్పుడే రాజుగారు చెప్పినట్లు ఆ అలలలో కొట్టుకునిపోయే సందర్భాలు చూస్తూనే ఉంటాము. కాని రాజకీయంగా ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే మనం ఎంత కొట్టుకునిపోవడముకు అవకాశం ఉన్నా దేశ సౌభాగ్యం, దేశ సమగ్రత, రాష్ట్ర పరిస్థితి ఆలోచించాలిగాని సంకుచితంగా ఆలోచిస్తే దేశ సమగ్రతకు భంగం, రాష్ట్రాలకు తీరని నష్టం. నిజంగా ఆలోచిస్తే యీ యాజిటేషనువలన ఎంత వెట్టుబడి పోయింది, ఎంత ఆదాయంలో తరుగువచ్చింది, యీ సంవత్సరంలో ఎన్ని కోట్లు నష్టం వచ్చింది తెలుస్తుంది. ఏదెట్లాగున్నా మన అభివృద్ధికి, మన ఉద్యోగావకాశాలకు, మన సంపద పెరగడానికి ఎంత విఘాతం కలిగిందో అని చెప్పి నాకు బాధకలుగుతున్నది కాని ఏదో సెపరేట్ తెలంగాణ ఫ్రంట్ వచ్చినంతమాత్రాన నేను కలలోకూడ బాధపడలేదు. యీ రోజు రాయలసీమ అభివృద్ధి కావాలంటారు, సర్కారు అభివృద్ధి కావాలంటారు, తెలంగాణ అభివృద్ధి కావాలంటారు. యీ అభివృద్ధి ఎట్లాగ కావాలి, ఏ విధంగా అనేది ఆలోచించాలి గాని ప్రస్తు విషయం మరచిపోయి ఎమోషనల్‌గా గాని లేక బజారులో కొంతమంది కేకలేస్తున్నారనిగాని లోబడి పోతే బాధ్యతగల మనం ఒక ప్రాంతానికి గాని రాష్ట్రానికిగాని నాయకత్వం వహిస్తున్న మనం కొంచెం నెమ్మదిగా ఆలోచించి కార్యక్రమాలు తలపెట్టాలిగాని కేవలం ఇన్ ఎ హాఫ్ మనం ఏదయినా అనుకోవాలంటే మనం ఎవరిమీదయినా కక్ష తీర్చుకోవాలంటే తీరుతుందా తీరదే. కాబట్టి మనం ఆ దృష్టితో ఆలోచించాలి. ఒకసారి డెమక్రాటిక్ ప్రాసెస్ అన్నారు. అది అర్థంకాదు. ఒపినియన్ అన్నారు నాకు అర్థంకాదు.

శ్రీ కె. అచ్యుతరెడ్డి (కోడంగల్) :— ఒపినియన్ అంటె పబ్లిక్ ఒపినియన్ అని చెప్పాము. మీది నాది కాదు ఒపినియన్ అంటే.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నాకంత తెలుగురాదు, ఇంగ్లీషురాదు. ఎవరి ఒపినియన్ ఎవరు అడిగేది 20 మంది ఒపినియన్ పోల్ అంటే పోవలసిందేనా నలుగురు వచ్చి ఇంకొక ఒపినియన్ పోల్ అంటే పోవలసిందేనా అది ఎక్కడైనా సాంప్రదాయమా అది ఆచరణ యోగ్యమా అటువంటిది అమలు చేయడం దేశానికే కాదు......

ఒక గౌరవసభ్యులు :— గోవా విషయం తీసుకోండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— గోవా యింకొక పరాయి ప్రభుత్వం క్రింద ఉంది. అధ్యక్షా ఇంటరప్షన్స్‌కు అవకాశం ఇవ్వవద్దని కోరుతున్నాను. ఎవరి ఒపినియన్. తెలంగాణ ప్రాంతానికి మీరే ప్రాతినిధ్యమా ఇంకెవరూ లేరా రేపు పొద్దున్న ఏ ప్రాంతమో, ఏ తాలూకానో, ఏ గ్రామమో అభిప్రాయం చెబితే గౌరవిస్తారా, ఏకీభవిస్తారా ? దాని పరిణామం ఏమిటి ఇతర రాష్ట్రాలలో దాని ప్రభావం ఏమిటి ఇవన్నీ ఆలోచించకుండా ఆచరణయోగ్యం కాని కలలోకూడ ఏ ప్రభుత్వమూ ఒప్పుకోవనివి ముందుపెట్టి ఇది ఎమోషనల్ ఇది

ఒప్పుకోవాలి అంటే అర్థముందా ? అది ఎంత విపరీతమైన పరిస్థితులకు దారి తీస్తుందో ఆలోచించారా పెద్దలు. నేను మనవిచేసేది రాజుగారేకాదు, పెద్దతే కాదు "Safeguards or no safeguards, this State must remain an integrated State" అన్నారు. యీ ప్రాంతంలో నష్టం జరుగవచ్చు. ఇంకొక చోట కలుగవచ్చు. వాటిని పరిష్కరించడానికి ఆలోచించాలిగాని వేరేకాదు. ఇప్పుడు రాజుగారు చెప్పారు. ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. యీ జాబ్స్ ఇచ్చినవి తేలలేదంటున్నారు. భార్గవాగారు ఎందుకో తెలియదన్నారు. మరి ఎవరు చెయ్యాలి. అసలు ఉద్యమాలు, మాకు అన్యాయం జరిగింది కాబట్టి ఉద్యమం వచ్చిందంటున్నారు. ఏదో ఒక అన్యాయం జరిగిందనో డిజెపాయింట్ మెంట్ అనో ఆందోళన వస్తే దానిని పరిష్కారంచేసే మార్గం అన్వేషించాలా లేక ఎమోషనల్‌గా ఇట్లాగ కాదంటే దాని అర్థం ఏమిటి ? ఇంతకుముందు మాట్లాడిన పెద్దలకు వినయపూర్వకంగా నేను మనవిచేసేది ఎవ్వరికికోపతాపాలు అవసరం లేదని. కోపతాపాలతో సమస్యలు పరిష్కారం కావు. నేనీ సంగతి అనేక పర్యాయములు బహిరంగ సభలలో కూడా చెప్పాను. నువ్వెంత నేనెంత అనుకుంటే తీరేవి కావు. నువ్వేమి చేశావు. నేనేమి చేసాను అంటే తీరేవి కావు. నువ్వు చేసినదేదో నువ్వు చేసేవు. నేను చేసినదేదో నేను చేశాను. అందరము రాష్ట్రాభ్యుదయానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని అనుకుందాం. మనం ఆ విధముగా ఆలోచించుకుంటూ రాష్ట్ర సమగ్రతను కాపాడుకుంటూ అన్ని ప్రాంతములకు న్యాయం జరిగేటట్లు అందరు ఉద్యోగులకు న్యాయం జరిగేటట్లు ముందు ముందు కూడా అనుమానాలు కల్గుటకు అవకాశము లేకుండా చూసుకుంటూ కార్యక్రమములు అమలుపరచుకోవాలి. ఇప్పుడు సాధించుకున్నదాని కంటే ఎక్కువగా ముందు సాధించుకొనేటటువంటి ప్రయత్నంలో మనముండాలి. అప్పుడే మన సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయి కాని, యింకొక విధంగా కావు. రాజుగారు మొట్టమొదటనే చెప్పారు కరెక్టుగా చెప్పినారు. యీ వేళే కాదు. అసలు బేసిక్ కాజ్ ఏమిటి దీనికి? ఏ ప్రాంతంలోగాని, దేశములోగాని అసంతృప్తి కలిగినదంటే దానికి కారణం దేశ ఆర్థిక పరిస్థితులే. ఏ ప్రాంతంలోనైనా 10 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడి తగ్గినట్లయితే, అక్కడి కార్యక్రమాలు కుంటుపడి నట్లయితే అక్కడ అసంతృప్తి వస్తుంది. కాబట్టి ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచు కోవాలి. అందుకు తగిన లిఫ్ట్ యివ్వాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి సహాయం సాధించుకోవడమే కాకుండా రాష్ట్ర స్థాయిలో మన ఆర్థిక స్థితిని పటిష్టం చేసుకొని ఎకనమీని ఎట్లా పులప్ చేసుకోవాలో, మన డెవలప్‌మెంటల్ యాక్టివిటీస్‌ను ఎట్లా సఫర్ కాకుండా ఉండాలో ఆలోచించుకొని అందుకుగాను కృషి చేయాలి. పలు రాష్ట్రాలవారు ఇక్కడకువచ్చి అనేక రకములైనటువంటి సంపదలను పెంచ డానికి దోహదం చేయాలనే మనము కోరుకోవాలి తప్ప, వాడు గో బేక్ వీడు గో బేక్ అంటే మనమే ఉండవలసి వస్తుంది. ఆకలితో చచ్చి పోవలసి వస్తుంది. అందుకని దయచేసి సమగ్ర దృక్పథంతో ఆలోచించవలెనని నేను హృదయ పూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను.

డ్రౌటు రిలీఫ్ గురించి, సైక్లోన్ రిలీఫ్ కార్యక్రమములు గురించి చెప్పి నారు. గత సంవత్సరం, యీ సంవత్సరం మనం ప్రకృతి వైపరీత్యాలకులోను

గావలసి వచ్చిన విషయం తమకు తెలుసు. గత సంవత్సరం అనావృష్టివల్ల బాధపడ్డాం. యీ సంవత్సరం సంభవించిన తుఫానువల్ల, అతివృష్టులవల్ల యిబ్బందులకు గురి అయినాము. గత అక్టోబరులో వచ్చిన వర్షాలవల్ల అనుకోండి, తరువాత వచ్చిన తుఫానువల్ల అనుకోండి ఆ తరువాత వచ్చిన వర్షములవల్ల అనుకోండి, విపరీతమైన నష్టం సంభవించింది. ఈ విషయమై నేనొక మాట చెప్పగలను. మనకు సంభవించిన నష్టము అంచనా ఎంత అయినప్పటికీ మనం ఏదైతే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరినామో ఆ కోరికను వారు దయతో సింపథిటిక్‌గా ఆలోచించినారని మనవి చేస్తున్నాను. అంకెలు పునశ్చరణ చేయవలసిన పనిలేదు. డ్రాటు రిలీఫ్ కార్యక్రమములకు మొత్తం పదహారుకోట్ల 75 లక్షల రూపాయలు వారు శాంక్షన్ చేసినారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సైక్లోన్ రిలీఫ్‌కు సుమారు మూడు కోట్ల రూపాయలు శాంక్షన్ చేసినారు డ్రైనేజి పథకములకుగాను మూడుకోట్ల రూపాయలు అప్పుగా సహాయం చేసినారు. మే లో వచ్చిన తుఫాను వల్ల నష్టపడినవారికి సహాయంగా కార్యక్రమము నిర్వహించుటకుగాను పదిహేను కోట్ల 65 లక్షల రూపాయలు కేంద్రప్రభుత్వంవారు సహాయము చేసినారు. తిరిగి నవంబరులో సంభవించిన సైక్లోన్‌కు రిలీఫ్ కార్యక్రమాలు నిర్వహణకు రూ. 18 కోట్లపై చిల్లర సహాయం చేయడానికి వారు అంగీకరించినారు. మొత్తము మీద చూచినట్లయితే యీ డ్రౌటు రిలీఫ్‌కి అయితేనేమి, గత సంవత్సరం సంభవించిన రెండు తుఫానులకైతేనేమి శ్రీకాకుళం జిల్లాలో యిచ్చినటువంటి దానికైతేనేమి డ్రైనేజ్ పథకములకైతేనేమి సుమారు 57 కోట్ల రూపాయలు కేంద్రప్రభుత్వంవారు సహాయం చేసినారు. సింపథిటిక్‌గానే ఆలోచించినారని చెప్పవలసివస్తుంది. నిన్న లచ్చన్నగారు మాట్లాడితే నాకు కొంచెం కష్టం వేసినది. ఏదో తమిళనాడులో ఏదో ఇచ్చినారు అన్నారు. ఎంత యిచ్చినారో నాకు తెలియదు. పేపరు రిపోర్టుల ద్వారా రూ. 13 కోట్లు యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. వారికి ఎంత నష్టం జరిగిందో మనకు తెలియను. కాని యింకొక రాష్ట్రప్రజలను మనం ఇక్కడ క్రిటిసైజ్ చేయడం మంచిదికాదు. మరో ప్రభుత్వాన్నిగాని ప్రజలనుగాని విమర్శించరాదు. అక్కడ కూడా ప్రజలు యిబ్బందులు పడి ఉంటారు. డ్రాటు వచ్చినప్పుడు ఒక కోటి ఎక్కువ, ఒక కోటి తక్కువ అని ఎవరూ అంచనాలు వేయలేరు. మనకింత నష్టము వచ్చింది కనుక యింత సహాయము కావాలని మనము కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరినాము. కేంద్రప్రభుత్వం కూడా సానుభూతితో ఆలోచించి ఎంతవరకు సహాయం చేయడానికి వీలువుంటుందో అంతవరకు సహాయం చేస్తారు తప్ప ఇంకొకవిధంగా కాదు. అందువల్ల యింకొకరికేదో సహాయం చేశారని మనం బాధపడవలసిన అవసరంలేదు.

శ్రీ బి రత్నసభాపతి: — వారికి ఎక్కువగా యిచ్చినారని బాధపడడం కాదు. మనకు చాలా తక్కువ వచ్చినదని మనకు నష్టం చాలా ఉన్నదని ఆ విధంగా కంపేర్ చేస్తే మనకు రావలసినంత రాలేదని చెప్పారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — ఎవరు కంపేర్ చేశారో చెప్పండి? వారు తమిళనాడు పోయి వచ్చారా? ఏమి జరిగినదో వారికి తెలుసునా?

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి: — పేపర్లలో వచ్చినది చెబుతున్నాను. నేను తమిళనాడు రాష్ట్రం పోయి చూచాను. ఆ మాదిరి ప్రశ్న వేస్తే నేనేమి చెప్పగలను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :— వా రెప్పుడూ అక్కడే వుంటారు కదా. దానికేముంది. సుమారు 57 కోట్ల రూపాయలు గత రెండు సంవత్సరములలో మనకు వచ్చినదని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను. యీ సైక్లోన్ రిలీఫ్ సందర్భంగా కార్యక్రమములు చాలా చురుకుగానే జరిగినవి. గ్రాట్యుయిటస్ రిలీఫ్ అనుకోండి, మరొక విషయం అనుకోండి కార్యక్రమములు చురుకుగా నేసాగాయి. అక్కడక్కడ కొన్ని యిబ్బందులు వచ్చినాయని కూడా నాకు తెలుసును. 1969 మే లో సైక్లోన్ వచ్చింది. జూన్‌లో మరల వర్షాలు వచ్చాయి. నవంబరు 7 వ తేదీని సైక్లోన్ రాకముందు అక్టోబరు ఆఖరివారంలో భారీవర్షాలు కురిసాయి. 72 గంటలలో 300 మిల్లీమీటర్ల నుంచి 800 మిల్లీమీటర్ల వరకువర్షం కురిసింది. నవంబరు 7 న సంభవించిన తుఫాను తర్వాత కూడా 200 మిల్లిమీటర్ల వర్షం కురిసి ది. పొలాలలో ఉన్నటువంటి నీరు సముద్రములోనికి పోకుండా నెలల తరబడి అట్లనే ఉండిపోయినది దానివల్ల రిపైర్ వర్క్సు పూర్తిచేయ డానికి అవరోధం కలిగింది అందువల్ల మార్చిలోపు చేసేటటువంటి అవకాశము కొంత తగ్గింది. అందుకని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కూడా అర్థిస్తున్నాము. యీ కాలాన్ని కొంతవరకు పొడిగించాలని కోరినాము. ఆ కాలాన్ని పొడిగిస్తే కాని కార్యక్రమాలన్నింటిని పూర్తిచేసుకొనే వీలుండదు. ఎప్పుడైతే ప్రథమంగా సైక్లోన్ వచ్చినదో అప్పుడే యీ కార్యక్రమాలకు అధిక ప్రాముఖ్యత యిచ్చి నాము. కాలువలు మరమ్మత్తు చేసుకొనడానికి తెగిన చెరువులకు రింగ్ బండ్స్ వేసుకోవడానికి ప్రొటక్టివ్ మెజర్స్ తీసుకోవలసిన అవసరం పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. అనేక మరమ్మత్తు కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసివచ్చింది. ఆ పనులన్నీ జరుగుతున్న వని నేను మనవి చేసుకొనుచున్నాను. పెద్దఎత్తున కోట్ల రూపాయలు రిలీఫ్ యిచ్చినప్పుడు పనులు సక్రమంగానే జరుగుతున్నవని అందరికి తెలుసును. ఎక్కడయినా పొరపాటు ఉంటే దానిని ఆలోచించి సవరించుకోవచ్చు. కలెక్టరు లయితేనేమి. ఆర్. డి. ఓ. లు అయితేనేమి ఇతర స్థాయిలలో ఉండే ఉద్యోగస్థులు అయితేనేమి దీక్షతో పనిచేసి చురుకుగా రిలీఫ్‌ను అందచేసినారు. అందుకు మనము అభినందనలు తెలపాలి. అనవసరంగా క్రిటిసైజ్ చేస్తే ఏమాత్రం ప్రయోజనం లేదు. దానివల్ల లాభం లేదు. నిజమే లోనింగ్ కార్యక్రమాలలో కొంత ఆలస్యం అవుతుంది. ఆమోదించిన రూ. 15 కోట్లు రిలీఫ్ సందర్భంలో సుమారు రూ. 7 కోట్లు ఇదివరకే రిలీజ్ అయినవి. రెండు రోజుల క్రితం సుమారు రూ. 8, 9 కోట్లు రిలీజ్ చేసినారు. అందువల్ల రిలీఫ్ కార్యక్రమాలన్నీ జరుగుతున్నవని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా! Land assignment po icy తమకు తెలియనిది కాదు. యీ సమావేశంలో కూడా మనవి చేసినాను. ఒక crashed programme గా తీసు కోవాలని యింకా ఎంత అయితే ప్రభుత్వ స్వాధీనంలో భూమి వుందో అది వెంటనే మనకు యీ పండుగలోపున చేయాలని చెప్పి దానికి కావలసిన extra సిబ్బందిని కూడా యిచ్చినాము. ఆ కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. ఆ కార్యక్రమాలు చురుకుగానే జరుగుతున్నాయి. జనవరి ఆఖరుకో లేక ఆ ప్రాంతానికో సుమారు 2 లక్షల యకరాలు ఒక programme క్రింద

పంచిపెట్టడం జరిగింది అని కూడా తెలుస్తున్నది. కాని కొంతమంది అంటు న్నారు. ఎక్కడెక్కడ అయితే—

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—నిజంగా ఎవరికి అయితే భూమి లేదో వారికి పంచి యివ్వడం లేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—మీరు ఎప్పుడు అయినా యేవూరు అయినా ఒక్కవూరు అయినా పోయి మీ నియోజకవర్గంలో భూమి వున్న వారికి ఎవరి కిచ్చారో ఒక పట్టా తీసుకురా. నేను ఒకటే ఖచ్చితంగా చెపుతున్నాను. ఇదివరకు ineligible person కు ఒక్కరికి అయినా కాని యిచ్చినట్లయితే వెంటనే cancel అవుతుంది. యిప్పుడు సెలవులో పోయి, లేకపోతే రెండు రోజులు సభలోంచి పోయి అక్కడ enquiry చేసి చూపిస్తే నేను వెంటనే ఒప్పుకుంటాను.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—కావలసినన్ని వున్నాయండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను చెపుతున్నాను వినండి. ఎక్కడ అయినా సరే ineligible person కు కనుక యిచ్చినట్లయితే తప్పకుండా అవుతుంది అధ్యక్షా. దాంట్లో ఏమి సందేహం వుండకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. నిజమే దీంట్లో కూడా కొందరుఅంటున్నారు. 3, 4 నెలలు programme గా పెడుతుంటే యీ హడావిడిలో అనేకమైనటువంటి చిన్న చిన్న undesirable things happen అవుతాయనే మాట కూడా వచ్చింది. అందుకనే యిప్పుడే గౌరవ సభ్యులు అనేక మంది చెప్పినారు. మనం committee వేసుకున్నాము. అందులో land assignment తాలూకా కమిటీలు వున్నాయే ఆ తాలూకా కమిటీలకు కూడా ఒక revisional powers యివ్వాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. యిప్పుడే సభ్యులు చెప్పినారు. ఎక్కడ అయినా village committees పొరపాట్లు చేసినట్లయితే తాలూకా committees తప్పుఅని చెప్పినట్లయితే R. D. O. మళ్ళీ enquiry చేసి తాలూకా committees ముందు పెట్టేటటువంటి సవరణను కూడా మేము యిస్తున్నాము. దానివల్ల safeguards చాలా provide చేశారు. తాలూకా committees పైన collectors కు appeal వుంది. దానిపైన Revenue Board కు కూడా appeal వుంది.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—తాలూకా committees ముందుకు రావడమే లేదు. Village committees recommendations ను తాలూకా committees functions ను వాళ్ళు ఎక్కడా గుర్తించడం లేదు అనే విషయం తమకు తెలుసునా? నేను వున్న తాలూకా committee విషయం తెలుసునా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అందుకే నేను మనవిచేసినాను, మీరేకాదు, వెంకటరెడ్డిగారేకాదు, యింకా ఎవరో సభ్యులుకూడా చెప్పినారు. యీ తాలూకా committees కేవలం అవి చూసి yes, yes అనేదానికంటే వారికి complaints వస్తే యివి న్యాయంగా జరిగిందా, ineligible persons కు వచ్చిందా, దానిపై వారియొక్క అభిప్రాయాన్ని చెప్పి, మళ్ళీ R.D.O గారిని

enquire చేయమని మళ్ళీ మళ్ళీ కమిటీకి వచ్చేటటువంటి సందర్భం కూడా యేర్పాటు చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—దాదాపు 200, 300 యకరాలు భూమి వుంటే సాగుకు లాయికి అయినవి దాన్ని హరిజనులు 5 సంవత్సరాలపాటు fight చేసిన తరువాత collector పట్టాలు యిచ్చిన తరువాత ఏదో ఒక మిష పెట్టి Settlement Court లో వేసి pending గా వున్నవాటిని dispose of చేసే అధికారం యీ తాలూకా committees కు యిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : —Settlement అంటే అది వేరే ఏమైనా యీనామా, బంచరాయా ?

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—అనాధీనం భూమి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—యీ distribution లో ఏదైనా అవకతవకలు జరుగకుండా ఎంతవరకు సాధ్యం అయితే మనం దానిపై నిఘా వుంచి....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—తెలంగాణా ప్రాంతంలో restriction పెట్టిన land grazing purpose కోసం కేటాయించిన lands ఏవి అయితే 5 per cent వుందో, ఆ 5% కూడా కాగితాలలో వుంది కాని వాస్తవంగా సాగుదార్లకు లేదు. 5% ఏమిచేశారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా, యిదివరకు 10% వుంటే దాన్ని యిప్పుడు 5% కు reduce చేశారు. తతిమ్మ 5% బోర్డు ఆఫ్ రెవిన్యూవారికి యిదివరకు అధికారం వుంది. యిప్పుడు ఏమిచేశారంటే బోర్డు ఆఫ్ రెవిన్యూ వారు ఆ యా కలెక్టర్లకు అధికారం యివ్వడం జరిగింది. ఆ 5% లో కూడా వారు చూసి దాంట్లో ఏదైనా తీసివేయాలంటే తీసివేసి పంచేటటువంటి అవకాశం వుంది. గ్రామాలలో community purpose కోసం అవుసరం అయితే దాంట్లో యింకా కాస్త excess ఏదైనా చేయాలంటే ఆ respective district collectors కు అధికారం ఇవ్వడంజరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. పోతే అధ్యక్షా, producers levy తీసివేసినందు వల్ల అందరూ సంతోషించినారు, దానికి నా కృతజ్ఞత. గౌరవసభ్యులు అందరూకూడా అభినందించారు. చాలా సంతోషం. రెండవది యీ rationing ఒక్క విశాఖపట్టణంలోనే Statutory rationing వుంది. హైదరాబాదులో informal rationing తప్ప Statutory rationing లేదు. అయినప్పటికినీ ఈ Statutory rationing, యీ informal rationing పోయిన తరువాత మాకు వచ్చినటువంటి వార్తలు వింటుంటే ధరలు తగ్గినాయి. కొన్ని పరిస్థితులలో 10 రూపాయలు తగ్గినాయి. కొన్నిచోట్ల 5 రూపాయలు. కొన్నిచోట్ల 7 రూపాయలు తగ్గినాయి. ఏమైనప్పటికి పెరిగే సూచనలు అగుపడలేదు. చాలా సంతోషమైనటువంటి మాట. అందులోను మనకు Sufficient stocks on hand వున్నాయి. రేపుకూడా మనం సేకరించేదాంట్లో, మన్యం బయటికి పంపించేదాంట్లో మన రాష్ట్రంలో కూడా sufficient stocks ఎక్కడఅయినా

మార్కెట్టును influence చేయడానికి పెట్టుకున్నాము. ఈ రోజున కూడా ఒక లక్ష టన్నులు stock ప్రభుత్వం చేతిలో వుంది. యింతమాత్రాన ఏవో కొన్ని fair price shops వుండకుండావుండటం వుండదు. కొన్ని labour areas లో కానీయండి, slum areas లో కానీయండి, కొంచెం పేదవారు వుండేటటువంటి ప్రాంతంలో మనం fair price shops ను నిర్వహించే సంకల్పంతో యీ కార్యక్రమం అంతా జరుగుతుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, tenancy విషయం చెప్పినారు Tenancy legislation తమ ముందుకు వచ్చింది. యీ tenancy విషయం కూడా Select Committee లో అన్ని పార్టీల సభ్యులు హాజరు అయినారు. దాంట్లో కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకున్నాము. ఆ నిర్ణయాల ప్రకారం ఒక బిల్లు తయారవుతున్నది. మీముందు, అసెంబ్లీ ముందు వస్తుంది. అది Select Committee ముందు పోతుంది. గౌరవ సభ్యులందరూ ఆలోచించవచ్చు. ఇదివరకు ఏదిఅయితే ఆంధ్రప్రాంతానికి Tenancy Act వుందో దానికి Amendment యిది. దాంట్లో tenant కు రావలసింది land lord కు రావలసింది యిదివరకు 40, 50 per cent వుంది. దాన్ని 25 per cent in the case of wet lands. 20 per cent in the case of dry lands కు భాగం వుండేటట్లు మేము proposals పెడుతున్నాము. దీనిలో ఒక ముఖ్యమైనటువంటి విషయం వుంది. దాన్ని మొన్న రామచంద్రా రెడ్డిగారు చెప్పినారు, యీ వేళ ఉదయం రెవిన్యూ మంత్రిగారు కూడా చెప్పినారు. Record of Possession వుండవలసిన అవసరం వుందని యిది ప్రభుత్వంలో కూడా Agricultural Ministers, Chief Ministers Conference ను Central Food Minister గారు సమావేశపరచినప్పుడు అన్ని రాష్ట్రాల నుండి వచ్చిన వారు యీ యొక్క కార్యక్రమం చాలా అవసరం, Tenancy protection కావాలన్నప్పుడు Record of possession, Record of rights వుండి తీరాలి, యిది వుంటేనే సాధ్యం అవుతుంది లేకపోతే కాదు అని, కొంతవరకు దానికి ఆర్థిక సహాయం చేయాలని కూడా మేము చెప్పడం జరిగింది. యీ కార్యక్రమాన్ని యిక్కడ అమలు పరచడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నామని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, చాలా మంది సభ్యులు ముఖ్యంగా లచ్చన్నగారు ఈ Backward Classes Commission గురించి చెప్పినారు. దాని గత చరిత్ర మీకు తెలుసు. యిదివరకు దాని అధ్యక్షులైనటువంటి మనోహర ప్రసాద్‌గారు రాజీనామా పెట్టడం, రాజీనామా పెట్టిన తరువాత మనం అనుభవజ్ఞులైనటువంటి శ్రీ అనంత రామన్, I. C. S. గారిని దానికి అధ్యక్షులుగా పెట్టుకోవడం జరిగింది. వారిని పెట్టిన తరువాత చాలా శ్రద్ధ తీసుకున్నారు. After all at the end of October లో వారు charge తీసుకున్నారు. 3 నెలల్లో 9 జిల్లాలు తిరగడం, కొన్ని వందల మంది witnesses ను వారు interview చేయడం కొన్ని వందల representations వారు తీసుకోవడం జరిగింది. యింకా 2, 3 జిల్లాలు మిగిలి వున్నాయి. మనం ఒకటి మాత్రం దీంట్లో జ్ఞాపకం పెట్టుకోవాలి. యిదివరకు వున్నటువంటి Backward Class lists ను High Court వారు ఎందుకు కొట్టి వేశారు ? మనం Supreme Court కు పోయినప్పటికిని ఎందుకు గెలువలేదు ? దానికి వున్నలోపాలు ఏమిటి

అనేది సమగ్రంగా చూసి వారు సరియైనటువంటి పంథాలో అది తయారయితే నిలుస్తుందే తప్ప మళ్లీ ఒక informative వస్తుంది. మళ్లీ తొందరపడి చేసినారు. High Court కొట్టివేసింది. అనేటటువంటి మాట వస్తుంది అందుకనే వారు కొన్ని గ్రామాదులకు కూడా పోయి అక్కడ వారిని interviews చేసినారు. అనేకమైనటువంటి క్లాసస్‌లో ఏ కులమువారు ఎంతమంది చదువుకొంటున్నారు అని అటువంటి స్టాటిస్టిక్స్ కూడా తీసుకొంటున్నారు. ఇవన్నీ సక్రమంగా వాళ్ళు ఏదైనా సిఫార్సు చేసేదానికి ఒక బేసిస్ పెట్టుకొని, ఒక సహేతుకమైనటువంటి పద్ధతిలో వారు రిపోర్టు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇప్పుడు ఇంకా 2, 3 జిల్లాలే వున్నవి. అవి చూచిన తరువాత. ప్రక్కన ఉన్నటువంటి టమిల్‌నాడు, మైసూరుకుకూడా వెళ్లాలి. అక్కడ పరిస్థితులు ఎట్లా ఉన్నాయి, ఏమి చేస్తున్నారు, ఎట్లా చేస్తున్నారు అనేటటువంటిదికూడా ఆలోచించాలి. Before the end of May, I think, they will submit their report. That is the word given to us by the Chairman, Backward Classes Commission—that they will be able to submit the report before the end of May this year. నాకు ప్రత్యేకంగా 2, 3 సార్లు వారు వచ్చి చెప్పారు, ప్రోగ్రెస్ ఇట్లా ఇట్లా జరుగుతున్నది, ఈ విధంగా కార్యక్రమం చేస్తున్నాము అని కూడా వారు చెప్పినారు. ఇంకొక విషయం ఈ సందర్భంలో కొంతమంది స్నేహితులు చెప్పినారు..............

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఇప్పుడు మే ఆఖరుకు వస్తుందని అంటున్నారు. మళ్ళీ జూన్ 15 కు స్కూల్సు, కాలేజస్ ప్రారంభం అవుతాయి. కనుక ప్రభుత్వము అతిత్వరగా నిర్ణయము తీసుకొని నెక్స్ట్ అకెడెమిక్ ఇయర్‌లోనైనా బెనిఫిట్సు కలుగజేసేటట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆ ప్రయత్నమే మేము చేయాలని అనుకొంటున్నాము. వారు మే అంటె, మే కాదు, బహుశా ఏప్రిల్ ఆఖరులోనే ఇస్తే బాగుంటుందని చెప్పుతున్నాము. తరువాత, ఇప్పుడు సర్వీసస్ కమీషన్, ఇంకా వేరియస్ ఏజెన్సీస్ రెక్రూట్‌మెంట్ చేసేటప్పుడు, మనకు తెలుసు ఉన్నటువంటి నిబంధనలు, 14 పర్సెంటు షెడ్యూలు తరగతులకు. 4 పర్సెంటు టైబ్సుకు ఉండవలెనని, ఇంకా వారు చెప్పిందేమిటంటే, కొదమా క్లాసస్‌లో కూడా రిక్రూట్‌మెంట్ చేసేటప్పుడు, ఆర్థికంగా పేదవాడికి సహాయంచేసేదానికి, ఎక్కువ ప్రిఫరెన్సు ఇవ్వడానికి వీలున్నదా లేదా అని; అసలు మాకు సంబంధించి వంతవరకు, మా అధ్యక్షులు అయినటువంటి జగ్జీవన్ రాంగారు వారి అధ్యక్షోపన్యాసములో చెప్పినారు. కాని తమకు తెలియనిదికాదు. కాన్‌స్టిట్యూషన్ ఆర్టికల్ 16 క్రింద, అటువంటి అబ్రిడ్జ్‌మెంట్‌గాని లేక అటువంటి కండీషన్సుగాని పెట్టడానికి వీలులేనటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. ఏదైనా అది తొలగించేటట్లు ఉంటె. ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి గనుక రిక్రూట్‌మెంట్ జరగడానికి అవకాశము వుంటే నేనుకూడా సంతోషిస్తాను అని నేను గట్టిగా మనవిచేస్తున్నాను, అధ్యక్షా. ఇంకొక మాట ప్రతిసారి వస్తున్నది. ఇక్కడేకాదు, శాసన మండలిలోకూడా వస్తున్నది. మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నటువంటి వీవర్సుకు ఎక్కువ సహాయం చేయడంలేదనేమాట అప్పుడప్పుడు వస్తూ ఉంటుంది. మనము

చూస్తూనే వున్నాముకదా. 15, 16 సంవత్సరాలలో సుమారు 6 కోట్లు రూపాయలు ఇవ్వబడింది. ఈ రిబేట్ సందర్భంగా లేటెస్ట్ పొజిషన్ మనవి చేస్తున్నాను. The amount due by 31-3-69: 78.35 lakhs. and by 1969-70: 30 lakhs. Book adjustment of rebate due against loans outstanding both from Apex and Primary Societies, అడ్జెస్ట్ చేయడం జరిగింది. ఇంక బ్యాలెన్సు ఉన్నది .2 లక్షలు In 1969-70 an amount of 24 lakhs is due to the Societies, Sir, for rebate on spcial occasions allowed in 1969-70. అంటే ఏమన్నమాట, టోటల్ 48 లక్షల అవుతుంది ఈ సంవత్సరము, రేపు మార్చి అయిపోయేటప్పటికి. అందులో మళ్ళీ 30 లక్షలు 70-72. రేపు సంవత్సరము, ప్రొవిజన్ పెట్టడం జరిగింది. ఇకపోతే 16 లక్షలు డ్యూ వుంటుంది. దానిని ఎట్లా సర్దుకోవాలో కొద్ది రోజులలో దాన్ని గురించి ప్రభుత్వము చెప్పుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—85 లక్షలకుపైన వున్నదండి డ్యూస్ నిలవ.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మీ సంఖ్య ఎప్పుడూ తగ్గదు. నిన్న 70 వచ్చింది, ఈవేళ 85 అయిపోయింది. ఇంక రేపు ప్రొద్దున ఎంత అవుతుందో నేను చెప్పలేను. ఇంకొక చిన్న విషయము. నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ బస్ రూట్సు చెప్పారు. ఇదివరకు కొన్ని జిల్లాలలోనే జరుగుతున్నది, బాగానే జరుగుతున్నది. దానిని మెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వాళ్ళు, ఆర్. టి. సి. Not districtwise hereafter but routewise అనే నిర్ణయం చేసుకొన్నారు. ఏదైతే రాష్ట్రం మొత్తముమీద 160 కిలోమీటర్లుపైన ఉన్నదో వాటన్నింటిని వారు తీసుకోవలెనని తరువాత దానిని మళ్లీ తగ్గించుకొని రూట్ వైజ్ తీసుకోవలెనని వాళ్ళు ఆ ప్రయత్నంలో వున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇప్పుడు వంద మైళ్లకుపైన ఉండేవి తీసుకొంటామని అంటున్నారు. అంతకు లోపలవి వదలివేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆ ప్రశ్న లేదండి. ఇదివరకు తీసుకొన్నవి కాదండి, ఇకముందు, అంటె వాళ్ళు ఎప్పుడైతే నిర్ణయించుకొన్నారో అప్పటి నుంచి ఇకముందు 160 కిలో మీటర్లకుపైన ఉండేవి తీసుకోనవలెనను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—160 కిలోమీటర్సుకుపైన ఉన్నటువంటి రూట్సు మన స్టేట్‌లో ఎన్ని ఉన్నాయండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చాలా ఉన్నాయి. ఇంకా చాలా క్రియేట్ చేసుకోవచ్చు. ఇప్పుడు జిల్లానుంచి జిల్లాకు, జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్సుకు, మనకు డబ్బు ఫెసిలిటీస్ వగైరా ఉంటే తీసుకోవలసినవి చాలా వున్నాయి. తరువాత, జాబ్స్ తెలంగాణా ప్రాంతములో క్రియేట్ చేసినటువంటివి వాటిని గురించి నేను ఇదివరకే మనవిచేశాను. 2005 జాబ్స్ ఇవ్వడము, అదనంగా, ఇంకా అనేక శాఖలలో ఇంకొక 500 నింపడం, ఇంకా నేను ఎలెక్ట్రిసిటీ వాటిని గురించి చెప్పడంలేదు. ఇదిగాక ఏదైతే పద్ధతి మనము అనుకున్నామో దాని ప్రకారము తూ. చ. తప్పకుండా ప్రభుత్వము అమలుజరుపుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇదివరలో ఇద్దరు, ముగ్గురు గౌరవసభ్యులు ఒక మాట చెప్పినారు. తెలంగాణాకు ఇచ్చినటువంటి 9 కోట్లు స్పెషల్‌గా కాకుండా, నార్మల్ దాంట్లో చెప్పినారని ఏదో చెప్పినారు, అది చాలా దురభిప్రాయం, అపోహ, పొరబాటు దిద్దుకోవలె నని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నరసింగరావు (హుజూరాబాద్) :—లాస్ట్ ఇయర్ ఎంత నార్మల్ ఉంటే ఈ సంవత్సరము ఎంత పెట్టారు? స్పెషల్ డెవలప్మెంట్ ఎంత చేశారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—మేము ఇదివరకే మనవిచేశానుకదా. మన టోటల్ ప్లాను 87 కోట్లు అయితే సుమారు 41 కోట్లు ఇన్‌క్లూడింగ్ స్పెషల్ డెవలప్మెంటు. ఇక్కడ తెలంగాణా ప్రాంతములో ఖర్చు పెడుతున్నాము అని మనవిచేశాను. 87 లో మూడవవంతు 29 కావాలికదా. 29 కాకుండా నార్మల్ తెలంగాణా ప్లాన్ 30 అండ్ ఆడ్ క్రోర్సు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్ధన్నపేట) :—ఆ వన్-థర్డ్ అనేదానికి బేస్ ఏమిటి, అది ఎట్లా తీసుకొన్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఉన్న బేస్ అది. ఇదివరకు చేస్తున్నది అది. నేను ఉన్నదానినిబట్టి చెబుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—జిల్లాకు కోటి రు.లు ఇచ్చామంటున్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీకి అందులో 60 లక్షలు ఇచ్చామంటున్నారు. ఆ డబ్బు అంతా ఎక్కడకు పోయింది? అక్కడ ఏమి చేశారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నా ఖర్మ ఏమిటంటే—మీరు తెలుసుకోలేరు. మీరు లేదని అంటే ఎట్లా? అది పొరపాటు, రేపు ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ స్పీచ్ వస్తుంది, ప్లాన్ డాక్యుమెంట్ కూడ వస్తుంది. కాబట్టి దాంట్లో గౌ. సభ్యులు ఏమాత్రం అనుమానం పెట్టుకోవలసిన అవసరంలేదు. కార్యక్రమం జరుగుతూనే ఉంది. ఎలక్ట్రిసిటీలో మొన్న పది రోజుల క్రితం వరకు-877 ఊళ్ళకు తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఇవ్వటం జరిగింది. ఇంకా 178 ఊళ్ళలో పార్షియల్‌గా కార్యక్రమం జరుగుతూ ఉన్నది. ఎంత ఇబ్బంది వచ్చినప్పటికీ—పోల్స్‌కు, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్‌కు పోయిన సంవత్సరం దొరికేదానికంటె ఎక్కువ ఖర్చు అయినప్పటికీ అవి తీసుకువచ్చి మనం అనుకొన్న ప్రకారం కార్యక్రమం పూర్తిచేయాలనే సంకల్పంతో ప్రభుత్వం ఉన్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. నాకు వచ్చిన ఇన్‌ఫర్మేషన్‌బట్టి ఆంధ్రప్రాంతంలో 668 గ్రామాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ అయినదని నేను వింటున్నాను. ఇంటిగ్రేషన్ ఆఫ్ సర్వీసెస్ విషయం గౌ. గవర్నర్‌గారి అడ్రస్‌లో వచ్చింది. ఈ కమిటీ—సెంట్రల్ ఎడ్వయిజరీ కమిటీ ముందుకు 880 పై చిలుకు రిప్రజెంటేషన్స్ గెజిటెడ్ ర్యాంక్‌వి కేంద్రసంఘంవారు చూసేవి వచ్చినవి. 2700 పై చిల్లర నాన్‌గెజెటెడ్ ఆఫీసర్స్ దగ్గరనుండి రిప్రజెంటేషన్స్ వచ్చినవి. కేంద్ర సంఘంవారు 880 పైచిల్లరలో 630 కి వారు తీర్పు చెప్పటం ఇక్కడకు పంపించటం జరిగింది. 2700 పై చిల్లరలో 2450 వారు తీర్పు చెప్పటం, ఇక్కడకు రావటం జరిగింది. అవి వేరియస్ డిపార్టుమెంట్స్‌లో

ప్రాసెస్ అవుతున్నవి. ఇది ఏదో ఒక ఉత్తరువు రావటము, వెంటనే ఉత్తరువు వేసేటటువంటిది కాదండి. దానికి కొంచెం ఆలోచించవలసి వుంటుంది. మనం తొందర పడ్డందువల్ల ఇంకా ఎక్కువ సమస్యలు ఉత్పన్నము అవుతాయనే ఉద్దేశ్యం తప్ప—అభివృద్ధి కార్యక్రమం అనుకొన్న ప్రకారం జరగవలసినదే. ఇంటిగ్రేషన్ కార్యక్రమం వరకు—ఎంతవరకు అయితే మనకు ఆదేశాలు వస్తున్నవో అంతవరకు కార్యక్రమం అమలు జరిపే పద్ధతి ఉన్నది తప్ప యీ విషయంలో జాప్యం చేయటంలేదనేమాట నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరైనా కొంత వారి సంగతికూడ చెప్పుకొంటే ఎప్పటికయినా మంచిది. ఇదివరకు కమాలుద్దీన్‌గారు వారి ఎడ్రస్‌లో చెప్పినారు. చాలా సంతోషము, నేను ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో జరిగినవి రెండు మూడు విషయాలు చెబుతాను. 64-65 దగ్గరనుండి ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు-మేజర్, మీడియమ్, మైనర్, మల్టిపర్పస్ ప్రాజెక్టులలో 164 కోట్ల 58 లక్షలు యీ 5 సంవత్సరాలలో ఖర్చు పెట్టబడింది. A sum of Rs. 65.50 crores has been utilised in Telangana region, Sir. Between 1964-65 and 1968-69 on account of the execution of irrigation schemes in the State an extent of 38.68 lakh acres have been benefited. Through minor irrigation alone an extent of 13.61 lakh acres have been additionally brought under irrigation.

Regarding power, during the period 1964-65 to 1969-70 the generation and distribution of power in the State was given a high priority with the result that the expenditure on power programmes during the period exceeded Rs. 190.47 crores. While the expenditure on irrigation, as I said was Rs. 164.58 crores the additonal installed capacity created was 4,00,000 M. W. Electricity generated increased from 1212 million KWH in 1964-65 to 2277 million in 1968-69. As many as 2244 towns and villages were electrified during this period and with regard to minor irrigation 87,000 wells were energised. Expenditure on Education including technical education amounted to—increase, Sir, Rs. 21.25 crores. Of this Rs. 9.3 crores was utilised in Telangana. Between 1964-65 to 1969-70 the Government spent Rs. 5.98 crores for the development of medical facilities. The share of Telangana is 2.08. I am just giving you some figures. I will come to industries and other things later when I get a chance during the discussion on the Budget, Sir. Therefore, our effort, Sir- గవర్నమెంట్ తరఫున మన ఎఫర్ట్స్ మన యీ టెంపోను కీపప్ చేసుకోవటమే గాక, ఇంకా అదనంగా చేయటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. కేవలం ప్లాన్‌లో నుండి—సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌నుండి వచ్చే డబ్బే కాకుండా మనం కేవలం—450 కోట్ల రూ. ఉండనివ్వండి, ఎంతైనా ఉండనివ్వండి—ఆ ప్రణాళికకే కట్టుబడేటటువంటి పద్ధతే కాకుండా ఇంకా అదనంగా వేరే సెక్టార్స్‌లో నుండి (నేషనలైజ్డ్ సెక్టార్స్‌నుండి, ఇంకా వేరే ఇతరత్రా అనుకోండి వీటివల్ల) ఎంతవరకు యీ సంఘంలోనికి మనం పంపింగ్ చేయటానికి అవకాశం ఉన్నదో అదికూడ మనం ఒక కన్నువేసి చేసుకొంటూ ఉండవలసినదే. దీనికి మన ఇండస్ట్రియల్ సెక్టార్ కూడ సుముఖంగా ఉంటున్నది, కేబుల్ ఫ్యాక్టరీ పోయింది అనుకొన్నది వస్తున్నది. దేవుని దయ చక్కగా ఉంటే, మీ అందరిదయ బాగా ఉంటే. స్టీల్ ఫ్యాక్టరీకూడ వచ్చి తీరుతుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను,

ఇవి ఏదో—ఒకరి ప్రజ్ఞవల్ల కాదండి. మన రాష్ట్రంలో మనమందరం ఎట్లా చక్కగా చేసుకొంటామో, ఎట్లా సుహృద్భావంతో సామరస్యంగా చూస్తామో ఎంతవరకైతే ఆ క్లయిమేట్‌ను మనం ఇంప్రూవ్ చేస్తామో-అపుడు ఇంకా ఇటువంటివివే కాకుండా ఇంకా అనేకము ప్రయివేట్ సెక్టార్‌లోనుండి మనం సంపాదించుకోటానికి అవకాశం ఉన్నది. ప్రత్యేకంగా రాజుగారు చెప్పినట్లు....

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:—డిసెంట్రలైజేషన్ అఫ్ ఇండస్ట్రీస్ గురించి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అసలు విషయానికి వచ్చేటప్పటికి అడ్డు వేస్తారేమిటి? ఏది ఎపుడు అడగాలనేదికూడ ఉండాలి. రాజుగారు ఇపుడు చెప్పినట్లు ఇది క్రిటికల్ పీరియడ్. This is a critical period in Indian history. Sir, not only political India but economic India It is a very crucial period. There is absolutely no doubt and I must also tell you. Sir, that the political side depends very largely on the economic side. Let us also remember that.

Sri T. Purushotham Rao:—It is reciprocal.

Sri K. Brahmananda Reddy: True, I am only trying to emphasise there is a political upheaval and more than that there is an economic upheaval. It is that which is most important, Sir. If you have to preserve democracy, if we want to continue our own way of life much depends on the economic regeneration you give to this country. That you can give only in a calm and settled atmosphere. Let us all contribute to that. Sir Let future generations say that this Assembly and the people that are in power - either in this Assembly or Ministry have done their duty for the people of Andhra Pradesh and the country, Sir. Thank you.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao:—My submission is that we have seen this morning in the Press that the Central Government has already decided to issue an Ordinance. Our resolution has become a bit late. Therefore, this is more vital. The Chief Minister is pleased to make a statement in a cordial manner but at the same time the solution he wants is that calm atmosphere should come. He had appealed that a calm atmosphere should come. How can calm atmosphere come, Sir? ఒక చిన్న విషయం నేను అడగదలచుకొన్నాను. వారు ఇదివరకు సమావేశాలు జరిపాము అన్నారు. 1969 జనవరి 19 సమావేశం ఏమో. నేను విన్నవించేశాను. ఒపీనియన్ పోల్ అంటే ఎవరిది ఎక్కడ, ఏమి. అంటారు. అది అట్లా ఉంచండి. కాంక్రీట్ సజెషన్ చేశాను. స్వామి రామానందతీర్థ సమగ్రవాది. సన్యాసి. దేశభక్తుడు రాష్ట్రంలోనే కాకుండా భారతదేశంలో గౌరవం పొందినవారు. వారు ఉపవాసం చేస్తే విరమించమని వారు గ్లూకోజ్ వాటర్ యిచ్చినట్లు చూశాము. వారి అధ్యక్షతన రౌండ్‌టేబిల్ సమావేశంగా నలుగురిని సమావేశపరచి మంచి చెడ్డలు, ఆలోచించమని. విజ్ఞప్తి చేశాను. దానిని గురించి వారు ఏమి చెప్పలేదు. నేను డైరక్ట్‌గా అడుగుతున్నాను. ఆ సూచనను అంగీకరిస్తారా లేదా?

Mr. Speaker :—Please realise my difficulty. If I allow one member I have to allow all the Members. There is no time. Second thing is if you want this as a precedent, I do not think, we will be able to carry on with our business. I am sorry, I am not allowing anybody. I am extremely sorry I am not allowing any member to put any interruption. I am straight away putting the amendments to vote.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is not as though it is ignored. During the budget session, they will come in the next few days.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end:

But regret to note that inspite of submitting memorandums to the Government by the people and their representatives of Telangana that Judiciary enquiries should be ordered in all the firings resorted to by the police during the Telangana agitation no action has been taken so far.

Add the following at the end :

But regret to note that inispite of repeated representations the Hyderabad Agricultural Tenancy Act of 1950 not extending to the Andhra Region thus bringing uniformity in the State.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker :—The question is:

Add the following at the end ;

But expresses dissatisfaction that the Governor's address does not contain any solution to the Telangana problem which is agitating the minds of fifteen million people of Telangana for the last one and half years.

The amendment was declared negatived.

Sri N. Ramachandra Reddy pressed for divison and the House then divided.

Ayes—45: Noes-144; Neutrals-18.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is:

Add the following at the end :

But express displeasure that no mention has been made in the address regarding the struggle of Telengana people for a separate state their suffering and sacrifices on the dictatorial attempt to crush, by using brutal force.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

Add the following at the end:

But regret to note that inspite of the assurance of the Government that the property and assets of the Ministers and Members of the Assembly from 1953 onwards shall be placed before the House remain unfulfilled.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :--The question is :

Add the following at the end:

But express deep resentment over the unanimous resolution adopted in the Telangana Regional Committee on 21st August, 69 to the effect that all cases and prosecutions registered and launched by the Government in connection with the Telangana agitation be withdrawn.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : -The question is :

Add the following at the end:

But deplores the Government inspite of the adverse decision of the High Court in respect or formation of Ongole District, it is persisting in forming the district for political and extraneous considerations thus making the verdict of Highest judiciary of the State farce and mockery.

Add the following at the end:

But expresses deep concern over decision of the Government in doing away with the rationing system in the State which is calculated to benefit the middle man and the trader and cause severe hardships to the poor and weaker sections of the people of the State.

Add the following at the end :

But regret to note that the policy and principle of record of rights of Agricultural holdings in Andhra Region does not find any place in the Governor's address.

Add the following at the end :

But expresses dissatisfaction over delaying tactics of the Government in determining the Telangana surpluses funds.

Add the following at the end ;

But regrets to note the Government instead of taking st.org measures to curb corruption in resorting all sorts of corrupt practices in all activites to maintain power. Thus corrupting the entire society which leads to serious consequences of social order.

The amendments were negatived.

Mr· Speaker :—The question is. Add the following at the end.

But expresses deep resentment over the attempt of the Government to promulgate preventive detention ordinance with deliberate motion to supress the genuine and democratic movement of the people of Telangana.

Mr. Speaker :—The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

But regret to note that the Government is not considering the unanimous demand by the people of Telangana to create a separate state for them by assertaining the wishes of the people through opinion poll to determine the future of the State.

The amendment was declared negatived.

Sri Konda Lakshmana Bapuji pressed for division and the House then divided thus :

Ayes—31; Noes—162; Neutrals—1

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

But regrets for not mentioning the rampant and recurring famine conditions in Rayalaseema.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

For mutilating the geographical boundaries of Rayalaseema by removing the taluks of Markapur and Giddalur from Kurnool District for the formation of Ongole District.

Add the following at the end :

For not mentioning about the acute unemployment spreading among the handloom weavers all over the State due to the indifferent attitude of the Government to protect the handloom industry against the competition of the textile mills.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

Add the following at the end:

For the failure of the Government in granting special remission of land revenue etc., and in postponing the collection of drainage cess, and loans due to the Government for a period by atleast three years in view of the colossal loss sustained by the agriculturists in the coastal districts of Andhra on account of the continuous cyclones and floods during the year 1969

The amendment was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

Add the following at the end:

For the failure of the Government in introducing crop and cattle insurance for the benefit of the agriculturists who form the backbone of this State.

Add the following at the end:

For the failure of the Government in solving the widespread unemployment among the educated men of this State.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

Add the following at the end:

For the failure of the Government in solving the acute housing problem of the Scheduled castes and Scheduled tribes in the Villages.

The amendments was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

Add the following at the end:

For the inadequate steps to redress the damage caused to coastal areas by the cyclone.

Add the following at the end:

For the failure of the Government in providing monetary and other relief to the thousands of handloom weavers badly affected by the cyclones and floods in the year, 1969.

Add the following at the end:

That the Government made no mention of the activities of the Government achievements during the Centenary Celebrations.

Add the following at the end:

Regrets that prohibition which is dearest to Gandhiji, was scrapped during his Birth Cenetenary Celebrations after 20 years of enforcement, which has no parallel.

Add the following at the end :

Regrets that the Governor failed to include in the address the steps that his Government has taken already and proposes to mitigate poverty among the people.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

Regrets the failure of the Governor to mention the measures taken by his Government to relieve unemployment among the educated and under-employment in the State and the measures proposed by it during the current year.

The amendment was declared negatived.

Sri N. Ramachandra Reddy pressed for division and the House then divided.

Ayes—51;

Noes—144;

Neutrals—Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

Regrets that the Governor failed to mention the number of retrenched engineers of various categories, who are re-employed.

Add the following at the end :

Regrets that the Government is persisting in large scale retrenchment in Agriculture Engineering Department and Andhra Pradesh State Co-operative Educational instructors.

Add the following at the end :

For the absolute silence over the corruption prevailing in the Government at all levels.

Add the following at the end :

For not mentioning a syllable about Tungabhadra High level Canal, Pulivendula Canal and Mylovaram Project.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

For not taking any steps to solve the ever burning Telangana Problem.

The amendment was declared negatived.

Sri N. Ramachandra Reddy pressed for the division and the House then divided.

Ayes—45;

Noes—144;

Neutrals—16

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

For the failure of the Government in reimbursing the rebate claims of over Rs. 85 lakhs due to the Weaver's Co operative Societies.

The amendment was declared negatived.

Sri N. Ramachandra Reddy pressed for the division and the House than divided.

Ayes—51;

Noes—144;

Neutrals—Nil.

The amendment was negatived

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

For the failure of the Government in not checking the unusual and abnormal increase in prices of all counts of yarn and dyes and chemicals required by the Handloom Industry.

Add the following at the end :

Regrets that the Government failed to provide timely and adequate relief to the victims of Cyclone and Flood havoc in the State.

Add the following at the end :

Regrets that the Government failed to declare Tax-remission and morotarium to the indebted ryots in the cyclone and Flood affected areas.

Add the following at the end :

Regrets that the Government failed to provide adequate and timely compensation to the agricultural labour whose huts were damaged during the cyclone.

Add the following at the end :

Regrets that the Government failed and is continuing to fail to pay the old age pensions regularly.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

Regrets that the Government failed to pay the teachers according to the Kotlari Commission Recommendations.

The amendment was declared negatived.

Sri N. Ramachandra Reddy pressed for the division and the House then divided.

Ayes—49 ;

Noes—144 ;

Neutrals—Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

Regrets that Government took no steps to provide admissions to the Andhra Students whose parents demociled in the twin cities since over a decade.

Add the following at the end :

Regrets that the anti-social activities in the State are on the increase due to the connivance of police at various levels particularly at the mofevessil level.

Add the following at the end :

Regrets that the Government failed to prevent murders in general and Political murders in particular which are on the increase and the police particularly the C.I.D. is proving unequal to the situation.

Add the following at the end:

Regrets that the Government failed to abolish Food Controls and the Zonal system is allowed to continue.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end ;

Regrets that Government failed to spell out their plans to usher in socialism in the State.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

Add the followining at the end :

"but regret to note the failure of the Government to implement the long cherished demand of the landless poor i e. land to the tiller"

The amendment was declared negatived

Sri B. Narasimha Reddy presed for the division and the House then divided thus.

Ayes-67 ; Noes-142 Neutrals-Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end:

"but regret to note the omission of unprecedented police repression on the innocent people and political opponents in the State."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

"but regret his failure to mention about the police excesses like shooting down the citizens in the name of suppression of Naxalites, arresting and detaining the people without due process of rule of law, tortures in police lock-ups."

The amendment was declared negatived.

Sri B. Narasimha Reddy Pressed for division and the House divided thus. Ayes-18, Noes-145 Neutrals-Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : —The question is :

Add the following at the end :

"but regret to note the omission in his address about failure of the Government in distributing the banjar lands to the landless poor in the State"

Add the following at the end :

"But regret to note the failure of the Government to solve the problems of the Girijans particularly in ending the brutal exploitation of the tribal people by the landlords and money lenders"

Add the following at the end :

"but regret the omission at the failure of the Government in enhancing the minimum wages to the agricultural labourers and farm servants in the State."

Add the following at the end:

"but regret to note the omission at the failure of the Government in solving the unemployment problem in the urban as well as in the rural sectors."

Add the following at the end ;

"but regret to note the failure of the Government to extend he rural electrification for agricultural purposes in the backward egions in the State."

Add the following at the end :

"but regret to note the omission of the unpopular police of the State Government concerning the food problem particularly its recent announcement of withdrawal of rationing in the twin cities of Hyderabad, Secunderabad and Visakhapatnam.

Add the following at the end :

"The Government has fialed to provide adequate loans to the needy peasents who were affected by the Cycloae and the corruptive methods adopted by the officials in giving help to the agricultural labourers and poor peasents."

The amendments were negatived.

Mr. Speaker :—The question is:

Add the following at the end:

"but regret to note the introducing a blackbill like Preventive Detention in the. State Legislature which was descarded by the Centre in not introducing the same in the Parliament.

The amendment was declared negatived.

(Sri B. Narasimha Reddy pressed for division and the House divided thus).

Ayes-62, Noes-146, Neutrals-Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

"but regret to note the failure of the Government in not assigning the pattas to the landless poor to the lanka lands situated in Krishna and Godavary river belts "

The amendmend was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

"but regret to note the failure of the Government in not implementing the Kotari Commission recommendations to the teachers in our State so far."

The amendment was declared negatived.

(Sri B. Narasimha Reddy pressed for division and the House divided thus .

Ayes-65 ; Noes-146 ; Neutrals-Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

That the politics in the State have became dominatingly sectarian, caste prejudiced and capitalistic which should be fought and elemina ed on idealogical and organisational principles uniting the exploited section of the people by the unity of all democratic forces in the country.

Add the following at the end :

That the adminis tration in the State has became bureaucratic, anarctic and chaotic breeding corruption and ineffiency which should be eradicated in the interests and for the welfare of the people.

Add the following at the end :

That the public funds being frittered, wasted by the bureaucrectic officials without giving enough effective relief to the Cyclone victims in the State and that discrimination being shown, in providing relief and therefore immediate relief measures to the neglected Cyclone victims be provided.

Add the following at the end :

That the land reforms in the State has been an eyewash and absentee landlords except in poor cases should be eliminated"

Add the follo ving at the end

That all the citizens of Andhra Pradesh be treated socially economically and politically as equals without creating a discriminatory measures and pampering regionalism encouraging political opportunity.

Add the following at the end :

That the police administration is dominated by corrupt inefficient and fascistic elements intended to suppress the liberties, rights of the working people and the police machinery should be immediately reformed to suit the democratic times,

Add the following at the end :

That common people are miserably exploited by high prices of essential commodities

Add the following at the end:

That the Preventive Detention Ordinance is a black ordinance undemocratic and should be withdrawn forthwith.

Add the following at the end:

That unless the present Government provides full employment housing, food and culture to the exploited section of the people, at the earliest, the democratic forces should create condition for better democratic Government in order to fulfil the demands of the people.

Add the following at the end :

But regaret that the Governor has not dealt with Kotari Commission pay scales to teachers. Panchayat Raj elections, Fixation of pay scales to Sathyavedu Samithi who came from Madras state under Patasker Award Not giving moratorium to Harijans and other backward communities as hill tribes.

Not giving a decision regarding Telangana affairs

Add the following at the end :

"All the private Sugar Factories in our State are to be taken in the Co-operative Sector.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

"But regret for not mentioning the illegal occupation of the land of 400 acres by Mukkramgat the S No. 403 Shakepeta Hyderabad and I S F. and non I.S F. Buildings by Nizam Guards without paying land revenue, Estate duty, income tax and wealth tax to Government in spite the objection raised by the III Member of the Revenue Board Sri J.P.L. Gwynn in his letter dated 8-4-1964.

The amendment was declared negatived.

Sri Vavilala Gopala Krishnaiah pressed for division and the House divided thus :

Ayes—66 ;

Noes—146 ;

Neutrals—Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

But regret for failure of the Government to disclose the positive policies about what the Government is going to adopt to improve the economic lot of poorer sections including Scheduled Tribes and Scheduled Castes.

Add the following at the end ;

But regret for failure of the Government to express regret about the loss sustained by Scheduled Tribes during successive cyclone period due to the damage caused to the forest produce such as mover flower, Idda leaf and tamarind and not to announce financial aid to them

Add the following at the end :

But regret for failure of the Government to disclose the administrative set up for Scheduled Tribes and Scheduled Castes as Governor is required to submit the report of them to the President of India.

Add the following at the end :

But regret for failure of the Government to disclose the financial aid to the cyclone affected chillies and tobacco growers.

Add the following at the end :

But regret for failure of the Government to announce the imposition of ban on extreme communist party which has started Naxalite movement.

Add the following at the end :

But regret for failure of the Government to express that Telangana Regional Committee funds and facilities of Telangana area extended towards Bhadrachalam area of Khammam Dist.

Add the following at the end :

But regret for failure of the Government to disclose sist remission to the cyclone affected peasantry in the district.

Add the following at the end :

But regret for failure of the Government to mention the policy of Government in order to maintain peace in village communities schools, colleges and Industries.

Add the following at the end :

But regret for failure of the Government to disclose the policies in order to eradicate un-employment in the state.

Add the following at the end :

The ways and methods of developing Rayalaseema region and the powers and functions of Rayalaseema Development Board.

Add the following at the end :

Reconstitution of Revenue Tahsils in the proposed new Ongole district.

Add the following at the end :

Non-inclusion of Venukonda Taluk and Sreesailam Project area in the proposed new Ongole district.

Add the following at the end :

Non mention of giving top-priority to Rural Electrification in the backward areas like Giddalur and Markapur taluks.

Add the following at the end :

Non-mention of "Special repairs to Cumbum Tank cannals and sluices" and Cement lining of supply channal for markapur Taluk.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker : -The question is :

Add the following at the end :

The revised pay scales of the Government servants are not implemented so far, besides the revision of pay scales of certain categories of the servants like Work-charged and Public Undertakings etc. are not yet announced till to day.

The amendment was declared negatived.

Sri Poola Subbaiah pressed for division and the House divided thus :

Ayes-58 ; Noes-146 ; Neutrals -Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

The pay scales of the Secondary and the Elementary Schools teachers are not revised as per the recommendation of Kothari Comimission in our State.

Add the following at the end :

The village, Taluk and District committees of the Banjar land assisgnments are not being represented by the members of the Andhra Pradesh Rythu Sangham and A. P. Agricultural Association and the like-The State Committee on banjar assignment is not so far contemplated.

Add the following at the end :

The Government has failed in declaring complete remission to the cyclone hit areas and the declaration of moratorium of all kinds of debts in the said areas.

Add the following at the end :

The para on Preventive Dentention Act in page 5 of the address may be deleted.

Add the following at the end :

The Administration is stale-mate in order of the day on all sides including developmenta, projects and economical progress. There is no economic democracy and its failure speaks little about our administration and its efficiency. There is degeneration on all sides. The measures shown are not remedial measures.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker:—The question is :

Add the following at the end :

Regret for not submitting the report of the backward class commission yet and consequently denying the benefits of their recommendations to the backward classes in this academic year.

The amendments were declared negatived.

Sri B. Ratnasabhapathi pressed for division and the House divided thus:

Ayes-60; Noes-146; Neutrals 2.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :— The question is :

Add the following at the end :

Regret for not submitting the report of the Kothari Commission report on pay scales of the teachers.

The amendment was negatives.

Mr. Speaker :— The question is :

Add the following at the end :

Regret for not granting total remission of land revenue to the victims of the cyclone and unprecedented heavy rains.

The amendments were declared negatived.

(Sri B. Ratna Sabhapathi pressed for division and the House divided this :

Ayes-61; Noes-146; Neutrals-Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : – The question is ;

Add the following at the end :

Regret for not expeditiously assigning bunjar lands to landless poor.

Add the following at the end :

Regret for not taking into consideration the pros and cons and the opinion of all the sections of the people in the formation of the new district of Ongole and new taluk of Gazapathinagaram.

Regret for not publishing list of pattadars paying land revenue of Rs. 10 and less and for collecting the same from those ryots in violation of the Andhra Pradesh Land Revenue Enhancement Act.

Add the folloving at the end :

Regret for not implementing the recommendations of the Unnitaan committee relating to the village officers.

Add the following at the end :

Regret for not securing adequate funds from the Central Government for the drought, cyclone and for the development of the backward areas, in comparison with the assistance given to the other States.

Add the following at the end :

Regret for not mentioning the amount allotted for the specific purpose of Rayalaseema.

Add the following at the end :

Regret for the failfure of the Government to ensure for the purchase of the paddy from the ryots as there is slump in the market.

Add the following at the end :

That no address be presented to the Governor expressing the thanks of the Assembly for his failure to discharge his duties as Governor under the Constitution and for not recommending to the Centre about the breakdown in the administrative machinery and the imposition of the President Rule; and getting the Ministry dismissed·

The amendments were declared negatived.

Shri Badrivishal Pitti pressed for division : The House then divided thus :

Ayes 83

Noes 154

Neutrals 7

The amendments were negatived.

Mr. Speaker:—The question is :

తీర్మానము చివర యీ క్రింది విషయము చేర్చాలి.

"గవర్నరుకు ధన్యవాదములు సమర్పించే ప్రతిపాదనకు మేము ఈ ఓగువ సవరణను ప్రతిపాదించదలచాం.

రాష్ట్రంలో పరిపాలనా యంత్రాంగం విఫలమయినందున మంత్రి మండలిని రద్దుపరచి, అధ్యక్ష పాలనను ప్రవేశ పర్చవలసిందిగా అధ్యక్షునకు సలహా యివ్వకుండటం ద్వారా గవర్నరు రాజ్యాంగాన్ని అనుసరించి తన విధుల నిర్వహణలో విఫలమయిన విషయాన్ని గమనంలోకి తీసుకొనుటకు విచారిస్తున్నాము."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker:—The question is :

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

అయితే, కొన్ని సందర్భములలో రాష్ట్రంలో ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్‌కు అవకాశం కలుగచేస్తూ ఆంధ్ర ప్రదేశ ఆర్డినెన్సు నెం. 6, 1969 ని ఆయన జారీ చేయాటానికి నోట్ చేయుటకు మేము విచారం వ్యక్తం చేస్తున్నాం.

The amendment was declared negatived·

Shri Badrivishal Pitti pressed for Division : The House then divided. thus:

Ayes	32
Noes	152
Neutrals	18

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

అయితే ప్రాంతీయ సంఘం 21-8-1969 న ఆమోదించిన ఒక ప్రతిపాదనద్వారా చేసిన సలహాలను అమలు పరుచుటకు ఎటువంటి చర్యలు తీసికొనకపోవటంద్వారా భారత రిపబ్లిక్కు అధ్యక్షుడు 1-2-1958 న జారీ చేసిన ఆంధ్రప్రదేశ రీజనల్ కమిటీ ఆర్డర్ 1958 లోని ప్రొవిజన్సు అనుసారం ప్రాంతీయ సంఘంచే విధులు సక్రమంగా నిర్వహింపచేసే తన ప్రత్యేక బాధ్యతల నిర్వహణలో ఆయన విఫలుడయిన విషయాన్ని గమనంలోకి తీసుకొనుటకు విచారం వ్యక్తం చేయుచున్నాము.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయము చేర్చాలి.

తుఫాను బాధిత ప్రాంతాలకు పక్షపాతరహితంగా సహాయక చర్యలు అందించజాలక పోగా, నెల్లూరు జిల్లాపై శీత కన్ను వేశారు.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

వేలకొలది వున్న వుపాధ్యాయులు నెలల తరబడి కొఠారి స్కేళ్లు అమలు జరుపమని కోరుచున్నా ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యవైఖరి అనుసరించినది.

The amendment was negatived.
Mr. Speaker ;—The question is :
తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టులోను, ఇనాం ఎబాలిషన్ ఆక్టులలో వున్న అవకతవకల సరిదిద్దకపోయినందున వందలాది రైతులు పడు బాధల తీర్చుటకు తర్వలో తగు శాసనం తెచ్చుటలో కలుగుచున్న జాప్యం.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

వేలకొలదిగల నిరుద్యోగులను ఆదుకొనివారికి వుద్యోగ వసతి కల్గించుటలో ప్రభుత్వ కృషి వివరించకపోగా, అట్టి ప్రయత్నమే చేయకపోయినందులకు.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

తుఫానులు, అధిక వర్షాల వల్ల పైర్లు పూర్తిగా దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలకు శిస్తు రిమిషనులు, తక్కావి ఋణాలు యిచ్చి ఆదుకోవడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైంది.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధికి సెంటరు సెక్టారులో ఎక్కువ పరిశ్రమలు ప్రారంభించుటకు ప్రభుత్వం కృషిలోపించింది.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

బంజరు భూములు పంచడంలో సక్రమ పద్ధతులు అవలంభించక శివాయిజమాదార్లను తొలగిస్తూ కలిగియున్నా వారికే కట్టబెట్టుట గురించి 2½ ఎ. లు పైన కలిగిన భూకామందుల నుండి ఆక్రమించుకున్న బంజరు భూములనుండి తొలగించవలెనని జి. ఓ లో వున్నా సదరు భూములను వారి పేరనే నమోదు చేసి వారికే కట్టబెట్టుచున్నందునకు నిరసిస్తూ.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

బోగస్ పేర్లతో రిజిష్టరు చేసుకొనిన అగ్రికల్చరల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్ సొసైటీ వెంపా, నర్సపూర్ తాలూకా, వెస్టు గోదావరి జిల్లా. 2½ ఎకరాలు భూమికంటె ఎక్కువ వున్నప్పటికి ఆ సొసైటీని రద్దు చేయకుండా వున్నందుకు నిరసనగా.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

కలిగిన భూకామందులకు ప్రభుత్వం వారి బంజరు భూమిని, దేవాదాయ ధర్మాదాయ భూములను 99 సంవత్సరముల కౌలు యిచ్చినను గవర్నరుగారు ప్రభుత్వమును నిరసించనందులకు.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కౌలుదారీ చట్టాన్ని సక్రమంగా అమలు జరుపక కౌలుదార్ల సాగు లిస్టులను గ్రామ అడంగులలో వ్రాయమని ప్రభుత్వము అధికార్లను ఆదేశించనందుకు నిరసిస్తూ.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

ప్రస్తుతమున్న భూసంస్కరణల చట్టంలోని లోసుగులను తొలగించి దున్నేవాసికే భూమిదక్కే విధంగా సమగ్రమైన భూసంస్కరణల చట్టాన్ని వెంటనే తేనందులకు నిరసిస్తూ.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఉప్పుటేరు బ్లాకు నెం. 1 వెప, ముత్యాలపల్లిక ఏరియాలోని ఫారెస్టు భూమి 250 ఎ. లు మరియు 338 ఎకరాలు స్థానిక హరిజనులు పేదలతో వున్న ఫీల్డు లేబరు కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీకి లీజు

యివ్వకుండా భూస్వాములు బోగస్ పేర్లతో రిజిష్టరు చేసుకొన్న సొసైటీలకు లీజుకు యిచ్చిన ప్రభుత్వ విధానాన్ని నిరసనగా.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నర్సాపురం మున్సిపల్ టీచర్సుకు గత 5 మాసాలుగా జీతాలు యివ్వనందుకు, సదరు మున్సిపాలిటీకి గ్రాంట్సు విడుదల చేయనందులకు నిరసనగా.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

రాష్ట్రంలో ఉపాధ్యాయులచే వెల్ ఫేర్ టిక్కెట్సు, రాఫిల్ టిక్కెట్సు వగైరా అమ్మించే విధానంపై ఎన్ని పర్యాయములు ప్రభుత్వమును విమర్శించి నప్పటికి యింతవరకు ఆ చర్యలు ఆపు చేయని ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యానికి నిరసనగా.

తీర్మానం చివర యీ క్రింది విషయం చేర్చాలి.

చేనేత పారిశ్రామికులకు రావలసిన రిబేటు వగైరా బకాయిలు చెల్లించని ప్రభుత్వ విధానాన్ని నిరసించడమైనది.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker :— Now I put the motion to vote.

The question is :

"That the Members of the Andhra Pradesh Legislative Assembly assembled in this Session are deeply grateful to the Governor for the Address which he has been pleased to deliver to both the Houses of the Legislature assembled together on the 7th February, 1970."

The motion was adopted.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker :—Are you prepared to sit for about half-an-hour and complete discussion.

Sri B. Ratna Sabhapathi :—If you are having the discussion we are prepared. But it is now 2 P.M. ఇప్పుడు కూర్చోవడం సాధ్యంకాదు.

Sri K. Govinda Rao :—I make a suggestion, Sir. It is non-official business. We meet for one hour for this item. The rest can be taken up later.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— రేపు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. Instead of disturbing the non-official day. There is no difficulty.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—It is already announced. If it is postponed, the discussion becomes infructuous.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—తమకు ఒక సలహా చెబుతున్నాను. సాయంత్రం నాన్ అఫిషియల్ బిజినెస్ ఉంది. దానిలో రెండు గంటలు దీనికి పెట్టి తక్కిన రెండు గంటలు దానికి పెడదాము.

Sri N. Ramachandra Reddy :- As a via media Sri Govindarao's suggestion may be accepted.

Mr. Speaker :—The after noon-agenda is like this.

From 4 to 6 P.M. — Motion on Bank Nationalisation

From 6 to 8 P.M — Non-official business.

Now the House stands adjourned till Four 'O' clock (The House then adjourned till Four of the clock)

(The House reassembled at Four of the clock)

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

Mr. Deputy Speaker :—I am to announce to the House that the latest hour for receipt of amendments to the Andhra Pradesh Preventive Detention Bill, 1970 is 11 a.m. tomorrow, i.e. 14th February, 1970.

MOTION UNDER RULE 95 OF THE ASSEMBLY RULES

re : Bank Nationalisation.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి : —బ్యాంక్స్ నేషనలైజేషన్ యాక్టు సుప్రీం కోర్టు ద్వారా ఇన్‌వాలిడ్ అయిన తరువాత ఒక అస్థిమితం ఒక అగాధం ఏర్పడింది. బహుజనానికి అసంతృప్తిని కూడా కలుగ జేసింది. ఈ 14 బ్యాంకులను నేషనలైజ్ చేసిన తరువాత మనం ముందడుగు వేస్తున్నాము దేశంలో మంచి మార్పు రాబోతున్నదనే అభిప్రాయం అందరికీ కల్గింది This Nationalisation is not an end in itself. ఈ బీద దేశంలో అందరకూ అనుగుణమైన మార్పులు రావలసి వుంటుందని భావించిన తరుణంలో సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంటు వచ్చింది. ఇప్పుడు ఏమి చేయాలనేది కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించేటప్పుడు మనం మన సజెషన్స్ ఇవ్వాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి legal experts సలహాలు ఇచ్చి వున్నారని తెలుస్తున్నది ఆర్డినెన్స్ issue చేయాలా లేక కాంప్రహెన్సివ్ లెజిస్లేషన్ తీసుకురావాలా అనేది ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. కేవలం బ్యాంకుల నేషనలైజేషనే కాదు ఇంకా ఎన్నో మార్పులు తీసికొని అసమానత్వాన్ని తొలగించవలసి వుంది దీనికి సంబంధించి ఎవరికీ భేదాభిప్రాయం వుండదని భావిస్తున్నాను సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ పూర్తిగా రాకపోయినా పత్రికలబట్టి కాంపెన్సేషన్ విషయంలోను, డిస్క్రిమినేషన్ చూపారనే విషయంపైననూ — కేవలం 14 బ్యాంకులనే తీసికొన్నారు. కాని మిగిలిన బ్యాంకులను తీసికోలేదని తెలుస్తున్నది. ఈ రెండింటిని over come చేయటానికి ఆలోచించాలి. ఈ 14 బ్యాంకులతో పాటు మిగిలిన బ్యాంకులను, విదేశీ బ్యాంకులను కూడా నేషనలైజ్ చేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. ఈ విధంగా మొత్తం banking system of the country nationalise చేయటానికి ఆర్డినెన్స్ గాని లేక లెజిస్లేషన్ ద్వారా కాని ప్రయత్నించాలి. The Supreme Court has not questioned the propriety of the Parliament as regards its competence to legislate in this matter. అది పార్లమెంటు

చేయాలి. దానికి నేరుగా సంబంధం లేకపోయినా ఫండమెంటల్ రైట్స్ గురించి కూడా ఆలోచించవలసి వుంది. ఇదివరకే నాథ్‌పాయ్ బిల్లు వున్నది. whether the parliament has got power to amend the fundamental rights అనేదానికి సంబంధించి. ఈ విషయాన్ని గూర్చి కూడా ఆలోచించాలి. ఈ విషయాలన్నీ పూర్ణంగా ఇక ముందు ఎట్టి అడ్డంకులు రాకుండా వుండేటట్లుగా legal experts తో సంప్రదించి సరైన legislation తీసుకురావాలి. నేను ఇచ్చిన ఈ motion కు సంబంధించి అందరి సభ్యుల ఏకాభిప్రాయం వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఇక్కడ నుండి దానిని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించిన మంచిది. నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం మొత్తం అన్ని బ్యాంకులను, విదేశీ బ్యాంకులను, నేషనలైజ్ చేయటానికి చర్య తీసుకొంటే బాగుంటుంది. దీనిని సభ్యులందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: — నేను యీ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. నేషనలైజేషను భారతదేశంలో జరగడం సంతోషించవలసినవిషయం. నేషనలిజంఅనేది కేవలం అచ్చంగా కాపిటలిజంనుంచి సరాసరి కమ్యూనిజంకు వెడుతున్నాం. సోషలిజంకు వెళుతున్నాం అని ఒక స్కేర్ దేశంలో క్రియేట్‌చేయడం విషాదమయినసంగతి, ఫ్రాన్స్ మనకు తెలుసు, అది కాపిటలిస్టుదేశం, ఇంగ్లండు కాపిటలిస్టుదేశం, స్వీడన్ కాపిటలిస్టు దేశం. ఆ దేశాలలో 195 లో నేషనలైజేషన్ చేశారు. అంతమాత్రాన ప్రమాదం వచ్చిందనుకొనడానికి వీలులేదు. అయితే కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో ఉన్నప్రకారం ప్రాపర్టీ ప్రొటెక్షన్‌లో కొంత కాంట్రడిక్షనుంది, ప్రాపర్టీ ప్రొటెక్షన్ ఒకవిధంగా చెప్పారు. డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపుల్స్‌లో ఎక్యుమ్యులేషన్ ఆఫ్ వెల్తు ఉండరాదన్నారు. దానికి అర్థంగా పెద్దలు ఈ విధంగా నిర్వచించడం హర్షించదగ్గవిషయంకాదు. మనం సోషలిస్టిక్ పాటరన్ ఆఫ్ సొసైటీనుంచి పోకపోయినా వెల్‌ఫేర్ స్టేట్ వరకైనా కొంతరకు మన కాన్‌స్టిట్యూషను ఉండాలి. ఆ వెల్‌ఫేర్ స్టేట్‌కు వెళ్ళామా ఒకరిధనంతో ఇంకొకరు పెత్తనం చేసే పద్ధతి తుదముట్టించాలి. మహాలనోబిస్ కమీషను రిపోర్టు మొదటిది వచ్చింది కాని సెకండ్ పార్టుకూడా పబ్లిషు అయింది. అందులో 76 మంది పెద్దలు బ్యాంక్స్ ఎవరిచేతిలో ఉన్నాయో వారు భారత దేశంలో ఉన్న ప్లానింగువలన ఉత్పత్తి అయిన ధనంలో 80 శాతము వారిగుప్పెట్లో పెట్టుకున్నారని అది మానోపలి కమిషన్ ధృవపరచాలని అన్నారు. దానితో మనకి అర్థం అయేది ఎవరైతే బ్యాంకుమేనేజిమెంట్ ఏజంట్సుగా ఉంటున్నారో వారే ఈబాంక్సులో మానేజింగు ఏజంట్సు, ఈబ్యాంకులో డైరక్టరు ఈవిధంగా ఇంకొకకంపెనీలో డైరక్టరు యీవిధంగా చెయినుగాఉండి మనోపలి సాగించడం జరిగింది. మనం సోషలైజేషను సిద్ధాంతానికి ఒప్పుకున్నాం. సోషలిజంఅంటె స్కేర్ అయేవారుకూడ కనీసం వెలిఫేర్ స్టేట్‌గా సామాన్యజనానికి కావాలని కోరేడబ్బు ఇవ్వలేకపోతే లాభంలేదు. ఉదాహరణకు వనపర్తి గ్రామంలో 300 కోట్లు రిజర్వుబ్యాంకునుంచి పెద్దలచేతికి పోయింది. వారెవరుఅంటె వ్యాపారంచేసేవారు, స్పెక్యులేషనుచేసేవారు 300 కోట్లు తీసుకొని బజారునుంచి

కన్సూమర్స్‌కుపోయే తిండిపదార్థాలు తమవద్ద పెట్టుకున్నందువలన ధరలు హోర్డుచేసిపారేశారు. ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయినాయి. కనుక అదికూడ అలోచించేయాలి. యీ నేషనలైజేషన్ వచ్చినతరువాత అందరకూ ఇవ్వడం మొదలుపెట్టేసరికి ఎక్కువగా సామాన్యజనానికి పోవడంలేదు. అస్తవ్యస్తంగాఉండి, కోర్టులోఉంది. ఏమవుతుందోఅని ముందుకుపోవడానికి వీలులేకుండాఉంది. ఇంకా దురదృష్టం ఆ కాపిటలిస్టులచేతులలోంచిరాలేదు. ఇవాళ ఎకానమీగాని అడ్మినిస్ట్రేషనుగాని ఇద్దరివలన నడుస్తోంది. ఎవరంటె ఎడ్మినిస్ట్రేటరు ఐ. ఎ. యస్. వారు, ఐ. ఎ. యస్. అంటె దేముని క్రింద సర్వజ్ఞునిక్రింద లెక్క. వారు కాకపోతే ఎవరువస్తారంటె వ్యాపారస్థులు. బ్యాంకలోవున్న డబ్బు హోర్డుచేసి తమ స్వప్రయోజనాలకు ఉపయోగించుకొనడానికి ప్రజల ఎకానమీని అప్‌సెట్‌చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నారు. యీ ఐ. ఎ. యస్. ఐ. సి యస్. వారు ఇదివరకున్న ఐరన్ రీడింగు పద్ధతిలో ఉన్నవారు. వుడెన్‌పద్ధతిలో ముందుకు వెళ్ళకుండా చేస్తున్నారు. యువకతరంలో ఇప్పుడు నూతన ఉత్సాహంతో ఉన్నవారికి వీటికి తీసుకొనక పోవడం జరుగుతోంది. కాని ఒకటి సంతోషం, ఇందిరాగాంధి గారు ధైర్యంగా ఆర్డినెన్సు పాస్ చేయడంవలన దేశంలో ఒక ఆవేశం ఉత్సాహంకలిగింది, అందుకు ఆమెను అభినందించాలి. అయితే దేశంలో కొంప మునిగినట్లుగా అన్ని పేపర్సు చేస్తున్నాయి. ఒక వేళ నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ బ్యాంక్స్ అని ఎవరయినా అంటె వారిని కమ్యూనిస్టు అంటున్నారు. కాదూ కాస్త ప్రొగ్రెసివ్‌గా ఉందామంటె వాడికి ప్రాపర్టి పోతుందని భయం. ప్రాపర్టి అనేది ఏది- హక్కు తొలగించామని అన్నప్పుడు మనవారు అంతా తోల నిస్తారని అనుకుంటారు. కాని అదికాదు. ఇతరులను ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేసి సంపాదించిన ప్రాపర్టి నా చేతిలో ఉంటె దానిని మీరు ముట్టుకొనడానికి వీలు లేదనే స్టిగ్మా ఉంటె ఆ స్టిగ్మాను తొలగించే ఉద్దేశం తప్ప వేరే కాదు. మనం యీ కాన్‌స్టిట్యూషను వ్రాసినప్పుడున్న పెత్తందార్లు ఎవరో గుర్తించుకోవాలి. అల్లాడి కృష్ణస్వామిగారు గోపాలస్వామి అయ్యంగారువంటి పెద్దలున్నారు. వారున్నప్పుడు ప్రాపర్టికి సంబంధించిన ఓల్డ్ ఇంగ్లీషు సామ్రాజ్య మానవ తత్వాన్నుంచి ఆక్టు పోయి కాన్‌స్టిట్యూషను పెద్దప్రొగ్రెసివ్‌గా పోలేకపోయింది. వారు ఏ పద్ధతితో అలవాటుపడ్డారో వారే వచ్చి కూర్చుంటె ముందూ వెనుక పోవడానికి వీలవుతుంది. ఉదాహరణకు డెట్ కన్‌సిలియేషను బిల్లు మద్రాసులో రాజగోపాలచారిగారి టైములో పాస్‌అయితే అది అప్పులు తగ్గించమని అందులో ఉంటె ఒకాయన తగ్గించడానికి వీలులేదన్నారు. అపీలుకు పోతే ఆక్టు అందుకు పుట్టేది కనుక ఒప్పుకున్నామన్నారు ఇప్పుడున్నది కిరాణ దుకాణం. అన్ని వస్తువులు ఉన్నాయి అంధరమూ ఉన్నాం దానినుంచి బయటకు పోతే ఏ దుకాణానికి పోయినా ఎక్కువ వస్తువు దొరకదు. సోషలిజం అని కాంగ్రెసు చెబుతుంటే, కానిసోషలిజం మాత్రం కనిపించదు, మానోపలి కనిపిస్తుంది. వారి పద్ధతియాస్తే పెద్దధనవంతులు పెద్దభూస్వాములు పెద్దబాంకర్సుకు సహాయం చేశారు. అదికాకుండా ధైర్యంగా ముందుకు అడుగువేసి అడుగున ఉన్న

ప్రజానీకానికి వారి వృత్తులకు సంబంధించిన వారికి ధనం ఇవ్వడం ప్రారంభిస్తే కాస్త వృద్ధిలోకి వస్తారు నా అనుభవం చెబుతాను. ఇటికలు తయారుచేసేవారు ఇదివరకు డబ్బుకు బాధపడేవారు. ఇదివచ్చిన తరువాత అంతకుముందు వారి పని చూచి అమ్మకం చూచి ఒక్కొక్కరికి మూడువేల రూపాయలు ఇవ్వడం మొదలుపెట్టేసరికి వారు మూడునెలల్లో లక్ష ఇటుకలు తయారుచేసి పదివేల రూపాయలు చేతులుమార్చుకుని అందరూ హాయిగా వ్యాపారంచేస్తున్నారు. చిన్నవారికి స్తే ఉపయోగంగా ఉంటుంది. పెద్దవారికిస్తే మోనోపలి, కాపిటల్ బాంకునుంచి పోతే వారిచేతిలోకి పోతుంది. యీ రెంటిని ఎదుర్కొని—ఇప్పుడు సుప్రింకోర్టు నిబంధనలుపెట్టింది, ఆ నిబంధనలను మనం తిరస్కరించలేము. అయితే వారు ఏ విధంగా చెప్పారు అవి ఏ విధంగా అలర్టు చేసుకోవాలి. ఆ కాన్‌స్టిట్యూషను పరిధులు అతిక్రమించకుండా ఇదివరకు చేసిన సౌకర్యాలు కలుగజేసి ముందుకు పోయేటట్లుచేయాలని కోరుతున్నాను. దీనితోబాటు విదేశబాంకులు నేషనలైజు చేయాలా వద్దా అనే సమస్య ఉంది. నన్ను అడిగితే విదేశబాంకులన్నీ నేషనలైజు చేయాలి· అయితే ఎందుకు భయపడుతున్నారంటె యీ దేశ బాంకులన చేస్తేనే గోలగా ఉంది, విదేశబ్యాంకులు చేస్తే విదేశములనుంచి అప్పులు తెచ్చుకునే మనం ఆ బాంకులను విడతీస్తే మన వ్యాపారం వారి సహాయం ఏమవుతుందని భయపడుతున్నాం. నిజంగా భయపడనక్కరలేదు. ఒకసారి నేషనలైజు చేస్తే ఏ బాంకు అయినా నేషనలైజుచేయవచ్చు. అదికూడ చేయవచ్చు. సుప్రింకోర్టు చెప్పినట్లు డిస్క్రిమినేషను అన్నట్లున్నారు. ఆశ్చర్యం ఏమంటె విదేశీబాంకులద్వారా మనం ఎంతడబ్బు మనం విదేశీకంపెనీలకు పంపిస్తున్నామో. ఆ విదేశీ కంపెనీల ఎక్స్‌ప్లాయిటేషను ఆపడానికి ప్రయత్నించకపోతే ఇది ప్రమాదం. అది ఎప్పుడు వస్తుంది, ఎప్పుడయితే విదేశీబ్యాంకుల కంట్రోలు మన చేతిలో ఉండకపోతే ఇది జరగదు, అందువలన సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వచ్చిన ఇబ్బందులను గమనించి వెంటనే ఆ ఇబ్బందులను విత్ ఇన్ లిమిటేషన్ ఆఫ్ కాన్‌స్టిట్యూషను చూచి ఇంటలిజెంటుగా ఆలోచించి లీగల్ పొజిషను అర్థంచేసుకుని ప్రజలకు మనం చేసిన వాగ్దానం ఆశ నిరాశకాకుండా ఉండే పద్ధతిలో ముందుకు పోయేటట్లు ఒక శాసనం చేయడమో ఆర్డినెన్సు చేయడమో వెంటనే చేసి దానిని అమలు చేయాలని కోరుతూ యీ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ .బి రత్నసభాపతి:—అధ్యక్షా, ప్రతిపక్షనాయకులు రామచంద్రా రెడ్డి గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానంలో రెండుబాగాలున్నాయి. This House expresses its deep disappointment at the situation arising out of the striking down of the Bank Nationalisation Act." నా అమెండ్ మెంటు మొదటిది "Delete the sentence beginning from" This House expresses its deep disappointment at the situation arising out of the striking down of the Bank Nationalisation Act." అని రెండవది Delete the word "immediate" అని మూడవది For the words "Bank Nationalisation to the general public" substitute the words "after careful study of the legal points raised in the judgement of the Supreme Court."

ఈ resolution లో మొదటి భాగం మన House యొక్క disappointment ను, సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంటు పట్ల మన ఆశ్చర్యాన్ని, నిరుత్సాహాన్ని వెలిబుచ్చినట్లు వుంది. నేను లాయర్ ను కాను గాని, ఇక్కడ మనం ఒక విషయం ఆలోచన చేయాలి. ప్రజాస్వామికంలో మనకు మూడు స్థంబాలు వున్నాయి. ఒకటి—Judiciary, రెండు—Legislature, మూడు—Executive. ఈ మూడు స్థంబాలు సక్రమంగా వున్నంతవరకూ ఆ సౌధం సక్రమంగా వుంటుంది. ఒక స్థంబానికి, మరొక స్థంబానికి conflict,— ఘర్షణ వస్తే ఆ సౌధం ఎట్లా వుంటుందో తెలీదు. ప్రజాస్వామికం అన్నది ఈ మూడు ప్రధానమైన సూత్రాలపైన ఆధారపడి వుంది. ఇది చరిత్ర ఒప్పుకున్నటువంటి మూల సూత్రం. అటువంటప్పుడు మన House లో ఇటువంటి comment, Supreme Court Judgement పైన చేయడమనేది ఒక propriety అనేది యిప్పుడు మనం ఆలోచన చేస్తున్నాం. అందులో clear గా, నాకు అర్థం అయినంతవరకూ, ఇంగ్లీషు భాష మనకు అర్థం అయినంతవరకూ అర్థం చేసుకుంటే, యిందులో imply అయి వున్నది ఏమిటంటే, Supreme Court Judgement పైన మనం comment చేస్తున్నాం. The judiciary is the highest body to which we have to show the greatest regard. ఆ highest Body యొక్క గౌరవం, మర్యాద ప్రతిష్ఠ మనం గుర్తించినంతవరకూ ఈ ప్రజాస్వామికానికి స్థిరత్వం వుంది. లేదూ అంటే కొన్ని Systems of Governments వున్న కొన్ని దేశాల్లో Judiciary కి ఏ స్థానం వుందో, మన దేశంలో కూడా అదే స్థానం వస్తుందని మనవి చేసుకుంటున్నాను, ఏ రోజు Judiciary కి, Courts కు గౌరవం యివ్వడం మానుతామో ఆ రోజు నుంచి న్యాయం అనేది అధికారంలో వున్న ఒక వర్గానికే జరుగుతుంది సామాన్య మానవుడికి. అధికారం లేనివాడికి, those people who are not close to the haves will not get Justice. కనుక ఈ resolution లో ప్రధానమైన భాగం అటువంటి ప్రమాదానికి దారి తీస్తుందేమో అనే భయంతో మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ రామచంద్రా రెడ్డిగారిని మళ్ళీ పునరాలోచన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. Supreme Court Judgement లో కూడా Nationalisation చేసే అధికారం పార్లమెంటుకు లేదని చెప్పలేము. Parliament is a competent Body to pass any Legislation regarding Nationalisation of Banks. కాకపోతే, అందులో............

Sri K. Brahmananda Reddy: —Here there is no reflection on the Supreme Court. You may carefully see the words "This House expresses its deep disappointment at the situation arising out of the striking down of the Bank Nationalisation." వారు తీర్పు యిచ్చిన పరిస్థితి ఏదైతే వుందో ఆ పరిస్థితి గురించి ఆశాభంగం చెందుతున్నారు అని వుంది గాని, వారు చెయ్యడం మంచిగా చేశారా? చెడ్డగా చేశారా, వారు ఏ ఉద్దేశ్యంతో చేశారు అనే మాట లేదు; వారిపైన reflection నే లేదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—మీరు ఆ విధంగా భావించారు. This House expressess its disappointment..'' How did the situation arise? Here' as a result of the judgment of the Supreme Court. Therefore. it is a direct comment on the judgment of the Supreme Court; otherwise there is no chance for any such situation to arise. The judgment is the cause for the disappointment of this House. I would like to be enlightened if it is wrong.

Sri C. V. K. Rao ;—Your understanding is not correct, my, friend.

Sri B. Ratnasabhapathi :—I have noted his point. Further explanation is not necessary. It is simple English. I have got enough knowledge of English to understand that.

Sri C. V. K. Rao :—He spoke of clarification for understanding this judgment. I would go to his rescue. He is so shy.

Sri B. Ratnasabhapathi :—I did not. That is his role to thrust advice on who do not want it. నాకున్న భయం అల్లా అదే. అదే ప్రమాదం యిప్పుడు జరుగుతుంది. ఒక వేళ చీఫ్ మినిస్టరుగారు చెప్పింది నిజమే అయినప్పటికీ, Judgement పైన యిది Comment కాదు అనే అభిప్రాయానికి అవకాశం వున్నప్పటికీ కూడా resolution ఇట్లానే పోయింది. There is a chance of the whole thing being understood in a way that this is a comment on the judgment. Therefore, I have moved an amendment that this may be deleted: "This House requests the Union Government to take immediate remedial measures to make the Bank Nationalisation effective and thereby ensure the continuance of the benefits of Bank Nationalisation.'' ఇందులో ఇంకొకటి వుంది Government of India వారు ఏమి చేయబోతున్నారో తెలియదు. ordinance తీసుకురావాలనేది మట్టుకు పేపర్లోను, రేడియోలోను వచ్చింది. లేదా Parliament Legislation చేయడానికి పూనుకోవచ్చు. దానికి competence వుందని Supreme Court వారు చెప్పారు. పోతే ఏ విధంగా చేయబోతున్నారు అన్న విషయం మన యెదుట వుంది. పెద్దలు చాలా మంది చెప్పారు. మొరార్జీదేశాయ్‌గారు చెప్పారు, రాంసుభాగ్ సింగ్ గారు చెప్పారు. ఇదివరకు మంత్రులుగా వుండి ఎంతో అనుభవం గడించిన పెద్దలు అంతా చెప్పారు. మనదేశం లో వున్న banking business పైన అనుభవం సంపాదించిన పెద్దలు కూడా చెప్పారు. మనం hasty గా, త్వరపడి ఏమి చేసినా దానిలో వున్న లోపాలు సంఘం పైన దెబ్బ తీస్తాయనే భయం కూడా వెలిబుచ్చారు. ఈ immediate గా అన్న పదానికి యింకో ప్రమాదం వుంది...

Sri K. Brahmananda Reddy :—Immediate does not mean hasty. Immediate means, it requires urgent steps not hasty. అర్థం చేసుకోకుండా యిట్లా మాట్లాడితే ఎట్లాగండి?

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి: —Immediate అన్న దానికి వారు కొత్త అర్థం యిస్తున్నారు. కొత్త dictionary తయారుచేస్తే చాలా బాగుంటుంది.

Immediate అన్నప్పుడు hasty అనికూడా అర్థంవుందని మనవిచేస్తున్నాను, ఇదివరకు immediate అనే దాన్ని గురించే చర్చతీసుకుని—ఏకారణాల సందర్భంగానో అది తమకుతెలుసు, ముఖ్యమంత్రిగారికీయూడా బాగాతెలుసు. ఇటువంటివి ఆలోచించకుండా త్వరపడిచేయడంవల్లనే సుప్రీంకోర్టుకుపోవడం, ఈరోజువారు వ్యక్తపరచిన disappointment ను అవకాశం కలగడం. దానికి నేను చింతపడడం ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయి. కనుక తొందరపడకుండా, ఆలోచించి అన్నివర్గాల అభిప్రాయాన్ని తీసుకునిచేస్తే దేశానికి. సంఘానికి మంచి చేసినవారం అవుతాం. మనం చేయదలచుకున్న కార్యక్రమానికి, మంచికి దోహదంయిచ్చే ఆలోచన చేయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఆతరువాత benefits of the banks nationalisation అన్నారు. ఈతరుణంలో నాకు benefits ఏమిటో తెలుసుకోడానికి అవకాశం వచ్చినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. ఇది ఒకటేకాదు. Socialism స్థాపించాలని చాలా ప్రయత్నాలు జరిగాయి. 21 సంవత్సరాల తరువాత Bank Nationalisation లాంటి మనచర్యలవల్ల దేశాన్ని అభివృద్ధిచేయబోతున్నాం, Socialism ను స్థాపించబోతున్నాం అని మనం అనుకుంటూవచ్చాం. దానికి ఒకటి రెండు మాత్రమేచేశాం. కాని సంఘంలో వున్నటువంటి అసమానత్వాలుగాని, హెచ్చుతగ్గులుగాని సరిదిద్దడానికి యిదమిద్ధంగా యింతవరకు చేసిన కార్యక్రమం ఏమిటో అర్థంకాదు. ఇకపోతే L. I. C. Nationalise చేశారు. దానిఅనుభవం ఎట్లావుందని యింతవరకు పరిశోధన చేసిందిలేదు. దేశంలో వున్నటువంటి హెచ్చుతగ్గులను తొలగించడానికి, సామాన్య మానవుడికి, తిండిలేనివానికి చేతినిండా పనికల్పించడానికి చేసిన కార్యక్రమాలు ఏవిధంగా ఉపయోగపడినాయని assesment చేసిందిలేదు. కాకపోతే దీనివల్ల ఎవరికిలాభంకలుగుతోంది, యిదంతా ఎవరికి ఉపయోగపడుతోంది అనిమటుకు బాగా assessment జరిగింది. నేను Government of India వారు ప్రచురించిన పుస్తకంఒకటి తీసుకువచ్చాను అందులో. ఈ Insurance Nationalise చేసినతరువాతవచ్చిన ధనం ఎవరికి ఉపయోగపడుతోంది అనేది తమకుతెలియచేయతలచుకున్నాను. ఇది 1967 లో publish అయిన పుస్తకం....

"Synopsis of proceedings, Lok Sabha Secretariat, New Delhi :

"Chairman :—The earnings of the Life Insurance Corporation from the rural sector were to the tune of Rs. 197.84 crores which amounted to about 27.8 %. As against that the investment in the rural sector amonted only to 3%". Rural area నుంచి ప్రతి సంవత్సరం 197 కోట్ల రూపాయలు policy లవల్ల వస్తోంది. అది మొత్తం L. I. C కి వచ్చే డబ్బులో 28:7 per cent. As against that, investment in the rural sector amounted only to 3%. ఇందులో ఒకటి emphasize చేస్తున్నాను. ఆ రోజు L. I. C. ని nationalise చేయడంలో ముఖ్యమైనటువంటి ఆశయం ఏమిటి ? ఉద్దేశము ఏమిటి ? Objective ఏమిటి? అని అడుగుతున్నాను. ఆ రోజు వారు వెలిబుచ్చినటువంటి objectives ను

మనం స్ఫురణకు తీసుకువచ్చినప్పుడు rural area లో మనం policy లవల్ల, premiums వల్ల ఎక్కువ డబ్బు తీసుకుంటున్నప్పటికి వారికి ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం జరుగడంలేదు. సంఘాన్ని, rural area ను develop చేయడానికి private యజమానుల చేతులలో వున్నదాన్ని nationalise చేసి గవర్నమెంటుకు స్వాధీనం చేస్తున్నామని ఆ రోజు వారు objectives గా చెప్పారు. అది ఎంత వరకు నెరవేరింది. అంటే ఆ రోజు ప్రయివేటు రంగంలో వున్నప్పుడు rural area development కు ఎంత ఖర్చు పెట్టారో దానిలో ఏమీ మార్పులేకుండా 3 per cent మాత్రమే ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఈ రోజుగూడా అట్లాగే వుంది, తరువాత యింకోటి చూడండి అధ్యక్షా. దాదాపు 2700 కోట్ల రూపాయలు యీ రోజు public sector లో investment చేశారు. పెద్దపెద్ద factories industries పెట్టారు. మన రాష్ట్రంలో కూడా ఎన్నికోట్లు ఖర్చుపెట్టారో తెలియదుకాని దాదాపు 100 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారని నేను అనుకుంటాను. రామకృష్ణారావుగారి ప్రభుత్వంలో అయితేనేమి, నైజాము ప్రభుత్వంలో అయితేనేమి 30 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి 6 industries public రంగంలో పెట్టారు. అవి అన్నీ ఏమి అయ్యాయి అధ్యక్షా. మళ్ళీ బిర్లాల చేతుల్లోకి ఇచ్చినాము. ఆ బిర్లా చేతిలో వున్నటువంటి industries ను చేర్చుకున్నట్టయితే అక్కడ లాభం వచ్చినా, నష్టం వచ్చినా అతనే అనుభవిస్తున్నాడు. ఆ లాభాన్ని, నష్టాన్ని మనం అనుభవించే ప్రయత్నం చేయాలని ఆశపెట్టుకున్నప్పుడు ఈ రోజు ప్రభుత్వం ఎందుకు తమ చేతులలోకి తీసుకోలేకపోతున్నది. ప్రజల దగ్గరనుంచి వచ్చిన డబ్బును రెవిన్యూ వసూళ్ళద్వారా వచ్చిన డబ్బును tax payer యొక్క డబ్బును ఉపయోగించి public రంగంలో industries పెట్టి యేదో గొప్పగా చేస్తున్నామని, ప్రజలకు మేలుచేస్తున్నామని చెప్పి ఆ industries లో వచ్చిన ఆదాయాన్ని మనం పెద్దపెద్ద షావుకార్లకు, కోటీశ్వరులకు అందజేస్తున్నాము. కనుక ఈ objectives ను ఒక్క తడవ దృష్టిలో పెట్టుకుని జరుగబోయేటటువంటి కార్యక్రమాన్ని ఆలోచించుకోమని మనవిచేస్తున్నాను. యీ రోజు banks nationalisations లో జరగబోయేటటువంటి benefits వల్ల సామాన్యమానవునికి గాని, former కు గాని, చిన్నచిన్న పారిశ్రామిక వేత్తకుగాని ఒక్క నయాపైసా కూడా లాభం లేదని చెపుతున్నాను. Nationalisation చేసిన రోజునుంచి ఇంత వరకు ఏమి జరిగింది ఆలోచన చేయండి. Property లేనటువంటి వ్యక్తి, కష్టపడి సంపాదించి అభివృద్ధి కావాలనేటటువంటి వ్యక్తికి nationalisation చేసినటువంటి banks డబ్బు యిచ్చినవా అని అడుగుతున్నాను. The rural sector had contributed to the Life Insurance Corporation funds more than 23%; contribution to the agricultural production was less than 4%. A very good point has been made out in regard to the rules and regulations made by the Reserve Bank. They were absolutely unrealistic. By and large, the rules and regulations were made in such a way that the poorman who had not got any security to offer was completely out of the field. అనివుంది. కనుక యెవరికోసమని అడుగుతున్నాను. ఈ nationalisation చేసి మీరు ప్రచారం చేస్తున్నటువంటి ఉపన్యాసాలు చెప్పేటటువంటి, పుస్తకాలలో propaganda చేసేటటువంటి ఈ banks

nationalisation సామాన్య మానవుడికి ఏ విధంగా పనికి వస్తుందని ప్రభుత్వం వారినేకాదు ఇటువైపున కూర్చున్న మా స్నేహితులనుకూడా అడుగుతున్నాను. నిజంగా property లేనటువంటి వ్యక్తికి యీ రోజు ఆస్థిపాస్తులు లేకుండా security offer చేయకుండా వున్నటువంటి వ్యక్తికి, యింకొకరు security ఇవ్వడానికి వీలులేనటువంటి సామాన్య వ్యక్తికి ఈ banks nationalisation ఉపయోగపడుతుంది, దానియొక్క benifits పూర్తిగా ఉపయోగపడతాయని యీ రోజు ఎవరు అయినా చెప్పగలిగితే ఈ nationalisation of banks ను support చేయడానికి ready గా వున్నాను. అటువంటి పరిస్థితులు లేనప్పుడు యిది కేవలం రాజకీయ ప్రయోజనాల కొరకు కేవలం ఒక Political Commitment కొరకు అమలు జరుగుతున్నవి కనుక కేవలం వారి వెనుక వున్న వ్యక్తులకు వారి క్రోనీసుకు, వారిని అనుసరించే వారికి మాత్రమే ఈ Nationisation of Banks లో వున్న డబ్బు అంతా ఉపయోగపడుతుంది అనేటటువంటి ప్రమాదం వుంది. ఆ ప్రమాదం వచ్చిందంటే ఈ రోజు ప్రజాస్వామ్యానికే తావు లేదు. మీరు fundamental rights కానీయండి, constitution ను దాన్ని Scrap చేయండి, fundmental rights లో property rights లేకుండా చేయండి. అది వేరే విషయం. దేశసౌభాగ్యానికి ఉపయోగపడేటట్లుగా వుండే ఈ Nationlisation of Banks వల్ల అర్థంవుంది. ఈరోజు యిది కొంత మంది వ్యక్తులకు మాత్రమే ఉపయోగపడేటట్లుగా వుంది. కాబట్టి దీనివల్ల ప్రజాస్వామ్యానికే ప్రమాదం వుందని మీకు మనవిచేస్తూ విరమించుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు —అధ్యక్షా, మహాశయా, ఈ తీర్మానానికి నేను ఈ amendment ను ప్రతిపాదించాను. That an immediate ordinance be promulgated by the President to validate the said Act and further include the nationalisation of all including foreign Banks in India.

I submit, Sir, that it is unprecedented in the democratic history of this country that the Supreme Court should strike down.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—ఈ first position out of order అవుతుంది.

How can you request the President to validate entirely by an Ordinance the same Act which was invalidated by the Supreme Court ?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ప్రసిడెంటుకు powers వున్నాయంటారా లేదంటారా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—No· How can the President validate the same Act you must change your wording. Your idea is different from your wording.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—The said Act అంటే nationalisation of banks అని అనాలా ? మీరు సలహాగా చెపితే ఒప్పుకుంటాను. ఈ said Actకు బదులు Nationalisation of Banks అని దానిని ఒప్పుకుంటున్నాను.

Sir, this Bank Nationalisation is long overdue. In fact, after winning independence, the minimum step that was contemplated was to put our country on the road to economic regeneration, and Bank Nationalisation is not an issue to indicate whether we are going towards Socialism or we are getting out of capitalism. Bank Nationalisation is essentially a democratic reform in order to ensure that the productivity of this country increases at a particular stage in the country. When Political Parties have degenerated, and in particular the Congress Party has degenerated, it was left to Smt. Indira Gandhi, a noble lady of this country to immediately take this step. We know in this country that if any progressive measure is taken by anybody, tooth and nail opposition is voiced by reactionary forces whenever anyone's private property is affected. So, whenever we move towards economic regeneration or progress, obstacles are put in. As such, it is an open secret that the moment the Bank nationalization has been resorted to by due process of law and by process of democratic system, then the entire country, from village feudalist to the capitalist in Delhi, began to kick up a row. That is the position. My friend sitting on this side, having the views of the other side – I do not think, at the moment the other side is so much opposed to this — says that this resolution challenges the Supreme Court's decision. If we are afraid, and if we fear in that way....

Sri B. Ratnasabhapathi :—He is putting words into my mouth which I did not say. I have never said 'challenge'. I said, it is a comment on the judgment of the Supreme Court, and it is not good, I said.

Sri C. V. K. Rao :—It is no doubt. Let it be a comment on the judgment of the Supreme Court. Why should we be afraid of? What is wrong with the member who is so much timid about this issue. I am not putting anything in his mouth. It is coming from my mouth. On an issue where we have got to advance, we should be bold enough ; otherwise, we will take the country backwards.

What is this nationalisation of Banks? What is it? Is it somebody's property? Or is it the Birla's property? Or is it M. R. Masani's property? It is nobody's property. All the wealth that exsists in the Banks is in fact the deposits of the people. They put the money in the Bank with the object that they can draw it as and when they please. Now, when once money is put, the private directorate, or privately-interested people, capitalist-minded people, the reactionary elements — they want to utilise it to the capitalists' benefit, in order that they exploit the common man. I put money in the Bank so that, not only I can take it back when I want, but also I want the Bank should not exploit me. But what is actually happening? The Bank uses my own money and exploits me; and the Bank institution is being used for the selfish purposes of a few individuals and the entire country is being threatened with economic bankruptcy. That is the position. How long can we put up with this situation. My friend says he has got facts. They are not facts. It is after all

an airy argument which he has put forth. To that airy argument, I will come later.

Judiciary, he says, is to be respected. Who does not respect the Judiciary? Who appointed the Judiciary? The Judiciary is being appointed by the President of India, and the President is elected by you and me. That is the position. Should not the Judiciary consider the views of democretic institutions like the Parliament and Assembly. Therefore, there is no question of the Judiciary not being respected or being disrespected. The Executive, the Judiciary and the Legislature — these are three wings of the democratic system and no one can dominate over the other. When any one dominates over the other, to the detriment of the rights of the common man, then that has to be challenged. In this, we need not feel timid.

The other point, my friend referred to, is insurance which was nationalised. So many things, he says, are nationalised. Are they going on correct lines? If they are not going on correct lines, then scrap the business of nationalisation". That is his argument. I ask, is that a correct argument. This is a very old argument; this is a grandmother's argument; and let us be done with it. There is nothing in nationalisation. We have a democratic system, and we are abusing that system. You come from one party to another and then again from that party to yet another party, and thus you go on trying to put the Democle's sword on the heads of people like us. Should I, on this account, say that democracy has failed? No. There is some thing wrong with the type of personnel holding certain views. In insurance or in nationalised institutions, if things have gone wrong, they have gone wrong on account of the personal element. The type of men that have gone there are men with reactionary views and expoliting tendencies. That has to be changed. When that is changed, it works in the interests of the general public.

What we want in demoratic system is the protection of the interests of a larger number of people. That is a very simple thing, and let my Swatantra friends remember this. In a democrecy, a larger number of people elect the men and therefore the interests of larger number of people have to be protected. Today, all means of production and all this money institutions are in the hands of a small minority. With so much sacrifice and with so much of work in this country, we are able to achieve independence, but we are not able to achieve the benefits or reap the fruits of that independence. Therefore, it is time that we take these minimum measures on hand and I think it is highly essential.

You look at the present situation. Everywhere, particularly at the highest quarters, particularly the capitalist quarters particularly the reactionary quarters they are deadly opposed to this measure. Why? Because their interests are affected. It is not an academic question. If that is so, it should be confined only to debating societies. They tolerate anything except their profits or dividends being affected. That is the whole situation. It is to the credit of this august body, this Assembly, and the hon. Speaker, to get this resolution on the agenda and discuss it and thrash it, and we, as democrats, must act in a worthy manner, keeping in view the interests of the country

at large. It needs not much of an argument. It is a step taken by the highest forum of the country — the Parliament; and the Judiciary, in a short-sighted manner has struck down the legislation. Personnel, whether in the judiciary or in the Executive, should be committed to the policies to which the entire nation is wedded. Therefore, the policies to which we are wedded are based on a non-capitalistic path, is in the larger interests of the people. It is not socialism.

We are all taking of socialisam. Do those who talk about it know what socialism is. Socialism is a still higher step and it no doubt comes to stay and I wish it comes in our own lifetime; but that has to be fought out. It cannot be won by resolutions. In the mean time, these minimum economic reforms must be there and, therefore I support the resolution.

Further, I thank the Banks only for one thing. They said s "If you do a thing, do it fully and face us". That is what the Bank, said. That judgment I read it It says, 'if you are still hesitating to do it, you have got the courage to do it fully and face us and face the country. Naturally, step by step, we must proceed. First instalment is commercial Banks; the next instalment is other banks, and the third instalment is Mrs. Indira Gandui's view-points. She is misled. She was able to appreciate the particular stand that we have got to do it fully, i. e., we have got to nationalise all banks including the foreign Banks, and that is also my amendment. I hope gentlemen on this side will fully support me.

Thank you.

Sri P. Narasa Reddy (Nirmal) :—Mr. Speaker, Sir : The House has had the privilege of hearing two-view-points : the one relating to the benefits of private capitalism as advocated by Sri B. Ratnasabhapathi, and the other, of state Capitalisam as advocated by Sri C. V. K. Rao. So far as we are concerned, the policy of our party as put by late Panditji has been that of a mixed economy. Neither the State capitalism must be there entirely, nor should the private sector have unbriddled power to control the enonomy of the country. It is a compromise between the *laisez faire* and complete Government control. So far as the controversy of public sector and private sector is concerned, I would just quote his statement to mean "the public sector is expected to control the strategic points of economy while the private sector was to develop within the prescribed limits. Further, so far as the private sector is concerned, the development of private sector should result in social gain and uninhibited growth of production should not result in accumulation of wealth and economic power in individual hands. So my submission is that where the State finds that economic power is being taken advantage of by a few individual hands, it becomes incumbent upon the State to intervene and see that the gains are not utilised by a few but are utilised for a large section of the population in our country.

So far as the judgment of the Supreme Court is concerned, much controversy has been raised by hon. members. At present, I do not think there is anything wrong in what the Leader of the Opposition has proposed. As our Chief Minister has also said.

'Immediate' does not mean 'hasty'. If the principle that the one who hesitates is lost is not followed at least in this case, I do not think we would be very shrewd enough to look into things.

So far as the position of banking industry in our country is concerned, I would just invite your attention to some statistics. The banking industry had deposits of 908 crores of rupees in 1951 which corresponds to about 9 per cent of the national income. The increase by 1965 has been 3703 crores, which is about 16 per cent increase as regards the national income. So far as the increased deposits are concerned, if we have the patience to go into other statistics, the banking business centres as such have been reduced from 1951 to 1965. In 1951, the nonschedule banks have 477 branches, which have been reduced to 92; and so far as the scheduled banks are concerned, they have come down from 92 to 76. But nevertheless, the deposits have increassed enormously so as to show that a considerable amount of money has been for benefit of a very few hands. A critical study made be the Hindusthan Times shows that out of these 3773 crores of rupees, 1800 crores of rupees were utilised by only one person of the depositors at 6 per cent per annum. Therefore, Sir, we could just understand how powerfully the economy of the country could be utilised by a few who have got sway on the banking industry as such. Now so far as the rate of growth is concerned, we have heard arguments for and against so far as bank nationalisation is concerned and I do not want to take time of the House in dealing with the pros and costs of it. Nevertheless it is perceptible that these deposits are to be the national resources which are and could easily be at the disposal of the nation. Not only that. The way in which the growth is taking place in the country is so astounding that in recent times of hardly 10 to 12 years, it has increased by five times than what it was. That shows that a few people have been trying to take advantage entirely of the advantages they have of having these commercial banks. So far as the commercial banks in our State are concerned, I would invite your attention to the fact that in our State there are hardly about 217 banking centres showing only about 5 per cent of the entire commercial Banks in the country, whereas the State Bank of India, i. e., the Public Sector Banking industry, is having about 205 centres showing about 10 percent. Contrary to this, in other States where urban sector or people who have given more deposits and have got control over the banks,– they have been able to have a greater number of branch offices of commercial banks. In Madras, there are 679 ; in Maharastra, 587 ; and in Mysore, 429. Accordingly, the per capita deposits also have been more in those other States compared to our State *vis-a-vis* the existence of the commercial Banks. In our State the per capita deposit is only 30 compared to 58 in Madras, 184 Maharastra, 57 in Mysore, and 104 in Gujarat, while the All India average for capita deposits is 64.2. So far as bank credit is concerned, the per capita bank credit in our State is only 17, while it is 60 for Madras, 152 for Maharashtra and 69.5 for Mysore. My submission is that so far as our State is concerned it is purely a rural or agrarian economy and it is necessary that there should grater number of banking activities throughout the country not only to attract deposits

from small farmers but also to give ready creadit. That is most essential, and this we cannot expect from the commercial banks, which are naturally intereste in having their own deposits, their own busin ss incraese and also mobilise whatever deposits they get from a lesser developed area to an area where there is already great development. So far as commercial Banks are concerned, I would submit that in 3 premier States—West Bangal, Madras and Maharashtra, the investment or the credit given to local area has been more than what the deposits could have been there. My submission is that the movement of resources of such a gigantic amount of Rs. 3,000 crores and odd being in the hands of a few without any right, authority or control of the State in proper distribution of that wealth, is not desirable: and in order that the poorer sections and down-trodden people might take advantage of these resources, nationalisation, so far as we are concerned, is a must and unless we vehemently take up the matter with the Central Government to take immediate action, I do not think we would be doing justice.

Apart from this, I would also submit that in view of the recent policies enunciated not only by the Government of India but also by the Congress party and other various socialist parties, the credit-worthiness of a person is not the criterion. The creditworthiness of the activities of such person should be the criterion, for which purpose the capital or resources have to be advanced. If the banks are not nationalised or under the control of the State, I do not think it is possible for the State with its meagre resources or lack of resources to have its own planning schemes put through and to give credit to the small peasant or the small industries throughout the country and give the benefit or these accumulated financial resources to one and all throughout the country so that social justice could be done to one and all. The Congress party has taken a decision that to the extent of Rs. 500 without any security a farmer is able to get. Probably, the Government may become wise enough....

Mr. Deputy Speaker :—If you go into the merits and demerits, you will have no time to spare to others.

Sri P. Narasa Reddy :—I support Mr. Ramchandra Reddy's resolution, Sir.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—అధ్యక్షా, బ్యాంకులు ఎందుకు జాతీయం చేయాలి అని చెప్పే స్టేజి గతించిపోయింది. బ్యాంకులు జాతీయం చేయకూడదు. అనేవారు ఎక్కడా మన దేశంలో ఉన్నట్లు కనబడటం లేదు. కొన్ని సిద్ధాంతా లరీత్యా కొన్ని పార్టీలుబ్యాంకులు జాతీయం చేయకూడదు అంటున్నారు. ఇపుడు బ్యాంకులు జాతీయమైనవి. మళ్లీ ఏదో రద్దు చేశారు. 14 బ్యాంకులు జాతీయం చేయాలని ఆర్డినెన్స్ ఇష్యూ చేయాలని అంటున్నారు. లేకూ-అన్ని బ్యాంకు లకు కలిపి చేస్తేగాని మళ్లీ యీ శాసనం బ్రతకదని చెబుతున్నారు. ఆ భాగం కేంద్రప్రభుత్వంవారు చూస్తారు. ఈ బ్యాకులు జాతీయం చేసి ఇప్పటికి 7 మాసాలు అయినది. ఈ 7 మాసాల్లో యీ బ్యాంకులు ఎట్లా ఫంక్షన్ చేశాయ న్నది పరిశీలిస్తే—ఏ ఆశయంకోసం బ్యాంకులు జాతీయం చేశారో ఆ ఆశయం నేర

చేసిందా అన్నది చూస్తే—నేను విజయవాడలో ఉన్న షెడ్యూల్డ్ బ్యాంక్స్‌ను కాంటాక్ట్ చేశాను. ఒక బ్యాంక్ పాలసీకి ఒక బ్యాంక్ పాలసీకి ఎక్కడా సంబంధం లేదు. కాంగ్రెస్‌లో వచ్చిన వివాదాలవల్ల—రేడియోలో, పేపర్స్‌లో చేసిన ప్రచారంవల్ల యీ బ్యాంకుల జాతీయం వల్ల ప్రజలలో—ముఖ్యంగా లేని వారిలో, మధ్యతరగతివారిలో కొండంత ఆశలు బయలుదేరింది. ప్రతివారు మాకు అప్పులు కావాలి ఇప్పించమంటున్నారు. నేను ఒక బ్యాంక్ వారికి ఫోన్ చేసి ఫలానా టైలర్‌కు అప్పు కావాలి ఆయనకు రెండువేల రు. లు అప్పు ఇవ్వండి అంటే—మీరు లెటర్ అఫ్ ఇంట్రడక్షన్ ఇవ్వండి, ఒక సెక్యూరిటీ తెండి—అంటున్నారు. ఇదీ అసలు ఉన్నటువంటి ముఖ్యమైన ప్రాబ్లమ్. ఈ 7 మాసాల పెర్‌ఫార్మెన్స్ చూస్తే—రేపు మళ్ళీ శాసనం చేసినా—మనం ఆశించినటువంటి ఫలితాలు రావటానికి అవకాశం కనబడటం లేదు. మనం బ్యాంకులు జాతీయం చేసినందుకు దానిఫలితాలు ప్రజలకు అందేటట్లు దాని ఆపరేషన్స్ ప్రాపర్‌గా చేయమని—అందుకు మనం ప్రతిపక్షనాయకులు రామచంద్రారెడ్డి గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానంలో ఒకటి యాడ్ చేస్తే మనయొక్క ధర్మాన్ని నిర్వర్తించినట్లు అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇపుడు వ్యవసాయదారులకు అప్పులు ఎక్కడా దొరకటంలేదు అంటున్నారు అందులో అన్‌ఎకనమిక్ హోల్డింగ్స్ వున్నవారికి ఎక్కడా అప్పు దొరకటంలేదు. ఇప్పుడు వ్యవసాయదారులకు అప్పు ఎక్కడా దొరకడం లేదు. అందులో uneconomic holdings ఉన్న వారికి ఎక్కడా అప్పు దొరకడం లేదు. వారి demand ఎంత అని అంచనా వేశారు. మన ప్రభుత్వం భారతదేశం మొత్తం మీద 3,300 కోట్లరూపాయలు కావాలి అన్నారు. సహకారబ్యాంకులు 230, కోట్ల రూపాయలు schedule banks రు 200 కోట్ల యిస్తున్నాయి. మిగతా 1600 కోట్లు రావాలి. co-operative banks community devalopment projects యిస్తున్న రీతిని మళ్ళి అంతా ఒకరి దగ్గరకే పోయి మిగతా వారికి చేరకుండా ఉండే టట్లు చూడాలి. ఇప్పుడు ఒకరికి అప్పు దొరకాలి అంటే ఎన్నోమాసాలు పడుతున్నది. సంవత్సరం season కు పెట్టుకొన్న డబ్బు వచ్చే సంవత్సరం season కు గాని రాదు. అలాంటిది లేకుండా లంచగొండితనం లేకుండా రైతులకు వెంటనే యిది అందేటట్లు చేయడానికి సభవారు సిఫార్సు చేస్తే చాల సముచితంగా ఉంటుదని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. ఒక బ్యాంక్‌కి ఒక బ్యాంక్‌కి పాలసీలో సంబంధం లేదు. మధ్య తరగతి వాళ్ళు వ్యవసాయకూలీలకు. ఆర్థికంగా యింకో ఆదాయంకలిస్తే కొంత జీవనం మెరుగు అవుతుందనుకొనే వారందరికీ పాడిగేదెలకు అప్పు యిప్పించాలని ప్రయత్నం చేశాను. విజయవాడ పట్టణంలో State Bank వారు, రు. 1500 గాని రెండు వేలుగాని పాడి గెదెలు కొనుక్కోడానికి యిస్తాము. Shed వేసుకోడానికి యింకో రు. 250 లు అప్పు ఇస్తాము. సెక్యూరిటీ తెమ్మంటున్నారు. - బరోడా బ్యాంక్ యితర జాతీయం చేసిన బ్యాంకులు 1/4 th పార్టియే పెట్టుకోవాలి. మేము అప్పు యిస్తాము అంటున్నారు. జాతీయం చేసిన తరువాత management అంతా ప్రభుత్వం చేతిలో పడ్డది. పడినప్పుడు uniform policy ఎందుకు ఉండకూడదు ? Uniform policy పెట్టేటట్టుగా కేంద్రప్రభుత్వానికి

సిఫార్సు చేస్తే వారు Reserve Bank వారికి ఆమాదిరి instructions యిచ్చి, ప్రజలకు మేలుజరిగేటట్లు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. చిన్న చిన్న వ్యాపారస్థులకు కూడ యిస్తాము అంటున్నారు. Productive loans గా ఉండాలని ప్రధానమంత్రిగారి ఆశయం. Consumor loans గా మారిపోతున్నాయి. అమెరికావంటి advanced దేశంలోనే నెలకు మూడు మొదలు నాలుగు డాలర్స్ ఆదాయం వచ్చేవారికి consumer loans నూటికి 65 మందికి 75 మందికి ఎక్కువ అయిపోతున్నాయట. మనం కూడ కొంతవరకు అదే pattern లో నడుస్తున్నాము కనుక productive దానికి అప్పు తీసుకురావడం, అది consume అయిపోతే బ్యాంకుకు తిరిగి pay చేసే ప్రమాదం కూడ లేదు. జాతీయం చేసిన రైళ్ళలో మన రైళ్లే ticket లేకుండా ప్రయాణం చేస్తే ఫరవాలేదు అంటే ఎట్లా ఉన్నదో, మన బ్యాంకులే గదా అని డబ్బు తెచ్చుకొని తిరిగి pay చేయకుండా ఉన్నట్లయితే బ్యాంక్ యొక్క వ్యవస్థ ఏమి అవుతుందో నేను వేరుగా మనవి చేయనక్కరలేదు. Bank లలో short term deposits, long term deposits ఉంటాయి. ఇప్పుడు వున్నటువంటి నాలుగువేల కోట్లలో ఎంత short term deposit ఉన్నదో తెలియదు. రైతులకు short term loans యిచ్చినట్లయితే మొన్నటిమాదిరి సైక్లోన్ బీభత్సం వంటివి వచ్చినట్లయితే వాళ్లు రెమిషన్ అడుగుతారు. అందువల్ల గ్రామసీమలలో headquaters లో ఉన్న బ్యాంకులన్నిటికి branches పెట్టి గ్రామాలలో deposits ఆహ్వానించి, ఆకర్షించి వారికి అవకాశం కలిగేటట్లు చేసినట్లయితే Banks ఏ purpose కోసం జాతీయం చేస్తున్నారో అది fulfill అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజలలో ఒక ప్రచారం బైలుదేరతీశారు. Organisation Congress వారు పాత కాంగ్రెస్ వారు బ్యాంకుల జాతీయానికి వ్యతిరేకం. మేము అంతా అభ్యుదయ వాదులము. అభ్యుదయ హృదయంతో మా నాడి స్పందిస్తున్నది. ఒక చెయి ఎత్తితే నేను రెండు ఓట్లు యిస్తాను బ్యాంక్స్ జాతీయం చేయమనండి. మేము ఎవరికి వెనకపడడం లేదు. ఇకనుంచి అయినా ఆ ప్రచారం కట్టిపెట్టండని సోదరులకు మనవిచేస్తున్నాను ఎవరికైతే ఈ అప్పులు అవసరం వున్నాయో వారందరికి సకాలంలో లంచాలు లేకుండా వీలుఅయితే security లేకుండా creditworthness మీద యిచ్చేటటువంటి ఏర్పాటు చేసినట్లయితే దేశం బాగు పడుతుంది. ప్రజలు సంతోషిస్తారు. Trust worthness కూడ ఒక point గా పెట్టుకొని వారికి యివ్వాలి. మెర్చిలింగింగ్ వ్యాపారం దయచేసి విరమించమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. Bank ల జాతీయం వెనువెంటనే చేయాలి. ఎవరో తొందరపాటుతో Supreme court కు వెళ్లి ఏమిఅవుతుందో అనే విధంగా, రెడ్డి వచ్చె మొదలాడు అనే ఈ circulation Business ప్రమాదం లేకుండా చేయాలని రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri A. Madhava Rao :—Mr. Speaker, this is one of the very important issues where the people are more carried away and scared

away by emotions. The approach of Jan Sangh to the problem of nationalisation is practical and pragmat'c and not doctrinaire and do matic. Now there are two points in this matter. The first point is, whether nationalisation is the only way for the betterment of national life. Nobody can object to that theory, but if there are other alternatives, then they have to be tried and tested and therefore we are opposing nationalisation.

Now, we feel that this nationalisation is a slogan of political opportunism and political stunt. It is being advocated only for the purpose of sayings ones own skin or for projecting their image for the wrongs which have been committed. In any way, we are not concerned with it, but I am sorry to state here that there are certain persons who express their own disappointment in regard to Constitution. We are here because of Constitution. If Constitution is such a flexible thing which can always be altered, it is a different matter. But I feel that Constitution is more important. It is a magna carta which is unshakable, which is rigid and which must be implemented. Our respected Vavilala Gopalakrishnayya said there is contradiction in the Constitution. So for as my knowledge goes, there is no contradiction. The only thing is one is not allowed to amass everything in such a way that he should become a parasine and at the same time the society should not devour individual liberty.

I whould now straightaway come to one point

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Fundamental rights లో property ని protect చేయుమన్నారు Directive Principales లో property accumulation వనికిరాదన్నారు.

శ్రీ ఎ మాధవరావు :—ఎంత విపరీతంగా పెరగకూడదు అంటే మొత్తం సమాజాన్ని దిగ్రమింగే వాడిగా తయూరు కాకూడదని అర్థం. Supreme Court Judgement వచ్చినది. Constitution మార్చిన రోజున ఈ విషయాలు ఆలోచిస్తాము. దానిని గురించి యిప్పుడు తర్జన భర్జన చేయవలసిన అవసరంలేదు. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి దానిని యధాతధంగా ఆలోచించండి. Supreme Court Judgement యిది. Such as the good will and value of the unexpired portion of leases and also of the buildings and also relevant principles determind for compensation, The Constitution also guaranted that right to compensation is justiceable. Natio alization చేనికి కోరుతున్నాము. ప్రజలకు ఉపయోగ పడుతుందని కోరుతున్నాము. Compensation ఎంత యివ్వ మన్నారు? కోటాను కోట్లు, here is a statement made by the Judges themselves. It is not disputed that the major Banks occupy their own buildings in import n towns and investments in buildings constitute a part of the assets of the Banks which cannot be treated as negligible. యీ కోట్లాను కోట్ల రూపాయలు వారికి కాంపెన్సేషన్ గా యిచ్చి, మనం పొందే లాభం ఏమిటి? ఇచ్చే పరిస్థితులలో మనం వున్నామా? డబ్బు వుందా? లేక సుప్రీంకోర్టు తీర్పునే అమలుజరిపే పరిస్థితి వుందా? ఆ ప్రకారంగా డబ్బు యిస్తారా? ఈ రిజల్యూషన్ వలన లాభం, ఫలితం ఏమిటి? అందరూ తేచి

సమాధానం చెబుతున్నారు — యీ డబ్బు యిచ్చే పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం వుందా? సుప్రీంకోర్టు చెప్పిన ప్రకారంగా— డబ్బు యివ్వకుండా— ఆస్తు చేసే అధికారము ప్రభుత్వానికి వుందా? పార్లమెంటుకూ లేదు, మనకూ లేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— ఒక చిన్న విషయం చెబుతాను....

Sri A. Madhava Rao :— I request that I should not be interrupted.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— అసలు ఆయన ఉపన్యాసాన్నే కట్ చేయాలి.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:— నాకు నా అభిప్రాయాన్ని చెప్పే అధికారము వుంది. ఇంకొకరికి దానిని విమర్శించే అధికారం లేదు.

Sri K. Govinda Rao:— I am trying to understand my friend properly.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:— కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ను మార్చకుండా డబ్బు పే చేయకుండా.... అని అంటే... వారిఅభిప్రాయం కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ను మార్చమని వారికోరికా? ఖచ్చితంగా ఒక చిత్తుకాగితంగా కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ను పరిగణించాలంటే... మాకు ఆక్షేపణ లేదు. కాన్‌స్టిట్యూషన్ అంటే మాకు నిషా లేదు; యిది ఒక దండగమారి కాగితం అని అంటే తీసి అవతల పారేయండి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె రావు:— కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ను మనుషులు చేశారా; మనుషులను కాన్‌స్టిట్యూషన్ చేసిందా?

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి:— కాన్‌స్టిట్యూషను గురించి అంత దిగజారి రెడిక్యూల్ చేస్తూ సి. వి. కె. రావుగారు మాట్లాడడం మంచిదికాదు. I take serious objection: It is a sacred document and Sri C. V. K. Rao should not call like that.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—కాన్‌స్టిట్యూషన్ మీద మీకు ఎంత కాలం నమ్మకం వుంటుందో అంతకాలం దానిలోని అంశాలన్నింటినీ అమలు చేయవలసిన బాధ్యత మీపై వున్నది. ఈ రోజున సుప్రీం కోర్టు వారు చెప్పిన ప్రకారంగా కాంపెన్‌సేషన్ యిచ్చే శక్తి మన దగ్గరువుంటే మిగతా విషయాలు మాట్లాడడం లేకపోతే, ఆశక్తి లేకపోతే మాటాడడం కూడా వృథాప్రయాస యేతప్ప మరొకటి కాదని చెబుతున్నాను. ఇంకొకటి కూడా ఆలోచించండి. ఈ రోజున ప్రాపర్టి రైట్స్ తీసివెయ్యాలి అని అంటున్నారు. అదే రష్యా కమ్యూనిజమో చైనా కమ్యూనిజమో అయితే నేను దానిని గురించి ఆక్షేపణ చేయడానికి వీలులేదు; ఇక్కడ శాక్రెడ్ రైట్స్-ఇండివిద్యువల్ రైట్స్ యిచ్చారు—ప్రాపర్టి రైట్స్ తీసివేసే, పేదవాడికి వున్న కొద్ది భూమి కూడా పోతుంది ... I personally feel that any interception of the Constitution will lead to chaos and will let loss devils where jungle law will prevail. We can never subscribe to that view. That is one hing. There is another thing

which I would like to submit and that is almost all the foreign countries have tried in regard to this nationalisation and have found that it was a thorough failure. I have got data for it and I am also asking the Chief Minister in regard to nationalisation that has been done what is the effect. I know of Subbiah's statement. I would like to state that inspite of the centralised credit system, the USSR could not protect itself for decades till it became an Imperial power from the evils of nationalisation : considerable decline in the purchasing power of Soviet currency, various shortages of necesities high cost of prodnction and low standard of living for great majority of people. మాకు సంబంధించినంత వరకు ఒక పద్ధతి వున్నది. నాలుగు ముక్కలు చెబుతాను, వినండి.

With this end in view, we propose that the Reserve Bank of India which is in practice subservient to the Government of India should be raised to the status of a real monetary authority. Its character and composition should be altered suitably. For this purpose, independent economists, as distinct from bureaucrats, should held the RBI and control effectively its Board of Directors. RBI should be the final autonomous authority on all monetary problems such as currency or trade. While the Government may remain the supreme authority regarding fiscal policy, it should respect the authority of the RBI regarding monetary policies. Whenever there is a difference of opinion on policy matters between the monetary anthority and the Fiuance Ministry, the matter should be paced its verdict taken The Finance Ministry should have no power to over-ride the decision of the monetary authority without formal approval of the Parliament. The main point is what should be the proper agency whose competence can be trusted upon to harness the countre's credit resources to the best interests of the people. Neither industries nor the Government can do the job. There is a difference between executive control and public accountability For this purpose, we are of the view that the RBI and the SBI should be completely de-governmentalised. Such a monetary authority will be in a position to, perhaps, work out the details of the country s banking structure. For this purpose, the definition of banking industry should cover security printing press, RBI, co operative and land mortgage banks besides State Government and commercial banks, and it should be the duty of the monetary authority to mould the banking industry so as to ensure full employment and price stability. The new structure must be free from the Government control. (INTERRUPTION) Otherwise like the RBI, it will fall a pray to Governmental political expediency of deficit financing and printing notes without any metallic or foreign exchange backing. అధ్యక్షా, యిప్పుడు సోషల్ కంట్రోల్, సోషల్ కంట్రోల్ అంటున్నారు, దీనిని గురించి తెలుసుకోవడానికి ఎంత వరకూ ప్రయత్నం చేశారు? దానివలన వచ్చిన లాభం ఏమిటి అని Evaluation చేసినారా? సోషల్ కంట్రోలు Payment of compensation is Nationalisation Why should we pay compensations when social control is sufficient.

The villain of peace is the Reserve Bank, because they have not taken into consideration effectively all these things. The nationalisation as it is leads to chaotic conditions and serves no useful pure pose. Let there by all means be a check. but let the Government take into consideration all these facts. In fact, LIC is a thorough failure.

Mr. Speaker :—Their Lordships of the Supreme Court have given very good reasons for striking down the Bank Nationalisation Act. Now it is for the legal pundits in the Central Government to get over the legal difficulties such as that have been created. It is for them. We are not going to consider the question whether Bank Nationalisation Act is necessary or not. Now it is nearly 5 or 6 months since Nationalisation Act has been passed by the Central Government. During this period, what is the general impression in the country ? Has the poor man derived any benefit as a result of this Nationalisation ? What is the general feeling on this question ? I do not know how far it is true, but anyhow people have been telling me that even a poor man is now able to get loan and that as a result of the loan he is able to eke out his living which was not possible before. That is the generel feeling. I do not know how far it is true. If it is true——

Sri B. Ratnasabapathi :—Insurence companies have been nationalised and the objective of notionalising the Insurance Corporation was to extend the business of this accumulated money, of the volume of business that the Insurance companies have been transacting, to the rural side. But only 3% of the total volume which has been done until now is going to the rural areas.

Mr. Speaker :—The benefits of this Nationalisation Act are naturally being extended to rural areas also.

Sri B. Ratnasabapathi :—If the experience of nationolisation of Life Insurance Corporation is of any guidance to us, it is not going to be useful.

Sri A. Madhava Rao :—The country economy in the distant future must also be taken into consideration. We cannot say——

Mr. Speaker :—Does the poor man want that nationalisation should be done or not ? That is the only point.

Sri A. Madhava Rao :—But if it is going to affect the economic structure, how can we support it ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—We thank you, Sir, for enabling us to discuss this very important and urgent resolution.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇందాక రత్నసభాపతిగారు చెప్పినట్లు మన రిజల్యూషను దానిమీద రిఫ్లక్షన్ కాదు. నేను మొదటిలోనే మనవిచేస్తున్నాను — యీ రిజల్యూషనుకు యిచ్చిన అమెండుమెంట్సు ఏవీకూడా ఆమోదించవలసిన అవసరం ఏమాత్రంకూడా లేదనికూడ చెబుతున్నాం. సుప్రీం కోర్టువారు జడ్జిమెంట్లు చెప్పారు. ఆ చట్టములో కొన్ని యిన్‌ఫర్మిటీస్

వున్నాయన్నారు. కేంద్రప్రభుత్వం ఆలోచించి రెమిడియల్ మెజర్సు తీసుకో వలసియున్నది. ఒకవేళ ఫెయిర్ కామెంటు చేసుకోవాలంటే తప్పకుండా చేసుకోడానికి అధికారం వున్నది. కోర్టులనుంచి జడ్జిమెంటు వచ్చిన తరువాత, అసంతృప్తిగా వుందనో, సరిగా లేదనో చెప్పుకోవడంలో తప్పులేదు. ఫెయిర్ కామెంట్ యీజ్ ఆల్వేస్ ఎలౌడ్. అంతకంటే మోర్ డేంజరస్ ఏమంటే— యిమ్మీడియేట్ అనేది దానితో దాని పనే పోతుంది. మన రిజల్యూషనుయొక్క అవసరమే పోతుంది. దాని వల్ల వారి మనస్తత్వం అర్థమవుతున్నది. వారి అమెండుమెంటువల్ల ఏమి అర్థమవుతున్నదంటే—వారి మనసు, హృదయము ఏవిధంగా నడుస్తున్నాయో అర్థమవుతున్నది. అసలు దేశంలో ఏదైనా తగాదా వుందంటే అక్కడే. బ్యాంకుల నేషనలైజేషను కావాలని అందరూ అంటున్నారు ఇప్పుడు రత్నసభాపతిగారు అన్నారు. మాధవరావుగారుకూడ అంటున్నారు. అనడం లేదా? అంటున్నారు. అందుకని రత్నసభాపతిగారు మార్గదర్శకంగా వుంటారేమో అనుకొన్నాను నేను—వారు తాత్కాలికంగా స్వతంత్ర పార్టీలో చేరినా........ఇప్పుడు అర్జన్సీ ఏమిటి? ఏదో దురదృష్టవశాత్తు బాంకు నేషనలైజేషను ఆక్టులో కొన్ని యిన్‌ఫిరమిటీస్ వున్నాయని జడ్జిమెంటు చెప్పడం వల్ల వచ్చింది యిది. ఇప్పుడుమన ఆతృత ఏమిటి? ఇమ్మీడియేట్‌గా, సక్రమంగా లీగల్ పండిట్స్‌తో, లా డిపార్టుమెంటుతో, అటార్నీ–జనరల్ గారితో కూర్చుని, యింకా ఎవరైనా పెద్దలు సలహా యిస్తే తీసుకొని ఆర్డినెన్సుద్వారాగాని, చట్టం ద్వారా గాని రెమిడీ చేస్తూ వెనువెంటనే ఒక కార్యక్రమం చేయాలని. ఒక ప్రాసెస్ మొదలు పెట్టాము, దానికి అంతరాయం కలుగకూడదనేది ప్రాముఖ్యమైన విషయం. కాబట్టి యిమ్మీడియేట్ అనేది మోర్ డెంజరస్. మూడవది, జనరల్ పబ్లిక్‌కు బెనిఫిట్ వస్తున్నదనేమాటను ఖండిస్తున్నారు. అసలు సెక్యూరిటీ లేకుండా అప్పు యిచ్చేస్తున్నాము. ఎంత ప్రమాదం అనే పరిస్థితికిపోయినతరువాత యిక్క బాంకు నేషనలైజేషను చేసినా ఒకటే, చేయక పోయినా ఒకటే. అం[illegible]. వి. కె. రావుగారి కోరిక కూడా ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నా[illegible]. కాబట్టి ఆర్డినెన్సు కావచ్చు, యింకొక విధంగా కావచ్చు—ఏదైనా సరే. We are not just now competent to say or fully equipped, Not that we are not competent; we are not fully equipped to say that it should be remedied. We only want immediate steps should be taken to cure the situation, to remedy the situation.

ఈ సందర్భంలో నేను ఇదివరకు సుప్రీంకోర్టు ఛీఫ్ జస్టిసెస్‌గావున్న పెద్దలు చెప్పిన మాటలు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. గజేంద్రగడ్కర్ గారుగాని, హిదాయతుల్లాగారుగాని, సుబ్బారావుగారుగాని యింకా యితర పెద్దలు చెప్పినది ఏమంటే—జుడిషియరీకూడా సోషల్ అర్జన్‌కు ఫేవరబుల్‌గా రియాక్టు కాకపోతే డెమొక్రసీకే ప్రమాదం ఏర్పడుతుందనే సంగతి అనేకసార్లు చెప్పారు, ఇవి నేను పొలిటీషియనుగా చెప్పే మాటలు కావు. పెద్ద పెద్ద పదవులలో వున్నవారు, అనుభవం గలవారు డెమొక్రసీ సేఫ్‌గా నడవాలనుకొంటున్నప్పుడు సంఘంలో న్యాయమైన అర్జన్స్ వచ్చినప్పుడు వాటికి సింపథిటిక్‌గా, కన్‌స్ట్రక్టివ్‌గా

క్టివ్‌గా రియాక్టు కాకపోతే ప్రజలలో జుడిషియరీ అంటే వేరే అభిప్రాయానికి రావడానికి తావు వస్తుంది, వెంటనే రియాక్టు కాకపోతే ఆ ప్రమాదం వుందని చెప్పడం జరిగింది

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—Won't this amount to reflection on Supreme Court judgement? The hon. Chief Minister is suggesting that Judiciary is also responsible to the social urges of the masses. But the duty of the Judiciary is to interpret the law as it stands, as it exists. Nothing more, nothing less. They are not concerned with social urges.

Sri K. Brahmananda Reddy :– Dr. Chalapathi Rao Garu, you confine yourself to Medicine; I will confine myself to Law.

Dr T. V. S. Chalapathi Rao :—My common sense tells me....

Sri K. Brahmananda Reddy :—I don't want to be interrupted, Sir. This is all unnecessary.

Sri Kona Prabhakar Rao :—Whether he is a doctor or pleader or some body else, we are all law makers.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారు చెప్పిందే నేను చెబుతున్నాను. నేనిప్పుడు కొత్తది ఏమీ చెప్పడంలేదు. మెరిట్స్‌లోకి వస్తే బాంకు నేషనలైజేషను రైట్ డిరెక్షనులో ఒక యింపార్టెంటు స్టెప్ అని మనమంతా అభిప్రాయపడి వున్నాము. బాంకుల నేషనలైజేషను చేసిన సైముకాని, వైఖరికాని, ఒక విధంగా దేశంలో అమితమైన యింటరెస్టు, అట్రాక్షన్ క్రియేట్ చేసింది. నేనిప్పుడు దాని మెరిట్స్‌లోకి పోవడంలేదు. Bank nationalization is an important step in the right direction. It has enthused the entire mass of people in the country. It has created an attraction. ఒక స్మాల్ సెక్షన్ అఫ్ ఇండివిడ్యువల్‌లో ఒక స్కేర్ కూడా క్రియేట్ చేసింది. ఆ చేసిన పద్ధతివల్ల దేశంలో కమ్యూనిజం తెస్తున్నారనో, యింకొకటి తెస్తున్నారనో దురభిప్రాయం కొంత పవర్‌ఫుల్ సెక్షనులో వుండబట్టి, ఆ ఎలెంటకిల్స్ దేశమంతా వ్యాప్తి అయివున్నాయి కాబట్టి ఆ అభిప్రాయానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం కలుగుతూ వస్తున్నది. ఇదికూడ మనం జడ్జిచేసుకోవాలి. ఇది ఎందుకు రైట్ డిరెక్షను అనేది నేను వేరే చెప్పవలసిన పనిలేదు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు కూడా చెప్పారు. ఇది కొత్త విషయం ఏమీ కాదు ఇదివరకే మనదేశంలో ఇంపీరియలు బాంకును నేషనలైజు చేసిన సంగతి మనకు తెలుసు. గోపాలకృష్ణయ్యగారు వెస్టరన్ డెమొక్రసీలలో, కాపిటలిస్టు సిస్టముతో నడుస్తున్న దేశాలలో నేషనలైజేషను చేయడం జరిగింది. ఈ నేషనలైజేషను గురించికూడా కొన్ని అభిప్రాయాలు వస్తున్నాయి. కేవలం దీనిని గవర్నమెంటలైజ్ చేయవద్దు, నేషనలైజుచేయండి అని చెబుతున్నారు. It is not governmentalisation: it is not replacement of a few directors and others by some government servents. It is not more change of personnel, thought that is also very important. How

should this nationalisation be done? After all these are all deposits of hundreds and thousands and lakhs of people. There is no body's private mony that is involved except the lakhs of depositors. ఈ మనీ ఎట్లా యుటిలైజ్ అవుతున్నది ఇది కాన్‌సెంట్రేషనుకు లీడ్ చేస్తున్నదా లేదా. మన అనుభవం ఏమిటి. ఎంతవరకు కాన్‌సెంట్రేషనుకు లీడ్ చేసినది చూడాలి. Concentration of this money and economic power is most dangerous to democacy. It will throttle democracy. మనం అందరం అంగీకరిస్తున్నాము. అనుకుంటున్నాము. నిజంగా కూడా అంతే. 1967 నుంచి ఇప్పటివరకు దీని ఫలితం చూస్తే ఎట్లా థ్రాటిల్ చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది మనం చెప్పవచ్చును. కేంద్ర పార్లమెంటులో చూడవచ్చును. ఇక్కడ కూడా చూడవచ్చును. ఎక్కడైనా చూడవచ్చును. ఈ వెల్తు యుటిలైజ్ కావాలి? ఎకానమీ ఇంప్రువ్ కావాలి. అంటే మొదటి పాయింటు ఏమిటో తమకు తెలుసు. మనకు ఫారన్ ఎయిడ్ డ్వైండిల్ అవుతున్నది. డ్వైండిల్ కావడమే కాదు. అన్‌సెర్టెన్‌గా ఉంటున్నది. ఈ రోజున ఇన్ని వందల మిలియన్లు అంటారు. రేపు అందులో సగం అంటారు. These are uncertain factors and we have no right as such to dictate what each country should do. మన సొసైటీ మొత్తం మీద, దేశం మొత్తం మీద చూస్తే సంఘంలో కొన్ని సెక్షన్ల వారు ప్లానింగు కార్యక్రమాలవల్ల 3000 కోట్లను సంఘంలో పంపిణీ చేయడంవల్ల న్యూ లైఫ్, న్యూ వెల్తు పొందారు. Naturally other sections have not received proper share, a legitimate share, a reasonable share. అతనికి ఒక విధమైన ఆశ ఉంటుంది. అతని అర్జన్ మీట్ కావాలి. ఇటువంటప్పుడు మన ఎకానమీకి ఎంత బలం ఉన్నది. ఎట్లా ఉపయోగించాలి అనేది మనం మాట్లాడుకోలేకపోతే నిరుపయోగం అవుతుంది 4000 కోట్లు ఉండనివ్వండి, మరెంతయినా కానివ్వండి. 4000 crores is not much, Sir, for a country like ours. It must be really 40,000 crores. ప్రాపర్‌గా బాంకింగ్ సిస్టం ఆర్గనైజ్ ఐననాడు అనేక సెంటర్సులో రూరల్ ఏరియాస్‌లో ఎక్స్‌పాన్షన్ జరిగి ఉంటే క్రెడిట్ ఈజీగా కామన్ పీపుల్‌కు ఎవైలబుల్ ఐన నాడు, బాంకు డిపాజిట్లు పెరుగుతాయి. ఇందాక నరసారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు In the course of last 9 or 10 years, it has grown 5 times and there is every reason that it has to go to 50 times what it was in 1951. మన ఎకానమీ ఇంప్రువ్ కావాలి అనుకుంటున్నప్పుడు అగ్రికల్చర్ సెక్టరులోనికి వెళ్ళాలి. ఎల్. ఐ. సి. గురించి ఇందాక రత్నాసభాపతి గారు చెప్పారు. It is disgraceful. No body suports it. If that is so, it must be remedied. I have no two opinions about it. అయినప్పటికి దీనివల్ల ఏదో జరుగలేదని పబ్లికు సెక్టారు కంపెనీలకు నష్టాలు వచ్చాయని చెప్పడం స్టెల్ ఆర్గ్యుమెంటు. పబ్లికు సెక్టారువల్ల ఇతర బెనిఫిట్సు ఎన్ని వస్తాయి? అది కూడా ఆలోచించుకోవాలి. థౌజెండ్స్ ఆఫ్ ఎంప్లాయిస్ ఉంటారు. ఇందాక గోపాలకృష్ణయ్య గారు చెప్పారు. హైదరాబాదులో విమన్ విజిటబుల్ వెండార్సుకు ఇస్తే ఎట్లా ఉంటుందో? క్రెడిట్ వర్దినెస్ ఆలోచించకుండా ఇవ్వాలని కాదు. స్మాల్ ఎంటర్‌ప్రిన్యూర్‌కు అగ్రికల్చరిస్టుకు సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిడ్ పర్సనుకు తనంత

తానుగా బ్రతుకు తెరువు చూచుకునే వారికి ఎట్లా సహాయపడ వచ్చునో, అతని జీవితం ఎట్లా మెరుగు పరచవచ్చునో మనం ఆలోచించాలి. బ్యాంకు నేషనలైజేషను చేసినంతమాత్రంచేత సంఘం అంతా మరమ్మత్తు కాదు. బాంకు నేషనలైజేషనువల్ల ఏ డైరక్షను ఇస్తున్నామనేది ప్రశ్న. That is a matter, they are going into. Bank nationalisation is very important; is one of the steps towards improvement of society economic and otherwise. It is not as if a lone is a cure for all ills. There are many other steps which have to be taken and which should be taken. But this is one of the most important. Utilizing some thousands of crores of rupees for purposeful activity, for economic regeneration is not a small thing especially at a time when every State and every individual is in need of finance. వెల్త్ క్రియేషనుకు ఎంత శీఘ్రంగా అవకాశం ఇచ్చి ఇంప్రూవ్ చేస్తామనే దానిపై ఆధారపడిఉంది. మనం అందరం, దేశంలో 80 90 పంతుల మందైనా, దీనిని ఆహ్వానిస్తున్న విషయం నిజమైనప్పుడు, ఈ విధంగా సుప్రీం కోర్టు తీర్పువల్ల జరగడంలో ఆశాభంగం కలగడంలో తప్పు ఏమి ఉన్నది ? ఆ విధంగా మనం ఆలోచించాలి. పత్రికలలో చూస్తున్నాం. అన్ని బాంకులు నేషనలైజ్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఇప్పుడు నేషనలైజ్ ఐనవి 80, 90 పర్సెంటు డిపాజిట్లను కవర్ చేస్తున్నాయి లీగల్ పండిట్సు చెప్పేది మిగిలిన ఫారిన్ బాంకు, ఇతర బ్యాంకులు నేషనలైజు చేయాలా అనేది. Sir, a stage should come I am visualising that if only this bank credit goes properly to small man and inspires confidence in all sections of people that 'here is my friend, next door, who can give me credit whenever I need' the bank deposits will increase 10 fold. 15 fold: when they increase this evil of private money lending at exhorbitant rate of interest will vanish. ఈ దృష్టితో ఇది చాలా అవసరమని మనమందరం ఫీల్ అవుతున్నాం. ఇందులో భేదాభిప్రాయాలు ఉండడానికి అవకాశంలేదు. యూనానిమస్‌గా దీనిని సపోర్టు చేయడం న్యాయం అని మనవి చేస్తున్నాను. It is possible for this Government to abolish private money lending. It is a subject within our means. But without expansion of credit in some otherway, to take a step like that may be a little foolhardy. Therefore, I am visualising that if only credit opportunities are properly utilised and more money is pumped into more sections of people of economic activity, certainly it will inspire confidence in them and it can cure every evil. అందుకని దీనిలో ఏమీ భేదాభిప్రాయంఉండదు. ఆపరేటివ్ పోర్షను పైన ఎవరికీ భేదాభిప్రాయంఉండదు. చిన్న చిన్న విషయాలపైన మాటలపైన అనడం అది పెద్దవిషయంకాదు. మరి, ఇమ్మీడియేటు అనకపోయినా ఇమ్మీడియేటుగా ఆలోచిస్తున్నసంగతి తెలుస్తున్నది. మన శాసన సభకు సంబంధించినంతవరకు దీనిపైన ఏకాభిప్రాయంతో యునానిమస్‌గా మనం తీర్మానంచేస్తే మనకు గౌరవంగా ఉంటుంది. మనం ఏదో కొంత వరకు సహాయపడినట్లుగా ఉంటుంది అనేమాటతప్ప మరియింకో విషయం కాదని మనవిచేస్తూ శెలవుతీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి :—అధ్యక్షా, ప్రతిపక్షనాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. హృదయంలేని

వారందరూ దీనిని అపోజుచేస్తారు. నేను లాయరునుకాదు. నేను డాక్టరుని. నాఅభిప్రాయం ఏమిటంటే యిప్పటివరకు చూస్తున్నవాటినిబట్టి చేస్తున్న మంచి లెజిస్లేషన్స్అన్నీ లాయర్సుతో నే కొంచెం ఆగిపోతున్నదేమో ననిపిస్తున్నది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: —దానికికూడా ఏదయినా మెడిసిన్ కనిపెట్టండి.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి: —నాకు తెలిసినంతవరకు రాడికల్ రెమిడీ ఒకటేఉంది. అది యాంప్యుటేషన్. సామాన్యమానవుడుగా సామాన్య పౌరుడుగా దీనిగురించి ఆలోచిద్దాం. ఎకానమిక్సు గురించి గాని పెద్దపుస్తకాలు పెరాల్డులాస్కీ గురించేగాని చెప్పవలసినపనిలేదు. బ్యాంకుల నేషనలైజేషన్ గురించి సామాన్యమానవుడు ఏమిఅనుకొంటున్నాడో ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. గిరిగారి ఎలక్షను జరుగుతున్న రెండురోజులలో బజారుకుపోతూ ఉంటే రిక్షావాడు అడిగాడు. గిరిగారు గెలుస్తారా అని. తప్పకుండా గెలుస్తారు అనిచెప్పేసరికి ఆయనగెలిస్తే మీకు తప్పకుండా పూలదండలువేస్తాను. అని ఆరిక్షావాడు అన్నాడు. ఎందుకయ్యా నాకు వేయడం ఎందుకుఅన్నాను. గిరిగారు గెలిస్తే బ్యాంకు నేషనలైజేషన్ ఉంటుంది. దానివల్ల మాకు ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని అన్నాడు. అందుచేత ఈ మెజరువల్ల లాభం లేదనడం పొరపాటు. వరంగల్లులో స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ హైదరాబాదులో వందలమంది ఒక క్యూలో నిలబడివున్నవారు అతిబీదవారు. వారందరికి అప్పులు యిస్తున్నట్లుగా నేనుచూశాను. 200 మందివరకు అప్పులుతీసుకున్నారు వారంతా బీదవారు, దీనివల్ల బీదప్రజలకు ఉపయోగం ఉంటుందనడంలో సందేహంలేదు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పువల్ల బీదప్రజానీకానికి ఎంతో డిసపాయింటు మెంటు అనేదానిలో సందేహంలేదు. సుప్రీంకోర్టుమీద నాకు గౌరవము ఉందిగాని, ఈతీర్పు ప్రజలమేలుకు గొడ్డలిపెట్టు అనడంలో సందేహములేదు. ఇప్పుడు చీఫ్ మినిష్టర్‌గారు చెప్పారు. హైదరాబాదులో అనుకుంటాను సుప్రీంకోర్టు ప్రెసిడెంట్ చీఫ్ జస్టిస్ లాయర్స్ కాన్ఫరెన్స్‌లో మాట్లాడుతూ సోషల్ అర్జెన్ కనుక వ్యూలోకి తీసుకోకుండా జడ్జిమెంట్సు ఉంటే కోర్టుస కంటెమ్ప్టులో పడేప్రమాదంఉందని వారుచెప్పినమాట కోట్‌చేస్తున్నాను. నేను కంటెమ్ప్టు ఆఫ్ కోర్టు క్రియేటు చేయడం కోసం చెప్పడంలేదు. ప్రజలకు ఉపయోగిస్తుందని కాన్‌స్టిట్యూషన్ ప్రజాస్వామికంలో రచించుకున్నాం. అది ప్రజలక్షేమాన్ని కాపాడుతుందనేంతవరకు రాజ్యాంగాన్ని గౌరవిస్తాము. ప్రేమిస్తాము. ఎప్పుడయితే దానివల్ల లోపంవస్తుందో, దానివల్ల బొంబాయిలో డబ్బున్నవారు దేశంలోఉన్న బీదవారికి దోచుకోడానికి వీలుకలిగిస్తుందో అప్పుడు ఎందుకుప్రేమిస్తాను? కాన్‌స్టిట్యూషనుమారిస్తే బాగుంటుంది. 1933 లో రూజువెల్టు న్యూడీలుకు వ్యతిరేకంగాఉన్న సుప్రీంకోర్టు జడ్జెస్‌ను మార్చేశారు. ఇప్పుడు మన సుప్రీంకోర్టు జడ్జెస్‌ను మార్చాలని నేను చెప్పడం లేదు, నేను చెబుతున్నది ఏమిటంటే సోషల్ అర్జెస్ దృష్టిలోపెట్టుకుని

తీర్పుచెప్పాలి. అప్పుడే డెమోక్రసీ నిలబడుతుంది. సుప్రీంకోర్టు తీర్పువల్ల ఆశాంతి ఏర్పడి రివల్యూషన్ వచ్చేపరిస్థితి ఏర్పడితే బీదలకు అడ్డంగా కాన్‌స్టిట్యూషన్ ఉన్నప్పుడు దానినిమార్చడానికి వెనుకాడకూడదు. హిందువులందరూ ఎన్నోసంవత్సరాలనుంచి అనుసరిస్తూవచ్చిన మనుస్మృతి మారిన ప్రస్తుత పరిస్థితులకు అనుగుణంగా లేనికారణంచేత దానినిమార్చి హిందూ లాను కాలానుగుణంగా కోడిఫై చేశారు. ఫండమెంటల్ రైట్స్ అనిపలుమార్లు చెప్పినందువల్ల ప్రయోజనంలేదు. దొంగతనము చేయడమునకు ఫండమెంటల్ రైట్ ఉంది అంటే ఊరుకుంటారా ? మోనాపలిగా తీసుకున్నవానికి దొంగతనం చేసేవానికి పెద్దతేడా ఏముంది ? దానికికూడా ఫండమెంటల్ రైటు కావాలంటారా ?

శ్రీ వై. వెంకటరావు: —ఫండమెంటల్ రైట్సును మూర్తిగారు సరిగా అర్థంచేసుకోలేదు.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ బాపూజీ: —దోపిడి చేయడం దొంగతనంకాక మరేమవుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: —లాయరుకారని ఆయన మొదటనేచెప్పారు.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి :—బీదవారికి ఉపయోగపడే విధముగానే ఫండమెంటల్ రైట్స్ ఉండాలి గాని బీదవారిని దోచుకోడానికి ఉపయోగపడే ఫండమెంటల్ రైట్స్ ఎంతోకాలం నిలబడవు. బ్యాంకు నేషనలైజేషన్‌కు మరొక ఆర్డినెన్స్ యిమ్మీడియేటుగా తేవాలి. వారం రోజులు ఆలస్యం చేస్తే మళ్లా బ్యాంకులు వారి చేతులలోకి పోతే ట్రెజరీ అంతా ఖాళీ చేస్తారు అని మాలాంటి వారు అనుకోవచ్చు. మాకు ఏకనామిక్సుగాని లా గాని తెలియక పోయినా వారం రోజులు టైము యిస్తే బ్యాంకుల కంట్రోలు వారి చేతిలోకి ఈ వారం రోజులు వెళ్లిపోతే ఏ ఇండస్ట్రీ పేరు పెట్టి అప్పులు తీసుకుంటారు, డబ్బు ఏమవుతుందోననే భయం మాలాంటివారికి ఉంటుంది. అందుచేత అవసరం అయితే కాన్‌స్టిట్యూషన్ మార్చి అయినా సరే ప్రజలు ఎంతో ఆశలు పెట్టుకున్న బ్యాంకుల జాతీయం చేయడానికి లెజిస్లేషన్ పునరుద్ధరించవలసినదిగా కోరుతూ నాను ప్రవేశపెట్టిన రిజల్యూషను పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష నాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని మా పార్టీ తరపున హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. బ్యాంకులను జాతీయం చేయడం అనేటటువంటిది ఒక వేళ మన దేశానికి క్రొత్త ఏమో గాని ప్రపంచంలో ఉండే యితర దేశాలలో ఎక్కడయితే ప్రయివేటు పెట్టుబడులు ఎక్కువగా ఉన్నాయో అక్కడ 1951 లోనే జాతీయం చేశారు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇటలీలో 90 శాతము ప్రయివేటు పెట్టుబడి ఉన్నది ఫ్రాన్సులో 80 శాతము, జర్మనీలో 70 శాతము. నార్వేలో 31 శాతము, మన దేశంలో 88 శాతము ఉంది. ఇతర దేశాలలో 1951 వ సంవత్సరంలోనే జాతీయం చేయబడి ప్రతిఫలాన్ని సామాన్య ప్రజలకు అనేక రకాలుగా అందించే

నిమిత్తం కార్యక్రమం చేపట్టారు. ప్రభుత్వంవారు యిప్పటికైనా లేటుగా నయినా ఈ కార్యక్రమం పూనుకొని చట్టం చేయడం అదృష్టమైన విషయం. ఈనాడు ప్రభుత్వంలో చెప్పిన లెక్కల ప్రకారంగా దేశంలో మేధావుల సర్వే ప్రకారంగా వ్యవసాయానికి సంబంధించిన అప్పులు సంవత్సరానికి 1800 కోట్లు కావాలన్నారు. ఇప్పుడు అనేక రకాలుగా ప్రభుత్వం ద్వారాగాని యితరత్రా బ్యాంకులద్వారా 500 లేక 600 కోట్ల కంటె ఎక్కువ సప్లయి చేయడంలేదు. అగ్రికల్చర్‌కు కావలసిన 13-1400 కోట్ల రూపాయలు ఈనాడు చిన్న చిన్న వ్యాపారస్తులకు వ్యవసాయదారులకు తక్కినవారికి అందకుండా చాలా ఆర్థికంగా వెనుకబడి ఉన్నారనేటటువంటి విషయం చూస్తూనే ఉన్నాం. అందువలన యిప్పుడు ఈ జాతీయం చేయడం చాలా ఉత్తమం అయిన కార్యక్రమం. ఇది చాలా ఎక్కువమందికి లాభాన్ని తెస్తుంది. ఎక్కడనో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు ఒక శాఖలో ఒక పరిశ్రమలో పొరపాట్లు జరిగిందని అవి మానుకొనడం సరికాదు. మొట్టమొదట బ్యాంకుల జాతీయం చేస్తూ చట్టం వచ్చిన తరువాత సాధక బాధకాలు ఆచరణలో మార్పుచేసుకొనడానికి అధికారం ఉంది. పార్లమెంటుకు అధికారం ఉంది. దీని లాభం ప్రజలుపొందడానికి వీలుంటుంది. కాంపెన్సేషన్ అంటున్నారు. దాని విషయంలో పెట్టుబడి పెట్టిన డబ్బుకు ఎక్కువ కాంపెన్సేషన్ యివ్వాలంటే ఈనాడు నాగార్జునసాగర్ వలన ముంపు అయ్యే భూములకు చాలా తక్కువ కాంపెన్సేషన్ యిచ్చినట్లు బ్యాంకుల విషయంలో కూడా చట్టం చేయడానికి పార్లమెంటుకు అధికారం ఉంది. కాంపెన్సేషన్ ఎక్కువ యివ్వాలనే దానితో అసలు తీసుకోలేమనుకుంటే అది పొరపాటు అని మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో అటువంటి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నప్పుడు కేంద్రం మాత్రం ఎందుకు చేయకూడదు. జమిందారుల విషయంలో చెప్పాను. అందుచేత కాంపెన్సేషన్ విషయంలో తగ్గుతుందని ఏమీ బాధపడవలసిన అవసరం లేదు. అందువల్ల మనమందరం దీనిని ఏకగ్రీవంగా బలపరిస్తే కేంద్రప్రభుత్వం వారి బలం మరింత లభించి దీనిని సులభంగా చేయడానికి వీలుంటుందని మనవిచేస్తూ దీనిని బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. ప్రభాకర చౌదరి (రాజమండ్రి):— అధ్యక్షా, బ్యాంకులు జాతీయం చేయగానే సామాన్య ప్రజలు ఎంతో ఆశలు పెంచుకొన్నారని అనేక మంది వ్యక్తం చేసినమాట వాస్తవం. అయితే ఒక్క జాతీయం చేయటం మాత్రమే చాలదు. యింకా డెమోక్రటయిజ్ చేయాలి. సామాన్య ప్రజలకు అందుబాటులో వుండి వారికి డబ్బు అదే విధంగా మార్పులు తీసుకురావాలి. బ్యాంకులు జాతీయం చేసిన తరువాత కూడా ఎక్కువ డబ్బు చట్టా వ్యాపారం చేసేవారికి, ధరలు పెంచేవారికి ఇవ్వటం జరిగింది. అందువల్ల డాల్డా మొదలైన వాటి ధరలు పెరిగాయి. కనుక అలాంటి వారికి గాక, సామాన్య ప్రజలకు, వృత్తి జీవనం మీద బ్రతికేవారికి ఈ సహాయం అందజేయాలి. బ్యాంకులను జాతీయం చేయటంవల్ల ధరలు అరికట్టబడతాయని ప్రజలు ఆశించారు. వారి ఆశలు నెరవేరాలంటే అనేక బ్యాంకులతో సహా అన్ని బ్యాంకులు జాతీయం

చేయాలి. విదేశీ బ్యాంకులను జాతీయం చేయకపోతే పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో వుండే ఆర్థిక సంక్షోభం మన దేశం మీద నెట్టడానికి వీటిని సాధనాలుగా ఉపయోగించే అవకాశం వుంది. 1952 వ సంవత్సరంలో బెల్లం ధర, వేరుశెనగ ధర పడిపోయి ఒక్కసారి కంపెనీలు దివాళా తీయటం జరిగింది. తరువాత ఇంపీరియల్ బ్యాంకు జాతీయంచేయటం జరిగింది. మన ఆర్థికవిధానాన్ని తలక్రిందులు చేయటానికి ఆ బ్యాంకులను సామ్రాజ్యవాదులు ఉపయోగించుకొంటారు. కనుక విదేశీబ్యాంకులను కూడా జాతీయం చేయటానికి పూనుకోవాలని సి. వి. కె. రావు గారి ఎమెండుమెంట్‌ను బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు (బాపట్ల):—అధ్యక్షా, ఇందాక చిన్న తర్క వితర్కం జరిగింది. నేను మొదటి నుండి మనవిచేస్తూవచ్చాను. మనకు వున్న కోర్టులు లా కోర్టులు కాని ఈక్విటి కోర్టులు కావు. వున్న ధర్మశాస్త్రాలు నిర్వచనం చేయటం తప్ప సోషలిజం తీసుకురావాలనే ధోరణి వారికి లేదు. మన కోర్టులు ఈక్విటి కోర్టులుగా మారిస్తే బాగా వుంటుంది. అది అలా వుంచండి. నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ బ్యాంక్సు గురించి ఈ తీర్మానం ఎందుకు పెట్టారో అర్థం కావడం లేదు. నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ బ్యాంక్సు అయిన తర్వాత వందలకొలది రిక్షావారు ప్రధానమంత్రిగారికి అభినందనలు తెలిపారు. అలాగే టాక్సీడ్రైవర్లు అభినందనలు తెలిపారు. అదే పద్ధతిలో మనం ఈ తీర్మానం చేస్తున్నామా అనేది కూడా అర్థం కావటంలేదు. అసలు వారు చేసే వ్యవహారాల్లో మనకు ఎలాటి ప్రమేయంలేదు. దీనికి మండేటరి అనొచ్చు. అయినా ఈపాటికి వారు చేసేది చేసే వుంటారు. ఇందిరాగాంధీ చేసే ప్రతి పనిలో ఎవరు వాటికి ముందు దోహదం చేస్తారని తాపత్రయపడటం మనకు కన్పిస్తున్నది. నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ బ్యాంక్సు గురించి ఎవరూ తగాదా పడవలసిన ఆవసరం లేదు. కాని తగాదా ఎక్కడంటే సోషలిజం అనేది కేవలం నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ బ్యాంక్సువల్లనే వస్తుందనిచెప్పి ప్రజలను మోసం చేయటమే తప్పు అని నేను అంటున్నాను. కాపిటలిస్టిక్ కంట్రీలలో నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ బ్యాంక్స్ జరిగింది. బ్రిటన్‌లో నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ కోల్ ఇండస్ట్రీ జరిగింది. కేవలం N tionalisation of an Industry or Bank does not mean that it is a socialistic c untry or socialistic step. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పింది చాలా పర్టినెంట్ పాయింట్. మనకు విదేశాల నుండి రావలసిన సహాయం తగ్గుతున్నది. రావలసిన మేరకు రావటంలేదు. ఇంటర్నేషనల్‌గా ఎక్కువ రిసోర్సెస్ చూసుకోవలసి వచ్చింది. బ్యాంకు బిజినెస్‌లో 4, 5 కోట్లు స్టేక్ అయివుంది, దానిలో ఎక్కువ భాగం మోనోపలి గలవారికి ఉపయోగపడుతున్నది. దానిని తరలించి జనసామాన్యానికి అందుబాటు చేయటానికి వీలుంటుందని పాయింటు మీద నేషనలైజేషను అంతట బలపరుస్తున్నారు. కాని 5, 6 నెలల్లో జరిగిన పని చూస్తే మనకు అనుభవంలో చూసింది డాక్టర్ మూర్తిగారు ఒక అనుభవం చెప్పారు. బ్రతుకుతెరువులేని మనిషి బీడీ దుకాణం పెట్టుకోడానికి 200 రూపాయలు అప్పు అడిగితే పర్సనల్ గ్యారంటీ ఇస్తే కాని ఇవ్వలేదు. గ్యారంటీ లేకుండా, సెక్యూరిటీ లేకుండా ధర్మసత్రం మాదిరి పంచిపెడతారనుకోవటం చాలా పొరబాటు.

బ్యాంకులు ఎప్పుడు క్రెడిట్ వర్దీస్‌మీద ఎక్కువ అధారపడుతూ వుంటాయి. మానవునియొక్క మనస్తత్వం తెలుసు. ఎవరిని క్రెడిట్‌వర్దీ అనగలమో ఎవరిని అనలేమో కొలబద్దలేదు. బ్యాంకుధనం, యితర డిపాజిట్స్ దుర్వినియోగం కాకుండా క్రెడిట్‌వర్దీని చూడవలసివుంది. ఇప్పుడు యిదివరకు జరుగుతున్న పద్ధతికంటే ఎక్కువ లాభం పొందటానికి అవకాశం వుంది. కాని ఇవి చూపించి ప్రజలను మోసం చేయటం తప్పు. దీనివల్ల వచ్చే లాభాలకంటే అదనంగా వస్తుందని మనం చేస్తున్న ప్రచారము పొరబాటు అని మనవిచేస్తూ ప్రతిపక్ష నాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ బ్యాంక్స్ అనే ఒక్క స్ట్రోక్‌తో ప్రభుత్వ అజ్మాయిషీ క్రిందకు 2,742 కోట్ల రూపాయలు వచ్చాయి. ఈ డబ్బులో డైరెక్టర్ల మొత్తము 66 కోట్లు, ప్రజల డిపాజిట్స్, ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీలు కలిపి 2,700 వరకూ వుంది. కొద్దిమంది డైరెక్టర్ల చేతుల్లో ఈ మొత్తం వుండి వారికి అనుకూలంగా ఉపయోగపడేది. ధాన్యం అంతా కొని గిడ్డంగులలో పెట్టి ఆర్టిఫిషియల్ స్కేర్సిటి సృష్టించి ఎక్కువ ధరలకు అమ్మటానికి ఉపయోగపడేది. ఈ మిస్టరి నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ బ్యాంక్స్‌వల్ల రివీల్ అయినది. ఇప్పుడు ప్రతిఒక్కరూ ఈ డబ్బు దేశాభివృద్ధికి ఉపయోగపెట్టాలనుకొంటున్నారు. ఇది వాస్తవమైన రహస్యం. మణిపాల్‌లో సిండికేట్ బ్యాంకువారు ప్రతి 10 గ్రామాలకు ఒక బ్రాంచి పెట్టి రైతాంగానికి అప్పులిచ్చి ఉత్పత్తి ఎక్కువకు తోడ్పడుతుంటే ప్రతి ఒక్కరు యిప్పుడు మణిపాల్ పాట్రన్ కావాలని అంటున్నారు. గ్రామసీమలలో ధర్మవడ్డీ 2 రూపాయలు, బ్యాంకులు యిచ్చే క్రాప్‌లోన్‌కు 8½%. గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి కావాలి. ప్రాజక్టు శాంక్షను చేస్తామంటున్నారు. ఇట్లాగ దేశంలో ఉన్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఉపయోగపడుతున్నారు. రిక్షా పుల్లరుకు లోన్సు ఇస్తున్నారు. చిన్న చిన్న వ్యాపారస్థులకు లోన్సు ఇస్తున్నారు. నాకు తెలుసు. మా ప్రాంతంలో రిక్షా పుల్లర్స్‌కు ఇచ్చారు. దానికితోడుగా జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కూడ నేషనలైజు చేస్తే 175 కోట్లు వస్తుంది. అందులో 15 కోట్లు అందించ వచ్చు. జనరల్ ఇన్సురెన్సువల్ల కేటిల్ ఇన్సురెన్సు, క్రాప్ ఇన్సురెన్సు రెంటి వలన గ్రామాలలో ఉండే ఆర్థిక విధానాలు పునరుజ్జీవనం చేయవచ్చు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబాలి (ఖమ్మం) :—అధ్యక్షా, రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం ప్రజలు ఏ సమస్యపై హర్షామోదాలు తెలుపుతున్నారో ఆ తీర్మానాన్ని అడ్డుకొనడానికి చేసిన పాలకులలో ఉన్న విధానం. అది నగ్నంగా నాలుగుమాసాల తరువాత వచ్చినట్లు కనిపిస్తోంది. అయితే యీ నినాదాన్ని తీసుకుని మా పార్టి అనేకసార్లు ఆర్థిక విధానాలలో ఉన్న లోటు పాట్లు సమీక్షిస్తూ ఉన్న పరిస్థితులలో నాలుగయిదు మాసాలక్రితం బాంకుల జాతీయకరణ వచ్చింది. దానిద్వారా బహుళ ప్రజానీకానికి మన భారత దేశంలో రుణాలు చులకనగా అందే పద్ధతులలో ఒక మెట్టు పెరిగిందనేది ఉంది. ఒక గొడ్డలిపెట్టుగా వచ్చిన యీ తీర్మానం భారతదేశంలో ఇది సిద్ధాంతాలమధ్య

మధ్యవచ్చిన సంఘర్షణగా ఉంది. ఈనాడు ఫండమెంటల్ రైట్స్ ఈ రాజ్యాంగంలో ఉన్న చిన్న టెక్నికల్ పాయింటు వస్తోంది. భూ సంస్కరణలు తయారు చేసిన ప్రణాళికలు ఎట్లా నిర్వీర్యం అయినాయంటె రాజ్యాంగం రూపొందించిన ఫండమెంటల్ రైట్స్ ఏ విధంగా ఉన్నాయంటె తెల్ల ఉసిరిముందు నాగుబాము ఎలా నాట్యంచేస్తుందో భారతదేశంలో యీ ఫండమెంటల్ రైట్స్ సర్క్యులేట్ అయేసరికి తలపెట్టినవన్ని నిర్వీర్యం అయిపోతున్నాయి. అందులో ఇంకా యీ తీర్మానాన్ని స్పష్టంచేయడానికి చెప్పారు. అసలు భారతదేశంలో బ్యాంకుల జాతీయకరణ అవసరం. విదేశ బ్యాంకులను జాతీయంచేయాలి. అయితె భూ సంస్కరణలు అమలుచేసి దున్నేవారికి భూములు ఇవ్వాలన్న సామాన్యులకు అప్పులు అందుబాటులో ఉండాలన్నా రిక్షా పుల్లర్సునుంచి శ్రామికులకు డబ్బు రూపంగా యీ మెకానిజం ఇలాగే ఉంటె రాష్ట్రస్థాయిలో పరిపాలనా యంత్రాంగం ఇలాగుంటె న్యాయం జరుగదు అందుకే జాతీయంతోబాటు క్రియానుగుణంగా మొత్తం యీ సెటప్ తారుమారుచేయాలి. అంటె ఆస్తి హక్కుల సమస్యపైనకూడ ధైర్యసాహసాలతో 14 బాంకులను జాతీయం చేశారంటె ప్రధానమంత్రి ఇందిరాగాంధిగారు చట్టం చేయవలసి ఉందని సుప్రీంకోర్టు చెప్పినా వారు ధైర్యసాహసాలతో భారతదేశంలో ప్రతివారిలో ఉన్న యీ ఆలోచనా విధానాన్ని మవుల్డుచేసి వెంటనే పార్లమెంటులో చట్టం తేవడానికి యీ తీర్మానం దోహదం చేస్తుందని దానికి ప్రచారం ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి : —సభ్యులందరూ వారి అభిప్రాయాలు తెలిపారు. రత్నసభాపతిగారు మూడు అమెండుమెంట్స్ ఇచ్చారు. వారిని దయచేసి విత్‌డ్రా చేసుకోమని కోరుతున్నాను. బ్యాంకు నేషనలైజేషనుకు వ్యతిరేకత లేదు. సి. వి. కె. రావుగారు ఎమెండుమెంటిచ్చారు. వారి భావాలతో నేను మూవ్ చేసినప్పుడే మిగతా బాంకులను ఇంక్లూడ్ చేస్తే బాగుంటుందని చెప్పాను కాని యీ మోషనులో రూపొందించలేదు. వారుకూడ విత్‌డ్రా చేసుకుంటె బాగుంటుంది. మిగతా బ్యాంకులను కలిపే విషయం వారు ఆలోచించుకుంటారు. ఇప్పుడు అమెండుమెంటులకంటె మన అభిప్రాయాలు వారికి తెలిపితే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వ పాలనలోగాని ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలోగాని ప్రభుత్వ పాలసీలో మార్పురానిది యీ బ్యాంకుల జాతీయకరణ నిరుపయోగ మవుతుంది. ఎందుకంటె కేవలం లోన్సు స్మాల్ ఫార్మర్సుకు ఇస్తున్నారని చెబుతున్నారు. కాని పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్సులో జరిగే వ్యవహారంచూస్తే వాస్తవం వారికితెలుస్తుంది. స్టేట్ ఫయినాన్స్‌కమిషను ఎవరెవరికి లోనుఇచ్చారు ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషనువారు ఎవరెవరికి లోను ఇచ్చారు- పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్సు సరిగా పనిచేయడంలేదని ఎవరికో దత్తత ఎందుకుచేశారు. రాజమండ్రిలో ఉన్న పేపరుమిల్లు సోమాజిగారికి దత్తత చేశారనే విషయం తీసుకుంటె నేషనలైజేషను మాత్రం ఇట్ ఈజ్ నాట్ ఏన్ ఎండ్. ప్రభుత్వ పాలసీలో మార్పుతెస్తే ఇది అందుబాటులో ఉంటుంది లేకపోతే లేదు. పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్‌లో లోపాలన్నారు. నిజమే. అయితే నేషనలైజు చేసే పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్సులో ఉన్న లోపాలు సరిదిదకపోతే అది క్యుములేటివ్

ఎఫెక్టు కాకపోతే మళ్ళీ ఎప్పుడయినా అవకాశం ఉంటుంది. అందుకు మేనేజిరల్ స్టాఫ్‌కు ట్రయినింగు ఇవ్వలేదు. వారికి టెక్నికల్ ట్రయినింగు ఇస్తే పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్సు ముందుకు పోవడానికి వీలవుతుంది. నష్టాలు నష్టాలు రాకుండా అరికట్టవచ్చు. టెక్నికల్ స్పిరిట్ ఉంటె పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్సు ముందుకుపోవడానికి వీలవుతుంది. సామాన్యజనానికి యీనా ప్రభుత్వం సేవన తైజేషనుతోబాటు నెసిసిటి క్రియేట్ చేసి ఓవర్ హాల్ చేసినప్పుడే న్యాయం జరుగుతుందిగాని లేకపోతే కుదరదని చెబుతూ అమెండుమెంట్సు విత్‌డ్రా చేసుకోవాలని రత్నసభాపతిగారిని సి వి. కె రావుగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె రావు :—నా amendment విషయంలో రామచంద్రారెడ్డి గారు, వారు యిచ్చిన తీర్మానంలో "Request the Union Government—to take immediate remedial measures to make the Bank Nationalisation Policy effective and thereby ensure continuance of the benefits of Bank Nationalisation to the general public". అనడంలో నా భావం ఇమిడి వున్నది అంటున్నారు కాబట్టి నేను withdraw చేసుకుంటున్నాను.

(The amendment was by leave of the House withdrawn)

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు main motion చూడకుండానే amendment ఉంచారన్నమాట.

శ్రీ సి. వి. కె రావు :—Main motion అంతా అర్థం చేసుకున్నాను. కానిదానిని specify చేసేశాను. ఇంత specification అవసరం లేదనీ, వదిమందినీ కలుపుకుందాం అని ఆయన అన్నమీదట నేను హృదయపూర్వకంగా withdraw చేసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker:—I am now allowing the amendment to be moved.

Sri B. Ratnasabhapathi :— Sir I beg to move :

"Delete the sentence beginning from "This House expresses its deep disappointment at the situation arising out of the striking down of the Bank Natiolisation Act;"

Mr. Speaker : – Amendment moved.

(Pause)

Mr. Speaker :— The question is :

"Delete the sentence beginning from 'This House expresses its deep disappointment at the situation arising out of the striking down of the Bank Nationalisation Act."

The amendment was negatived.

Sri B. Ratnasabhapathi :-- Sir, I beg to move ;

"Delete the word 'immediate'.

Mr. Speaker :— Amendment moved.
(Pause)

Mr. Speaker :— The question is :

"Delete the word 'immediate'",

The amendment was negatived.

Sri B. Ratnasabhapathi :— Sir, I beg to move :

"For the words "Bank Nationalisation to the general public" substitute the words 'after careiul study of the legal points raised in the judgement of the Suprem Court"

Mr. Speaker : — Amendment moved.
(Pause)

Mr. Speaker :— The question is :

"For the words "Bank Nationalisation to the general public" substitute the words "after careful study of the legal points raised in the judgement of the Supreme Court".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :— Amendment No. 4 was not moved by Sri C. V. K. Rao.

Mr. Speaker :— The question is :

"This House expresses its deep disappointment in the situation arising out of the striking down of the Bank Nationalisation Act. This House requests the Union Government to take immediate remedial measures to make the Bank Nationalisation Policy effective and thereby ensure continuance of the benefits of Bank Natioanlisation to the general public"

The motion was adopted.

NON-OFFICIAL BUSINESS BILLS.

THE HINDU MARRIAGE (ANDHRA PRADESH AMENDMENT) BILL, 1970.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— Sir, I move :

"That leave be granted to intiroduce the Hindu Marriage (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1970".

Mr. Speaker :— Motion moved.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—వారికి పెళ్ళే కాలేదుకదా వారికెందుకండీ ఈ బిల్లు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇది నా పెళ్ళి సంగతి కాదండి. ఇతరుల పెళ్ళిసంగతి. అధ్యక్షా ! ఈ బిల్లుయొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే యిప్పుడు వున్నటువంటి Marriages శాసనబద్ధంగా, మత సాంప్రదాయకంగా జరుగనటు

వంటి వాటికి—పూలదండలు వేసుకుని చేసుకునేటటువంటి Marriages దాదాపు 20, 30 సంవత్సరాలనుండి జరుగుతున్నాయి. కాని ఒక High Court Judgement లో యిది invalid అని చెప్పారు. అందువల్ల చాలా ప్రమాదం వస్తుంది. కనుక మనం వాటిని valid చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఇది valid చేస్తూ....

Mr. Speaker :—How are you interested in this Bill Mr. Gopalakrishnaiah ?

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :- I am interested Sir, ఎందుకంటే వివాహాలు అయినవాళ్ళు invalid అవుతున్నారండి.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు —అందరి ఉపయోగార్థమై చేస్తున్నారండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అందువల్ల పూలదండలతోటి, వుంగరాలు మార్చుకుని చేసుకునేటటువంటి Marriages ఏవైతే వున్నాయో వాటిని valid చేయడానికి ఇది ఉద్దేశింపబడింది. కనుక దీన్ని తప్పకుండా చేయాల్సిందే. ఇందులో రెండురకాలు వున్నాయి. Registration marriages కొన్ని వున్నాయి; మత సంబంధంగా జరిగేవి కొన్ని వున్నాయి. అవి కాకుండా పూలదండలు, ఉంగరాలు మార్చుకుని, Public marriages లాగా, మహాసభలు జరిపి అక్కడక్కడ చేసుకున్న marriages వున్నాయి. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోనే పందలకొలదీ జరుగుతున్నాయి. నేనుకూడా చాలావాటికి attend అయినాను. నేనుకూడా పౌరోహిత్యం చేశాను. అటువంటివి శాసనబద్ధంగా జరుగలేదుగనుక ఎవరైనా case పెడితే వారికి పుట్టినటువంటి బిడ్డలు valid బిడ్డలు కాదనేది వస్తుంది. అట్లాంటిది Madras High Court లో వచ్చింది. దానికి Madras Government కూడా ఒక Act తీసుకొచ్చి అది valid చేశారు. అదేపద్ధతిలో మనంకూడా అటువంటి యిబ్బందులను తొలగించడానికి వీలుగా యిది చేయాలని కోరుతున్నాను. చాలామంది నాకు ఉత్తరాలు కూడా వ్రాశారు. అందుచేత ఈ Amendment కు Leave of the House వస్తే తరువాత next consideration వస్తుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మాకేమీ objection లేదండి.

శ్రీ ఏ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా ! దీని విషయంలో రెండు విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిని కొంచెం ఆలోచించమని చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు ఎవరైనా కాని Hindu Marriage Act క్రింద, ఆ పద్ధతిలో పెళ్ళి చేసుకోకుండా వుంటే there is Indian Marriage Act.

Mr. Speaker :—That is not being passed now. Now you are giving leave. After the leave is given, it will be published in the Gazette and on the next non-official day it will be taken up for first, second and third readings. In the usual course, the procedure has got to be followed. I am now putting the motion to vote.

Mr. Speaker :—The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Hindu Marriage (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1970".

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATURE PROCEEDINGS (PROTECTION OF PUBLICATION) BILL, 1967.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Legislative Proceedings (Protection of Publication) Bill, 1967 be read a first time".

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri P. V. Narasimha Rao :—I request that the consideration of this Bill may be deferred as we are still in consultation with the Government of India.

The decision which the Government wants to take in this. We do not want to oppose it nor to support it. We would only request that it may be taken up at the next sitting because some consultations are still going on with the Government of India.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు యొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే — అసెంబ్లీ proceedings ప్రకటించడానికి శాసనసభకు సర్వాధికారాలు వున్నాయి ఉపన్యాసాలూ అవి పత్రికల్లో ప్రకటిస్తే వాటికి protection లేదు. అది రేడియోకుకూడా సంబంధిస్తుందా లేదా అనే అనుమానం కూడా వచ్చింది. parliament శాసనం pass చేసింది. అందులో యిదికూడా కలపమనేసరికి వారు ఏమన్నారంటే—ఇది రాష్ట్రాలకు సంబంధించింది గనుక రాష్ట్రాలకు యివ్వమన్నారు. రాష్ట్రాలేమో రేడియోలు అనివున్నది కనుక ఇది Central Subject అని అన్నారు. కాని అప్పుడే మహారాష్ట్ర స్టేటు పాస్ చేసింది. ఈ Act Radio కు కూడా సమన్వయించేటట్లుగా పాస్ చేసింది. అందువల్ల మనం pass చేయవచ్చు. అయితే గవర్నమెంటు ఏమంటోంది అంటే, Central Government కు వ్రాశాం; ఇంకా జవాబు రాలేదు అంటున్నారు. కనుక నేను యిది press చేయాలని అనుకోవడంలేదు. Refer చేసి next time అయినా చేయాలని కోరుతున్నాను. త్వరగా ఉత్తరం తెప్పించాలని కోరుతున్నాను. మూడుసార్ల నుండి మనం ఇట్లా postpone చేస్తున్నాం. కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే వ్రాసి తెప్పించేటట్లయితే మనం proceed కావడానికి వీలుంటుంది. ఇతర states కూడా చేసినాయి. మద్రాసు చేసింది, మహారాష్ట్ర చేసింది. అందువల్ల మనంకూడా చేయకుండా వుండడం న్యాయం కాదు. మొదట మనం parliament కు refer చేశాం. States చేసుకుంటే మాకు అక్కరలేదని వారు మహారాష్ట్రవారికి వ్రాస్తే వారుచేసుకున్నారు. అట్లాగే మనం కూడా ఆర్డరు తీసుకొచ్చి pass చేసినట్లయితే time defer చేయడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదండి.